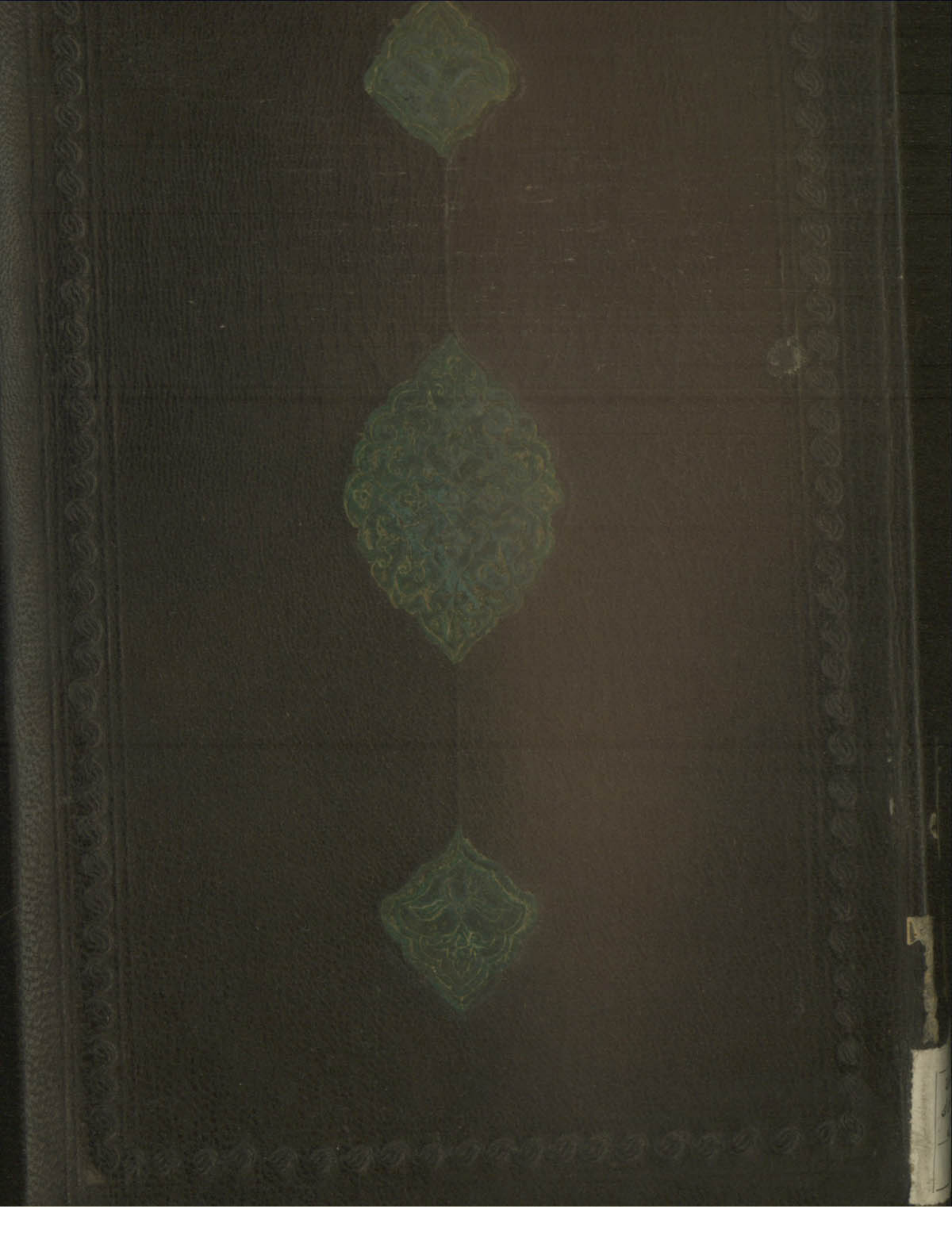

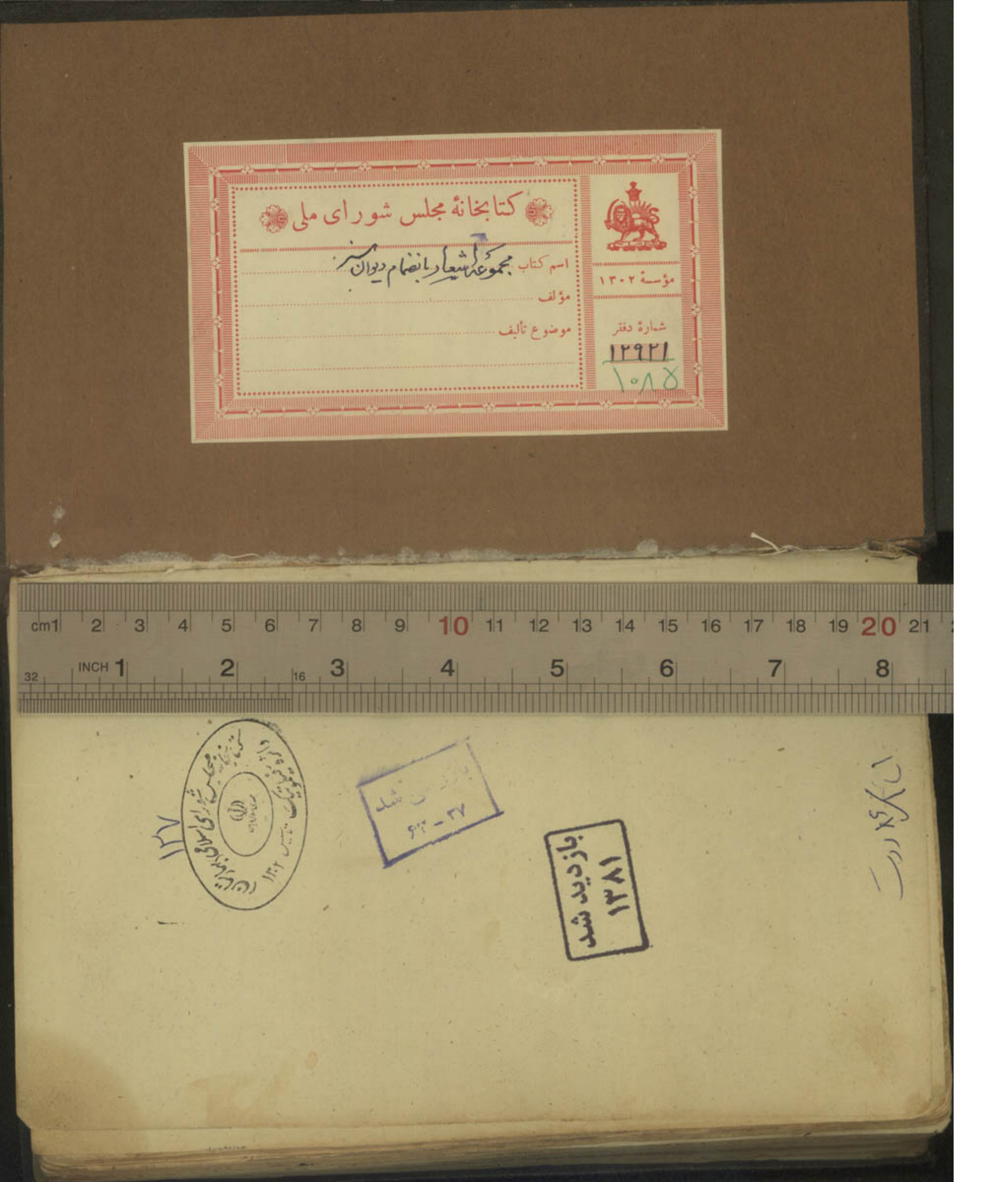

کتابخانهٔ مجلس شورای ملی
اسم کتاب مجموعهٔ اشعار بانضمام دیوان
مؤلف
موضوع تألیف
مؤسسهٔ ۱۳۰۲
شمارهٔ دفتر
۱۳۹۲۱
بازدید شد
۱۳۸۱

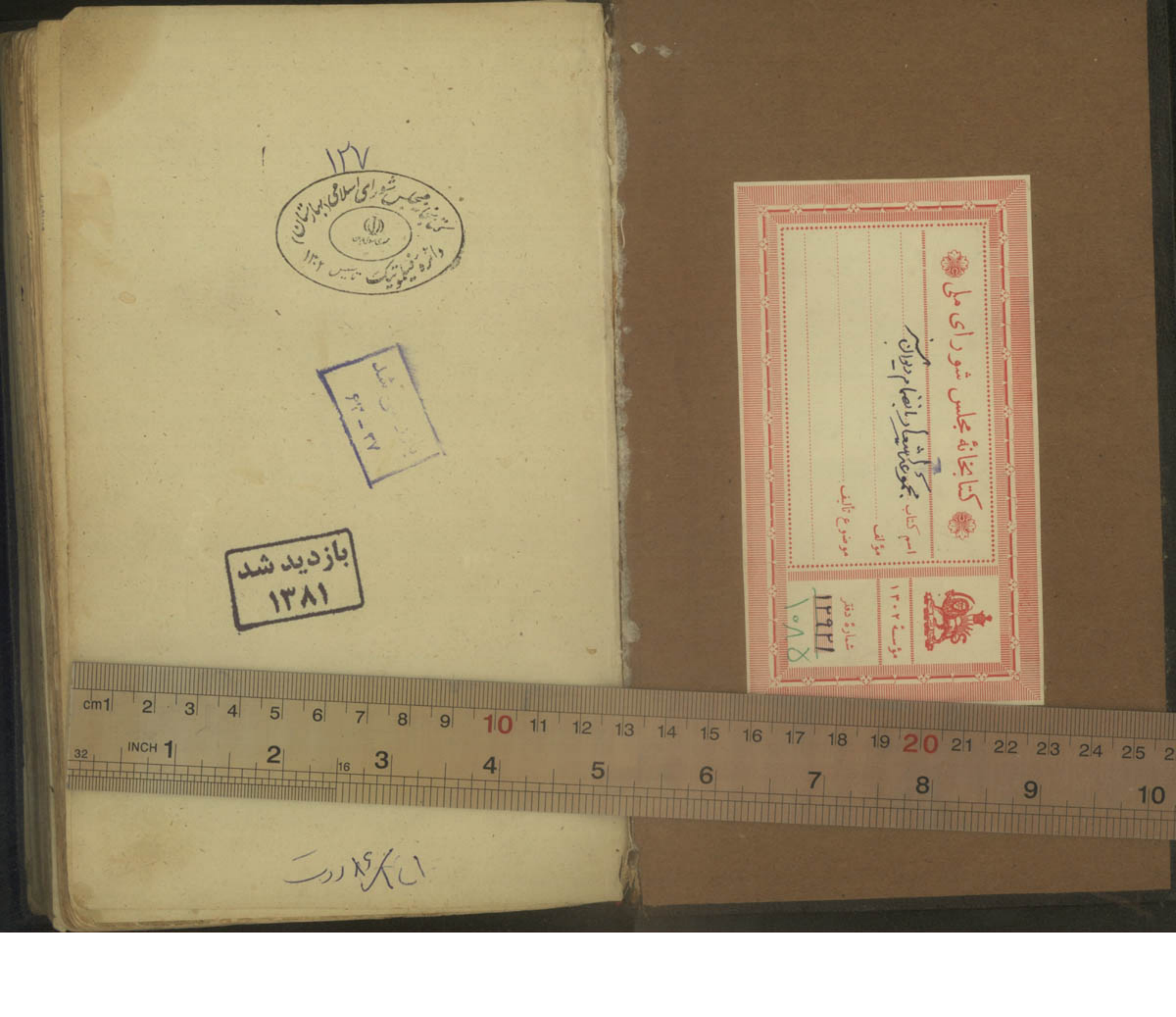

بازدید شد
۱۳۸۱
کتابخانهٔ مجلس شورای ملی

شهید علی پاشا
١٨٦١

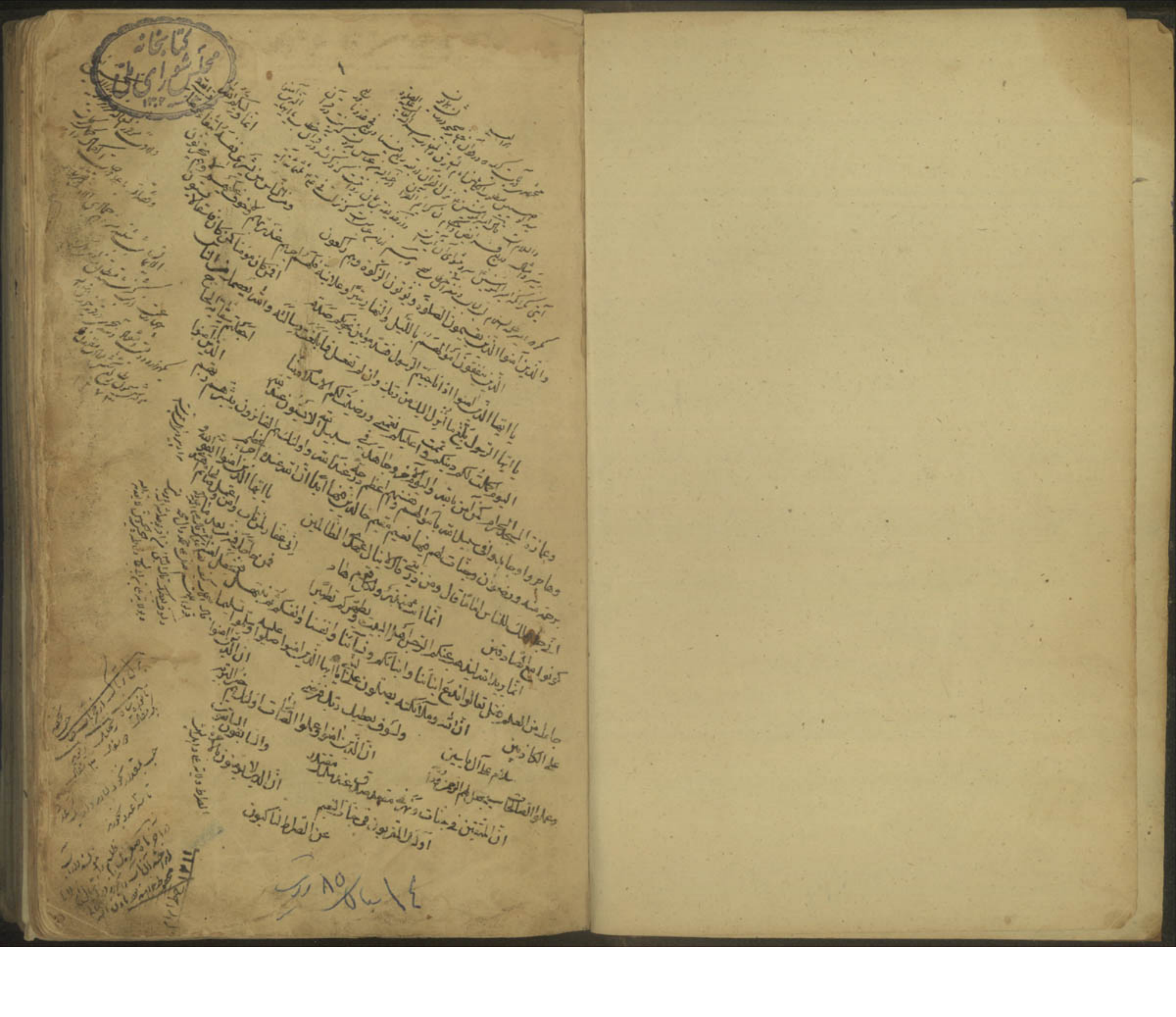

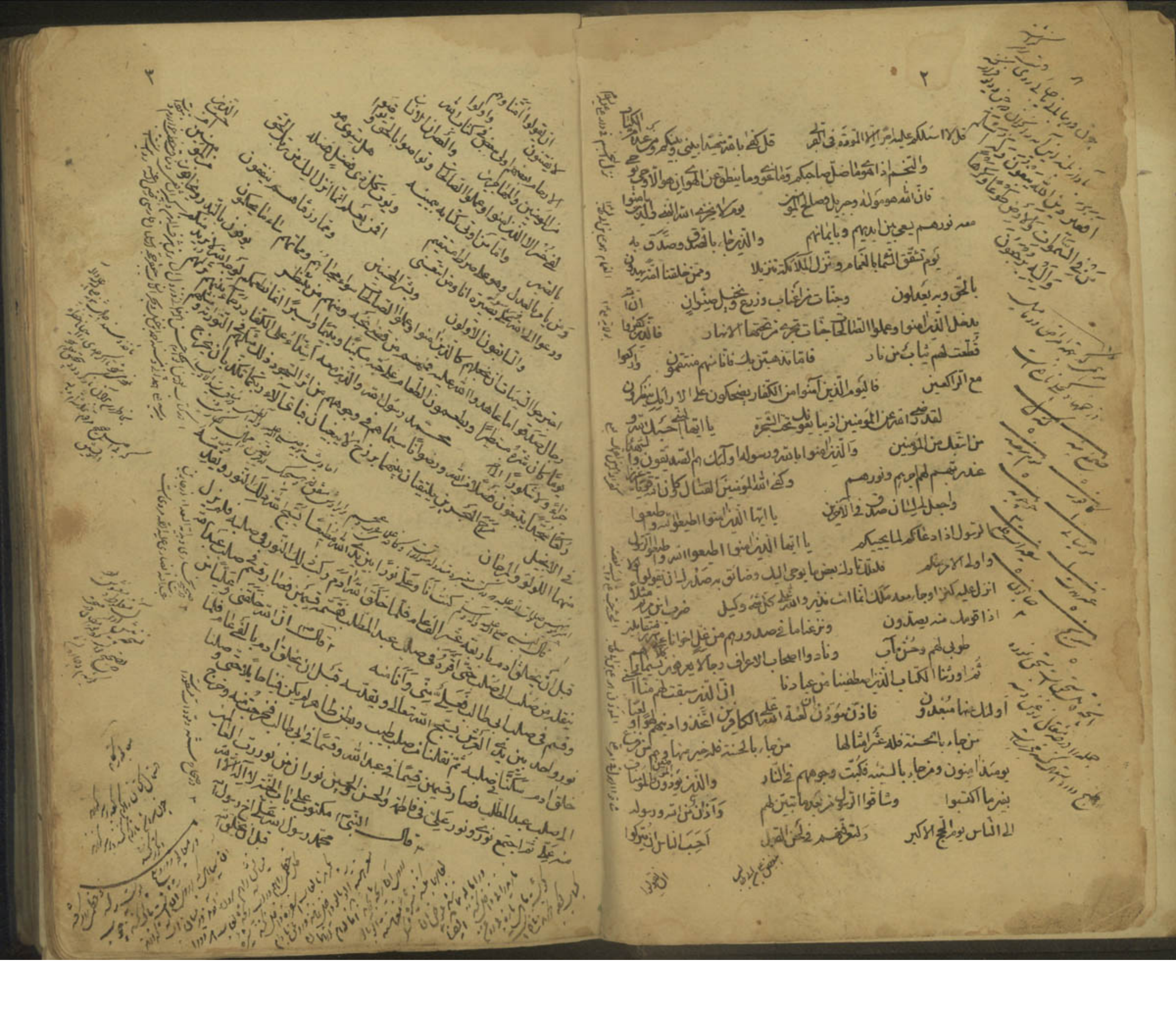

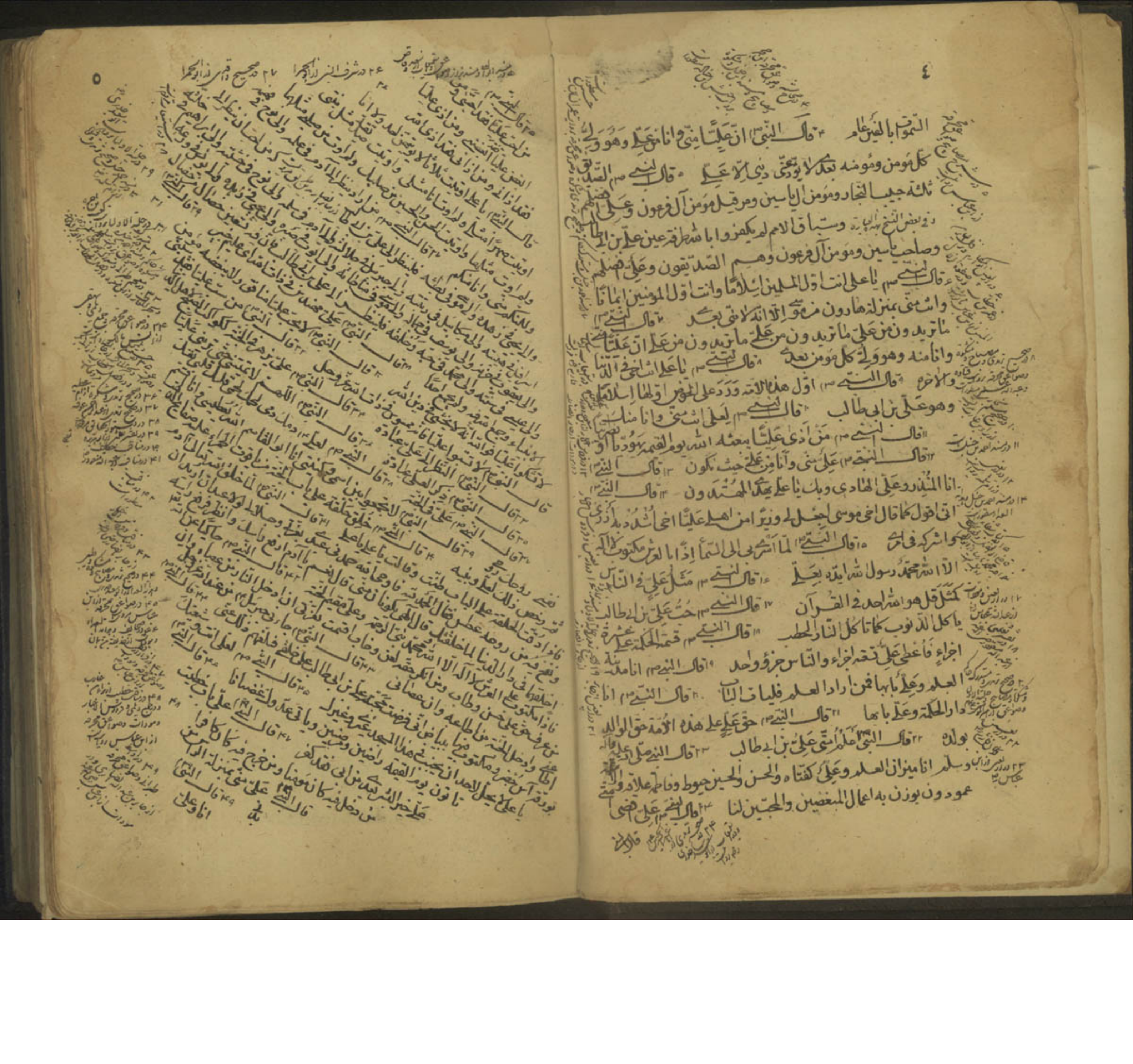

السموات بالفين عام ٣ قال النبي ص ان عليا مني وانا من علي وهو ولي
كل مومن ومومنة بعدي لا يودي عني ديني الا علي ٥ قال النبي ص الصديقون
ثلثة حبيب النجار مومن آل ياسين وحزقيل مومن آل فرعون وعلي افضلهم
دو بعض النسخ بهذه العبارة وسباق الامم لم يكفروا ابا طرفة عين علي بن ابي طالب
وصاحب ياسين ومومن آل فرعون وهم الصديقون وعلي افضلهم
٦ قال النبي ص يا علي انت اول المسلمين اسلاما وانت اول المومنين ايمانا
وانت مني بمنزلة هارون من موسى الا انه لا نبي بعدي ٧ قال النبي ص
ما تريدون من علي ما تريدون من علي ما تريدون من علي ان عليا مني
وانا منه وهو ولي كل مومن بعدي ٨ قال النبي ص يا علي انت اخي في الدنيا
والآخرة ٩ قال النبي ص اول هذه الامة ورودا على الحوض اولها اسلاما
وهو علي بن ابي طالب ١٠ قال النبي ص لعلي انت مني وانا منك
١١ قال النبي ص من آذى عليا بعثه الله يوم القيمة يهوديا او نصرانيا
١٢ قال النبي ص علي مني وانا من علي حيث يكون ١٣ قال النبي ص
انا المنذر وعلي الهادي وبك يا علي يهتدي المهتدون ١٤ قال النبي ص
اني اقول كما قال اخي موسى اجعل لي وزيرا من اهلي عليا اخي اشدد به ازري
واشركه في امري ١٥ قال النبي ص لما اسري بي الى السماء اذا على العرش مكتوب لا اله
الا الله محمد رسول الله ايدته بعلي ١٦ قال النبي ص مثل علي في الناس
كمثل قل هو الله احد في القرآن ١٧ قال النبي ص حب علي بن ابي طالب
يأكل الذنوب كما تأكل النار الحطب ١٨ قال النبي ص قسمت الحكمة عشرة
اجزاء فاعطي علي تسعة اجزاء والناس جزء واحد ١٩ قال النبي ص انا مدينة
العلم وعلي بابها فمن اراد العلم فليأت الباب ٢٠ قال النبي ص انا
دار الحكمة وعلي بابها ٢١ قال النبي ص حق علي على هذه الامة حق الوالد
على ولده ٢٢ قال النبي اعلم امتي علي بن ابي طالب ٢٣ قال النبي صلى الله عليه وآله
وسلم انا ميزان العلم وعلي كفتاه والحسن والحسين خيوطه وفاطمة علاقته والائمة
عمود يوزن به اعمال المبغضين والمحبين لنا ٢٤ قال النبي ص علي قضى

٥

٢٥ قال النبي ص من احب عليا فقد احبني ومن اذى عليا [illegible]
٢٦ قال النبي ص يا علي اوتيت ثلاثا [illegible]
٢٧ قال النبي ص [illegible]
٢٨ قال النبي ص [illegible]
٢٩ قال النبي ص [illegible]
٣٠ قال النبي ص [illegible]
٣١ قال النبي ص [illegible]
٣٢ قال النبي ص [illegible]
٣٣ قال النبي ص [illegible]
٣٤ قال النبي ص [illegible]
٣٥ قال النبي ص [illegible]
٣٦ قال النبي ص [illegible]
٣٧ قال النبي ص [illegible]
٣٨ قال النبي ص [illegible]
٣٩ قال النبي ص انا وعلي [illegible]

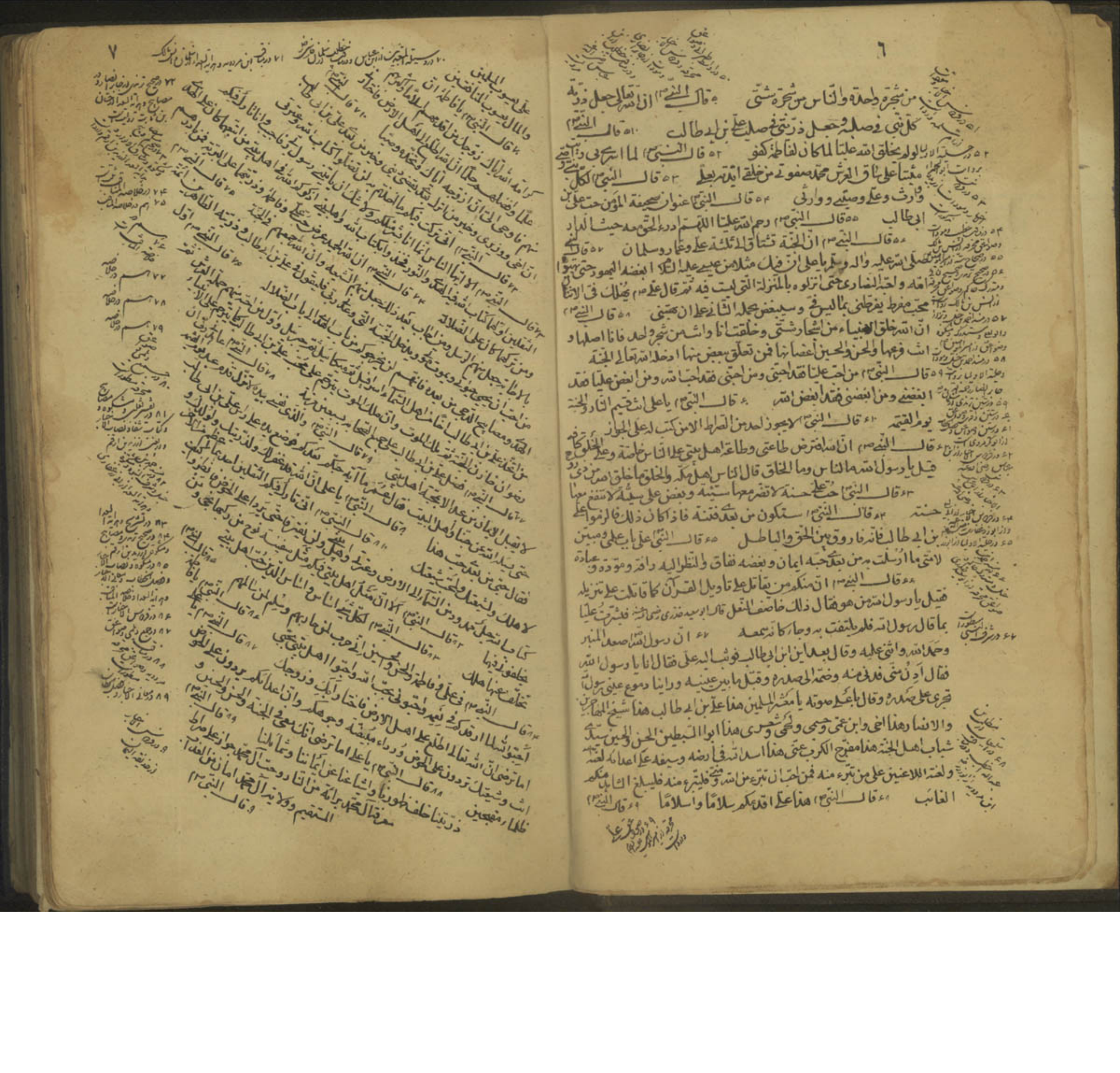

من شجرة واحدة والناس من شجرة شتى ٥٠ قال النبي ص ان الله تعالى جعل ذرية
كل نبي في صلبه وجعل ذريتي في صلب علي بن ابي طالب ٥١ قال النبي ص
لولم يخلق الله عليا لما كان لفاطمة كفو ٥٢ قال النبي ص لما اسري بي رأيت
مكتوبا على ساق العرش محمد صفوتي من خلقي ايدته بعلي ٥٣ قال النبي ص لكل نبي
وارث وعلي وصيي ووارثي ٥٤ قال النبي ص عنوان صحيفة المؤمن حب علي بن
ابي طالب ٥٥ قال النبي ص رحم الله عليا اللهم ادر الحق معه حيث دار
٥٦ قال النبي ص ان الجنة تشتاق الى ثلثة علي وعمار وسلمان ٥٧ قال النبي
صلى الله عليه واله وسلم يا علي ان فيك مثلا من عيسى عليه السلام ابغضه اليهود حتى بهتوا
امه واحبه النصارى حتى انزلوه بالمنزلة التي ليست فيه ثم قال علي ع يهلك في اثنان
محب مفرط يقرظني بما ليس في ومبغض يحمله شنآني على ان يبهتني ٥٨ قال النبي ص
ان الله خلق الانبياء من اشجار شتى وخلقني انا وانت من شجرة واحدة فانا اصلها و
انت فرعها والحسن والحسين اغصانها فمن تعلق بغصن منها ادخله الله تعالى الجنة
٥٩ قال النبي ص من احب عليا فقد احبني ومن احبني فقد احب الله ومن ابغض عليا فقد
ابغضني ومن ابغضني فقد ابغض الله ٦٠ قال النبي ص يا علي انت قسيم النار والجنة
يوم القيمة ٦١ قال النبي ص لا يجوز احد من الصراط الا من كتب له علي الجواز
٦٢ قال النبي ص ان الله افترض طاعتي وطاعة اهل بيتي على الناس خاصة وعلى الخلق كافة
قيل يا رسول الله ما الناس وما الخلق قال الناس اهل مكة والخلق ما خلق الله من ذي روح
٦٣ قال النبي ص حب علي حسنة لا تضر معها سيئة وبغضه سيئة لا تنفع معها
حسنة ٦٤ قال النبي ص ستكون من بعدي فتنة فاذا كان ذلك فالزموا علي
بن ابي طالب فانه فاروق بين الحق والباطل ٦٥ قال النبي علي باب علمي ومبين
لامتي ما ارسلت به من بعدي حبه ايمان وبغضه نفاق والنظر اليه رافة ومودته عبادة
٦٦ قال النبي ص ان منكم من يقاتل على تاويل القرآن كما قاتلت على تنزيله
قيل يا رسول الله من هو فقال ذلك خاصف النعل قال ابو سعيد خدري رضي الله عنه فبشرت عليا
بما قال رسول الله فلم يلتفت به وجار كانه سمعه ٦٧ ان رسول الله صعد المنبر
وحمد الله واثنى عليه وقال بعد اين ابن ابي طالب فوثب اليه علي فقال انا يا رسول الله
فقال ادن مني فدنى منه وضمه الى صدره وقبل ما بين عينيه ورأينا دموع عيني رسول الله
تجري على صدره وقال باعلى صوته يا معشر المسلمين هذا علي بن ابي طالب هذا شيخ المهاجرين
والانصار وهذا اخي وابن عمي وصهري ولحمي وشعري هذا ابو السبطين الحسن والحسين سيدي
شباب اهل الجنة هذا مفرج الكرب عني هذا اسد الله في ارضه وسيفه على اعدائه لعنة الله
ولعنة اللاعنين على من تبرء منه فمن احب ان تبرء من الله ومني فليتبرء منه فليبلغ الشاهد منكم
الغائب ٦٨ قال النبي ص هذا علي اقدمكم سلاما واسلاما ٦٩ قال النبي ص

لو يعلم الناس متى سمي علي امير المومنين ما انكروا فضله سمي بذلك وآدم بين الروح
والجسد قال الله تعالى الست بربكم قالوا بلى فقال الله تعالى انا ربكم ومحمد نبيكم و
علي اميركم ٩١ عن جابر بن عبد الله الانصاري قال سمعت رسول الله صم
يوم الحديبية وهو اخذ بيد علي قال هذا امير المومنين وامير البررة وقاتل الكفرة
منصور من نصره مخذول من خذله ثم مد بها صوته ٩٢ قال النبي صم
لما اسري بي الى السماء الى سدرة المنتهى وقفت بين يدي ربي فقال يا محمد قلت لبيك وسعديك
قال لقد بلوت خلقي وانتجبت منهم فايهم رايت اطوع لك قلت ربي علي قال صدقت
يا محمد فهلا تتخذ لنفسك خليفة يؤدي عنك احكامك ويعلم عبادي
من كتابي ما لا يعلمون قلت اختر لي فان خيرتك خيري قال اخترت لك عليا فاتخذه
لنفسك خليفة ووصيا وهو يسمى علي وحكمي وهو امير المومنين حقا لم اسلمها احد
قبله وليست لاحد بعده يا محمد علي راية الهدى وامام من اطاعني ونور اوليائي
وهو كلمة التي الزمها للمتقين من احبه فقد احبني ومن ابغضه فقد ابغضني
فبشره بذلك يا محمد قلت ربي لقد بشرته ٩٣ قال النبي صم قال الله
تعالى في ليلة المعراج من تحب من الخلق يا محمد فقلت عليا فقال التفت
يا رب فالتفت فاذا علي من ورائي قائم ٩٤ قال النبي صم ان الله
خاطبني في ليلة المعراج بلغة علي قلت يا رب انت خاطبتني ام علي قال يا محمد انا
شيء لا كالاشياء اقاس بالناس واوصف بالشبهات خلقتك من نوري و
خلقت عليا من نورك فاطلعت على سرائر قلبك فلم اجد احدا احب اليك من
علي بن ابي طالب فخاطبتك بلغته ولسانه ليطمئن قلبك ٩٥ قال النبي صم
من اراد ان يتمسك بحبل المتين فليحب عليا وذريته ٩٦ قال النبي صم
خلق الله عز وجل من نور وجه علي بن ابي طالب سبعين الف ملك يستغفرون له و
لمحبيه الى يوم القيمة ٩٧ قال النبي صم اذا كان يوم القيمة يصعد علي بن ابي طالب
على الفردوس وهو جبل عال في الجنة وفوقه عرش رب العالمين ومن سفحه يتفجر الانهار
ويتفرق في الجنان وهو جالس على كرسي من نور تجري بين يديه التسنيم ولا يجوز
احد على الصراط الا معه براءة من ولايته وولاية ذريته وهو يشرف على الجنة فيدخل
محبه الجنة ومبغضه النار ٩٨ قال النبي صم يا علي ان الله تعالى اشرف على
الدنيا فاختارني على رجال العالمين ثم اطلع الثانية فاختارك على رجال العالمين
ثم اطلع الثالثة فاختار الائمة من ولدك على رجال العالمين ثم اطلع الرابعة فاختار
فاطمة على نساء العالمين ٩٩ قال النبي صم يا علي انت خير البشر من شك فيه فقد كفر

١٠٠ قال النبي صم لا يحب عليا الا مؤمن ولا يبغضه الا كافر ١٠١ قال النبي صم بغض علي كفر وبغض بني هاشم نفاق ١٠٢ قال النبي صم ...
ان الله جعل لكل نبي وصيا فشيث وصي آدم ويوشع وصي موسى وشمعون وصي عيسى وعلي وصيي وهو خير الاوصياء في الله
انا البشير وهو النذير ١٠٣ قال النبي صم يا علي انت تبرئ ذمتي وخليفتي على امتي ١٠٤ قال النبي صم لما اسري بي الى السماء تلقتني الملائكة بالبشارة في كل سماء حتى لقيني جبرئيل في محفل من الملائكة فقال يا محمد لو اجتمعت امتك على حب علي ما خلق الله النار
١٠٥ قال النبي صم يا علي من اطاعك فقد اطاعني ومن عصاك فقد عصاني ومن اطاعني فقد اطاع الله ومن عصاني فقد عصى الله ١٠٦ قال النبي صم الائمة من ولدك من اطاعهم فقد اطاع الله ومن عصاهم فقد عصى الله هم العروة الوثقى وهم الوسيلة الى الله تعالى
١٠٧ قال النبي صم يا علي مثلك في امتي مثل سفينة نوح من ركبها نجا ومن تخلف عنها غرق ...
١٠٨ قال النبي صم يا علي انت قسيم الجنة والنار ... لا يدخل الجنة ...
١٠٩ قال النبي صم ان علي بن ابي طالب حبل الله المتين ...
١١٠ قال النبي صم من احب ان يركب سفينة النجاة ويتمسك بالعروة الوثقى فليوال عليا ...
١١١ قال النبي صم ... اعتصم بحبل الله ...
١١٢ قال النبي صم ... ادخلوا الجنة ...
١١٣ قال النبي صم ليلة المعراج ... فلما انتهيت الى سدرة المنتهى ... يا محمد من خلفت في امتك ...
وعرفت ... واوصيائي ... انا ... فلما اتيت ... يا محمد ... لا اله الا انا وحدي ... علي بن ابي طالب وليي ...
الا انه ... ومن كنت مولاه فعلي مولاه ... ثم ...
ولقد انتهيت الى العرش ... فكتب على ... الجنة ... ونصرته بوزيره ...
خلق الله ... حبيبي ... ولي ... ومن كنت امامه فعلي امامه ... ١١٥ قال النبي صم ... علي بن ابي طالب
ولية فعلي وليه ومن كنت امامه فعلي امامه ١١٦ قال النبي صم اعلم ... من ... علي ...

يا ابا بكر كفي وكف علي في العدل سواء ١١٨ قال النبي لو اجتمع الناس على حب علي بن ابي طالب
لما خلق النار ١١٩ قال النبي يا علي انت سيد في الدنيا والآخرة من احبك فقد احبني
وحبيبي حبيب الله وعدوك عدوي وعدوي عدو الله والويل لمن ابغضك من بعدي
١٢٠ قال النبي لن تضلوا ولن تهلكوا وانتم تحت كف علي واذا خالفتموه فقد
ضللتم طرق الجنة ووقعتم في الغي فاتقوا الله في ذمة الله علي بن ابي طالب
قال النبي افضل رجال العالمين في زماني هذا علي وافضل نساء العالمين من الاولين
والآخرين فاطمة ١٢٢ قال النبي يا ابن عباس عليك عليا فان الحق على لسانه
والنفاق مجانبه وان هذا اهل الجنة ومفتاحها به يدخلون الجنة وبه يدخلون النار
١٢٣ قال النبي علي وشيعته الفائزون يوم القيمة ١٢٤ قال النبي يا علي ان الله
ان الله تعالى ايدني بسيد الاولين والآخرين والوصيين على فجعله كفوي فان اردت
ان تنتفع فاتبعه ١٢٥ قال النبي رايت مكتوبا على باب الجنة لا اله الا الله محمد رسول الله
علي اخ رسول الله ١٢٦ قال النبي يا علي لو ان احدا عبد الله حق عبادته ثم شك فيك
واهل بيتك وهو افضل الناس كان في النار ١٢٧ قال النبي لا خير في امة ليس فيها
احد من ولد علي يامر بالمعروف وينهى عن المنكر ١٢٨ قال النبي والذي بعثني بالحق
ان الملائكة يستغفرون لعلي ويشفقون عليه وشيعته اشفق من الوالدين بالولد
١٢٩ قال النبي اذا كان يوم القيمة ياتيني جبرئيل بحزمتين من المفاتيح حزمة من
مفاتيح النار وحزمة من مفاتيح الجنة عليها اسماء المؤمنين من شيعة آل محمد وعلى
مفاتيح النار اسماء المبغضين من اعدائهم فيقول يا احمد هذا المبغضك وهذا المحب
فادفعهما الى علي بن ابي طالب فيحكم فيهم بما يريد فوالذي قسم الارزاق لا يدخل
مبغضه الجنة ولا محبه النار ابدا ١٣٠ قال النبي اول ثلمة في الاسلام
مخالفة علي بن ابي طالب ١٣١ قال النبي احبوا عليا فان الله يحبه واستحيوا
منه فان الله يستحيي منه ١٣٢ قال النبي ان الله تعالى اصطفاني على الانبياء
واصطفى عليا على الاوصياء وصيي وابن عمي وصهري له واشد به عضدي كما شد عضد
موسى باخيه هارون وهو خليفتي ووزيري ولو كان بعدي نبي لكانت النبوة له
١٣٣ قال النبي حدثني جبرئيل عن الله عز وجل ان الله يحب عليا ما لا يحب الملائكة
والنبيين والمرسلين وما من تسبيح يسبح الله الا ويخلق الله منه ملكا يستغفر لمحبه وشيعته
الى يوم القيمة ١٣٤ قال النبي من احب عليا كان مع النبيين في درجتهم يوم القيمة
ومن مات يبغضك فلا يبالي ان مات يهوديا او نصرانيا ١٣٥ قال النبي خير
رجالكم علي بن ابي طالب وخير شبابكم الحسن والحسين وخير نسائكم فاطمة بنت محمد
١٣٦ قال النبي ان اخي ووزيري وخليفتي في اهلي وخير من اترك من بعدي يقضي موعودي

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم

ز هر سرود سخن کن سخن‌گرا کوتاه
سخن سرای بمدح علی ولی الله

ز صفت سخن آنچه مراد مدح علی
از این مقوله سخن ناز با سخن کوتاه

مراد مدح خیبر اگر نبود هرگز
سخن بعرش فرو نامدی ز عرش اله

نخست را که در گوش آدم از آب بهشت
بآب سیاه سرودند و جانش شد آگاه

ولای شیر خدا بود و پاک اولادش
بیان علم الاسما از این حدیث گواه

شه سریر ولایت در مدینه علم
که انبیا بحصارش گزیده اند پناه

امین بار خدا نفس پاک پیغمبر
که جز خطا عطا هر چه خواست عفو گناه

علی عالی اعلی که ذات اقدس اوست
چو ذات یزدان پاک و مقدس از اشباه

به تنگنای عبارت اگرچه مدح خداست
حدیث نفس الهی نظیر [illegible]

ولی بگوش دو گوش و چو گوی دو گوی
بیا [illegible] به تماراه

بگو که طاقت حربا کی و جلوه مهر
بگو که رده کتان کجا و تابش ماه

مجوان که در سلیمان کجا و هدیه مور
مران که قله سرسلان کجا و پر کاه

[illegible]

[illegible]

ذباب خاک مکین را چه بال برش عرش
گدای خاک نشین را چه بار خلوت شاه

اگر که برق سواران براق بجهانند
سری بجنبان باری تو ای ضعیف گیاه

بجز ثنای علی خامه گر سخن نازد
ورق خود ار همه گوهر لشو باد سیاه

شها مرا همه ذوق هوای تست بسر
عجب سری است مرا لا اله الا الله

اگر محبت تو زندیق بروم رضیت
دگر عدوی تو صدیق ار دوم اگراه

بذوق پایه مهر تو داده ام شیر
بعهد عهد ولای تو رو بده ام راه

[illegible]

دگرانه فضای بوستان خرگاه زد بهمن
کشیده زیر دوان تا سر دوان خرگاه را دامن

درفشان شد درفش برد اندر بستان گوئی
همی زد جوشن اختر از اخطر زر بستان بهمن

چنان برزد دم اسفندارمذ کاسفند را آتش
دمی نشد از دمه چون برکه ترهای روزن آتش

همه تالاب و سنگ از نوشته سیماب زد جوشن
همه هامون و تل آلوده کافور شد خرمن

گردار هوا با خاک پیکار شد کانه
که آن بارد همه پیکان و این دارد همی جوشن

هوا از حاجت شیر گوئی که در روی زمین در زه
کشیده آب روان چون زاد کشتی

همی تا سایه آن بنده گران شد بار آتش
دم باد سپندارمذ آن دارد دم روین

زمین از حله کافور گون اندر زر فضا
هوا از خرقه سنجاب رنگ اندر خز ادکن

همی گوئی زمستان ابر بار و شیر را تا دون
همی گوید هستان خاک سا به سیم زر دل

رساند شاخ نسرون که زر معجون کافوری
رآبا مام بستان را طبیعت کشته آبستن

در این موسم نه باده با شراب و رنگ شادی زا
در این سرما به پاد مان شرار و مرغ و ما بیرن

بطی نه باده چنین آتش بدار از لرزال چون فالج
همی جو ساده چند فشاری از ابر ده جنگ آذرن

چو وارودی بگردون طارق دق از جه شد
در آتش آن همی مجلس های دمی از ماله

الا انجادم محفل کانون از در قانون
برافروز آتش زردشت و دل کش ربا دامن

در آای ترک بزم افروز و همچون عید نوروز
بده کاخ شبستان را زچهر آراش گلشن

اگر شد سوسن و سوری زبستان کو تشاوی
رخ لعل و خط سبزت آیینه سوری و سوسن

وگر نسرین زسنبل بردمید کو مرده هرگز
بنفشه آن زلف زاغ انسنبل آن رخ بانسرون

اگر عناب و بندق با پسته آن انگشت دست
وگر بادام و پسته آن لب و چشمان

زجاج عنبر در خالی ایاغ آن که حلو
فروغ لاله گرخاکش چراغ آن جسن

اگر ریحان نه اندر کف سر زلف تو
دگر نه سرو اندر بر بر سرو تو بالا زن

بگیر آن جام جان افزا ... و تقوی سوز
بیار آن آب آتش زای شور افزای مرد افکن

بده آن هوش ... کش پرورش جای
که از فرش شود افرشته گر نوشد اهریمن

نهان در فطرت او خوی ملک ...
پدید از گوهر او آب لعل و تاب ...

فروغ چهره و فر ... و نور عقل ... دل
فراغ جسم و روح و ... جان ...

دهد خورشید اگر گردد درون ذره ...
نهد جمشید گر بیند برون شیشه آتش

بگوهر ... در جان ... زهره و ...
نزهت لاله و سوری بنکهت عنبر و لادن

زخشت خم ادبار و بسقلاطون ...
زعزدلای و پهلو ... زند گوزن

دماغ آید ... تا بد صد ...
بخام ... گر نهی چون شیشه ...

بوی ... آرد جام ...
بی دیوزه چون ...

بطبع ... که رسم ...
بدو غم ... که ...

بجذب ... و دل خون ...
برفع رنج ...

جوردی ... تلخ ...
چو طبع ...

منا زان راح روح افزا ...
تو زان لعل شکر زا ...

بکاهد ... و دل ...
غنا ...

تو گوش کن ...
بیاد ساقی کوثر ...

الا یا ...
مدیح ...

ظهور حق وصی مصطفی اسلام کفر اوبر — ظهیر دین علی مرتضی ضرغام شیر اوژن

خداوندی که اسلام از پناه او پابر — شهنشاهی که ایمان از یمین دین او ایمن

رخش جبریل را مرشد لبش تنزیل را ترتیل — رخش انجیل را معنی دلش تنزیل را معدن

اصول دین از او راسخ فصول شرع از او شامخ — بنای دین از او ثابت اساس شرع از او متقن

هم از گرز گران فرقش قوی خورشید را گرده — هم از رمح سرافرازش بلند اسلام را گردن

بساط دور کیش گردیان چرخ را ماوا — درش حضرتش لاهوتیان عرش را مامن

صف صف جان ارواح ملک رخش او مسکین — سراسر خیل ارواح رسل را بار او مسکن

کجا دیدی تو گردی کز تجلی برق ارزانش — سنای سینه سینا شبان وادی ایمن

سرگرز و خم خامش عدو را در دل و دیده — جبل در روز رزم او چو سوزن جمل در چشمه سوزن

در آن هنگامه کز هرای کوس و صیحه گردان — زمین گردد همی لرزان زمان گردد همی شیون

غبار باره بگذارد بروی آسمان ردها — فضای بیضه بر روید زخون پردلان روین

فلک از صدمت آرزی کبر از چشم [illegible] — ملک از صوت آواز چاکاچاک گوش اگن

بمیدان برش مردان کارزار زخم روبی تا — بجوشن در بر گردان ندیم از تیر پر روزن

کمند از کوه کوهان کوه اندر کمان آیا — جوان ابیات که بحال اژدر البرز کوه اوژن

بهامون سینه گردان شود [illegible] از زره — زرنگ پیکر مردان همه کهساری از [illegible]

زرش خون ملان جز شد جوانه از زره بهلوان — بکین برزوران [illegible] جوانه ازرنگ اردن

شه اندر قلب دشمن تازه از هر سو [illegible] — [illegible] گرانی کف کوپال کوه افکن

در اند سینه خوش [illegible] گردان کند از ره — نشانده نیزه مژگان [illegible] اندر دیده دشمن

۱۸۱

هر آنکش شیر برگرفت بازوی ید اللهی — نه او را در دو گیتی نه او را رنج جان کندن

هم از تش بخز نیم اش از یمی دگر کار آرد — بتجهیزش چو کفکدن [illegible] چابک فن

مرتب تحفه و منقل معقر [illegible] مرقد — میر جامه و خلعت مهیا مقری مردن

فراش خاک زخون تحفه خورش کرک و مرغ مقری — نسیج خار زخون جامه سعای دام و دد مرفن

تنی کافتاد بد شمشیر کیش [illegible] او [illegible] — بگیرش ره در اهتوران [illegible] جابرو [illegible]

خداوندا استقامات [illegible] — که والا داشان را علم و کوته بینشان را ظن

ز مهر طلعت [illegible] سیار [illegible] — سار همت [illegible] افلاک [illegible]

زگفتار تو ار کز نیت سایل را جواب لا — ولی در طور سینا بود موسی را خطاب لن

تو آن نقش نبی دین [illegible] چون مهر [illegible] مشتعل — تو آن شمس هدی دین را جوان [illegible] مشتعلین

چه غم روزی دو گر تیار ره [illegible] — چراک [illegible] ستاره و زردی [illegible]

نه یزدان خوار آورد اگر [illegible] — نشد جم گر ربود انگشتری اهرمن زمن

بخوانندش تهمتن زال اگر گیرد بکف گرزه — خوانندش [illegible] ز نهمه گردن گردن

دغن باشد [illegible] که [illegible] کلاهی — [illegible] که مرد [illegible] کلاهی زن

اسیر بحرای [illegible] اگر سحبان کند بحثی — و با [illegible] کفش من [illegible] همی احسن

اگر جو [illegible] شه [illegible] — و گر خود در ثنای از سخن [illegible]

سخن در لغت [illegible] تا هم گرد [illegible] — [illegible] کن [illegible] شیوا اوز [illegible]

خداوندا [illegible] رشت [illegible] — همه دولت [illegible] همه [illegible]

سلم وارم [illegible] ثرانی دوان زد — چو [illegible] کش [illegible] وادی ازحق

اگر بستان وحتی تو باران کرم ناید | بتوران طبیعت مانم اندر چاه چون بیژن
خداوندا که در گیهان خوارم حاجتی زنی بر | که گردم گرد آن درگاه و باشم خاک آن درزن
غبار درگهت را چون فلک گیرم برابر | لب طارم حلات را چون فلک روی برآرایش
بش محرومم از درگاه و دل گوید که لاتیاس | بدل محرومم از جانان و جان گوید که لاتحزن
مرا خاک در و دریوزه کوی تو میشاید | نه زر و ثروت قارون نه زور و شوکت قارن
زبان بهر چه تصدیق ولای تو بجد چون | روان بهر چه تمکین رضای تست هم آمن
الا تا مات محراب فلک را از قندیل | الا تا مات قندیل قمر را از زرکار روغن
وثاق گوهر بخشان تو باشام ابد تیره | چراغ نور جویان تو تا صبح ابد روشن

آن طره مسلسل اندر بر افکنی | تا مرد را هوای جنون در سر افکنی
از این دل شاده چه خواهی هر زمان | باد صبا را معارضه دیگر افکنی
بستانی از لب و لبباری بدر گهر | از آب می برآری و در آذر افکنی
گر کم شود در چرخ نشان نجوم و ماه | از چهره و خال طرح مه و اختر افکنی
هم رند را بشور هوا در سر آوری | هم شیخ را بشیده روا از بر افکنی
ای آذری صنم چه بلایی که از رخت | کاذر همی بخرمن خشک و تر افکنی
عارض کنی چو آذر نمرود در کمان | بر ساز منجنیق تا باب اندر افکنی
تا همچو بر آذر سوزان دل مرا | زان منجنیق آری و در آذر افکنی
برسازی از رخ آینه و زنبدت که سنگ | بر جام آبگینه اسکندر افکنی

شاید بصدر حسن که از آفتاب و ماه | منشد هزار مرتبه بالاتر افکنی
از اشک چشم من حذر آری اگر گذر | بر این دو زرف قلزم پهناور افکنی
از موج او گذاره بیاری شناگر | در روی [illegible] دل خود لنگر افکنی
آن جام باده نیست که نوشی برم عنبر | خون دل [illegible] ساغر افکنی
چشمش قبول دین نکند چشم ازو بدار | هردم [illegible] افکنی
کافر بمذهب خود و مسلم بکیش خویش | یا مسلمان [illegible] کافر افکنی
زاهد تو و منبر [illegible] که از کرم | این [illegible] منبر افکنی
از بوسه [illegible] دهم دل بکر مرا | بر گیری و [illegible] افکنی
جانا چه جای دل که از آن حلقهای زلف | در حلق آفتاب فلک چنبر افکنی
ای دل ز ظلم زلفش نرهی مگر که چنگ | در ذیل حفظ داور داد آور افکنی

غیث کرم غیاث امم غوث روزگار
بازوی ذوالجلال و خداوند ذوالفقار

شاهی که عرش فرش حریم جلال او | خورشید ذره ز شعاع جمال او
این منزل بلند که خوانندش آسمان | خاکستری ز مطبخ جود و نوال او
زین دست هر شبانگه خورشید آسمان | سر در زمین کشد که شود پایمال او
شرع نبی جمال برافروخت بدر وار | از انسلال صارم همچون هلال او
دانی بصدق معنی معراج عرش چیست | یعنی تخت پایه قدر و کمال او
تا ماه رخ تو شاهد غیب است و هر چه هست | [illegible] قرب و [illegible] وصال او

وجه الهی نکشف نه وجه الله زر بود | آفاق مست دلّه غنج و دلال او
آدم که در وجود چه بس انفصال ازو | ذات تو بود واسطهٔ اتصال او
روح القدس که طایر تقدیس است | بر رشته اندام تو پر زد و بال او
حق را نه شبه و شبه حقی نه آنکه شبه تو | هندر قیاس وهم نگنجد خیال او
جولان اسپی نکالد لشکر دراز | تا ساحتی که بیت محل مجال او
یکباره سر کشد بر باد عنان زکف | دستان دو کشد کرد دوال او

زین نکته بگذرم که خرد در بقاش [illegible]
هرگاه خلوت است و در از رعام [illegible]

بر باز همت تو که عرش نشیمن است | نه خرمن سپهر چو گلزار بر یکدانه ارزن است
راجع شد آفتاب بحکم تو دین خبر | چون آفتاب بر همه آفاق روشن است
با جمله رسائی نه اطلس سپهر | بر قد کبریای تو کوتاه دامن است
در زیر ران رایض حکم مطاع تو | مهر و سپهر توسن و عز غاد توسن است
هر کس دوان که راند تا جز ترا کسی | بروی دراز کرده زبان الکن است
چون انوری که با همه فر کمال و فضل | در خورد طعن و مورد بیغاره من است
شوی بدین شکر فی در مدحت فلان | بر رودهای بسا که بر او بر تقاضی است
آن قبه قدر تست که بر اوج سقف او | خورشید عنکبوت زوایای روزن است
وان قلعه جاه تست که گوی سپهر گرد | در منجنیق برجش سنگ فلاخن است
شهباز عصمتی و مردی و مردمی | نوری که در جبین مبشر مبین است

دعوی کجا رسی که رسولش تا تو چون زغن | زماده پلید که که مرده که زن است
نعت تو و نکوهش خصم ترا بنی | شرحی مبین آمد و تفسیری متقن است
رمزی ز کتب دستر سوی [illegible] راند حق | رمزی [illegible] اندر تضمن است
آری هر آنکه با تو همالی خیال بست | با دوش همی بجنبر داتش همادن است

ذات تو ذات مفرد و والاتر از همه
دست تو دست ایزد و بالاتر از همه

ای طلعت تو آینه صنع کردگار | از جبهه تو فر خداوندی آشکار
خاک در تو سرمه کش ناوک جبرئیل | صدر دل تو مصدر الهام کردگار
معراج قرب فرش بساط تو عرش و نقش | محراب خلق خاک حریم تو کعبه وار
آیین ایزدی نشان تو مستوی | شرع محمدی بکمند تو استوار
دست کرم ز خرمن فضل تو خوشه چین | کام امل ز سفره جود تو ریزه خوار
در چشم دهر گرد نعال تو سرمه کش | در گوش چرخ نعل سمند تو گوشوار
مریخ در کتیبه عزمت جنیبه کش | خورشید بر کتیبه رزمت کابدار
هر کو نکرد جهد رضای تو آرزو | هر کو نکرد عهد ولای تو اختیار
مردود بارگاه آفاق شد و شش | مولود عاق مانده جاوید هفت و چار
قدر ترا قیامت موعود گاه عرض | صدر ترا صنوف خلایق صفوف بار
بخشی بعدل و فضل نصیب عدو و دوست | آنی که گاه داد قسیم بهشت و نار
با جمله ز حیله جوق ستیزه گر | با جوره تو عشوه خصم فسوس کار

باشد بدان شابه که باشهود در خش / گاه مصاف غوره گشند زال خورد

کیرم که بر ستیزد و یا زد بخیره تیغ / گیرم که در ستیز دو تازد بکارزار

هر باره هیشه لدل و هر مرد دلی علی / هر دست فی یدالله و هر سیف ذوالفقار

سر پنجه دیگرات و یدالله دیگرات / روباه دیگر و اسد الله دیگرات

ای گوهر تو از شهاب شب عو بسی / ذات تو از آخشاطه عقل برتری

آنجا که رهف تو بر چرخ دنه آسمان / وآنجا که طلعت تو نه ماه دهر مشتری

کشیده غیر تیغ تو با خصم باد سنج / کاندر مزاج خاک کشنده آب آذری

شاه ازل بگاه ازل بستان بهم / با نور پاک احمد عقد برادری

قرآن حق بل انما دلعمرک نهاد آن / آمد ترا ولایت وادرا پیمبری

او کرده علم را حقیقت به یکی / تو خود را آن مدینه هستی کرده دری

او کرده از شارت آتش ماه / تو داده حکم رجعت خورشید خاوری

او در گسسته رشته ادیان انبیا / تو بر شکسته رونق اصنام آزری

سهل است کار ساخت و بکار صدیق / با اوست چون شفاعت دیانت داوری

شاها من از کجا و ثنای جلال تو / قدر تو برتر از خطرات سخنوری

من مدح چون طرازم و چون آرش شائی / انگشت خدای کرده بتفسیر قرآن ما کری

در رشته ثنای تو این رشتهای نظم / در شبه آنکه کس شبه آرد بگوهری

چشم من و تمنی خاک جناب تو / خضر و هوای چشمه آب سکندری

نا داده کنه ذات تو داس برکس / بشناخته خدا و نبی مرتراد و بس

چو حکم حاکم ابداع آسمان و زمین / بمکنات صلا زد ز صنع ربکوین

شد آسمان و زمین از یکی اشارت کن / پدید و سر چه همی اندر آسمان و زمین

شد آسمان بحرک بهفت چرخ و دو قطب / زمین گرفت سکون بچار رکن رکین

زمین نهاد و میزان ز کوهها اوزان / فلک گرفت بطلعت ز اختران آذین

ز ازدواج نه آبا و چار ام بطبع / همی نزاد سه فرزند از بنات و بنین

پس از کون اعیان ممکنات جهان / اراده نه متعلق بخلق آدم طین

هستی در آدم خاک و سه نفخه روح / چو کرد طینت پاکش با آب لطف عجین

و دیعه ساخت لطف ابر رش ز حکمت خاص / بمیران این و جلبکان یکین

رسید امر که در تخت بارگاه جلال / زنند صف همه ذرات از یسار و یمین

بالزام ربوبیت از خطاب الست / رسید نعره قالوا بلی بعلیین

و ذات پاک پس آنکه گزینه زانجمه گون / ز انبیای عظام و ز خسروان اولیای مهین

لقب نهاده دو محمد نهاد ز دو محمد / زمام دولت و دنیا نظام ملت و دین

یکی محمد مرسل امین سر خدای / که در حقیقت او ره نه شک بر ده یقین

نکس ختم رسالت که او نبی بحق / هنوز آدم خاک میان قالب طین

یکی محمد غازی خدیو ملک گشای / که ملک را بر تیغ اوست فتح مبین

جمال چهر جلالت و لی امر اله / که کرده عقل مجرد بذات او تحسین

گرفت از پس عدالت عهد دگر … بدین دولت آن دیهیم و دولت این
چو عهد بستند و دادند حکم استوار … بذات و جبین کیای خویش خورد و همین
که هر که سر کشد از حکم این دو دوام … بدینش همه بخل است و آخرت سجین
پس از شریعت چون بهره داد زور حکم … زمانی از پی بعث و ظهور شد یقین
سرود برشه مرسل که ای علاء کون … همی بقوت قاهر همی بجول متین
ز بعد عیسی مریم بسا زرف قدر … ز تخت تخته کلاه بفوق عرش برین
شد امر برشه غازی که ای خلیفه دهر … همی بقدرت قائم همی بجول رزین
رسید چو سال به پنجه پس از هزار و دویست … ز عهد هجرت فرخنده رسول امین
لوای نصر فراز و برای داد گرای … بجیش سعد برآی و بتخت ملک نشین
بخشم خام سر او بر چنبر بال بال … بضرب گرز شاه در بکوب ترک بکین
جهان بگیر سراسر ز سند تا بتقلاب … بزیر حکم در آور ز سغد تا سقسین
ز رعب غلغله خواهی اگر به بسکر روم … ز سهم ولوله جویی اگر بکشور چین
بکوسان راه زدان کند بجاش تند … بکوکان راه اهکند در ابر و حین
شهنشاها ملکا خسروا تویی که ترا … خدای کرد خدای سریر و تاج و نگین
بشهریاری اقبال ازدت نصیر … بتاجداری تایید سرمدت معین
بملک گیری و کشورگشایی اقبال … نهد چو رای تو بر بارهٔ عزیمت زین
تو رایت نصرت قادر صف روان ... … ز آیات دولت خاتم روش و دان همین
بدرب جاه تو هندی چرخ یک دربان … به جیب فوج تو ترک سپهر یک تابین

بملا

یک اشاره برانی هزار جیش گران … یک پیاله بگیری هزار حصن حصین
سپهر قدر رفیع ترا برد تعظیم … زمانه صدر بلند ترا کند تمکین
کف تو باک بجود حیث مایه نهاد … بکان و بحر درون بر دوات فادعین
جهان بجنبش تو عاشق چو قیس بر لیلی … زمان بحبش تو واله چو ویس بر رامین
ز بهر سجده درگاه قبه ات که همی … نگونسار آید ز دور حاملات چنین
نهیب تیغ تو از آسیب مرز کالنجر … لهیب توپ تو آشوب ملک قسطنطین
تبارک الله از آن بیکر دهان که همی … خروج قابض ارواحش اندرون بکمین
همی بغره چو شد ز جمره جوی نیران … همی نکرده چو شد دان بجثه چون تنین
در آن زمان خروشش شد جهت برای درس … برآورد غریوش درونه فلک طراق طنین
جهان خدیوا در روزگار دولت تو … که با بقای ابد باد جاودانه دین
نه فتنه ماند و نه فتان نه جور کیش و نه خور … نه ظلم ماند و نه ظالم نه کینه جوی و نه کین
غزال بر دمان را همی زند بر وی … غزال شیر ژیان را همی جهد بسرین
با سبان استاده بره را صنیغ … هنرهای آماده صعوه را شاهین
زاب عدل ستم نان کنده دراستان … بجواب امن جهان سر نهاده بر بالین
بغیر خطه جند ق زد ستبر دلوخ … که با بمال ستم شد بعهد عدل حسین
نماند مالی الا که شد به نهب بها … نماند نفسی الا که شد بقتل رهین
بسیط مرز نقش مجا در آن قبه … بساط دشت ز خون مسافران رنگین
بغیر خون کلوی بریده هست اگر … بحلق خلق همی شربتی شود شیرین

شبان نخسبد بچشم دیده مردم ‌‌ اگر نخسبد چشم ستاره و پروین
بملک خندق بگشاده دست هیبت خالکه ‌‌ بال وهشت سمی مغیلان وبداین
چه خندقی چه حبابا کی که بنداری ‌‌ بصدق آمده مام بلوح راکابن
بهر کاها هضلی بفرقه مظلوم ‌‌ جهان بناها رحمی بزمره مسکین
همیشه تا که زتاثیر طبع فصل بهار ‌‌ زباغ وراغ بگردید شقایق ونسرین
زفر دولت تو ملک ودین بپاباش ‌‌ بدان صفت که جهان از جمال فروردین

ای نفخهٔ روح القدس ای باد معنبر ‌‌ ای نغمه مشک تتر ای نافه عنبر
ای راغ ودمن از روحات تو منصفا ‌‌ ای باغ وچمن از نفحات تو معنبر
ای همنفس پاک که دم عیسی مریم ‌‌ چون دامن مریم زتو آفاق مطهر
ای سایر جنبیده بوینده بی پای ‌‌ ای طایر فرخنده پرنده بی پر
ای پیک عشاق زبوی تو بدیدار ‌‌ ای کامه مشتاق زبیر تو میسر
بر مرکز آفاق چو پرکار زنی دور ‌‌ چون دایره پای هستی داری وبی سر
که هدهدی از کوی سبا سوی سلیمان ‌‌ که قاصدی از جانب دلداده دلبر
چون وهم بگیری وچون فکر بگردی ‌‌ چون هوش سبک سیری وچون روح سبکبر
نی نی که سبکبرازد هستی وز روح ‌‌ نی نی که خود از هوشی وز روح سبکتر
طیار بر هشیار چو آئی شود عطار ‌‌ چون دکه عطار ز عطر تو معطر
الهام رسیده زدین بام بدان بوم ‌‌ پیغام گذارنده زدین دار بدان در

بیغمبر

پیغمبر وجبریل ستایندت از ایرا ‌‌ در قول جو جبریل وبفعلی چو پیمبر
تو خود بیکی لحظه جهان جمله نوردی ‌‌ کر زانکه بیک قرن نورد بسکندر
اندیشه روش پری برخشکی ودریا ‌‌ در بحر چو الیاسی وچون خضری در بر
صحرا سپری بکسر وبایت نزند بش ‌‌ دریا ببری جمله وکامت نشود تر
بی روح توانائی وبی باصره بینا ‌‌ بی سامعه شنوائی وبی نطق سخنور
هم عرش سلیمان بفرازی بسر دوش ‌‌ هم عرض سلیمان ببرائی بر دلبر
یک گوهری از مایه ابداع دیکن ‌‌ بسیار بدایع که در اطوار تو مضمر
سیاح دیاری بتک بادیه پیما ‌‌ عطار بهاری بدم غالیه پرور
در گوشش حریفانی چون نو دمجلس ‌‌ در مغز الیفانی چون عود بمجمر
دودی نه بخاری نه بخوری نه بعنبری ‌‌ نه خود نه از این جمله وزین جمله مخمر
که دخنه عود استی وکه شعله عالی ‌‌ که نام صبا آیدت وگاهی صرصر
در پرش ودر گردش ودر جنبش ودر جوش ‌‌ زان جای بدین جای وازین جای بدان جا
چون بندی دار نه چار اسبه بر شاه ‌‌ چون آهوی شیر خورده رم کرده مضطر
با توسن جولانی آنچه خبار ‌‌ یا زورق طوفانی بگسیخته لنگر
که ناب کرکس شوی در دوری ‌‌ از باختر از بال کشاده سوی خاور
که کار کبوتر کنی ونامه یاران ‌‌ آری بهم وبازری همچو کبوتر
کس چون تو بریدی نشنیده است آزادی ‌‌ از بروز شایسته واز پاکی گوهر
بی توشه واندیشه ره جرد مصمم ‌‌ بی راحله زی مرحله ها جست دستمر

بی اجرت و بی ضجرت و تلوانه آسد — بی ضنت و بی منت و اندیشهٔ کیفر
اندر تعب طبع بیارنج و بیاداش — نز کس طمع سیم کنی نه طلب زر
دو کار زر اندیشه بد ورق بدو جای — هر وقت خود اندیشه کنی پیشه دیگر
در روز زمستان برون صحرا صباغ — پاییزگهان در بن بستان زرگر
فراش شهنشاهی گر نه که اُردی — چون فرش فروگستری از دیبه بستر
مستوفی دیوانی منداری آبان — گاهی که ز نیسم بار فروریزی و فر
که مروحه جنبانی در سوحه بستان — که مجمره گردانی بر ساحت معبر
که لخلخه پردازی از طره سنبل — که غالیه فشانی بر غرهٔ نستر
بی خطره زنی قطره چو مرغابی در آب — بی رعب کنی عبره بر آتش چو سمندر
نحلی که ز باد تو شود شاخ گرانبار — کحلی که ز گرد تو شود چشم منور
چشم منی ز آن رو همواری در راه — گوش منی ز آن ره سر پستی بر در
چون صنعت ابزار منی جفت و جهان جوی — چون خرش توانای منی تند و تکاور
با من تو به گستنگی سخت مقابل — من با تو در آوارگیم نیک برابر
من ره سپرم چون تو ز کهر و رود و دوم — تو پای زنی چون من بر دشت و که و در
من همچو توام یاوه و برگشته و حیران — تو همچو منی والهٔ آشفته و مضطر
تو چون ملکی از طیرانهای پیاپی — من چون فلکم از حرکتهای مکرر
با من تو زیک اصلی و یک نوعی و یک جنس — من با تو زیک اصلم و یک عنصر و گوهر
من همچو توام کم نه قرارست و نه آرام — تو همچو منی کت نه سکونست و نه لنگر

انا محمد المصطفی و علی المرتضی کما قال النبی ص ... انا المدوح بروح القدس انا الحی الذی لا تفنی ... انا الطیر اشباء الوجود ... کیف اشاء ... انا عبد الله و اخو رسوله انا الصدیق الاکبر لا یقولها غیری الا کاذب مفتری

ان الغنی من یقول لها انا
لیس الغنی من یقول کان ابی

ای نام خلاصهٔ زمی و صفوهٔ زمان — حقا که دهر از تو حسن آن احسن بجهان

یغما که نافریده جهانبان چو حکیم — نا آفریده زر در حکمت همی جهان

از عقل و عشق صورت و جانش نگاشته — جان آفرین صورت و صورتنگار ان

اعضا و قالب از در معنی گذاشته — در هر یک از عوالم تحقیق کن نهان

سری نه بر دقیقهٔ فکرش همی ستیر — رازی نه بر حقیقت رایش همی نهان

ارشاد ناموده همه را نکاهی خلف — اندر زمانه سر دوم پیمانه گاهی جوان

عزلت گزین که عزلت ملکیست بی زوال — قانع نشین قناعت گنجیست شایگان

از گوشها بکنج قناعت بتاز هین — در توشها بگنج قناعت بیاز ان

برای در لقب مدح او لاله همی سخن — بگشای ره بمدح عوالی همی زبان

گر خواهم رستاله زینت همی چه زین — در شعله را نکوهی رایش کجا زبان

صدقست قدح و بود چه این صدق راستین — کذبست مدح و کذب از این راستان

برهان ما نستود که آمد ستوده خلق — بودت چه از ستودن این ناستودگان

اوصاف حسب چه شماری برابر از — القاب سلطنت چه گذاری بپایان

هر صعوهٔ زبون منش طغرل جری — هر روبه زمین منشم ضیغم دمان

از آن شرزه شر نیاید ز هرزه کلب — پرواز جره باز نخیزد ز ماکیان

بوجهل را ستایش احمد نهی خلاف — بوبکر را سرایش حیدر زهی هوان

مادر کجا و ملائه ستایش آن از این — رقص از کجا و محل فرق آرایی از آن

رشح سبط ابر چه خواهی ز خشک چشم — فیض محیط ژرف چه جویی ز ناودان

ازگوزه

از کوزهٔ لئیم نجنب جوی آب — از سفرهٔ کریم بمنت مخواه نان

کان آب می نبخشد جز تاب تشنگی — وین نان همی نیارد جز درد استخوان

ریز و تاب جوی صد حسرت آردی — یعنی نه برگ کاهی صد کوه امتنان

از نیم بدره زر که نهندت درآستین — ور یک دقیقه ره که دهندت بر آستان

گویی خریده اند ترا بندگی — گویی کشیده اند ترا بار آسمان

خود را همی نهند ولی النعم خطاب — خود را همی برند کفیل الکرم گمان

ابنای دهر را همه بین احتضن تربت خوی — انواع جنس را همه این سیرت است شان

فضل بری زلت و بدل عزی زجاه بست — فضل خدای باشد و بذل خدایگان

سالار کاینات علی ولی الله که هست — ذات وی آشکار خیه ای از همه جهان

شاهنشهی که جودش بر رزق خلق بست — عهد و کرف همت خود را از ان ضمان

دستش بگاه بذل یکی بحر بیکران — سیل عطا ز هر یک از بنشش جهه روان

فرخش بتوسن اجرام ماه و مهر — فیض کفش مقدر ارزاق انس و جان

دولت بلند کلاه شاخ آن دوراو دست — همت جهنده مرغ و بران شاخش آشیان

قهرش شکسته گردن گردون بپالهنگ — تابش گسسته بازوی گیتی بریسمان

در معرکی که از حشر پردلان کین — دشت و غار عرصهٔ محشر دهد نشان

از صحه مه سنابک ابطال معرکه — خود پستون غباری گردد همی ستان

چون بیدلان ز گرد فر پلان اجل — آسیمه سر ز هول گریزد بهر کران

آلوده کرده بکرش سرهای بیدلان — وارسته بکر ستنهای بی روان

برآورش چهنده امیر از میان صف — چون اژدر دمنده بر ضیغم دمان
برکوه واره باره چابکی بکوهسار — باسم خواره چو جبه هزبری به بیشه‌ستان
تارک سپر بلارک بنهیبش در گذار — خنجر گذار خنجر زد بیش بر میان
گردن فشار در بکف اژدر شکر کمند — تیغ نگار بر کف افعی صفت کمان
تازد همی توند و فراز آرد همی زند — سازد گران رکاب و آرد سبک عنان
لنگر زند بلشکر و گرد افکند بگرد — زانک رمح خطی و شمشیر جانستان
شکوفه بار دار ز زنگار گون پرنک — یاقوت ریزد از سر الماس سان سنان
گرد و براو نظاره گردون دار شگفت — گیرد برار ستاره انگشت بر دهان
گاو زمین درآید کای شیر الحذر — شیر سپهر نالد کای میر الامان
آهسته ترکه رمح توام بردرید مغز — آلوده ترکه رخش توام سود استخوان
ای داوری که دست تو باکشته اجل — گردان حمل که ابر بهاری بوستان
ذرات تابش ضمیر تو خورشید بکفروغ — در مطلع زوال تو افلاک یک دخان
اخلاق ایزدی همه در فطرتت بعث — اتفاق سرمدی همه از گوهرت عیان
لطفت نهاده بر سر خورشید تاج زر — مهرت کشیده بر سر افلاک سایبان

چو از خطه ری کشیدم عنان را — سوی خاوران شکر بستم میان را
سرودم بسیاری که در راه یاران — سفر یاکزیرست یک ارمغان را
پس از وصل درگه چه هدیت گذارم — جهان معالی ابوالفتح خان را
ورانه نشه لحنی فرود ست خاطر — گشود از پی پاسخ آنگه زبان را
هلاکش کاری کدام ارمغانی — که زیبنده ره آورد یاری چنان را
اگر شک شکر خوری کس نیارد — شکر ار مغانی ماه شکر دهان را
وگر بار عنبر بری پیش زلفش — چه بوی دهد عنبر و مشک دبان را
نزدیک اندام چینی حریرش — چه پیشینه گیرد سپه دربان را
بر لعل و لولوی خاطر فریبش — چه ارزد نمک گوهر و دهن شایان را
و لیکن بود در خورد شاهان — بهرکس سزد هم ای رسم آن را
سرودش کاری بدینسان که گفتی — نه شایسته تحفه گون دیگران را

ولیکن تهی دست فرسش نه درخور | که در رسم خلاق است دُرّ زبان را
همی راند کز روی یاری شناید | برآورد ای نغز آن مه جهان را
بمفتاح رای گهرپاش بگشا | سر مخزن طبع گوهرفشان را
بکلک خامه اندر بیان آور آنگه | روان چامه آرای رای توان را
از آنرا که در پیشگاه ضمیرش | هنوز اشکاف است شعر روان را
روان برگشادم سر درج خاطر | بکلک خامه در کف نهادم بنان را
سرودم بیاد خوشش داستانی | که طلعت نهد فرق پاسبان را
برسم ره آورد آوردم اینک | سراپرده از سرو صنوبر فشان را
زهی از تو رونق زمین و زمان را | خهی در تو حیرت یقین و گمان را
بذات شریف تو آورده ایزد | شرف همه عالم کن فکان را
ز فرّ وجود تو فرموده یزدان | مزین همه ملک کون و مکان را
ایا از معالی الجبانی که گردان | ز قدر تو کم کرده نام و نشان را
بدوره وجود تو کش جا کرا خبر | نشاید دگر سفله خواند آسمان را
ز تعظیم شخص تو کش دایه کیهان | نگویند خود سفله پرورد جهان را
نخست از دم روح بخشای خلقت | در اجسام قدسی دمیدند جان را
ز نقش رخ جنت آرای حسنت | کشیدند طرح زاهی جنان را
بنامیزد آن جبهه فرخ که باشد | پی خرم آراسته بوستان را
تعالی الله از بوستانی که در وی | گذاری نه باد دی و مهرگان را

دگر بمدحت نو طرازم که مدح تو | آرایش صحیفهٔ [illegible]

نظم ملک شاه ما را [illegible] قرار آمده اند | این قرار از رسم [illegible] آمده اند
راد گنجور جوان کش زر بر نوع کام | کامران و کامیاب و کامکار آمده اند
[illegible] | زور [illegible] سام و نریمان [illegible] آمده اند
[illegible] | قلب دولت را ز بخش وی [illegible] آمده اند
[illegible] | چون وجود [illegible] آن آشکار آمده اند
[illegible] افسر [illegible] بها | اختر جای گردون [illegible] آمده اند
در جهان [illegible] | روی بخت [illegible] چشم شهریار آمده اند
شهریار دادگر نوران شه آن گنج اد | شهر به ملک را [illegible] آمده اند
خسروی کاندر شمار چاکران درگهش | [illegible] هزاران بهمن و اسفندیار آمده اند
داوری کاندر صف کندآوران لشکرش | همچو [illegible] هزار آمده اند
شهریارا ایکه گسترده [illegible] | بر سپهر و مهر و انجم افتخار آمده اند
پیشگاه خسروانند را دو کار اگه جوان | ناظمان نظم قدرت [illegible] آمده اند
دو گزین بر رای دانا کز فروغ رای او | ملک شه را فرو زیب و اعتبار آمده اند
یک بخت و یک رای و یک روی [illegible] | [illegible] آمده اند
این یکی گنجور شاه و آن دگر دستور [illegible] | رکن ملک [illegible] آمده اند
راد دستور جوان روشن روان دانا | آنکه پیش قدر او افلاک خوار آمده اند

پاک گنجور جوان فرزانه صاحب هشیار — آنکه پیش روی او خورشید را آورده اند
چهر این چون خاطر آن در نحسا کرده اند — کلک آن چون طره این مشکبار آورده اند
کلک آن را نیفه آهوی تبت گفته اند — جعد این را نافه مشک تتار آورده اند
خاتم اقبال آن را در یمین افکنده اند — خارم خال این را در یسار آورده اند
خاتم اقبال آن را دولت پرورده اند — خارم خال این دشمن شکار آورده اند
... آن ... — کاخ شاه از چهر این خرم بهار آورده اند
خبر والای آنکه دور روزگار ازل — والعجب تاریخ دور روزگار آورده اند
آنکه را اغراق و خون ... — ... خردان ... آورده اند
کای شهان واد کر از عدلتان ... — چهر دین و داد را ... آورده اند
ذره را با صعود ... — کرک را با میش در یک آبخوار آورده اند
اندر اسلوب سخن از بهر ... — در سیاق شعر ... آورده اند
ایزدا ... — در زبان خامه ... آورده اند
جایان ... — ظالم و مظلوم را با هم سازگار آورده اند
ای ... — ... آسمان ... آورده اند
... — مرد ... آورده اند
هر ... — آدمیت ... آورده اند
... آهرمن ... — ... خوی و دیو روی ... آورده اند
بد ... — هرزه رای ... آورده اند

دو

گونه آن چهر ... — گونه آن چشم و ... آورده اند
زشت ... — یکسال قدرت ... آورده اند
آفرینش ... — ذات او از قهر ... آورده اند
عاملان ... — هم بجای آب و باد و خاک نار آورده اند
می ... — هرگز از ... آورده اند
کرده ... — ... آورده اند
شهرها را در ... — شهرها را ... آورده اند
گرچه ... — ... آورده اند
لیکن آن ... — ... آورده اند
وانچنین ... — باسران ... آورده اند
رحم کن شاها ... — تا که رحم ... آورده اند
فاتحه ... — رستگاری ... آورده اند
رستگاران ... — رستگاران را ... آورده اند
عدل کن شاها ... — دولت از عدل شهنشاه ... آورده اند
تا بسوم سال و ماه ... — روزهای روشن و شبهای تار آورده اند
شام ... — تا اثر در گیتی از لیل و نهار آورده اند

بر خیز که عید آمد و ایام بهار است — فصل گل و روز طرب و باده گسار است

دردا و دریغا چه درنگ آری نگارا / شتاب در آتش گران عید و بهار است
آمد مه شوال بفیروزی و هر کس / با مغبچی ره سپر و باده گسار است
ماه رمضان پیشتر آنا که دو تا خشند / با مصحف و سجاده و تسبیح شمار است
دیوان غزل مصحف و سجاده برگشت / تسبیح سر زلف خم اندر خم یار است
آهنگ گلستان کن و بگذر از شبستان / چه وقت شبستان که گل سرخ بهار است
بشتاب که شد صحن چمن و دیبه و سبزه زار / دریاب که فردوس جنان وا بار است
خاک چمن از نکهت باد بهاران / یکسر همه چون نافه آهوی تتار است
هر طرف هوا رعد خروشان بتکاپو / چون بختی گردنکش بگسسته مهار است
از سطح فلک ابر بهاری گهر افشان / وز طیب صبا خاک چمن غالیه بار است
پوشیده و شاخان چمن خلعت نوروز / نور در بر خلعت زر و سیم و قرار است
باد آرد و پیرایه عروسان چمن را / داند که عروسان را پیرایه بکار است
سنبل به تتاری و سوری بتغنج / لاله بقدح خواری و عنبر به نگار است
ایوان چمن جلوه که بلبل و قمری / اوراق سمن زنگه صلصل و سار است
بنگر بگل سرخ که در صحن گلستان / سنبل به میان بنفشه و سوسن به کنار است
مرغان همه در غلغل و بستان همه یکسر / هر سوری مرغی را با او سر و کار است
حیف است که مرغان چمن مست و تو هشیار / مانند تو شو از باده که هشیاری عار است
کمتر ز حیوان بود ز مرغی به حقیقت / کو را همه بر خرمی و عیش قرار است
امروز مسلم بود عیش که گیتی / چون انجمن دستور پر نقش و نگار است

تو کوثر لب بهشتی چهر زیبا حور عینی / که با رخسار و بالا سدره و خلد برینی
شبیه سیم زنخدی که در دی حور عین اما / ندیدم حور عینی کاندرو خلد برینی
دو سیمین بایه تکالا زیر دلام تو و مارا / یکی از آن زار خار و آن دگر غمینی
از سیمین سیمین بیمین زار آید و نی / مرا سیمین بر نالکه تا سیمین سر سینی
مطرا طره او کهشی داود را جوشن / مصحف خط او هم سلیمان را نگینی
خطا رقم که این جوشن بود داود گرشه / غلط گفتم که آن خاتم سلیمان آفرینی
بباغ نو را گر بابد بر صبا نکهت / گرش باغ فروردین فرو رخسار او بینی
کش اندر آذری عارض هزاران زاده گذرد / همی چون پور شهر آتش صد اندر آستینی
رخ او را توان کیش منه با کاشته مکر / قد او را توان خواندن که سرو دلستانی
اگر پیرایه رخشنده ماه آراسته سنبل / همی پیراهن سرو از فروردین یاسمینی
هر آتشش حقه لعل تو بر فرمان سلیمان وش / سراسر ملک آفاق و زر زر نگینی
چو پیک آتش شه والا ولیعهد جهان آرا / کش اندر زیر خاتم عرصه ملک زمینی
پناه آفرینش قرمان آب و طین کزرا / توان آفریدن و شکوه آستینی
شهی کافرو تحم جام و جام [illegible] بسته و حشمه / اگر با آل یا ما دو دگر تمکینی
نهنده ش نه تا رگه همی ز خسروی طغرا / اگر شاه ارسلان را و دگر طغرل تکینی
منظم ملک و شرع و دین که رمح و گرز و تیغ او / ستون ملک و حصن شرع و پشتیبان دینی
خو شیلور و بانگ های روین گاه رزم او را / تو این خود ... های و خنگ را متینی

در آن هنگامه کاین گردنده گردون ز الطاف ایزد / دمادم از دم روح‌بخشش تن قالب نشستی

بجولان چنگ آورش اطراف کرکس کرش / بروی زردلان چاچی کمان آب پچشتی

شورش خاطر کند آوران چون طره رحیم / مشعش بتنه نگار چون دیبای حبشستی

لگد در تک زدن ها زد که از خون دش گردون / سراسر عرصه هنگامه تل و پاره کنشتی

که از دخمت از جا رم چو موم اندر آذر / اگر سهند و زالبرز ستوان آهنیستی

عدوی تو جز واش ها ملک قهرا ملک گاها / که در کار جهانداریت راندیس زرینستی

سپهر از نه غلام تو چو دیگر چاکران از / زماه و اختر شد داغ غلامی بر جبینستی

وگرنه مهر مسکین تو چون دیگر بیاراز آن / چرا هر روز که جاه تو خاکستر نشستی

صبح بلند است و بیگاه ابر اکراه / خواب گران تا بخند و چنین بیگاه

دیده برآور ز بستر ز خواب صبح چی / حی شا بر کشیده مرغ سحرگاه

خیز ربری زن که زد خروس صباحی / بال فشانان خروش صبحگاهه

خشه تو دو آفتاب تافته از شرق / مانده تو در کاروان شتافته از راه

پیش که از بونه ماهی گرد و چشمه / پیش که از چاره دست کوته کاه

تا اثر از کاروان ندید بر جهد / پیر سد از دور بانگ و نور علالاه

گیر بیابان که دو نیستی ازین بیج / بوی شتابان که دیگر دین ازین راه

عزم گران کن که قدرت عنبر / رخش سبک کن که رهزن است تبه‌گاه

غول به بیغوله در کمین و تو غافل / نقش قتلاوز و زد و بیدرقه راه

اثر

هشته بهر بو یتا ز غرور بسی بند / کنده بهر کام از غرور بسی چاه

گاه اسلامی شمرده نه و سیکین / راه الاهی سپرده تو زرود و گاه

تا بجهنم اندر بباغ غلطی بخود / تا بچه اندر بر نهفتی بانگاه

بس سر مردان بریده و دیوار جهیم / بس بر گردان دریده دیو کراه

سرسی عهدی بباب و دست وداد زن / تا که به بیت اندرون بنانه در راه

خضر طریقی بجوی و در ره اوشو / تا ببهشت گذر کنی ز گذرگاه

ساقیا بزم غم آن ماه در عجم ده — کم کم نه دمادم نه خم خم ده و دمادم ده

[illegible] بزم و دریا کش جام جم و ساغر بیه — بطاطیه که شطا شط بخش شطاشط نه دمادم ده

جان زنده کن مستان بخشش ابد الکاس — خود معجز عیسی زآن معجز مریم ده

از حضرت کف دادم در گوشه درویشی — هم ملکت کی بخش هم سلطنت جم ده

تا در لب جمشیدی با حشمت جم بایم — زآن طلعت دیباتوم آینه خاتم ده

از صفوه مستان جای خود دون کنه — از دردی آن ساغر یک جرعه به آدم ده

گویند که جای خوش در تیره شبستان است — چون دور زمن کرده بسیار زده کم ده

طرف رخ مشکوی را از تابکه خوی [illegible] — باغ گل سوری را پیرایه ز شبنم ده

بر دار حجاب از پیش بگذار نقاب از رخ — آرایش کیهان شو آرایش عالم ده

یکره به گلستان چم در فرخ [illegible] — از رزم شقایق باش تنویر سر غم ده

میگیر به لب طره پس عکس طبیعت را — شهد از دم عقرب ریز نوش از دم ارقم ده

گر فسخ صبح [illegible] بر چین که [illegible] — شام از شکن خواهی آن غالیه سر خم ده

ای هندوی افسونگر آن قیر گیسو [illegible] — که مارف مردی زین پاسم دم ده

بعهد دولت شاه جوان بخت — که بخت از در اقبال عیش جوان شد

فلک فرنا ظفر الدین شه در خرش — چو هندوی تانی پاسبان شد

شهنشاهی که گر تر سیده [illegible] — سکندر حالت و دارا نشان شد

امیر اعظم خاص جهاندار — که نصرت با رکابش همعنان شد

سپهسالار دولت [illegible] — بلای بحر و قحط [illegible] شد

جهاندار امیر [illegible] — بجود آوردن بنای آسمان شد

محمد گر فروغ رای آذر شاه — بعقل و عدل چون نوشیروان شد

نه برلرزدان که [illegible] — جو فرمان قضا [illegible] شد

ستاره [illegible] — زمانه حکم کش ادحکمران شد

هلال [illegible] — مبارک ماه [illegible] شد

بحفظ شرع [illegible] — بپاس ملک [illegible] شد

ز نیر [illegible] — عقاب چرخ سیمرغ [illegible] شد

بلک [illegible] — ز تغیر روی [illegible] شد

که مسکین [illegible] — در قطار جهان [illegible]

بهر بوم [illegible] — بنای خیر و خیرات [illegible] شد

بر زر [illegible] شاه — برنگ و آب [illegible] شد

همایون [illegible] — که با گردون [illegible] شد

زهی فرخ [illegible] — با قلیم [illegible] شد

فردوس [illegible] — فراز چرخ [illegible] شد

که [illegible] — [illegible] شد

از سعی خلیل الله [illegible] — اساس کعبه [illegible] شد

با خاک [illegible] — همایون [illegible] شد

هم [illegible] — هم [illegible]

خونا [illegible] — بحر [illegible]

ایضا

[illegible]

بخت خاکروبش چرخ اعظم است زمین
نزد فرخش مهر خاورست بها

دبیر مفتی دیوان حکم اوست قدر
مطیع چاکر اجرای امر اوست قضا

امیر اعظم صدر عجم سپهسالار
جهان حجت و مناقب سپهر قدر و فنا

جهانگشای امیری که کرد از لب وش
گشاده بارهٔ روئین ز تیغ باره گشا

بحفظ ملک کشد چون سپاه بر ناوش
بپاس دین چو فرازد درفش رزم جرا

جهان شود همه یکسر محیط موج انگیز
زمین شود همه یکسر سپهر اوج زرا

سکینه ز اعدالش تفصیل داده صلح
جهان ز فیضش بجود رانده صلا

ز کارگاه نوالش زبان بر تر جوی
بکارگاه جلالش سپهر ناصیه سا

بیک تعرض از خون خصم ملک بدر
بیک عطیهٔ او گنج رو کشید بها

مدبری که ز رایش نمانده در عالم
معمری که ز عدلش نماند در دنیا

خزانه شعر کنجی انداده مدفون
نشیمنی که کند خضر اندر او ماوا

چو فضل ایزد بدلش ستوی ز جنت و حسد
چو حکم داور امرش رسید چون دوا

هوا ز دستش به خاک ز احتشام طاهر سر
نیافت هیچ صانع ز اشراج جرا

اگر بهمره گیرد رکاب تب زردن
دگر بخنده نخند نخلش مولد

اگر گوف ها را بحکمش زکوف
دگر ز ماند بفرمان دولت گرد

نباتی تیره ز ازل بنش کز نسیم قرب
خروس عرش را زد خروش حی علی

برون بار کلش چهر سرور دل زرنش
دی ز زرد رونش سبز شد ز نشتاب جفا

ز جنس خلوت شد زره دارد گرم فلفش
چو صبح صادق روشن درون و دل وفا

که نه دانه کامش بچرخ شمیم سحر
تنی بمحرم بارش بحر ریم صبا

بمرزی که بنهر کاه حشمت که
ز عادنات زمان ایمن امان جدا

در جنت مدرسه چرخ پایه گردها
نهاده صحنه در سایه عرش گرد قضا

چراغ نحو

چو کاخ ملبس فرخ اساس در نه بحر
چو نام نیک جاوید مانی ثابت پا

برده پایهٔ او پا تارک کیوان
فکنده شمسهٔ او سایه بر سر سها

تبارک الله ازین خانقاه کعبه حریم
که رنگ نقطهٔ قدس است و مسجد اقصی

رواستانهٔ او مستجیر گشته سپهر
باستوانهٔ او مستجار برده رجا

هوا درانی ادب دست پرورده مضراد
منم مدینهٔ آداب و شهر سند حجی

مسافران حرم را نموده مشعر اد
که جنه مانده انزرها بسوی منی

رسته ز فیضش که آسمان علوم
بپایگاه بلندش که جایگاه زکا

فلک منطقه تحت الحنک کلیه کلق
جز اهل ان ز خط استوا که عصا

شکسته ماه کلاه ورق گرفته حنک
فکنده تیر او اوج سبق بهاله فرا

نهاله خور عوض تاج زر عمامه نشر
سروده زهره مگاه سرود در سر دعا

ز خود و خاقان خوانده جراکه بها
حیرت اونیه اکنون ز میز راهت وردا

خطیب چرخ ششم مشتری نتاکه بر
مگر بمدح امیرش کند خطبه سرا

بنا و هی مکرش تا بیتی قبول کند
ز حد قطعه در مانده آورده کجا

غرض ز فیض بهنده جوان نیار گرف
فرخ نهاد بر لب پاک شنید سر لبیا

کلک نشت کلام سپهر سال ماجخش
بر نهم براه بجر دال کشند ثنا

زهی بنا که بپای جی این سپهر کبود
بنجوه کرد که سبحان ربی الاعلی

١٢٢٨

دوشینه در مرا آورده یک یار
پروانهٔ شرف توقیع افتخار

صحیفی نغز و زیب آیین بستان
نقشی ز رنگ و بوی آن ذرم نوبهار

باغی و با او گلهای مشکبوی
بحری ز موج او درهای شاهوار

ز ذوق او بکام صد توده شکر
وز بوی او بمغز صد طبله تتار

هر بندله خوشش شیرین چو لعل دوست
هر سطر دلکشش مشکین چو زلف یار

[illegible]

از قدر و فال او قابوس کمین | وز پر و بال او طاوس شرمسار
در دیدهٔ هنر کحل بصرفروز | بر گردن امل عقدی گهرنگار
کاهد گرد از غبار هر چشم از فروغ | چشم فروغ افزود از غبار
کوته جامه‌ات این صفحه جمله | مشکین خطش سبز نورسته از عذار
کلک بدیع یار اصلاح هر جا | باریت چهره بخشش ز غیب مشک‌خوار
برده همی نفرق این بوزینه مرغ | بوده همی حلق این سر بریده مار
شقار خوانش شقار کرده همی | شقار او در قفس شهره از وقار
بر دار او همی از حی بجا آورد | اندر او همی آذری برنگار
بعد از رسول اکرم وحی منقطع | یا بر زمین کرد روح الامین گذار
این قول راست است آن دانم بعدا | وین راز با ستاره آن دانم سپردار
ها این فرشته بیک ها این انجمن ستر | جبریل آسمان تنزیل کردگار
دانی که هر دو این دولت از کجا | از یار بختور در صدر بختیار
دانای راستین مولای راستان | صدر دستر که ز میر بزرگوار
آن جوهر کرم وان عنصر همم | آن سید کریم وان قدوه کبار
بر حجت حسود درشت و قلم | چون در کف نیاشش برنده ذوالفقار

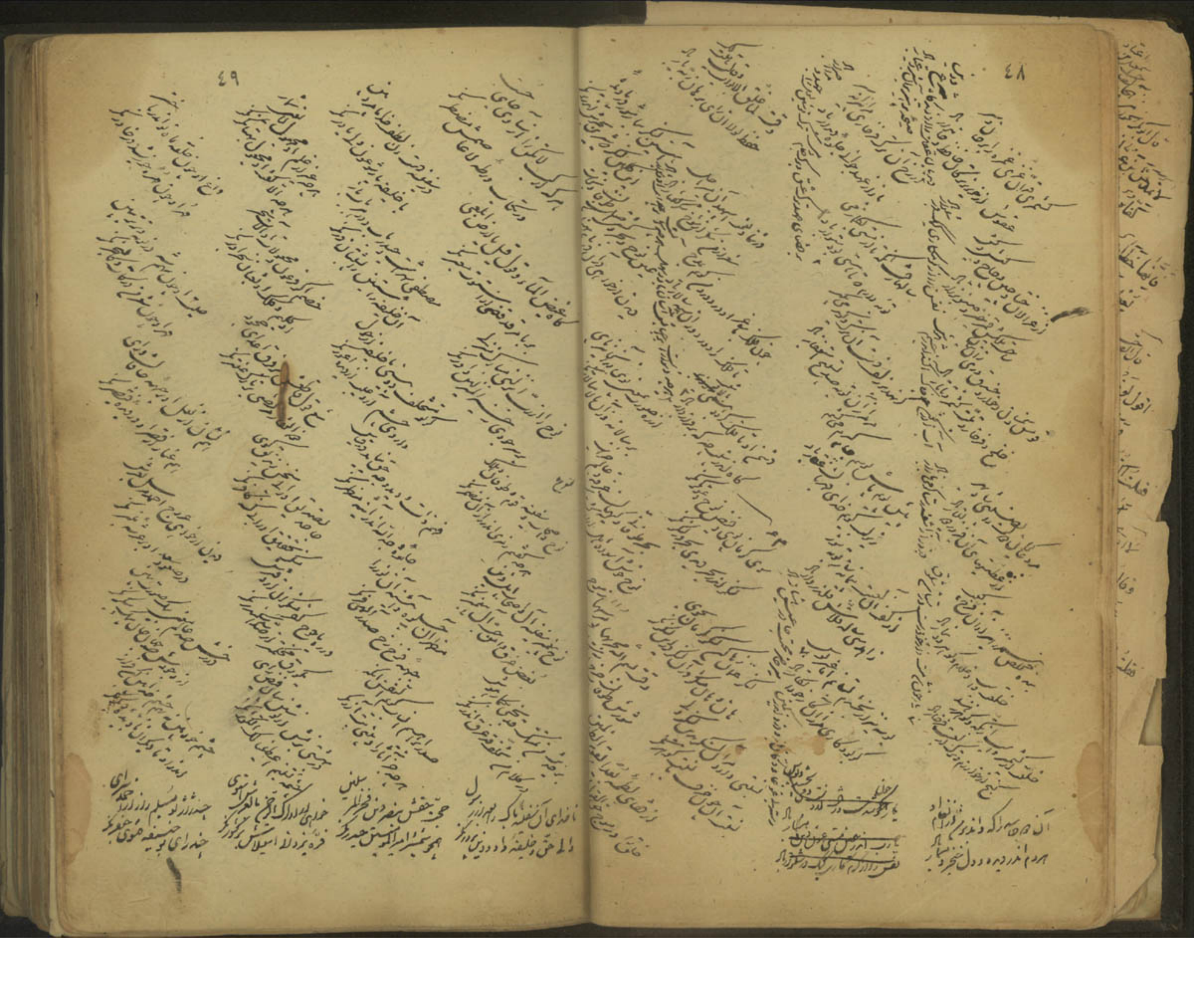

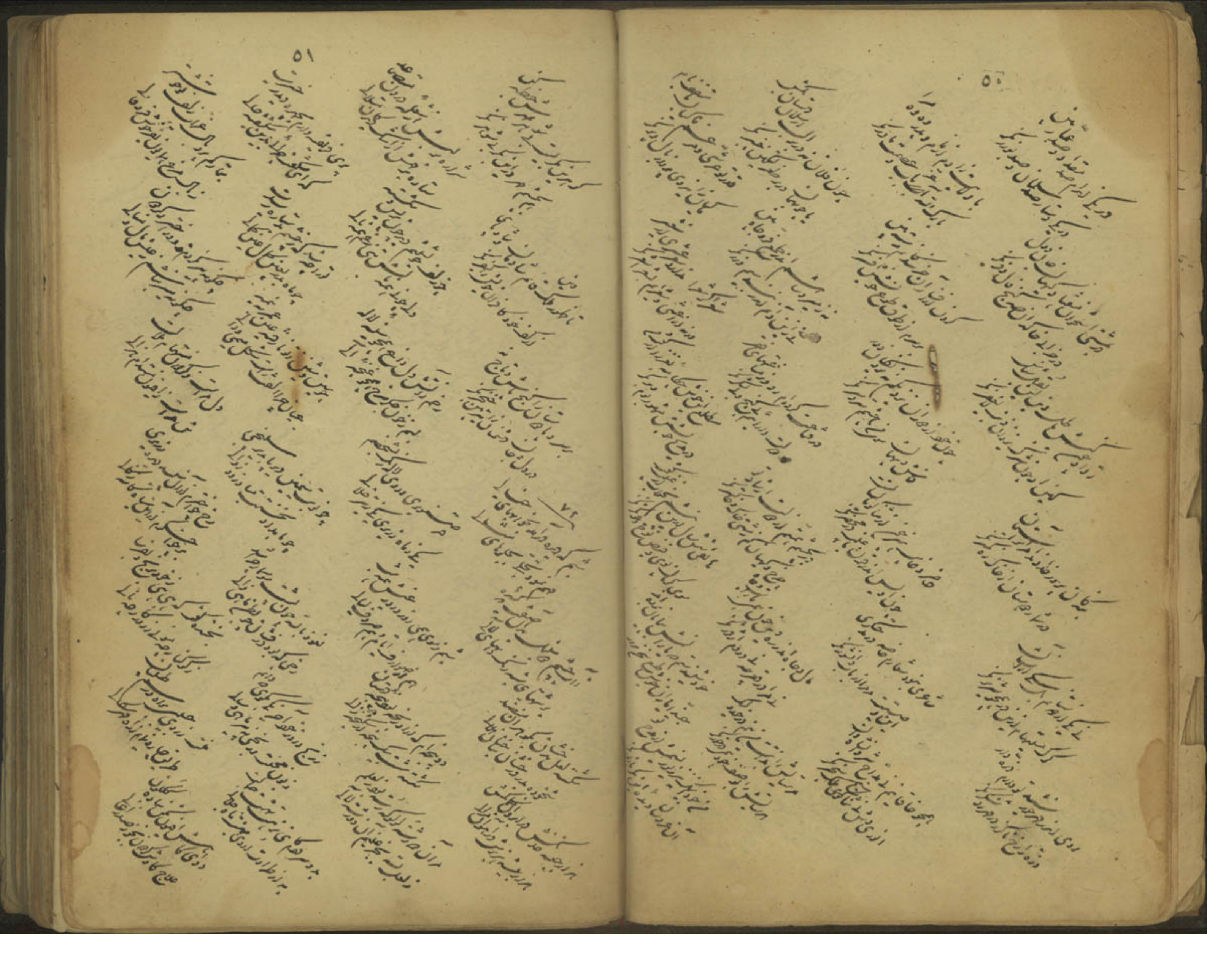

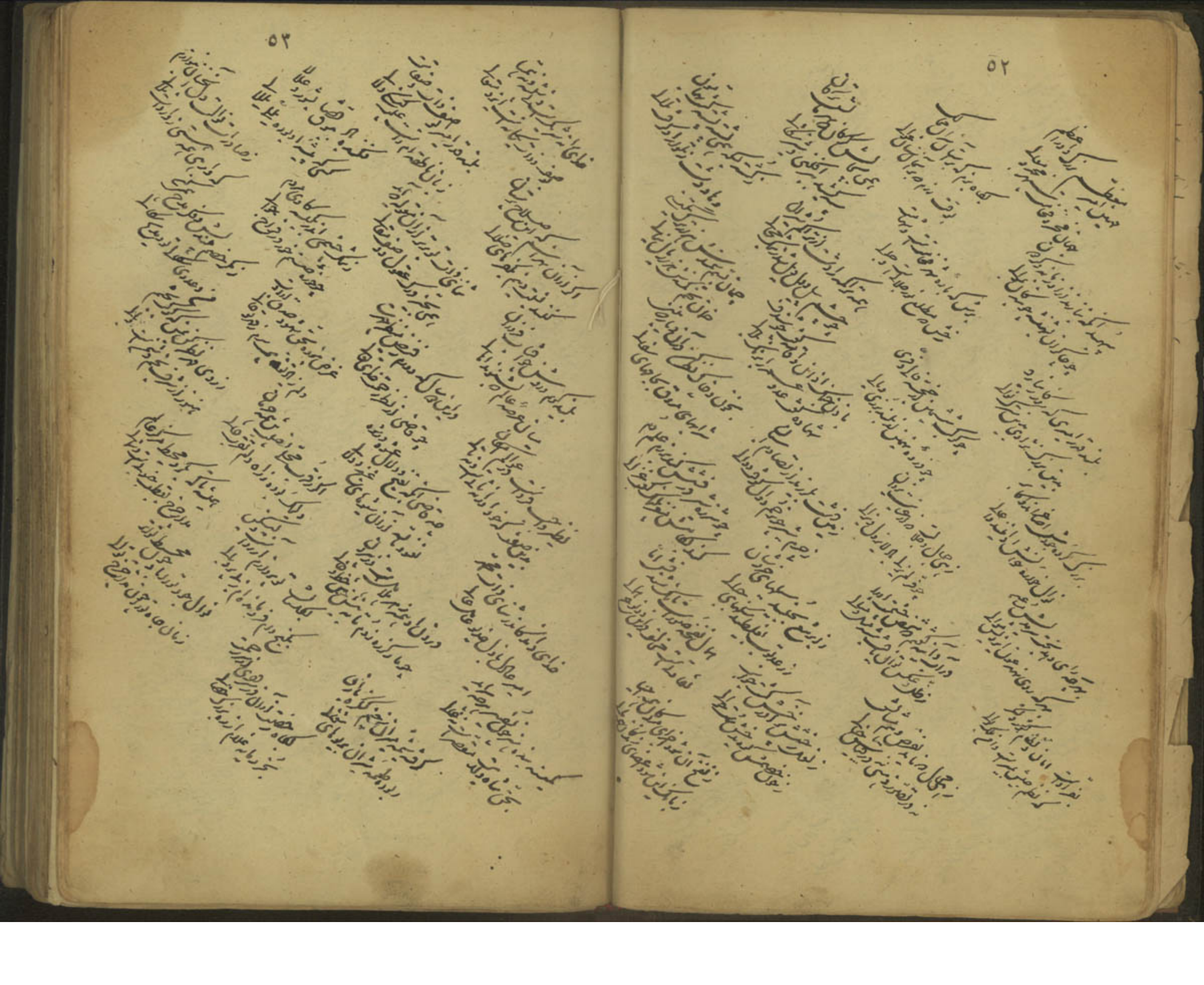

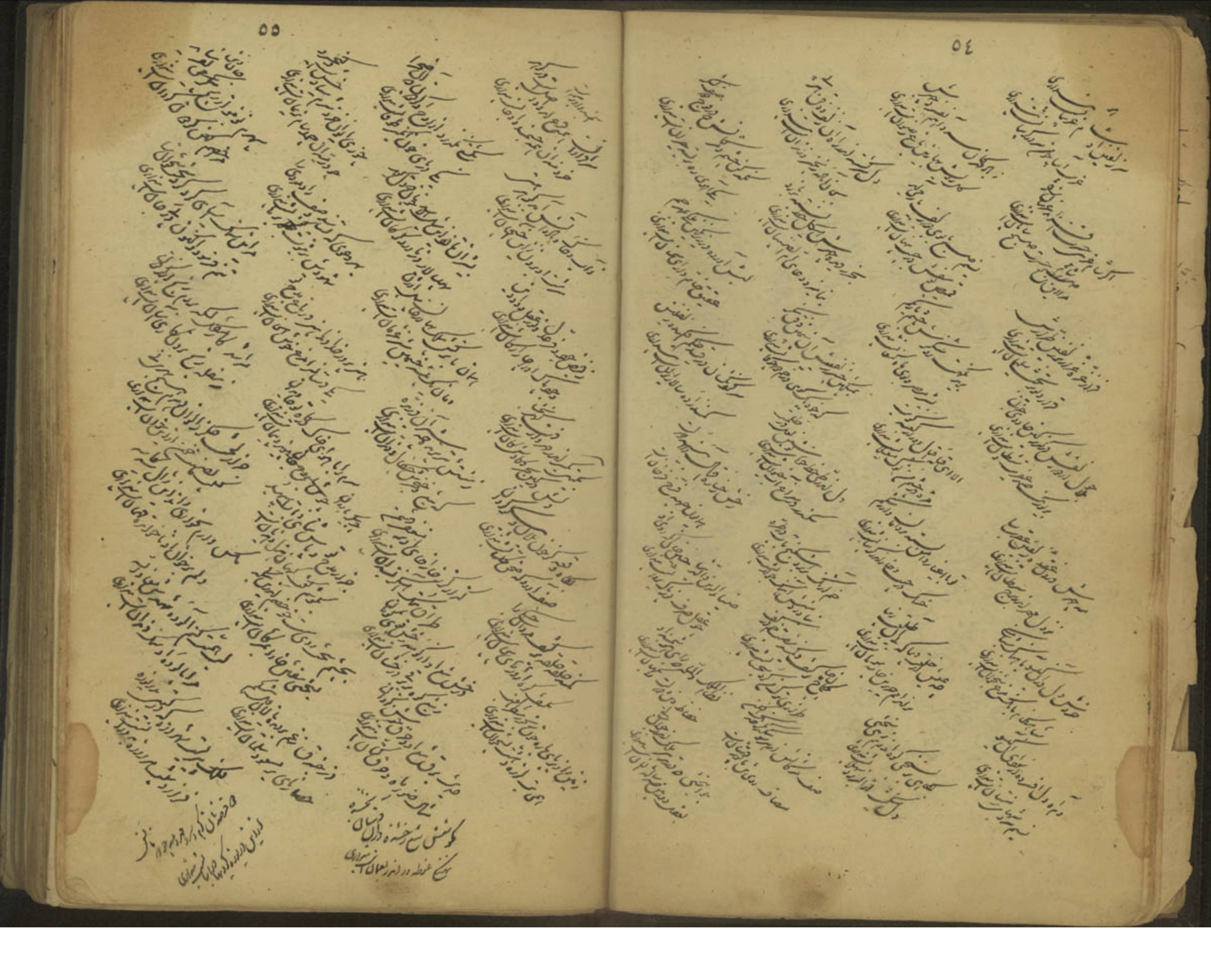

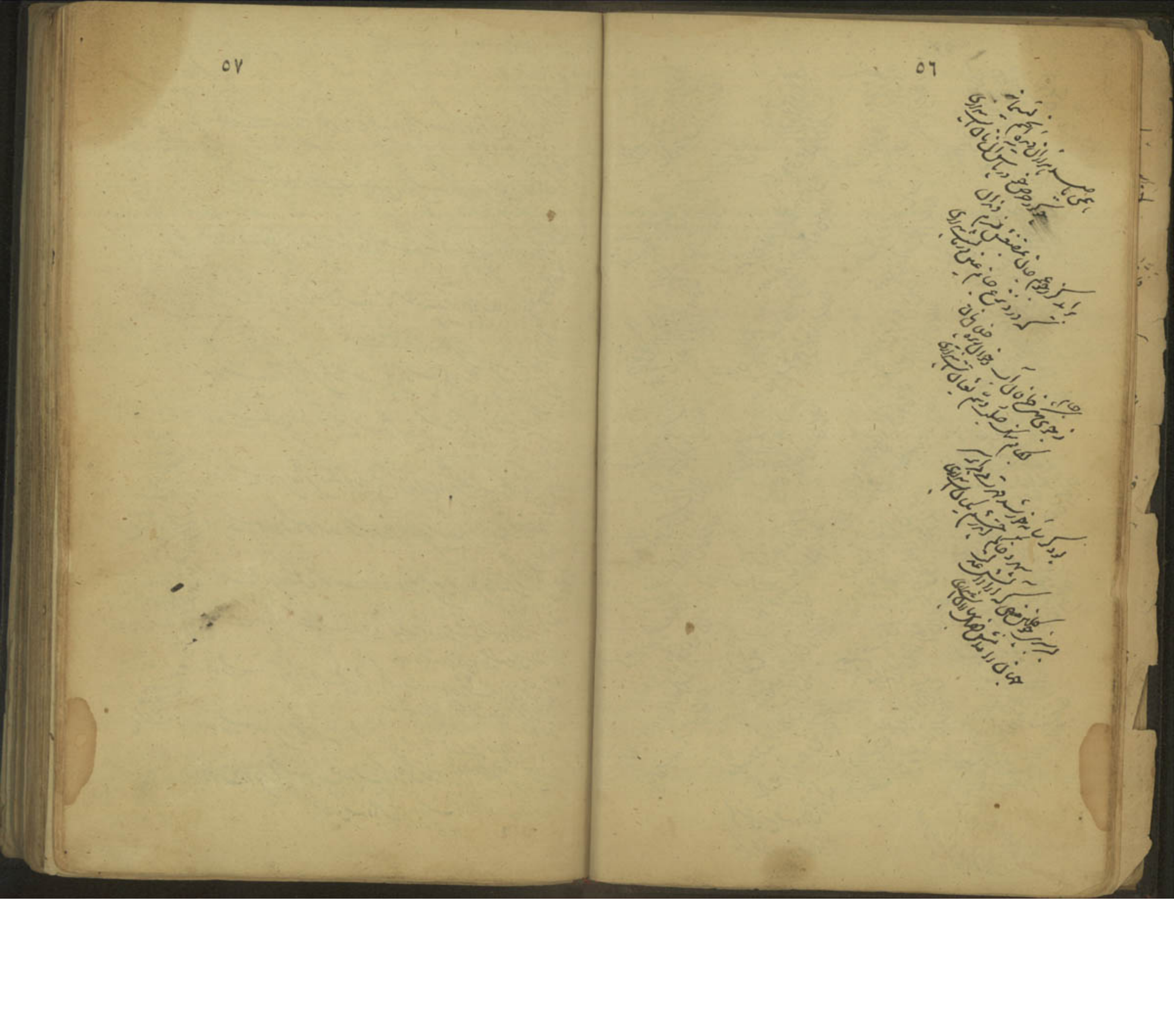

ولادت فرزندی فاطمه خانم ملقب به ماه‌باشی شهر ربیع‌الاول سنه یکهزار و دویست و چهل و [illegible]
۱۲۴۲

ولادت فرزندی شهربانو بیگم دوم ربیع‌الاول سنه یکهزار و دویست و چهل و نه [illegible]
۱۲۴۹

ولادت فرزندی شرف شهر شعبان المعظم سنه یکهزار و دویست و پنجاه و دو [illegible]
۱۲۵۲

ولادت فرزندی شیرین شهر ذی‌القعده الحرام سنه یکهزار و دویست و پنجاه و [illegible]
۱۲۵۴

[illegible]

ولادت فرزندی میرزا [illegible] عصر روز [illegible] شنبه [illegible] شهر صفر سنه یکهزار و دویست و شصت و [illegible]
۱۲۶۲

ولادت فرزندی معصومه شب [illegible] شنبه پنجم جمادی‌الاولی سنه یکهزار و دویست و شصت و نه [illegible]
۱۲۶۹

ولادت فرزندی میرزا [illegible] الله [illegible] ذی‌قعده سنه یکهزار و دویست و [illegible]
۱۲۷۰

ولادت فرزندی میرزا محمد [illegible] الله [illegible] ذی‌قعده الحرام سنه [illegible] یکهزار و دویست و هفتاد و دو [illegible]
۱۲۷۲

ولادت فرزندی میرزا ابوالحسن [illegible] معروف به میرزا آقا [illegible] جمادی‌الاولی سنه [illegible]
۱۲۷۴

ولادت فرزندی میرزا محمد احمد [illegible] الله تعالی [illegible] یکشنبه [illegible] شهر رجب [illegible] سنه [illegible]
یکهزار و دویست و هفتاد و پنج [illegible]
۱۲۷۵

ولادت فرزندی ربابه قریب به طلوع فجر روز یکشنبه بیست و دوم شهر رجب [illegible]
سنه یکهزار و دویست و [illegible]
۱۲۷۷

ولادت فرزندی میرزا علی محمد قریب به ظهر روز جمعه [illegible] جمادی‌الاخری [illegible] سنه یکهزار و دویست [illegible]
۱۲۸۰

ولادت فرزندی میرزا محمد جعفر شب پنجشنبه بیست و یکم ماه مبارک رمضان [illegible] ساعت [illegible]
مطابق سنه [illegible] یکهزار و دویست و هشتاد و [illegible]
۱۲۸۲

[illegible]

[illegible]

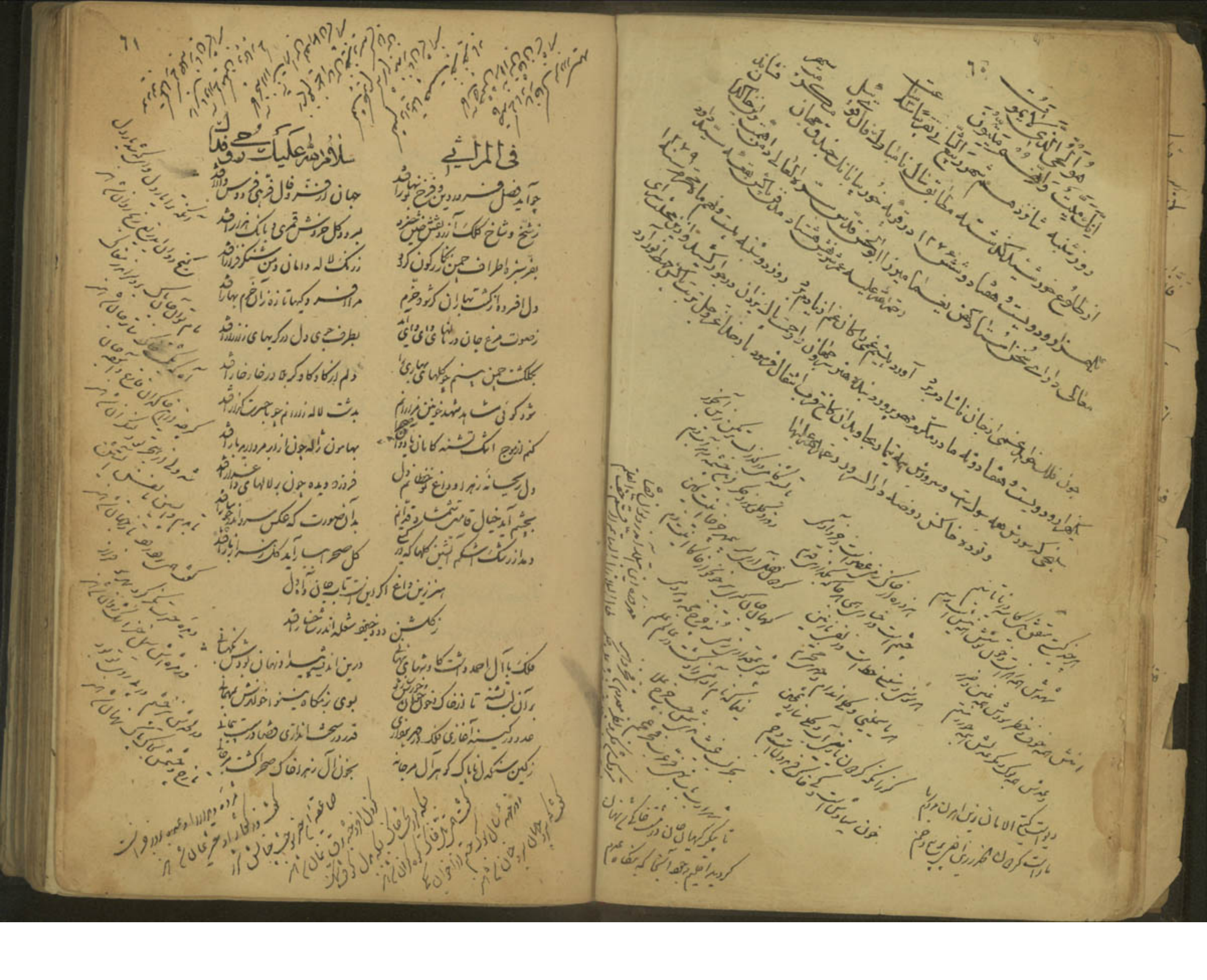

بمیدان منای کربلا کردند خلیل آسا — بیک ساعت چو اسمعیل انجا ده دو قربانی

بچون مژگان اگر غرقه شد در خون علی اکبر — ز پیکان لعل اصغر شد شکر لب پیکانی

بی افسر یکی بشکافت فرق جمشیدی — بی خاتم یکی ببرید انگشت سلیمانی

ز خاک او که داری خون تا شاخ های که درخت — باستحقاق بر کون دو کافر ملک سلطانی

سر شهر درگان شهر در سامان داری — در دور ماه کان دهر در آیین سامانی

جهان جوشید تشنگان خون تا کامها — که کشت از موج خون نه زورق فلک طوفانی

میان کیمهای کافر عزیز مصطفی بنهفت — مسلمانان مسلمانان مسلمانی مسلمانی

زگلگون سر اکبر گرد زرد در این ماتم

سر از خون بر آتش کر کوهی کرم [illegible]

اگر سیلاب خون از چشمه گریان ها گردد — بچون زیور زر نیش چرخ این [illegible] گردد

سرشک دیده با کیهان در زینه ها گردد — ملای خاک دیدگان شسته برقی گردد

بن او زمین از تیغ ترک [illegible] — سر در کیتی دکان [illegible] گردد

بها مال و هر خون در عزیز [illegible] — روا کر مال خون اسم این [illegible] گردد

کجا زهد داین مسلمانی مسلمانان — دلیل کفر [illegible] گردد

بچون اخلاف عصمت غرقه [illegible] — سپهر سفله بر [illegible] عقوبت سرنگون گردد

گریبان دمشقی تکیه زن پرده مصری — خداوند جسم [illegible] خون [illegible] گردد

روان بر چشم نامحرم حرم [illegible] — بر سیم زرد کان بی پرده [illegible] گردد

جهان [illegible] مردان [illegible] — فلک [illegible] تا کی گردد

چراغ ملت آمد مصطفی کرای جرئت — اگر شمع فلک پروانه بزم عزا گردد

سپهر دولت آمد بر زمین شکسته از او — اگر یکسر ثریا تا ثری ماتم سرا گردد

کرش بر ناله نالید نه بر جهان [illegible] — شگفتی نیست کز ناله پر صوت صدا گردد

اشکبار چشم کم در اشک خون مگر در این قطره

ز جوهر شناسان که جوهری کمین بها گردد

وگیتی یک آذر شعله آتشش بر دامن زد — که دود جان کافران آتش اندر [illegible] زد

ز آن افروز کانون نه بها دار سینه پنهانی — فلک در سینه کونین و پس دامن کانون زد

ز چشم کافران بر گاش خون آلوده طوفانی — که موج جوش لطمها بر این دریای وارون زد

بوک آن ذبیح الله خاک از خون او کهن — بگردون بر بجای [illegible] جامه در خون زد

زره سینه [illegible] کیتی [illegible] — صبا ناله یک [illegible] در سر و دلها شبیخون زد

بمحراب حرم نالید و یثرب از حرم کوفه — شه یثرب بسوی [illegible] خرگاه بیرون زد

علمش ناله اعلام ایمان [illegible] — علمدار سپاه کربلا رایت [illegible] زد

بر آن جیش مبارک [illegible] — بر آن فرق همایون [illegible]

با دشته کاشش در بقیع [illegible] — ز موج اشک خونین جوش سیلاب [illegible]

[illegible] ملت [illegible] — فلک دستان خونریزی بر این [illegible] زد

شط اشک [illegible] خط رود ارس [illegible]

که از مژگان قلزم [illegible] زینب [illegible]

وان وادی که دشت [illegible] — فلک چون سینه ناوک خورده مضطر گردد

فضا در راه بنازی چنین از فراخی اهنگش ۔ قدر بنا زدلبری چنین بروی اب باشش

بساط نینوا بستان محمل قتل زنگیه ۔ فنا بنگاه جهان از چنین بنگاه جهانش

الم برگ و غنا ساز دنوا درد و بلا مالان ۔ سر خاک و مدد دشمن و غذا خون تضا خوارش

نهیب بهیب راز و زخمت و پیغام آسایش ۔ وعید قتل و پیک تیر بپرنده بیکانش

قضا چند و قدر قاید ستم داد و بلا داور ۔ [illegible]

حرم ها موی بصر زوزم قره میزاب دود دل ۔ [illegible]

ش سر داد کان زورق محبت تیغ بی کلکه دریا ۔ [illegible]

سبق انداز جان داد طلب سید مرتضی عمر چو کاک ۔ [illegible]

فضای دشت چرخ دار که باد و سینه ارش ۔ [illegible] برق تیغ و تیر بارانش

طبیب بستر انده ضعف بیرو رنج آسایش ۔ سربک چون شربت داغ دارو درد درمانش

هنر دار ثم آن لشکان مرغی هزار آوا

سرزانو برکش سر هنالهٔ دستانش

چو بر رود در ماند بی فرزند و برادر هم ۔ کز نشتش تا بدل آخر خون آبه در آن هم

بمیدان رشد فغان کرد بی آل از دل ۔ خطا با سپهداران لشکر کرد و لشکر هم

که ای قوم از در کین منقطع کردید ره شکار ۔ ترا در صحفه نبی و مرتضی آل پیمبر هم

بیش چشم فلک سید بر خاک ره از خنجر ۔ بش فرزند و جسم از داغش برادر هم

بر امیر بدا خون من این برقاتش دکیش بالاکه ۔ برانداشید از زندان دار باد آتش محشر هم

مسلمانها مسلمانی این کند بالعجب حاشا ۔ معاذ الله اگر کافر کند در حق کافر هم

هدای تشنگان در خون لب تشنگان بالله ۔ زموج دیده دارم نسوز دل و آذر هم

فرات ایک بالب و جله مالامال و شطی ملو ۔ میان خیمه خواهر تشنه کودک تشنه مادر هم

یک شربت براین لب تشنگان تفته دل آخر ۔ وگر باشد خود این شط عراب آب کوثر هم

با دیشکان این بیابان تفته جان داده ۔ بباغ خلد کام در کوثر آب کوثر هم

همین کلم کر لب کز تشنگی نیلو درش الله ۔ بی با غنچه سیراب خاید دش مکرر هم

هنر مرای زار تشنگ کز نوز این آتش

برآورد آرم دودی که دیوان سحر قرا

اگر دیری شهکوش آن در طلب برنج برور را ۔ بکاک تیره افشاندی حضرت اسکندر را

لب فرزند سا و حنک چشم تشنه کامان تر ۔ بقیر اندای رضوان چشمه تسنیم و کوثر را

امیر کربلا در وقعه مردان دا ز قتح ۔ به بیرت ابی سباع و قعه و فتح عمر را

بگو لشتاب و بشنو ناله اهل حرم ابراهیم ۔ بر جست قطعه آن خبر و ببار زود ورا

ش اهل شط قصاص نهر وان ابن صوب سفیان را ۔ زنجیر انا چه ری نهر خون ابن حرب ببر خیدر را

بروی نیزه کران نقطه بین سر آن ثبتش را ۔ ببث خاک بکهای نقطه بین شاه ای بی سر را

چو ز دلطان لطفی در فضای نینوا برده ۔ فضای نینوا برده زوی آتش محشر را

جهانا و دو کر سید ازو صاحب دولتی کشته ۔ کنی تا زنده دولت زنده سید دیو دلا

بس ای خرنده کیهان در شکرای کاوه ماهی را ۔ بس ای کرده که ان در شکی آن قاطع و محور را

اگر این کاو دش از کیهان چش در خاک گشته را ۔ و گر دین آتش ارکان انسان در خاک احمر را

سرنگ دیده واه هنر ش کز دیده تشته ۔ کف بیدر دیرا القه سوزش انتها

چو پا وا ماند از رفتار و دست افتاد از کارش | سپهر افکند با سر بر زمین از زین نگونسارش
فراز آن آسمان بر زمین آمد که از رفعت | برین کرد آن فرود آستان بر در بارش
جبین جبهه شد خاک و خون آلوده کز حشمت | باب دیده حور اشک کرد [illegible] غبارش
گل اکلیل شد گل آذین آفتاب کز خون | که چشم مهر در سینه [illegible] دیدارش
وز آن ضربت که چاک از فرق بر دوش تا سینه | وز آن پیکان که پهلو [illegible] دل [illegible] فکارش
نبی مصطفی انگه [illegible] دستور | علی مرتضی [illegible] کردن ناله [illegible]
بر آن قامت قبا [illegible] خصم [illegible] | کمر [illegible] سینه فرسا بود [illegible]
سراپا که [illegible] آغوش احمد بود [illegible] | [illegible] رادی که در دامان زهرا بود [illegible]
[illegible] | زبان پاک [illegible] یکباره [illegible]
[illegible] | [illegible] جفا [illegible]
[illegible] | [illegible]

حدیث سوزناک بشنو [illegible]

ز کلک [illegible]

تنی کز [illegible] آمد [illegible] گلناری | بخونش لعل گون شد جامه زرین [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

ازی

[illegible] ناامیدی [illegible] | روانفرسای [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible]

ز کلک [illegible]

[illegible] | زمین [illegible] زمان [illegible]
[illegible] | جهان [illegible]
[illegible] | طلوع آفتاب خاوری [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] آفتاب مشرق [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

بهر زاور برزنان مرد و زن با بزم ماتم را / به نظاره بر آل پیمبر از دو جانب آید

قصاص خون اولاد پیمبر را اگر خواهم
بمحشر صد قیامت گر بدزدد آنها تمام آید

الا یا مصطفی از خاک سر بردار و طغیان بین / بخون آل حیدر کاوش اولاد سفیان بین

سبیل عشق سول خدا را با سبیل خون / ز تیغ جور در دامان خاک افتاده عریان بین

تنی کش بارش باران بارستی پروردن / ز پیکان بلا بارش نشان تیرباران بین

سری کش جز کری از فهر آسمان نگون کاخ / بمیدانش سراندر خاک ره چون گوی غلطان بین

گلوئی کآمدی از آب بار تشنه رنجه / رگ شمع روانش بخون آغشته پیکان بین

هزار و نهصد و هشتاد زخم افتادن اینک / ز زوبین و سنان و خنجر و شمشیر بران بین

وجودی را که خوانندی ملک فلک رسالت رها / شکسته لخت لخت در کربلا خون از سر تا پا بین

غریبانی ز بی پایان دشت مبتلا سرگردان / شهیدان را که از ما مال الاعطش بین

بخون آغشته زانو تا زبان آتش درد / به شبهای طپان چون شعله جاله جولان بین

فغان الغیاث بجان جمع زینب شنو / خروش الغیاث از طرف هر میدان بین

طپان بر دامن مقتل ش مردان ره سبک / روان در مجمع مردم زنان سربرهنه بین

بهر جا و بدان از دوستان خود پیغام رسان
وز آن ارواح در جنس آیین حسن بخشش بین

زهی در ماتمت از دیده گیتی رانده طوفانها / فلک را ابر نسیم صبا زبر کرده طوفانها

ز روز جامهٔ جانی در غمت تا دامن محشر / سپهر از صبح جاک کهنه تا دامن گریبانها

جهان را کهتم این رنگ عشق گلگونه گردانی / جگرها از لخت دل فلک پرکرده دامانها

سواری را به پیکار از درون فریو و بند نگر / که در پیران آغوش پیرکرده جولانها

وجودی کآمد از ارض عرش عصا برجی کیوانی / همی زاعضای وی هر جای هر سو رنگ نیزهها

سرت تا کی بی‌سر ای کشته بلای آسمانی / چو گوی از زخمه چوگان مصطفی خورد و جو کانها

سقایت کس نبود کاو تشنه‌ا و دل ریز / که آن تشنه زد بر کربلا بارید بارانها

به روی تشنه جانی ای قوم حرمت شکسته کرد / که طفلان هیهات شیر بلوغ فرزندانها

زهی تاکه گردان گرد را اندر کر ای باد / که بر سر بخواری خاک و کردد دریاها

بصحرای شهادت تا چکیدت خون ز عالم / ز دریا بر تر او در خون دشت شاخ مرجانها

بس سرو رخت از پیروی تا جانت در کرب / بره با اشک دل با آه و دل با ناله پیمانها

ز سرافرازی بپای تو خوش آنکه از تن
شه نزدی خاک برت ای ... خاک رهها

ایضاً

آن سر که بر فرش احمد از مهر که بالاش / شد کشته در سر کین غلط آل کافر بالاش

شد با عمامه در خون کردان سری دلها / ذره رهگذر زر افکند بر کلاهش

بدری فتاد بر خاک مهری گشته در خون / گر آب رخ دریا در صد آفات ماهش

آن کز خدا بجست حجت برادیش / حرمت تباه کرده بجا آمیخته جاهش

یکدل بخت رهبر ز درق تا صلواتش / بکش گفته روان از خون تیک هش

کس جز خدنگ بیتابی نشست بر کی رش / کس عنبر تیغ تابان گرفت در پناهش

شد پست پیش رتبه‌اش عرش بلند کز جاه | نه چرخ پشت کردی از رشک خاک پاکش

آن پاک خون که ریزد اش در روز خون ... | بر خاک ره فشانند دونان دین تباهش

جرمی که پاک خون خدای ریزد | تا حجت امتحانش تا کیست دادخواهش

باغی که رویش داغ از خاک اگر بروید | در کربلا گذر کن بنگر هلاک گاهش

چشم و دل است چون گذار تا باغ | از ره گذشت دریای طوفان اشک و آهش

جز درد سینه دارم دل از غمش کباب | چو در آتشم نشاندی نفسان تلخم آب

خو دار زین مراجعه بگفتن که در عذاب و درین | یکلوی خشک میرم چو تشنه‌لب خنجر عذاب

چه فتادم درین تب زهر رنگ دیده تر | که ز تاب آتش دل فشاند التهاب

لب خشک و آب خنجرش دارد و تیغ رانی | هلکم چو صید بسمل بکشم کز اضطراب

شعاری از لباسم بحر جوهر نورانی | ز ستاره پاره پاره چو کتان ماهتاب

بمصاف تیر باران سرش کشند برانی | چه ستاره‌ها فروشد که برادر آفتاب

شه خسروان به ره جور آسمان بی‌سیاهی | سر سروران بخون در چو در آسکون حجاب

کی ای زمان دین خنجرش بر سنان که خونم | نه ز مصطفی حیا نه ز مرتضی حجاب

قرین زقد خواری نماند برده جشمی | هلکم بخنجر یاران که آتش تیغ تاب

نه وانت جگرم کاهم صدری دادن بهشت حلی | نه ز حق نگاهم خطری داد جنت ثواب

بدلم نشانی بوران چشم خدنگ برانی | چو نگاه آن نهایت چو در آشیان عقاب

هنر از هجر رفاقه کشندان فواکه نارد | نه بنوحه غریبی نه بصبح غراب

تو غلطان تشنه لب در خون عدو در نهانها | دریغ از غم و وای از تشنگی افغان ز تنهایی

پدر در کوفه‌ها در دور بقیع و جد به یثرب در | تو اندر کربلا من در بلای ناتوانایی

به یاری نیم و این جان و مانع خصم بی‌پروا | برای یاری مادر ای برادر نیز یارا

ترا در خون زبان تشنه و در لطمه خنجر | جگر در آتش افروزی حسین و در خاک در بالا

بنالم آب از این اندوه بجز خم آه از این حسرت | در این آتش ندارم چاره جز باد و تماشا

تو لب خشک و مرا در قصه دل راحت با تو | تو عطشان لب مرا ره شد فرات اشک سقا

شکسته خواهر آل جمیع در پریشان دختران ها | چه فرزندی از این لشکر چه نصرت نیست جویا را

روی افتاده در خون تو ما خود را چه جانها | ستم خصم روی دل به برده دیر ...

نه و آب از لب تشنه نه در آب از دل بوریا | هزار ... سکین جان برین تیغ برده

ترا در جگر چشم دم از قسمت که دیده | مرا اندیشه کشتن ترا تو ویش رسوا

اکر معجز کشتم از سر و کوه خنجرزن بردل | بکن منعم ره رفته از دست یاران بگشا

بجمعیت پریشان گرکنم گیسو پریشان شود | بچشم مردم از ناخن زنم بر رو و بخشا

مسلمانان بجوشش کرم و شرم الکین منع در تیغ | بدین اسلام خویش کیش خانان و آیین ترسا

برادر کشته خواهر زنده با این زندگی داد | درین بیچارگی از مرگ چشم چاره فرما

تبار احیت زرکاهان و خواهر کیمیا را | هنر از نوحه غارت کرد و غارتهای یغما

گلگون کفنان رشید تا لاله زد دریها | رخساره بخون شستند گلها بگلستانها

سوری نه اگر داغ خونین شان دارد | در دامن خاکش حیف این چه که گرانها

من بلبل گلزار دری و در زاویه محبوم / بلبل ترجمه میگوید در اطراف گلستانها
تا تشنه لبان را نبود رشک ز خون تیغ / از دیده ترآید دریا همه دامانها
عشاق ز لب صبر باشیم [illegible] / در قتلگه خون دادند تا زخم لب لطف تو نها
دلهای تو سرشاری [illegible] / شایسته نبود این شهای خاک ره بستانها
[illegible] / افسوس که [illegible] دوار تو ندیدانها
میدانی [illegible] / آسایش جانی سازم زخم دم سگانها
خون [illegible] / گلگون مرا ببندند سرکوی جوید نها
در گوشه [illegible] / ما نیز یکی باشیم از جمله قربانها
من بنده آن مردان [illegible] / پروانه [illegible] در عهد تو بجانها
چون دانش آن دولت [illegible] / خوش زمزمه [illegible] سرای [illegible]

بر دور اختر ناسازگار دم فلک / سیه کردی چو روزم روزگارم فلک
ازین آتش که تا آتش شراره / بچشم توختی بخت و ستاره
جگر سوز غم [illegible] سیه روز / سامان [illegible]
زلیخای [illegible] صاف و روزم فلک / چه [illegible] زادی [illegible] فلک
اگر زهر غمی در جام کردی / چو بر [illegible] مرا در کام کردی
[illegible] / [illegible]
[illegible] پرده [illegible] فلک / کردی [illegible] فلک

عراق را مخالف کردی آهنگ / نهادی بر حسینی زخمه چنگ
ازان [illegible] رهی [illegible] آورد / [illegible]
بطرف [illegible] خونخوار [illegible] فلک / [illegible] فلک
ازان وادی ره [illegible] شام / [illegible] مقام
چو تاتار [illegible] / [illegible]
ازین بیکان [illegible] / [illegible] فلک
هنر از ناله تیر از قد کمان کیر / [illegible] کیر
زنی [illegible] / [illegible]

جگر [illegible] لالا کنم [illegible] کنم / تا [illegible] کنم
[illegible] / چشمی [illegible] کنم
لاله و سوری زخون [illegible] / از دل [illegible] شقایق [illegible] کنم
آه [illegible] کار کر / [illegible] کنم
[illegible] / [illegible] کنم
[illegible] / [illegible] کنم
از هوای [illegible] / باش [illegible] کنم
[illegible] / [illegible] کنم
[illegible] / [illegible] کنم

گر ز جنت گرت چه رضوان آزرده اندر ورود | جنت و کوثر طراز هم خدمت رضوان کنم
چون ز هجر تشنه کام حیات انس با خون تر کنم | لاجرم لؤلؤی تر از درج درد افشان کنم

ای تو کت جا در دل عرش العلا روح الامین | همچو خاک درگهت افزوده زار اندوهگین
تا رگ خشکت برانی آفتاب برشهاب | بگری بارش بر خاک آسمان بر زمین
از عطش وز زخم خنجر آن لعل و رخ شد کبود | سوری از سوزش برو مرد ارغوان از یاسمین
تفته دل سوزان جگر سرگشته وز خون آب | تشنه لب بی دست و سر آغشته اندر خون جبین
تا فلک سایه بر زمین سا کی گر آب است و خاک | از زمین و آسمانی ور دو جهان داعی چنین
کشته اصحاب پیش و نوحه اطفال پس | کاوش غم از یسار و کوشش خصم از یمین
بوسه آور بر کشا تیر از کمان تیغ از قراب | رایت از حمله و در ربح نیزان مرگ از کمین
یار جویان دیدی از هر سوی دلبر زان سوی تنگ | تیرباران کش از هر کس و غلغله زان زرین
بر لب ناورد آب لطف جز بکان عفیف | بر سر تن تنها و پای جهر جز شمشیر کین
اید ریغا بنز برگهای شاخ ظلم و کفر | اید ریغا برگ ریزیهای باغ داد و دین
چون نبای دیده بریاد تن که ازم با سر سنگ | چون عنان دل دارد در دست سامان برامین
چرخ در سوزم اگر آهنگ تنگ آرزم لب | خاک خون سازم اگر بردارم از چشم آستین
تحفهای دل هنر در ماتمش نقشان ز چشم | چون ز خون خلق در پایش نیاوردی چنین

رخصت اگر هستی مهم دیده اشکبار را | بر کنم از سر سنگ خون جیحون روزگار را

ازدل

از دل شاه کربلا در غم نوجوان پسر | یاد کنم چو بنگرم لاله داغدار را
حسرت زلف قاسم تا ریحان در افکند | چون نظر افکنم همی طرف بنفشه زار را
لاله چو برکشید علم راست بخاطر آورم | پیکر و سپاه غم میر عسکر کرد را
غنچه نو شکفته را چون نگرم بسی کنم | موی بادرانه سر اصغر شیر خوار را
ناله زینب آیدم یاد بوداع کشتگان | چون شنوم بروی گل زمزمه هزار را
نی غم او بنی کیان کرده از دل خاک گم | برگ گرفته تازگی دیده اشکبار را
دشت که خون گرفته بین خاک نجف آستین بین | سوری و لاله رسته بین بهنه کوهسار را
کشته و در غمش نه بر جانان نه بی سر و بی نان | روز جزا چه بنگری این همه عیب و عار را

بحر وفی روان ز عطش کلک گرفته بستری | تا جانت کرده ساران ای قلزم نیلوفری
در قفایش کودکان را گریه ای لب زهر خند | بر بلاش دشمنان ز خنجرها با دل خون گری
کرمش زار و کیها زار با لب تشنه | ناملش بر جنگها حتف باید یاوری
خاتم او وار در دهان از حلقه اهرمنان | جای دارد کو سلیمان بر بلکه انگشتری
در هوا قش چند ای آب کوا واد آتشی | بر زبانش چند ای باد خاک او صرصری
زان دل و چشم ای زمین ای آسمان برگیر بار | آه حسرت بر ز با اشک ماتم ریزی
اختر آمد تا ماتمش تیره شکوه از گنبد | داده ام آسمان موج انجم اختری
تیره ایم بر جهان بین روز و شب از آن چشم | تا جهان روشن همی از آفتاب و مشتری
نای او فرسوده خنجرش داده کوه که | جسم او آلوده بگان بی وش بوری

آهی دریغا من ناوک کین نادکه | ناله‌ای زنجیر جستجوی کین خنجری
پیر گردون با جوانان عهد فرزندی گسست | زال دهر از دختران بردوست مهر داوری
یاد دم که آن سر رخشنده بر نوک سنان | چون برآید یک نی از شرق آفتاب خاوری
در شورش بستر سر خاک وای کم بسر | کز خون شمع همچو آتش جامه‌ها خاکستری
که بخاک و که بخون که بنی کاهی بطشت | سرگذشت آن سر آری شب کاری کاری
از قیامت رستخیز دیگر آید در حساب | چون بحشر سر کف دادی بپای داوری
چون نثار ای بهر در عقد و الا گوهران | رشته مژگان طراز از اشکهای گوهری

اگر ای ماه رو جوان گشته گرامی بر خاک عالم بسر | این زره غرقه بخون خنجه بی پیش نظر خاک عالم بسر
گفتم از شوق کشم رنج به ورای شادی تو روز دادی تو | ز بر نعش تو ابلک بغرا وضع کردم خاک عالم بسر
ترک گفتار زبانش اگر از جنگ [illegible] | چشم بکشای و ببین [illegible] تشنه‌ترین خاک عالم بسر
بند بر دست و علم داری [illegible] خبر ظلم نهانی | چرخ [illegible] خاک عالم بسر
نا امیدی ره [illegible] غم و [illegible] | یک نی [illegible] خاک عالم بسر
[illegible] از کوی تو [illegible] دیده [illegible] | پدر رفته [illegible] لطف و کرم خاک عالم بسر
ماتم قاسم و عباس اگر [illegible] | راست [illegible] بالای تو خم گشته گرم خاک عالم بسر
[illegible] | جگرم [illegible] خاک عالم بسر
[illegible] | چه عجب [illegible] موج [illegible] خاک عالم بسر
[illegible] | [illegible] خاک عالم بسر

تا بهر را بدر [illegible] سلطنت | نشمارند اگر بنده این خاک درم خاک عالم بسر

کذا

٩

فغان در چار ارکان است امشب | نمیدانم چه افغان است امشب
خروشی آمد از گردون بگوشم | که بر گردون نواخوان است امشب
نوای ناله گوش خاکیان [illegible] | که اندر چرخ نالان است امشب
همی بارد بخاک از آسمان خون | خدا را این چه باران است امشب
ز شب خاک [illegible] شور عزا هست | چه شورش در بنی جان است امشب
چه شد جن و ملک را زیر و بالا | که راز [illegible] بر انسان است امشب
یکی غوغای [illegible] است که عالم | چنین شوریده سامان است امشب
بباغ خلد خیل [illegible] را | سرشک از دل بدامان است امشب
سر زلف عروسان بهشتی | ز تاب غم پریشان است امشب
بنی زادست بر دل پیرهن چاک | [illegible] در گریبان است امشب
ز چشم فاطمه نه کشتی چرخ | بخون آلوده طوفان است امشب
شراری شعله زن ز مجتبی را | ز [illegible] اندر دل و جان است امشب
فلک تا خاک [illegible] | سیه پوشیده گریان است امشب
ملایک را بجای ذکر تهلیل | بیانک نوحه فرمان است امشب
ندانم تا عزای کیست یارب | که ماتم دار یزدان است امشب
مگر سالار [illegible] بزم بلا را | شه آخر زمان است امشب

بیابان یک بیابان لشکر کین — حسین استاده حیران است امشب
درون خیمهٔ سلطان بطحا — حکایت از سر و جان است امشب
میان لشکر خونخوار شامی — حدیث از تیغ و پیکان است امشب
فروزان آه زینب از دل گرم — فروزان تا کیوان است امشب
سرشک از خنجر گوهر کلثوم — چو مروارید غلطان است امشب
در آغوشش علی‌اکبر سکینه — فراق از تاب هجران است امشب
درخشان قرص ماه چهر آرای — برج ماه مهمان است امشب
که نهب لشکر اسیران است فردا — شب قتل جوانان است امشب
هر انگشت از خنجر قلم کن — چه جای کلک و دیوان است امشب

خفت گلگون جامه به خون اکبرم وای دریغ از اکبرم — زد فلک در نیل ماتم معجرم وای خون وا خواهرم
جگر سوز می غم اندر زمی — دریغ از اکبرم بلورزد اختر
ساخت برگ خرمی رنج وای قوام قسمتم — سر ذلایت که فلک سیه وای اعضای اصل ستیم
ساختی واقع زدل کاشش مرا وای قضای خرمنم — سوختی اسم خشت هم خرمن مرا وای حاصل کاشتم
کیتی اندر موسی دست جرد وای درد افزون آدم — داد بر باد فنا زان پس کرم خوش وای فلک تیرتم
خالش وکیل الب جانان باد وای سرور عزم دل — خالش و نهان جهر آتش کرت وای جهنور جان و دل
بر از دل دوری دیدار تو وای نشاط زندگی — بت رجای جنر تگار تو وای درد خنده‌گی
کشته برده چشمه نشان فراز وای بچشمان یادم — خرق تیغ زن می جست با تیغ تیز وای خانه یاد دارم

تمّ

شعل چهرت که داغ چهره وای فروغ خالتم — خالش از مهر چو شمع صبحگه وای چراغ ظلمتم
در بهاران صرصر کتاب تو وای خزان افسرده‌ام — ریخت با خون از شاخ تو وای گل پژمرده‌ام
کز فشانی دامن از گرد سفر وای رخ خاک کشتم — در بچشم رحمت اندازی نظر زگرد دون بزرم

خاکیان دود از درون بر سر زنند — قدسیان در خون دل پر سر زنند
این عزای کیست یارب کز غمش — هر دو عالم دست بر سر می‌زنند
یارب این شب را ندانم خود چه نام — تا همی نوبت نوازان بلطان
بر سر این گنبد وارونه بام — که بکه نوبت سبکتر می‌زنند
نوبت دیگر شبان در چند ساز — غمزدا عشرت فزا شادی نواز
تا چه ساز آورد بخت اش که باز — انده افزا رنج پرور می‌زنند
پرده سازان یکسانه نوای — با سرود خسروی راهش سرای
دیگر امشب با نوای وای وای — راه بر آهنگ دیگر می‌زنند
جرعه نوشان را شبهای دگر — می عقیقی گوهر اندر جام زر
امشب از یاقوتی اشک جگر تر — باده بیسکر زند و ساغر می‌زنند
چیست یارب این شب برگشته فال — کاندرش چرخ تا خاک از ملال
ذره تا خورشید از بی تاری هلال — نوحه بر دیده خنجر می‌زنند
شکوه‌ها بنیاد ازین شب می‌کنند — ناله و فریاد یارب می‌کنند
یاد از کلثوم و زینب می‌کنند — وای عباس وای اکبر می‌زنند

ساتم از حلقوم و حنجر میبرند | بار از شمشیر و خنجر میبرند
حرز از سبط پیمبر میبرند | داد از شمر ستمگر میزند
تا چه خواهد عدل دادگر | با یزید و فرقهٔ بیدادگر
نوجوانستی که [illegible] | بر در دارای محشر میزند

چو بطرف عرصهٔ [illegible] خیام جلاله | زنسان [illegible] قاب [illegible]
چو نظر نگشت [illegible] بلا بره [illegible] | ز ورمعالی ابتلا بلغ العلی بکماله
بمصاف کین چو [illegible] | بخروش [illegible] سرا بجنوبه و شماله
غم [illegible] | ولی از [illegible] عظم الملال [illegible]
چو [illegible] خواهران [illegible] | چو برآمد [illegible] کشف [illegible] بحاله
کفن [illegible] | بشابه که [illegible] حرق القلوب بحاله
بر آن جماعت [illegible] | که ز شرم آن همه [illegible]
ز جهان محاسن [illegible] | همه معترف که [illegible]
بجز او که [illegible] | که بپرده سر که [illegible]
ز سموم آتش [illegible] | کشف [illegible]
بجهت [illegible] | بصلاة [illegible]

[illegible] نظم روان گهر
همه [illegible] عقود لاله

[illegible]

بیچاره ترم از تو من اندر همه احوال | آواره ترم از تو من اندر همه کشور
تو بای [illegible] داری بر [illegible] کوی | تو [illegible] داری [illegible] آن در
من از قدرم دست [illegible] | من از [illegible] پای [illegible]
القصه [illegible] | از راه [illegible]
بگذار [illegible] | برای [illegible]
دیریست که از [illegible] | دوریست که از [illegible]
خورشید تو در عقدهٔ [illegible] | جمشید تو در پنجهٔ ضحاک ستمگر
[illegible] | بهمن [illegible]
کلچهر تو [illegible] | سلمای تو [illegible]
شیرین تو [illegible] | [illegible]
آن حور که [illegible] | آن حور که [illegible]
دور از [illegible] | دهر [illegible]
سرو تو [illegible] | صبر تو [illegible]
[illegible] | وان [illegible]
مسکین [illegible] | خوب [illegible]
این سلسله [illegible] | این [illegible]
گیتی همه [illegible] | کیهان همه [illegible]
از [illegible] | از [illegible]

بینی پریشی اگر از رشک لحد خاک کر — یا بکش ی اگر از خاک سیه سر

نسرین بدنا نشد برخسار گلندام — شمشاد بنا نشد به بالای صنوبر

چشمی است خمارین و جبینی است نگارین — رخسار که بر آن لاله که بر رو بید و عبهر

خطی که از او داغ به رخسار شکفته — زلفی که از او خون بدل نافهٔ اذفر

بگذشته بر او چوقه مو آمده جوشان — یک حلقه بر او مار سیه برزده چنبر

سیمای فلک پر دود از آتش آهوش — رخسار زمین پر خون از چشمهٔ مژگانش

نالید چنان بر روی از سینهٔ درد آلود — کز درد فلک نالید بر سینهٔ نالانش

چون دید دیاری و [illegible] — سرگرم شهادت مشتاق [illegible]

[illegible] — بس خاک که بر سر ریزان [illegible]

[illegible] — وز دست توان بگسیخت طاقت [illegible]

[illegible] — کز صور فغان آمد گیتی همه حیرانش

کو [illegible] — ناهن همه دشواری مردن همه آسانش

ش [illegible] — از داغ میان رشک از درد [illegible]

این [illegible] — این صبر بها بود بر آن رخ [illegible]

خواهم که [illegible] — این لاشه نمی بندد تا [illegible] قربانش

سوی [illegible] صبا بوی بی [illegible] — قصه‌ها بفاطمه زر سرای [illegible]

کای غم دوری درش شعله سوز نم [illegible] — کرد چو شمع وصل را از فراق صرصری

بحث کشید رخشها تا به زمین مایه — طور [illegible] دور فلک ستمگری

خاست بجامه [illegible] غایله زا که تا به — واقعه [illegible] می‌کند برابری

خون بدلان [illegible] — ثروت خواهران همه [illegible]

[illegible] — آه ز بی‌برادری آه ز بی‌برادری

باش پاره بود تو خفته [illegible] — وقت شد آنکه با فغان سر [illegible] برادری

سر [illegible] بهاد سهاد [illegible]

[illegible] خانه [illegible]

[illegible] ای دل [illegible]

[illegible] اگر [illegible]

این [illegible]

خواهم [illegible]

سینه چو جامه که چاک از دم تیغ تبر دنی / شاید که بناخنان سینه و جامه بردری
پیکر تیر نعش وی بنگری از معاینه / رایت پیش گنبد زرد هر سری اثری
چینی اگر بخاک و خون آن سر و تن ترا بسی / بس عجب از سکون دهر جنبش چرخ در دری
تشنه روان کنار شط خوش روان بر ان نمط / کو محیط خون چو لط کرده بسی شناوری
تارک او در آسمان برده عدو نوک نی / بازوی او بریسمان بسته سپهر چنبری
کرده بروی دختران سیخ سرنگی زهی / کرده بفرق خواهران خاک سیاه معجری
زینهمه آتش ای عجب خاک وجود... / داد زمانه کو بهم حوصله سمندری
با شرف دلالت والد در [illegible] / وز هنر غلامیت بنده دهر سروری

۵ - بس بلا دیدی که دیدی بس مصیبتها کشیدی آه واویلا حسینم / کفن بر خاک خفتی تشنه لب در خون طپیدی آه واویلا حسینم
جسم آن در دو بلا را کاخها با آرزو [illegible] بسکه دیدی / خوش یک فرزانه عمر شهید [illegible] آه واویلا حسینم
پاره پاره شرحه شرحه [illegible] / علی اصغر و علی اکبر و عباس دیدی آه واویلا حسینم
برکنار دجله [illegible] / آب کشتی اطفال [illegible] تا نا بشنیدی آه واویلا حسینم
تشنه لب آل تو [illegible] در بلای [illegible] / در یکجرعه از اطفال [illegible] کشیدی آه واویلا حسینم
دجله کردی روان [illegible] / قصه از حلقه [illegible] آه واویلا حسینم
جان کفن در [illegible] دل [illegible] / خود [illegible] از جان جگر [illegible] آه واویلا حسینم
تن ز تیر زخم [illegible] در کنار خاک [illegible] / [illegible] آغوش [illegible] آه واویلا حسینم
زان عجب [illegible] / هر که از [illegible] آه واویلا حسینم

[illegible]

چشم زاران که خون شده در تمنی لاله گون روی مه گلگون / بس بسی [illegible] آه واویلا حسینم
بود جودر که آفرینش را از او بخشایش آمد [illegible] / [illegible] آه واویلا حسینم
خود [illegible] / [illegible] آه واویلا حسینم
کر همی بودی [illegible] / دامن [illegible] دشمن چون گریبان بر دریدی آه واویلا حسینم

کفت زینب در شب قتل حسین / یارب امشب را ز پی فردا مباد ۵
این شب آبستن بصد روز سیاه / صبح شام آغاز او پیدا مباد
رایت خورشید اگر پیدا شود / چیش [illegible] با ما مصاف آرا شود
نصرت اعدا شکست ما شود / نصرت اعدا شکست ما مباد
آتش اندر جنگ اعدای حسین / تیغ برآهنگ اعضای حسین
اندر [illegible] از کار فدای حسین / همچو او یارب کسی تنها مباد
کوه و صحرا صف صف با ما عدو / چرخ خضرا توده غبرا عدو
زیر و بالا پیش و پس یکجا عدو / هیچکس را یارب این اعدا مباد
زین سپهر و مهر طوفان حادثات / خشک لب بر ساحل شط فرات
تا نگردد غرق خون فلک نجات / جاودان این زورق و دریا مباد
زرد برگ آید اگر این سبز باغ / منطفی گردد گر این روشن چراغ
سینه زهرا [illegible] داغ / داغ او در سینه زهرا مباد
پیش زاران [illegible] / لاله گون آید [illegible] دشت

بر سر نعشش کرد و از غم زرد گشت　　نصرت اندر لشکرش خضرا مباد
آنکه زهرا دوختی پیراهنش　　دشت که بر دوش و که در دامنش
پاره پاره غرق خون عریان تنش　　بی کفن در دامن صحرا مباد
آنکه او را دوش احمد تکیه گاه　　مرتبه جنبان حامل وحی اله
جسم او را بی کفن بر خاک راه　　بالشش از خون بستر از خارا مباد
شاه یثرب مولد بطحا مقام　　کشته اندر کربلا بی احترام
او شهید کرده ما لالای شام　　روی ها در یثرب و بطحا مباد
در غم فرزند خیر المرسلین　　دین و ملت دولت و دنیا غمین
بعد شاه ملت و سلطان دین　　رونق اندر دولت و دنیا مباد

گشت چون سبط رسول الثقلین　　تشنه لب کشته بشمشیر حسین
گفت زهرا بعد و صد شور و شین　　بحسن گریه کنم یا بحسین
آن بطشت از ستم این جگرش　　این از آن بر لب بیداد سرش
از پدر داد زنم یا پسرش　　بحسن گریه کنم یا بحسین
آن زبان ریش همه جان آزاری　　وین زلب یاوری اندر زاری
وای از آن یار و از این بی یاری　　بحسن گریه کنم یا بحسین

آن ز آتش مژگان عنابی　　وین ز تاب عطشش بیتابی
آه از آن آب و از این بی آبی　　بحسن گریه کنم یا بحسین
آن بخاک آتش زهرش بجگر　　این بخون کوثر خاکش در بر
بپدر شکوه برم یا مادر　　بحسن گریه کنم یا بحسین
این فرو برده سر از شهر بقیع　　آن بر آورده پر از سهم سریع
روی در کوفه نهم یا که بقیع　　بحسن گریه کنم یا بحسین
چرخ بنهادم این درد و محن　　زخم نو بر سر ناسور کهن
چیست بهتر مژ و چاره من　　بحسن گریه کنم یا بحسین
هر دو زن برکه ستم می تازند (پیچیده)　　تیغ بر مرده آن اندازند (انداخته اند)
اب بر تشنه این می نازند (تاخته اند)　　بحسن گریه کنم یا بحسین
ز آن لب و حلق که جان سوز دوش　　ناله و خون بدل و دیده من
حلق و شد آمده و دست و دهن　　بحسن گریه کنم یا بحسین
چون در اندوه حسن بنشستم　　دل بنهادم که حسینی هستم
هر دو در خشند دریغ از دستم　　بحسن گریه کنم یا بحسین
شکوه از ماه کنم یا که زهر　　ناله از دست زنم یا ز سپهر
سینه از درد خراشم یا چهر　　بحسن گریه کنم یا بحسین
آه از محنت آن افرازم　　نوحه بر حسرت این پردازم
ناله در مرگ کدام آغازم　　بحسن گریه کنم یا بحسین

خون دل باکه خورم لخت جگر … سنگ بر سینه زنم باکه بر
دو غم افزود بر دل ریشم … بحسن گریه کنم باجبین
داغ آنم الم غم پرورد … غم این غایله صبر نورد
دل یکی قطره خون دیمه درد … بحسن گریه کنم باجبین
بهر آن جام بلا هسل نوشم … یا بر این جامه نیلی پوشم
در پی سوک که این کوشم … بحسن گریه کنم باجبین
جان آن چون بهلاک آمد خوش … پیکر این چو بخاک اندر خوش
واله کشور غم مرشد کوش … بحسن گریه کنم باجبین

توچتر برافشانده چو طاوس بکنه افوس بکنه … من خفته صعف بانده بافسوس بکنه افوس بکنه
آزاده تو در گلشن وبد جوانان از جهان … من در قفس هجر تو محبوس بکنه افوس بکنه
رستم که مرا دور فلک باهمه آ در بر قادر … آخو کشنده زودی تو مایوس بکنه افوس بکنه
بر بحتی با من که شاد دل نفس کام از دل صبر … فریاد ازین طالع منحوس بکنه افوس بکنه
جان ده بسی بود بدیدار تو ماتو در دل صبر تو خون … شد با غم هجران تو مانوس بکنه افوس بکنه
خوناب بصر بر دامن گذر بر ابدا ر سوی جهان خشت … بگذشت مرا کار ز ناموس بکنه افوس بکنه
از کوی تو و زروی تو کان انجم خور وین شعله نور … مطرود من از این کوی که منکوس بکنه افوس بکنه
شبها همه در سینه دل از هجر روز ایاد شب فرود … سوزد همه چون شمع لقا نوس بکنه افوس بکنه
مضراب غم بر چنگ صعف تار کباب نو زخمه جوان … در سینه خروشم همه چون کوس بکنه افوس بکنه

۲۰ ن‌ن

چون نامه رسان دکرم پیش بر من حال ام غم اطفال … از بار دل خستم تو جانبوس بکنه افوس بکنه
بر جیب بسی ناشوان در قد ربا جان امت نجمت … کرد دهر دولت با بوسیکنه افوس بکنه

۹

اکبرای ماه جهان آرای من … طره ات دام دل شیدای من
سوی میدان شهادت میروی … چون تو رفتی وای من ای وای من
سودم رخ جلال تو زادر نالم رحمان تو زادر … دستم مرامان تو زادر
صف بصف جانب بجانب سو بسو … خصم بیجان از نما بیکار جو
تا بکوهان دیله کوس عدو … تا کیوان بانک واویلای من
بر روی هجران قرارم بازوی همان توانم … دست از کرمان تو مزارم
غمه در هجر تو رزی کار راد … خون دل از دیده بدر چون خاراه
یا بس براتک دریا باراد … یا که برآه آتش زوی من
راندیشه هجر تو جانم در شعله شوق تو تمام … در چشم و دل در آتش دوام
غم بجون اغشته بیکر یکطرف … اقربا افتاده بی سر یکطرف
حسرت باب و برادر یکطرف … آه آه از بخت نا درز ای من
حال دلم بسکلی بلد جانم نعم مکرای برادر … کمرازم دکمدر ای برادر
جانب محسن بحس جهر من … محسنان را شرط احسان این
لا یضیع الله اجر المحسنین … کر بزری شعر ناشیوای من

شرمی بزید شرمی بزید مستی دگر چی بزید — این عزّ مصطفاست آخر از رخ چی بزید

این سر که چرخ خاک درش — برجیس درم خرید از خندش

زو تیر چو ثبت چاکران در رقمش — خورشید فتاده چاکری از قلمش

این روی رخی دهر در پرده اد — مه برده چهر شرم پرورده اد

پیدا نهان صحیفه هشت بهشت — یک نیم رخ از روی کش کرده اد

این درج لبی به بزبان هم چو حقش — گل آب زخوی گلاب سار از عرقش

گلبرگ و اعجبه بگیان خاش — از خار چو گل دیده در سم درقش

ای روی تو باغ ارغوان و یاسمین — وای موی تو دشت ضیمران و یاسمین

لعلت که حیات پرور چشمه خضر — آزرده چوب خیزران و یاسمین

در دشت بیاک بی کفن پیکر تو — در طشت بنام این سر بلا سر تو

بر سر مویم باکه بوزم به خشت — ای جان و سرم فدای جان و سر تو

بی شرم بزید اگرچه بی چشمی درو — در چشم نگر حجاب و در رخ او

آشوب دل شکسته زین دست مخواه — آزار سر بریده زین بیش مجو

در حجر غم از اشک لولو بشکن — لعل و گهرش نگر به شکن

از درج صدف رشته لولو بگشای — در کان عقیق عقد گوهر بشکن

مسکین سر اوچه بس همی خطر است — زآن چشم برش ملتفت نظر است

با بند که تو آتش قبول دگر است — هر عیب که سلطان بپسندد هنر است

شرمی بزید شرمی بزید مستی دگر چی بزید — این عزّ مصطفاست آخر از رخ چی بزید

اکاه

ای ناله نوکن نوحه درد آزما کن — در ماتم این کشته بحسرت ناله کن

ای ناله بصد فغان نوا باید کرد — بس نوحه درد آزما باید کرد

در ماتم این کشته غلطیده بخون — حسرت زده داد ناله باید کرد

بی روت ز دل و دیده گلگون دارم — رخساره ز دیده تیز پر خون آرم

او را ز دل و دیده تو ز دین و دل — طوفان بزمین شعله گردون بارم

آلاله چهر زعفرانش دیدم — سنبل فر زلف ارغوانش دیدم

غارت دریا تمیز نستم دیدم — خاکم بر سر که بر لبانش دیدم

از هستی اگر نام و نشانی دارم — در کار وجود امتحانی دارم

در خاک تو در زمره من از هستی بحث — الله الله چه سخت جانی دارم

رفتی و بماتمم اقامت دادی — در حشر نوید جهر و قامت دادی

هجران توام نشانده در محشر شور — رستخیز که وعده قیامت دادی

مه را ز کلف برخ نقابی دگر است — خورشید زار در حجابی دگر است

از خون رخ پاک جوهر و طلعت تو — ماهی دگر است و آفتابی دگر است

ای یاد تو موجب فراغ دل من — رخسار تو پرتو چراغ دل من

گفتم باشی لاله باغ دل من — تبخاله جان شدی و داغ دل من

زانگه که هنر بنده این خاک در است — خاکش ز زر نکو هر ارزنده تر است

هر سنگ همی کش تو بزدی گهر است — هر عیب همی کش تو پسندی هنر است

گهی شه با شهدا و چنان خواهد بود   حلق میخانه و می خون روان خواهد بود
همه گوشند که کام دل جان خواهد بود   تا ز میخانه و می نام و نشان خواهد بود
سر ما خاک در پیر مغان خواهد بود

تا ابد جان بتولای تو اندر جوش است   تا روان دل تو گریا و ز خود خاموش است
نای از سلسله طوع تو زیور دوش است   حلقه پیر مغانم ز ازل در گوش است
بهمانیم که بودیم و همان خواهد بود

قبله دل قبل کوی و جای تو بود   طوف جان بر طرف خاک سرای تو بود
نقش اندیشه ما محو رضای تو بود   بر زمینی که نشان کف پای تو بود
سالها سجده صاحب نظران خواهد بود

تن چو به غسل و کفن رخ کشد در لحد   جان بهار در چو مسی خورده پگر لحد
کنه اندیشه جانبازی دیگر لحد   دیده آنم که ز شوق تو نهد سر لحد
تا دم صبح قیامت نگران خواهد بود

شاه با ناله ببوست ز جان رفت امروز   تیر طاقت همه از شست بدان رفت امروز
تن چه باید که دل از دست بدان رفت امروز   ترک عاشق کش من مست بدان رفت امروز
تا دگر خون که از دیده روان خواهد بود

ما گدایان خرابات خود از همت شاه   خوش بدرگاه رسیدیم ز بی حشمت و جاه
ای که فیض ابدی مطلبی زین سر راه   بر سر تربت ما چون گذری همت خواه
که زیارتگه رندان جهان خواهد بود

بر

سیر صدق ره و من ساز رسوم من و تو   حفظ سر دل و من پاس هوای من و تو
ذوق حق بینی و من خویش پرستیدن و تو   پرده‌ای زاهد خود بین که ز چشم من و تو
راز این پرده نهانست و نهان خواهد بود

در پی فیض شهادت که سعادت زاید   عزم تم و جنگ ز سر پاره ز دل بگشاید
اگر اقبال هنر جهد چنین آراید   بخت حافظ گر از این گونه مدد فرماید
زلف معشوق بدست دگران خواهد بود

وله

هجران گذشت از سر ما چون بر سر دلبران   اکنون بار دقت بر جان دلفکاران
ز افغان و آه و داغم رغبت و درد و دنیا   نکهار تا نگریم خون دل بر درد بیان
گر سنگ ناله خیزد روز وداع یاران

آسوده که در وصل خوب رویی باشد   با دست ساغر آشام خوش آرمیده باشد
صاف زدود در رد هجران ندیم باشد   هر کو شراب فرقت روزی چشیده باشد
داند که تلخ باشد قطع امیدواران

زین دود که انجمن شد ز حباب چشم   شهر سر به سر موج گیهانی عالم خراب چشم
دریا کم از نم آمد از بحر آب چشم   با ساز ما بگو ساحل آب چشم
تا بر شتر نبندد محمل بروز باران

از روح قرب ما ز لذت حسرت   در چشم اشک جانی در سینه تاب حسرت
شد کربلا بما بر روز حساب حسرت   بکه آتش ما را در دیده آب حسرت

کیان چو در قفای چشم گناه کاران

تا مهر تو از شاخ حیا سر زد آمد | صبح تو تیره از دود بر آتش شاق آمد
شام هلاک ما را صبح افاق آمد | ای صبح شب نیلگان [illegible] آمد

از لکه در ماه ری چو صبح [illegible] دنده [illegible]

بکه چشمش بکعم نامی از دای عشقت | با اشک آه گفتم شرح اوای عشقت
شد هوش گنبد چرخ پر از صدای عشقت | چندانکه بر شمردم از ماجرای عشقت

نه ده دل بگفتم الالک [illegible]

چندم بهجرت کرد فی زمانی تا که | بیمار صبر بربند بیند دهر بکب
جان چنین بسی اسل دل کند لا [illegible] | صبر بر دور کاروانی در نی نشسته بر دل

بیرون نیندانی کو الا بر دور کار دل

جا جهانی بهر حرف در آب اش [illegible] | هر شعله کز دل او رخت در جان کنه آتش
ای فاسه لب قدر نه از دو کر این رواست | تا که فی حکایت شرح اشعر کفایت

با دو نیندان کوف الکاب رواتی

وله

بر دل زدود هجرش بارست دیری آمد | در دیده ز کل دودش خارست دیری آمد
قومی انجمن بینه الرار دارد دیری آمد | ای چه کلبه بعفر و زبارت دیری آمد

کم جوه زاه جانور تا رست دیری آمد

تا آفتاب لبان تو در عراق [illegible] | بر ماه چهره از جنس ع طالع [illegible]

بر دم

در خیر دهن منادی در شرق آ تغرب | کو تا کنند آرزش خوش چیز بزر

از کرد و کوفه کار است دیری آمد

زین شب فراق یار در تاب ظلمتم سوخت | از درد نوش بر شمع زنیفانی آورد آمد
افشانش بکتاب زین خشم که آمد | ماهی که فهرش بوراست دیری آمد

دهری ده هجر ماش یارست دیری آمد

صبرم ببرد چشمی آهم بکرم خبری | جانم نقله یاری چشم با کب زری
ام شرح جفیرم کیر نرد و سم حجری | با نه و بخشم باز در هر نظر عزیزی

دانه و به هر لطفی خوارست دیری آمد

ش راسی از وصالش این است بهم هجر | خود بود مان دم دود در دیگران هجر
یک جسم دکه از دو جهان در عالم هجر | بو کم شب دی و صل بر با زار غم هجر

زیرا که وان هم حال زارست دیری آمد

زلفان که در قفس ارژنی گه جوشه | سالار کار دانه فسر اما بوشه
زاهنگ وصلم ندهد در فاشی کرشه | چندم زما جهان مو جان و رس خورشیده

حرمت دیری فلارست دیری آمد

ش را که فر وصل از هجران تو دل سوخت | بیند دهر ببرد بیماری صبر بکسب
انکه طاقتم ز جوش نهاست طاقتم | تا هم نفس کانی داشت جانم بهجر بوسیت

کبار ه چو [illegible] صبر در زر دیری آمد

آن که دلبر ارواست کوی [illegible] صبری | خنده زمن ساش بهجران ابو خزدی

ازرنج غیبت او ماندم به ناصبوری | کفاکش آزمایم طاقت جدائی دوری
چون دیده دل صبوری | تا رفت دیری آمد

دارم ز خود ده این خرد و کم خطر را | بهر خوشش تحفه این شاخ بی ثمر را
زیرا که مرگ نبود از ریسمان گهر را | در بند بندگان خواه با عیبها هنر را
هر چند کاندر آن سلک عار است در می آید

وله

در غمت شب همه شب آب من آذر می شد | حاش لله که مرا تاب تبیری می شد
هر شبم سوز فزون از شب دیگر می شد | دوش بی روی تو آتش بسرم بر می شد
آتشم از دیده بسی رفت و زمین تر می شد

گاه بالینم همه از شب و آهنگ حجر | گاه وار سفر کرده و آن رسته خبر
کو بیک قدر نظر ما به حادثه چشمه | تا با فسوس بیابان نرود عمر عزیز
همه شب ذکر تو می رفت و مکرر می شد

سر کوچه چشم به ره گوش بدر میکردم | نظر از پیش و پس کوی دگر بر میکردم
تا به بینم تو که زیر و زبر میکردم | با خیال تو بهر سو که نظر میکردم
پیش چشم در و دیوار مصور می شد

گاه خاکم ز لهر کنج روان می آمد خوش | گاه چرخم ز روان شور و شغب می آوخش
گاه آتشم ز جگر مشعلها می افروخت | گاه چون عود بر آتش دل تنگم می سوخت
گاه چون مجمره ام دود بسر بر می شد

بیتو

بیتو در سینه دلم شب همه شب نالیدی | دیده یک چشم زدن باز بیار امیدی
در شکنم تو بگرد ره می گردیدی | چشم مجنون چو مگی همه لیلی دیدی
مدعی بهر کرامش خار قبیر کر

جان بکف بر گذر شوق خبر دارد ترا | دیده در به نظر تشنه بیدار ترا
منتظر چهره همان بر دارد ترا | هر کسش حیی آمد دیدن نه دیدار ترا
می بهوم نه خیال تو برابر می شد

چه شب است این شب برگشته خدا یا که مرا | بیش از آن که برکت خورشید سحر
سر فرا شد بعدم دهر خود شد بیدار | یارب آن صبح کجا رفت که شبهای دگر
نفسی بیرون و آفاق منور می شد

بیتو ای صفوه جان صاف تقاضا زرد | دور از لعل تو جای می ناب سر دم
در قدح غوره خون از قره می افشردم | آن نه می بود دور از لعل تو می خوردم
خون جگر بود که از دیده بساغر می شد

هر زمان آه غم دود سیاهی انگیخت | چهر گلگون همه گرد سیاهی آمیخت
کوکب اشک ز چرخ مژه بر دامن ریخت | سعد با عقد ثریا گره شب گسیخت
دانه هر شب که بخاک افتادی بر گیخت

وله

شکل ماه نو عیان بر چرخ کجرفتار چیست | در کف افلاک باز این خنجر خونبار چیست
آه آه داد و صد داد ای فلک | آه آه داد و صد داد ای فلک

از شعار آسمان در پیکر خویش الله / خنجر زرین قراب و خیمهٔ زنگار چیست

برقال چرخ را چون برزال / آه آه داد و صد داد ای فلک

خیل انجم برقهای خسرو سیارگان / این سپاه چیست چیست و این همه بالا چیست

هرکران رزم آرا صف آراستن / آه آه داد و صد داد ای فلک

برکف جوشنوران رزم ساز آسمان / این کمند پیچ پیچ این تیغ آتشبار چیست

چون روان از آفتاب و کهکشان / آه آه از تو صد داد ای فلک

گر نه بهر یاری اعدا و نصر مشرکین / چرخ را این سان رزم و آلت پیکار چیست

شد کمین در کشت شاه دین / آه آه از تو صد داد ای فلک

محور قطب سپهر دین و دولت سرنگون / شرم بادت آسمان این کوشش و رفتار چیست

دارگون زین فرخ دون / آه آه از تو صد داد ای فلک

وبه پوشش کارگاه آفرینش زرد و من / ای آدم آفتاب این کرت زرتار چیست

بی کفن نخبه بر خاک محن / آه آه از تو صد داد ای فلک

کرده ماتم جاودان برقی کیهان مختفی / آسمانا خاک تیره بر سر این بیمار چیست

ریختی فتنها آنجهی / آه آه از تو صد داد ای فلک

بی کفن بر طرف هامون خسرو گلگون قبا / جامه ده نوحه بر لاله و گلشن بار چیست

در جفا مانده بر خاک بلا / آه آه از تو صد داد ای فلک

گر هزار نا خوانده زر تاریخ دوده اسلام آن / این همه دوزخ دم این ارکان خونبار چیست

در جهان شرح سرنگون / آه آه از تو صد داد ای فلک

گردون

گردون سیه بپوش که ماه محرم شد باز / اینک طلایه مه ماتم رسید باز

شام سیاه بخت ماتم گشوده روی / صبح سپیده ... گریبان درید باز

اشک ستاره ریخت بروی فلک مگر / در چشم چرخ ناخنه شد پدید باز

خور در افق نهفته دو دیده از کران شفق / گیتی بطشت زر سر یحیی برید باز

چندی بروی دست درخشنده نسبه / پیدا شد شش رخنه گردون کلید باز

بود این هلال تیغ سکندر که گرد / دراه صف سپهر بخون در طپید باز

خشان چرخ پیشین نیت غیرت خون / مانا ز خنجر است کز خون چکید باز

خورشید از میانه گران جست در خزت / زیرا بر در کار در ... دید باز

زانجم بر این بساط فلک چون شعبده / تا از بچه شعبده این مهره چید باز

این شام تیره چیست که عالم سیاه کو / گویا هلال ماه محرم دمید باز

بر آل مصطفی فلک از تاب ... تیره کو / دور ستاره گشت بکام یزید باز

بست از حجاز قافله سالار کربلا

خیل کاروان الم بار کربلا

چون چرخ نعش ... آشکار کرد / اهل حرم بماه حرام اختیار کرد

قربانی منا که بذی حجه فرض بود / در کربلا بماه محرم قرار کرد

چون دید چرخ خون حرامش حلال ساخت / خواهند حرمت حرم کعبه خوار کرد

رحلت از حرم بعید که کربلا کشید / دل بست بر شهادت و رای استوار کرد

باس حرم حق چو بخوانش نه گذاشتند ... تعظیم حرمت حرم کردگار کرد

اکنون آن رسیده ز زجان ذوالکفر ... عهدی که از نخست بپروردگار کرد

زد خیمه از حرم چو بهایون خلیل ولد ... جا در کعبه کوثر تیغ شعار کرد

گه بر نیابت آی و بمجلس نشین چرخ ... خواهر زد ناقه عریان سوار کرد

رایت نهاد در کف عباس نامور ... خواهر سپهر قطع یمین و یسار کرد

بگرفت دست قاسم و گه داد با عرت ... گه انتخاب ورد کف ز خون نگار کرد

بر سید روی اکبر و گه داد این عذار ... خواهر چو لاله جانی مراد اعتذار کرد

اول قدم بپایه گر گذرد ره رسید

ز بر شام تا باریه چون صف رسید

چون خیمه بر فراشت بمیدان کربلا ... دریای فتنه گشت بیابان کربلا

آن کشتی وجود که فلک ایجاد بود ... دفاع در تلاطم طوفان کربلا

اهرمنان شام نگین حلقه برزدند ... خاتم صفت بگرد سلیمان کربلا

آمده کرده بود خدا مهر فاطمه ... بنشد باز برزخ حمان کربلا

ابری برآمد از سپه کین سیاه چرخ ... تاریک و تیره تا حشر دامان کربلا

بشت زان ابر تیره تام بر آل حق بریخت ... جز قطره تیغ و ژاله پیکان کربلا

آه از دمی که بستر و بالین ز خاک کرد ... سلطان جار بالش ایوان کربلا

وه حسرتا که هر صرصر چرخ خاطفان ... خاموش کرد شمع شبستان کربلا

درد که تیشه ستم بنای درکنند ... آزاده سرو کاخ خیابان کربلا

الای

آن تن که داشت فاطمه اش تکیه گاه بود ... به بر سر خاک حضرت دامان کربلا

از شرق شانی خواهد چو صبح ما شب ... یک نیزه دار هر درخشان کربلا

تنها چون طلبیه شد و بر سر زنگار

تا دل نثار ره بر شه دو گاه دل نثار بار

گشتی کند ز تحریر طوفان نوح اگر ... خود ی زمیم غرقه طوفان کربلا

بر ز نی آن زخ تو که خورشید رستخیز ... گرده بسر ز خاک گلستان کربلا

آن تن که دشت خوابگه آغوش فاطمه ... لب تشنه سر نهاد به دامان کربلا

از ترکتاز حادثه سرهای تاجور ... افتاد همچو گوی بچوگان کربلا

صبح از نشیب خاک یا دوج سپهر کو ... طفلی بسی بخون زبانان کربلا

هر خاک غم ده دشت زمین گشت بلند ... خاکم بسر بغرق بخونهای کربلا

طوفان نوح و قصه یحیی و سوز آخر ... خود بیت از کتاب دیوان کربلا

بر سنگ سنگ باید از خون نوشته چرخ ... تاریخ از زنامه سلطان کربلا

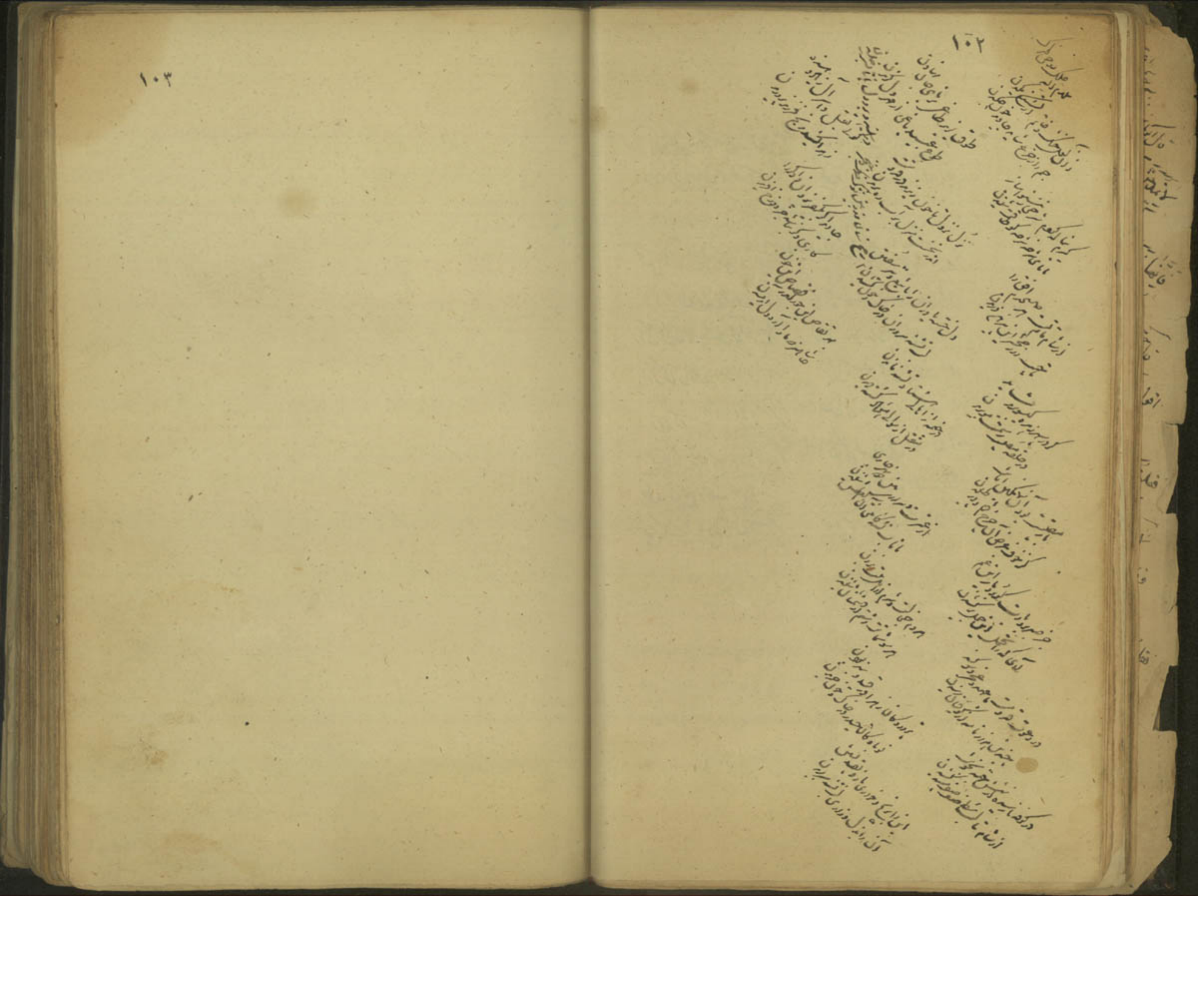

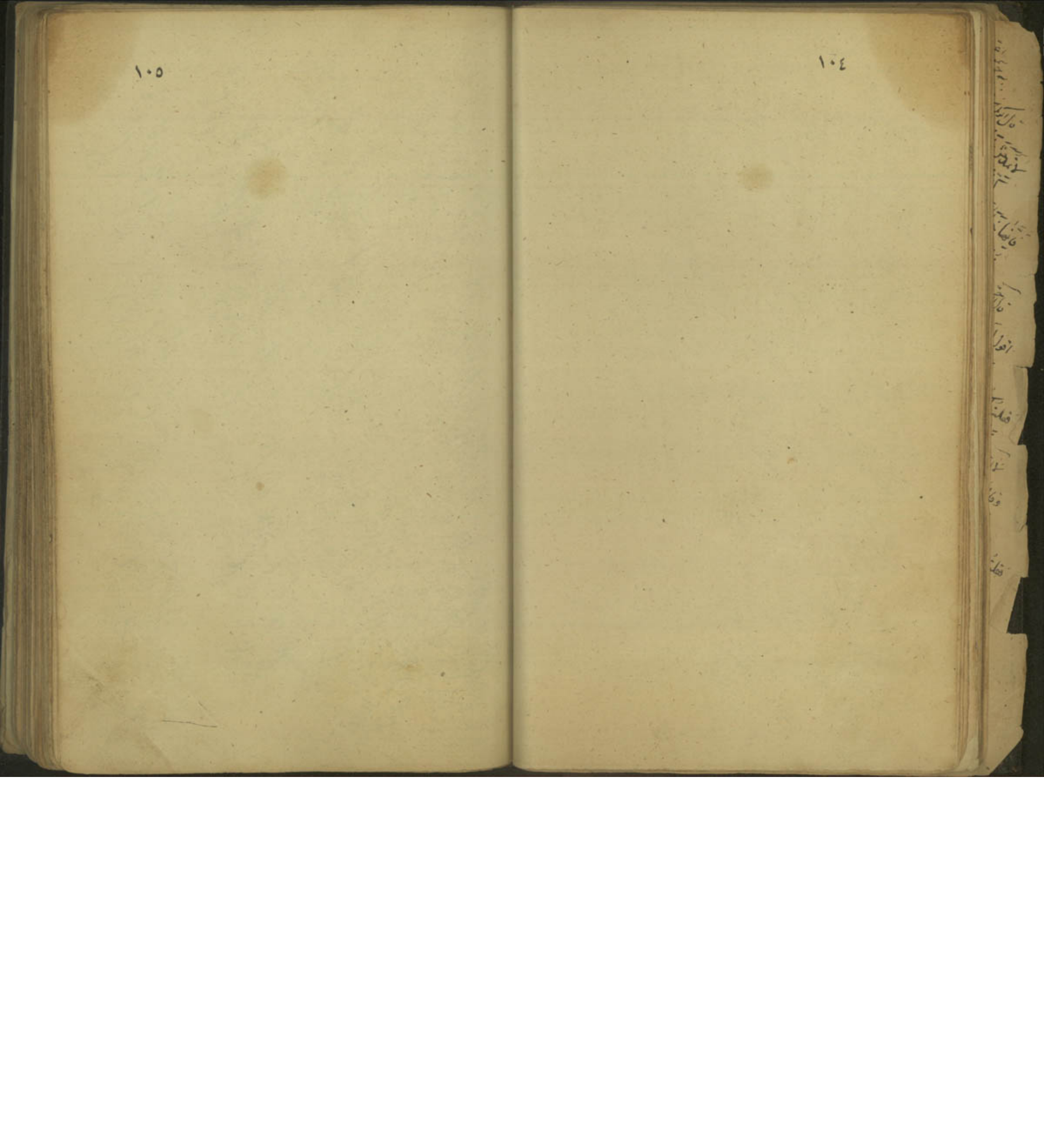

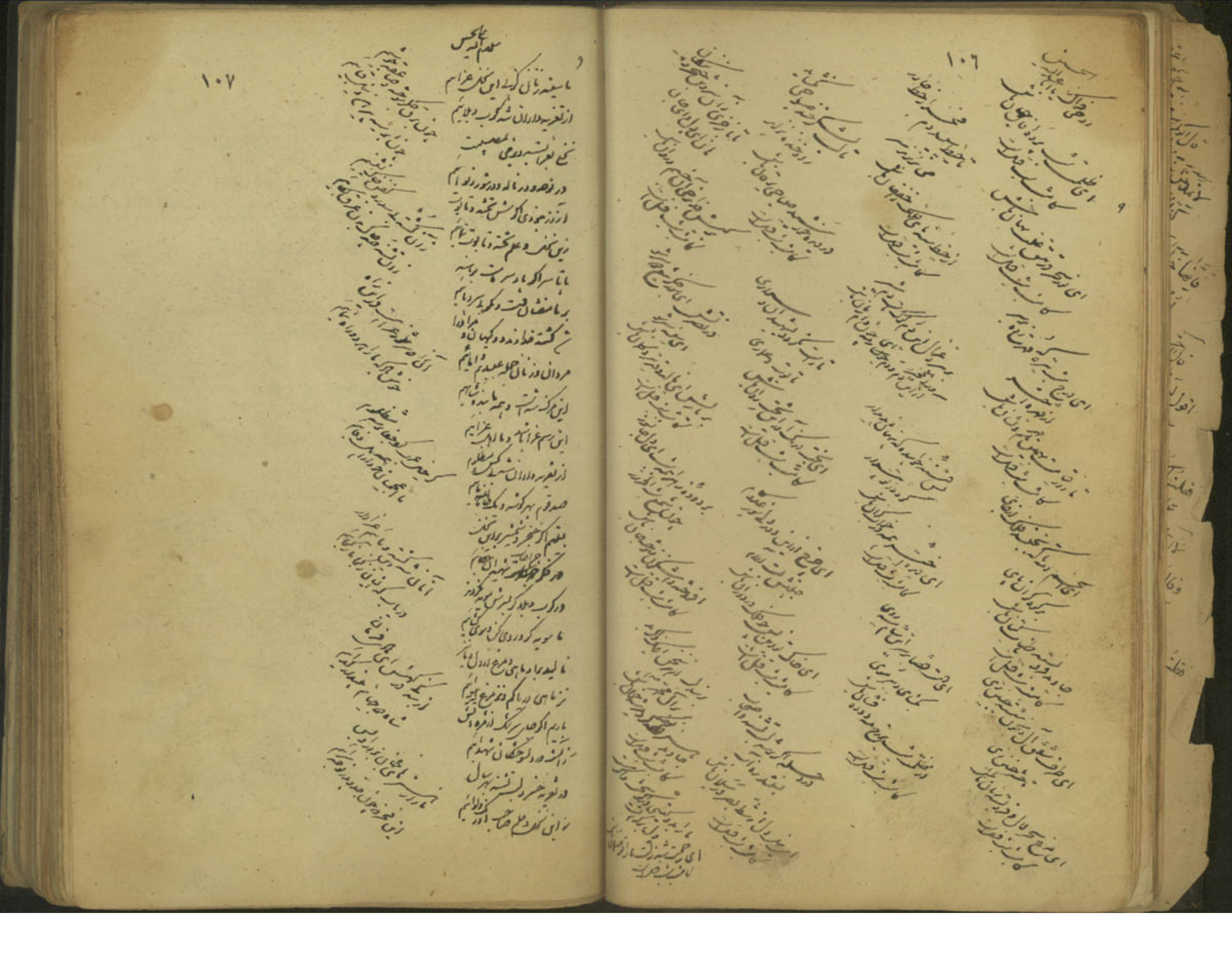

در حریم عز و حرمت آل بوسفیان ستیز

دختران زار را [illegible] خلخال و طوق

زهرکان چرخ زهرا را [illegible] بحفاظ

موی بر مو بسته اندر ره جوار [?] حرم

[illegible] زادرها [illegible] درمان [illegible]

در کنار [illegible] در عرصه میدان [illegible]

[illegible] زادت [illegible] در بند غل [illegible]

[illegible] از تاب [illegible] ان [illegible]

تیر زادر قلب جا چون ناله در [illegible]

سر و قدرت نخله [illegible] برگ حسرت [illegible]

از عطش پژمرده [illegible]

اهل بیت مصطفی در دست نامحرم اسیر

کودکان خرد و ایتامان و خون [illegible] شیر

آشکارا رخ چو از برج حمل [illegible]

سوی [illegible] اندر خون [illegible]

کشتگان را [illegible]

نعره های [illegible] مبارز ناله اهل [illegible]

یاوران را جسم و سر در خاک خونین [illegible]

دشتها از جوی چشم [illegible] اکبر

نیزه [illegible] خون [illegible]

جسم پاک [illegible] خنجر تار تیر

تا براندازد [illegible] تقصیر

گفت زینب هست امشب میهمان با حسین | آه واویلا ای دریغ | [illegible] داد از حسین

گر که چهر آشکارا از پس شب تا که روز | آفتاب [illegible] | [illegible] داد از حسین

چون بگیم یارب چه سازم تا که گویم حال [illegible] | [illegible] | [illegible] ای آه [illegible] داد از حسین

نیست [illegible] بغیر ناله ما آه آه | [illegible] | ناله [illegible] داد از حسین

برود عالم جاودان [illegible] | [illegible] | [illegible] داد از حسین

[illegible] خاک و خون [illegible] | [illegible] | خصم [illegible] داد از حسین

سوی بزم [illegible] | [illegible] | [illegible] جهان [illegible] حسین

ای [illegible] با ناله [illegible] | [illegible] | قصه [illegible] داد از حسین

[illegible]

به برادر [illegible] | [illegible] اضطرار | در ضعف [illegible] خصم [illegible] داد از حسین

سر برآوردند ز خاک [illegible] | تا بدین [illegible] | تا بخاک [illegible] داد از حسین

[illegible] | [illegible] | غرق خون [illegible] در صحرا [illegible] داد از حسین

اگه [illegible] سر زند

آن [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

که [illegible] خاک [illegible] سر زند

زخم تیغ و تیر [illegible] یکدیگر زند

[illegible] سر زند

[illegible] خنجر زند

[illegible] سر زند

[illegible] سر زند

[illegible] سر زند

[illegible] سر زند

[illegible] سر زند

[illegible] سر زند

[illegible] دیگر زند

اگه جان [illegible] حرم [illegible]

روز میثاق [illegible]

روی در [illegible] جان

[illegible]

همه غمهای جهان [illegible]

[illegible]

شام [illegible] لشکر [illegible]

[illegible]

[illegible]

وانکه سر [illegible] منم

کردم [illegible] جان بر سر [illegible] منم

[illegible] این عرصه [illegible] منم

بسر و جان و دل و دین [illegible] منم

که به پیمان ازل [illegible] این بار منم

برادر [illegible] منم

[illegible] منم

شهدا [illegible] منم

خنجر [illegible] دیده خونبار منم

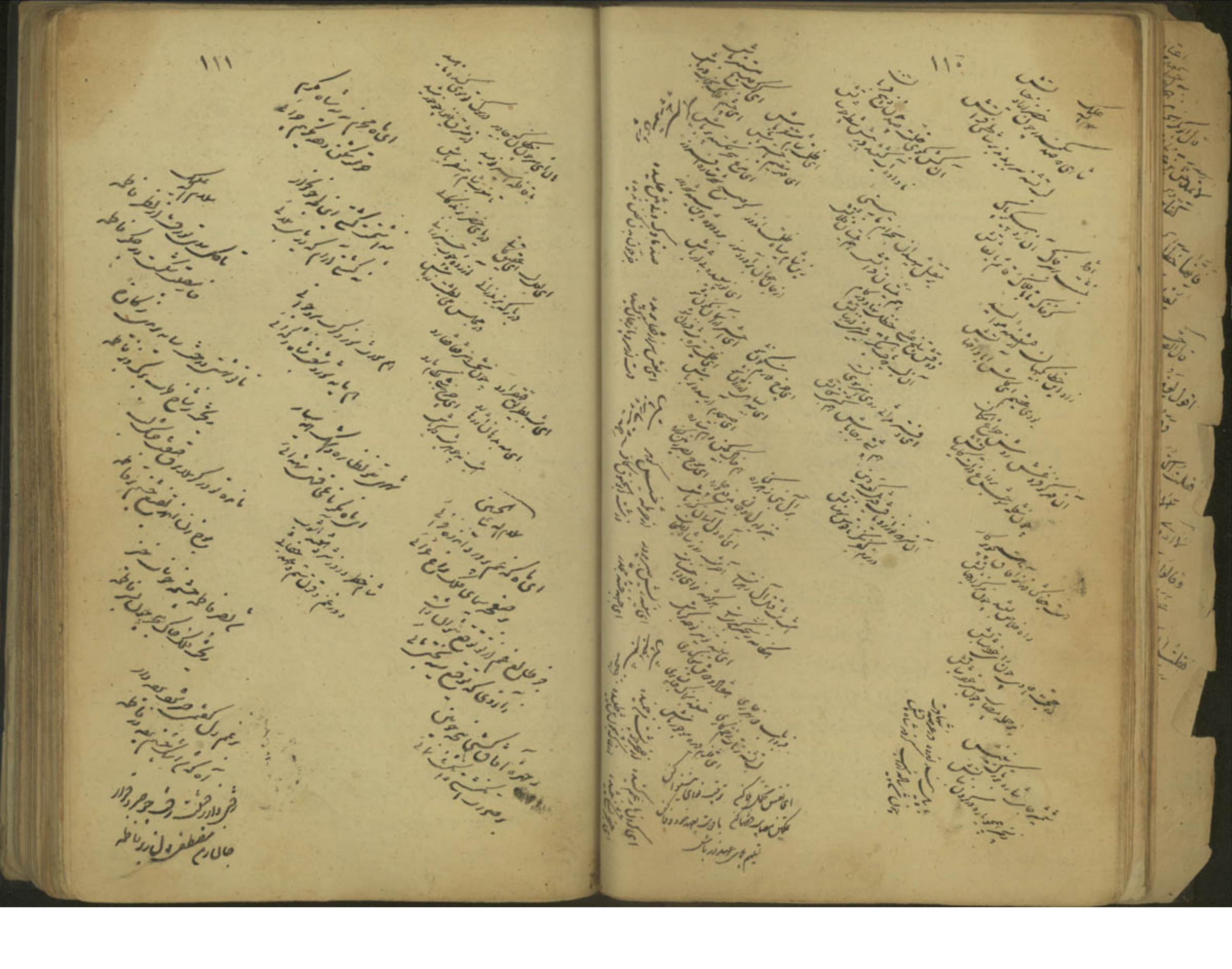

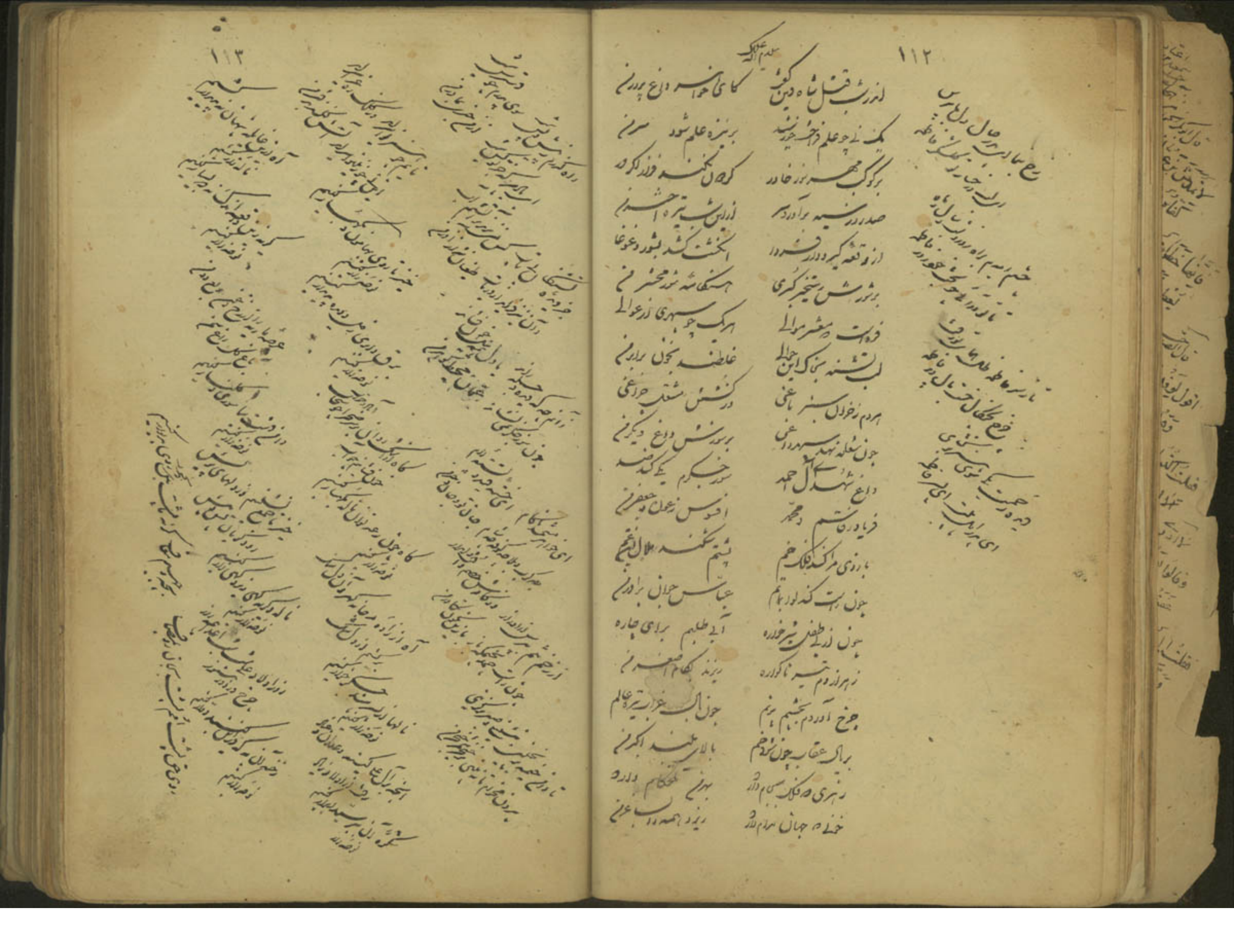

اندر شب قتل شاه دین گوش / کای خواهر داغ پدر [illegible]

یک نی چو علم [illegible] / بر نیزه علم شود سر من

بر کوکب مهر نور خاور / [illegible]

صد درد بسینه بر آورد سر / از این شب تیره [illegible]

از وقعه [illegible] / انگشت کشد بشور و غوغا

بر شورش رستخیز کبری / هنگامه شود محشر من

[illegible] محشر [illegible] / هر یک چو سپهر [illegible]

لب تشنه [illegible] / غلطنده بخون برادر من

هر دم ز خزان [illegible] باغی / در کشتن [illegible] چراغی

چون شعله نهد [illegible] داغی / بر سوزش داغ دیگر من

داغ شهدای آل احمد / [illegible] جگرم [illegible]

فریاد [illegible] / افسوس ز عون و جعفر من

بازوی [illegible] / پشتم شکند [illegible]

چون [illegible] / عباس جوان برادر من

چون [illegible] / [illegible] برای چاره

زهر [illegible] ناگواره / ریزند بکام اصغر من

چرخ آورد [illegible] / چون [illegible] عالم

[illegible] / بالای بلند اکبر من

[illegible] / [illegible] دارد

[illegible] جهان [illegible] / ریزد همه [illegible]

[illegible]

اهم علمه ز رنگون اهم علم افتاده خاک

رایت آه خرازم بسیدان هوا

آب اوریخشک آوج افلاک

کشته انصار و جد جهره دشمکش دیار

خنجر اداکردن کج تر زلازله که

ز دل و سینه لبازیم اهمی کلک و خواج

جون نی قسمت ما و قصه سال ظهور

رب جهر وصال راکه شی از انجم دماه

کشته شه موی کنان بر شتر آل اکبر

جون لبشه جهد غزا اما دسر جهد غزا

اى شهيد زمره كاذكه دين را از خونله

[illegible]

[illegible]

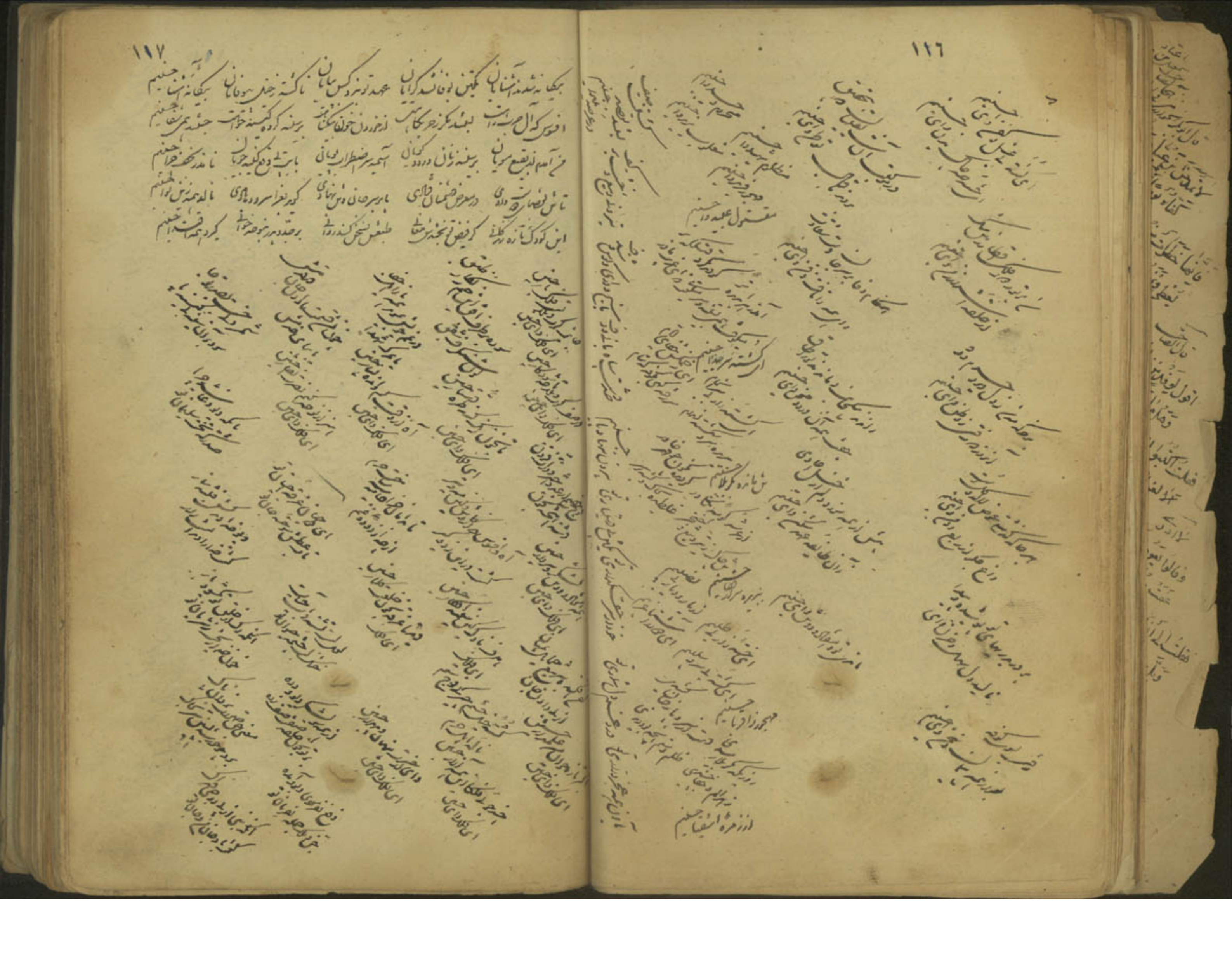

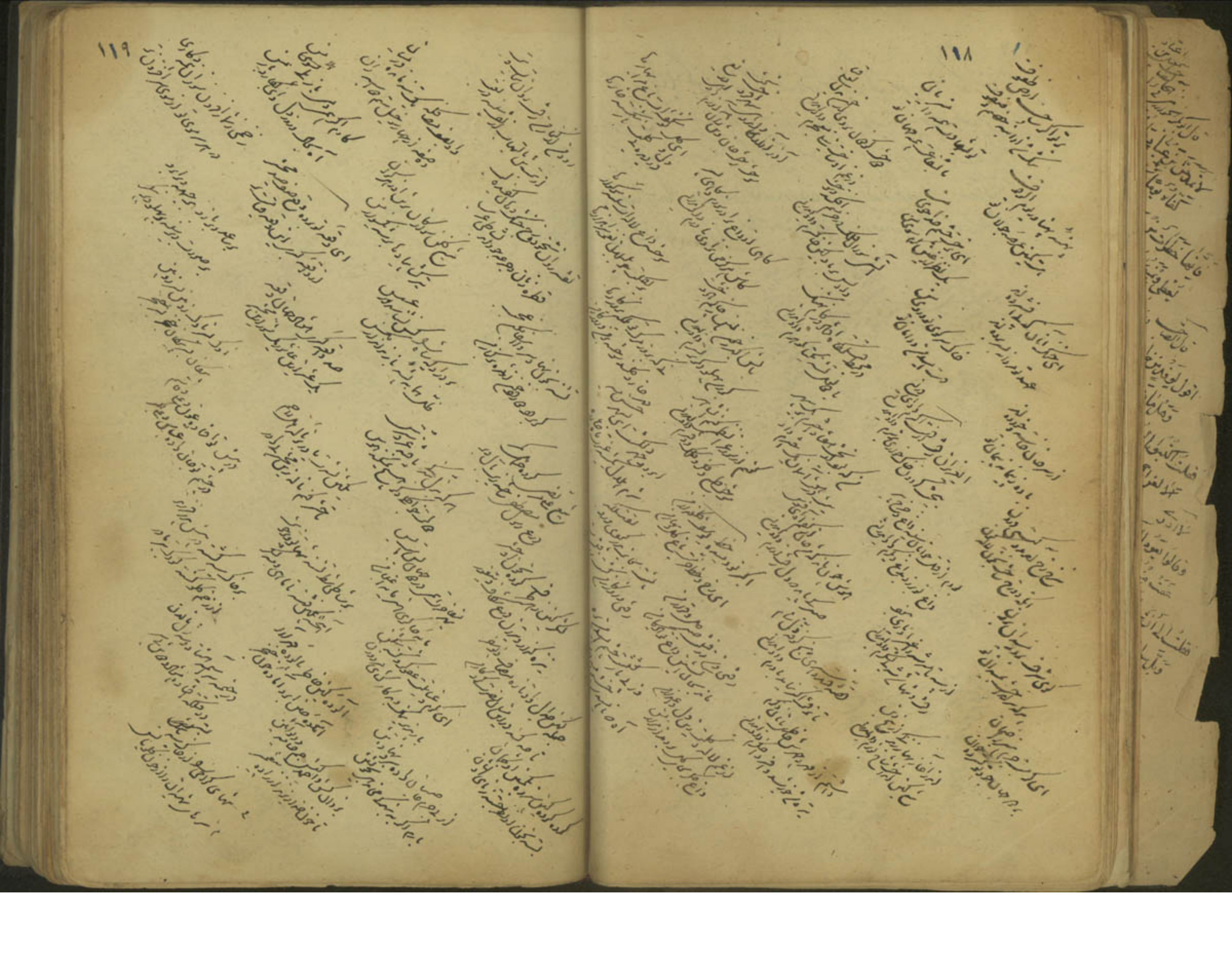

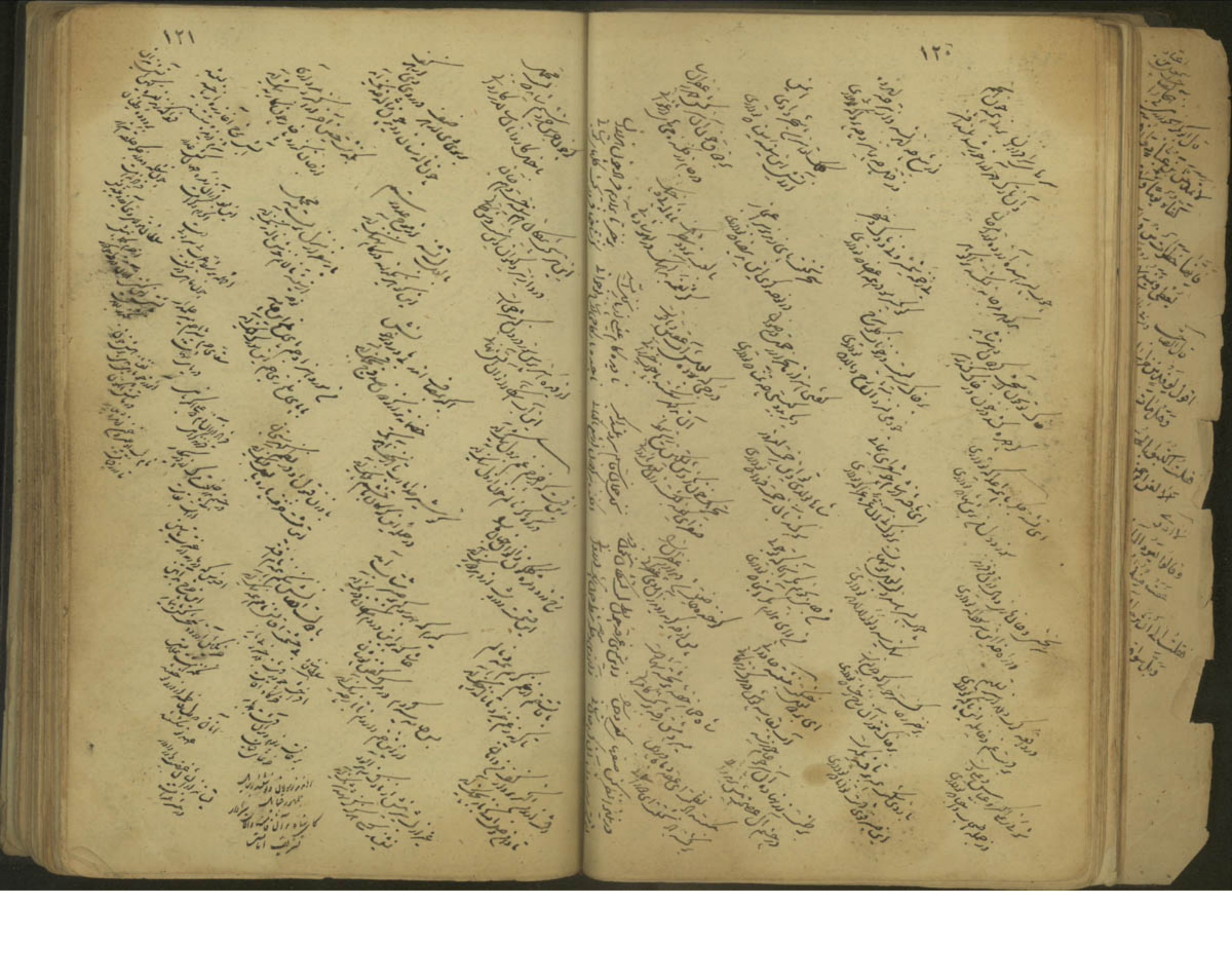

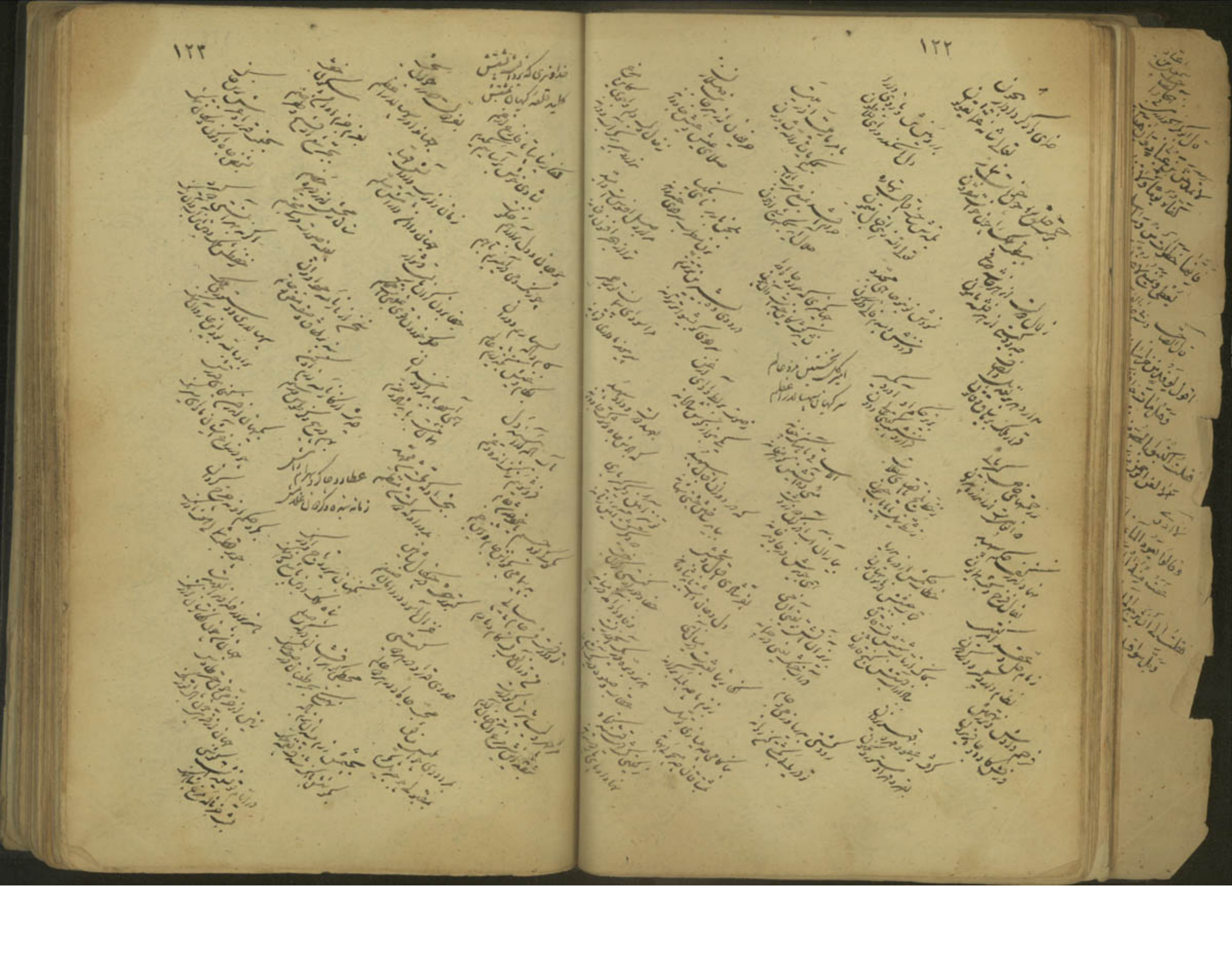

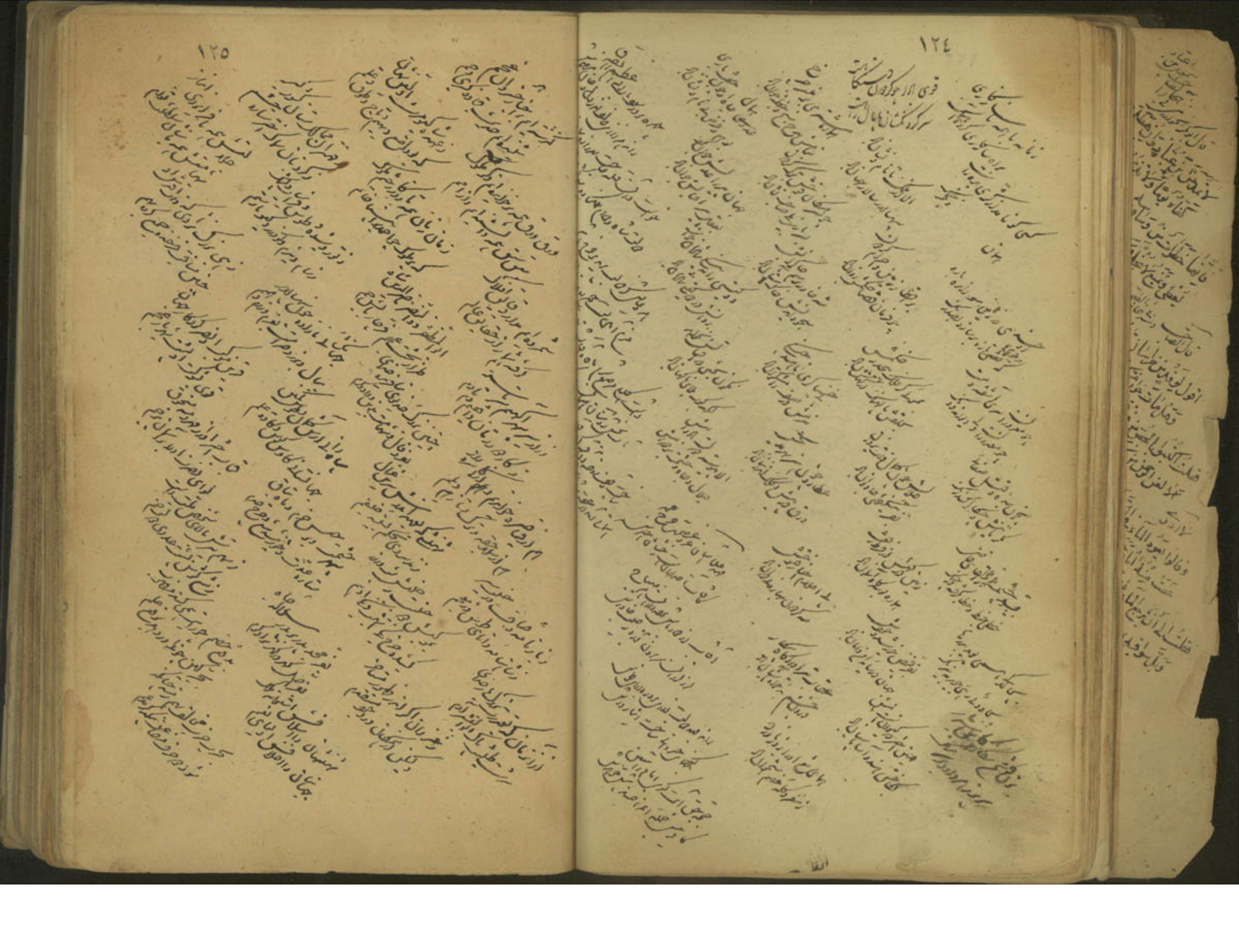

١٢٥
١٢٤

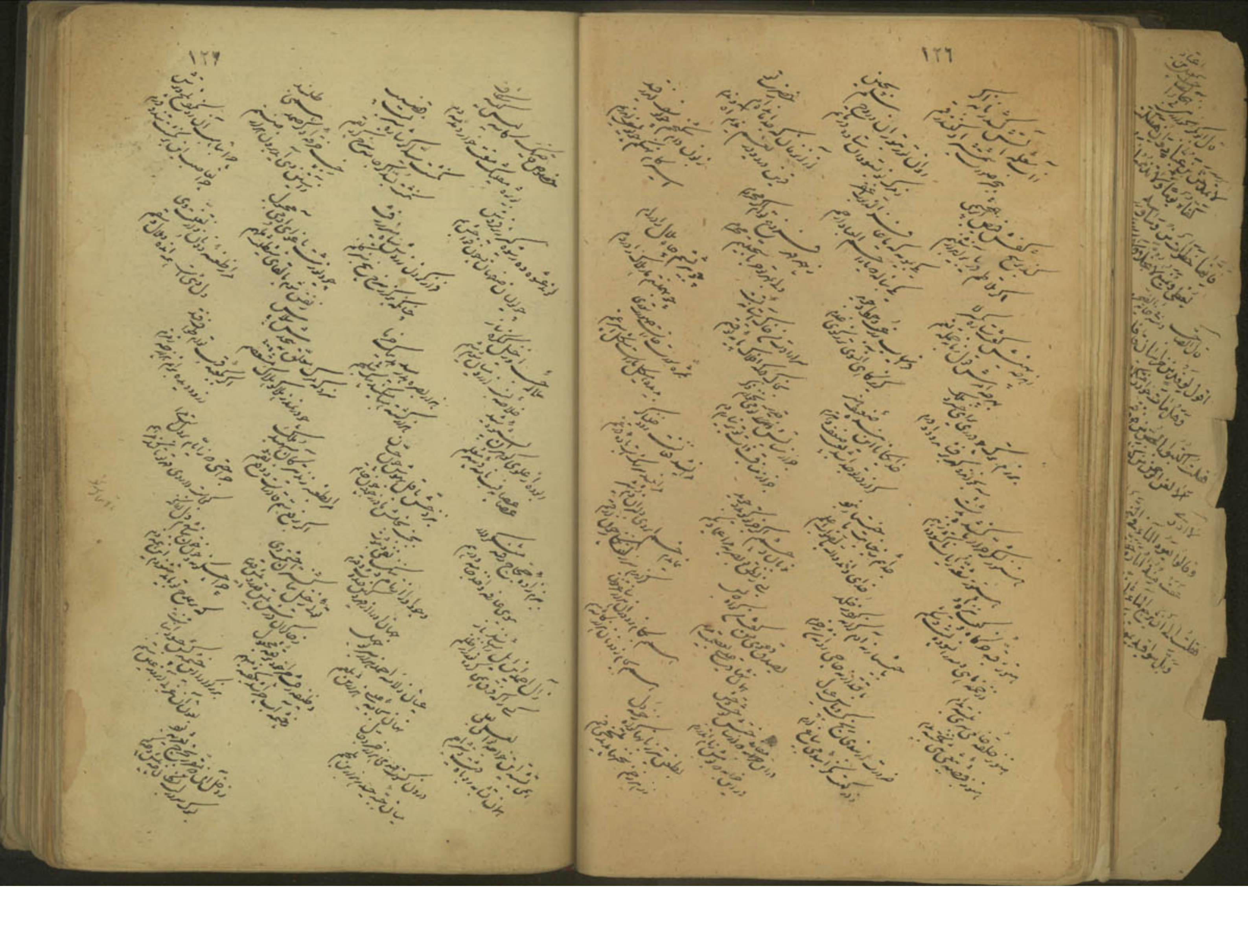

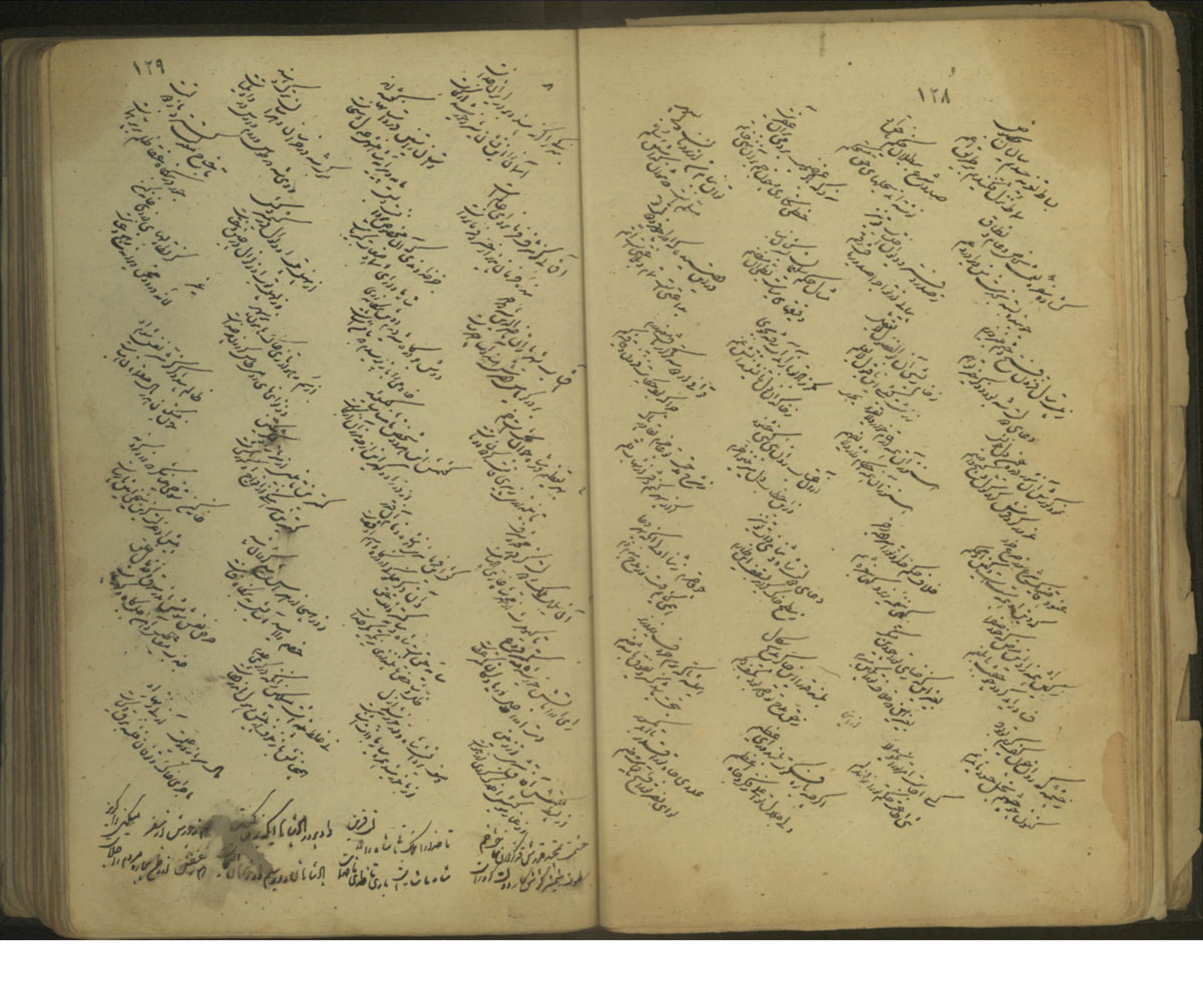

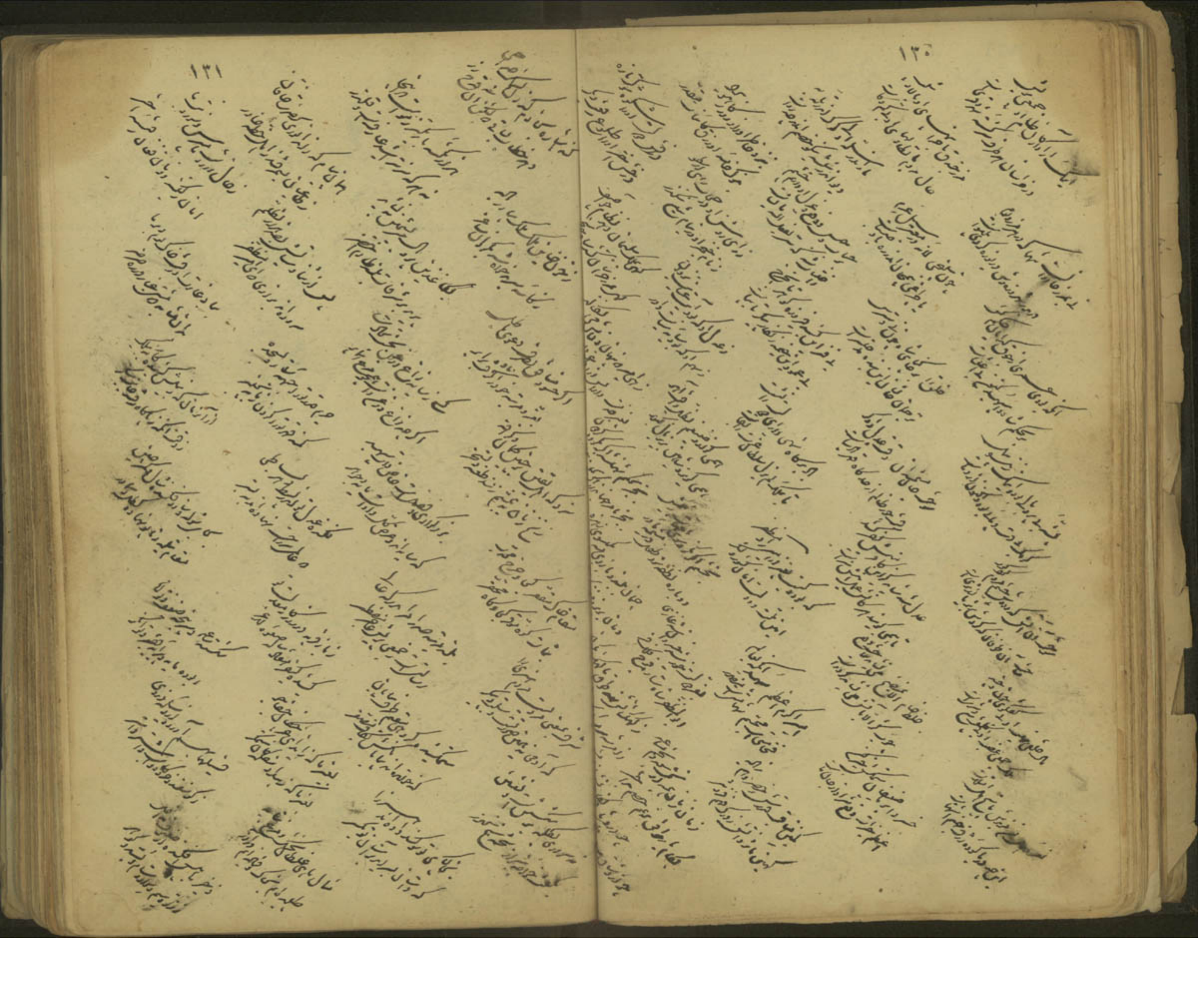

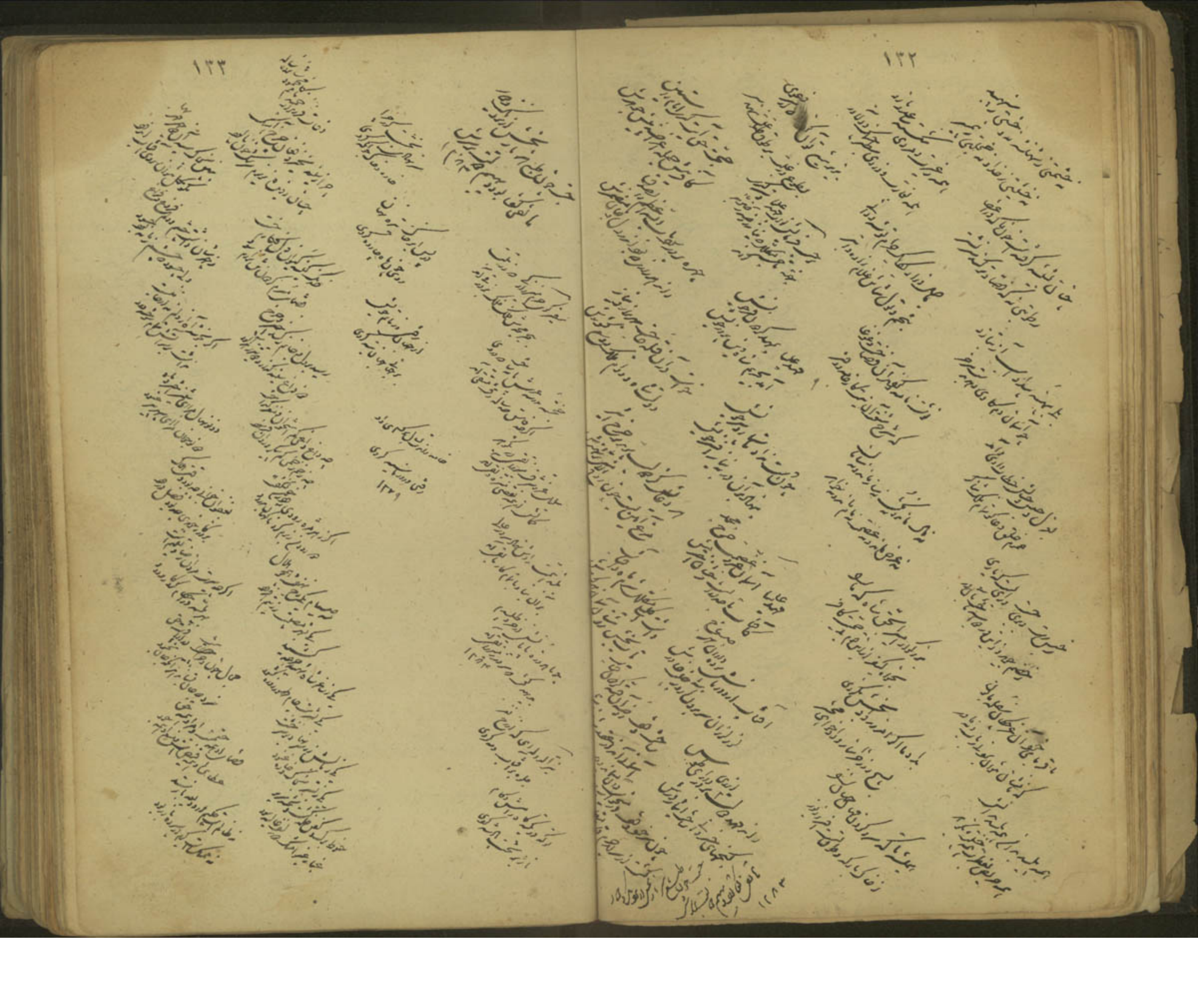

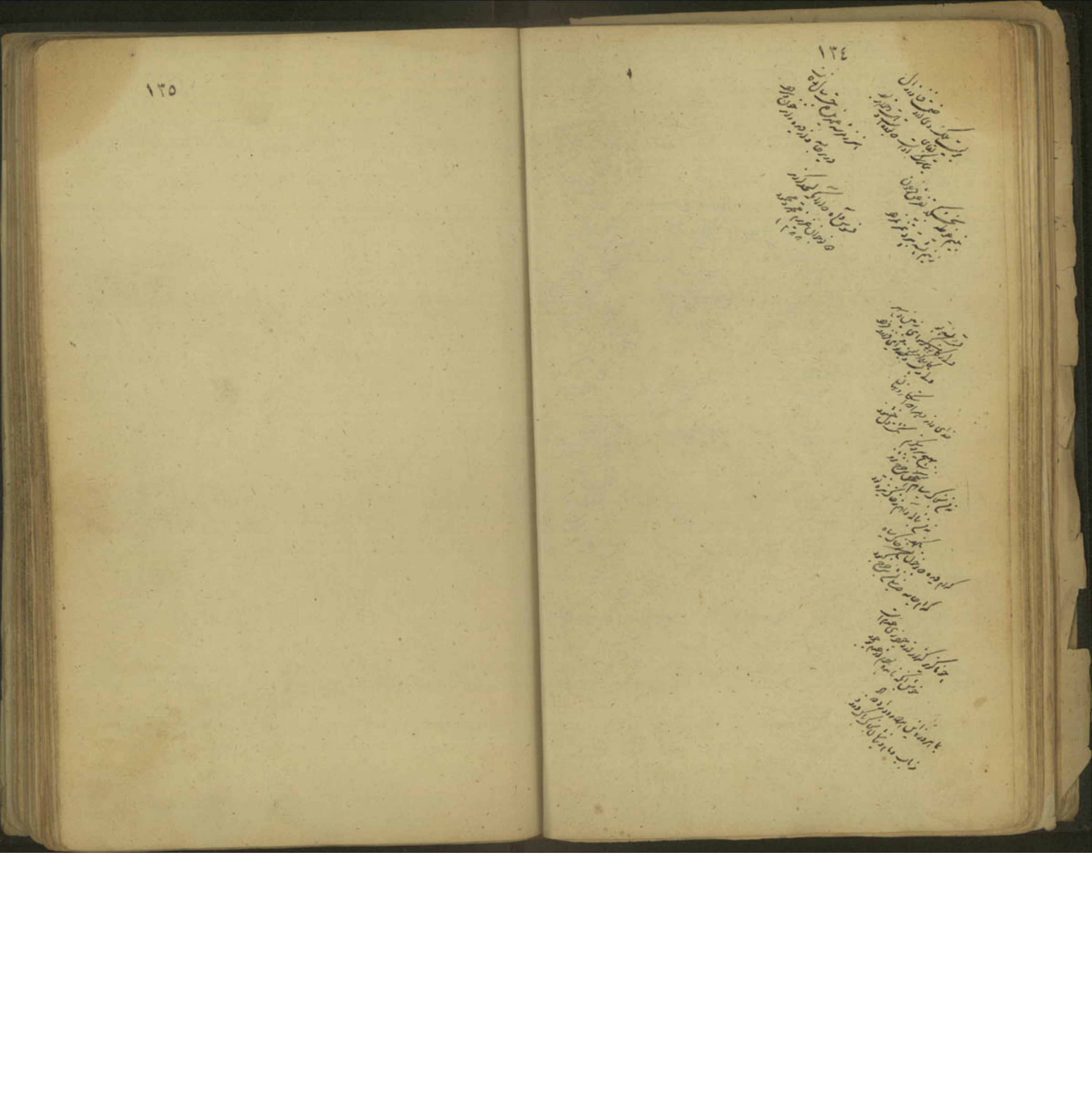

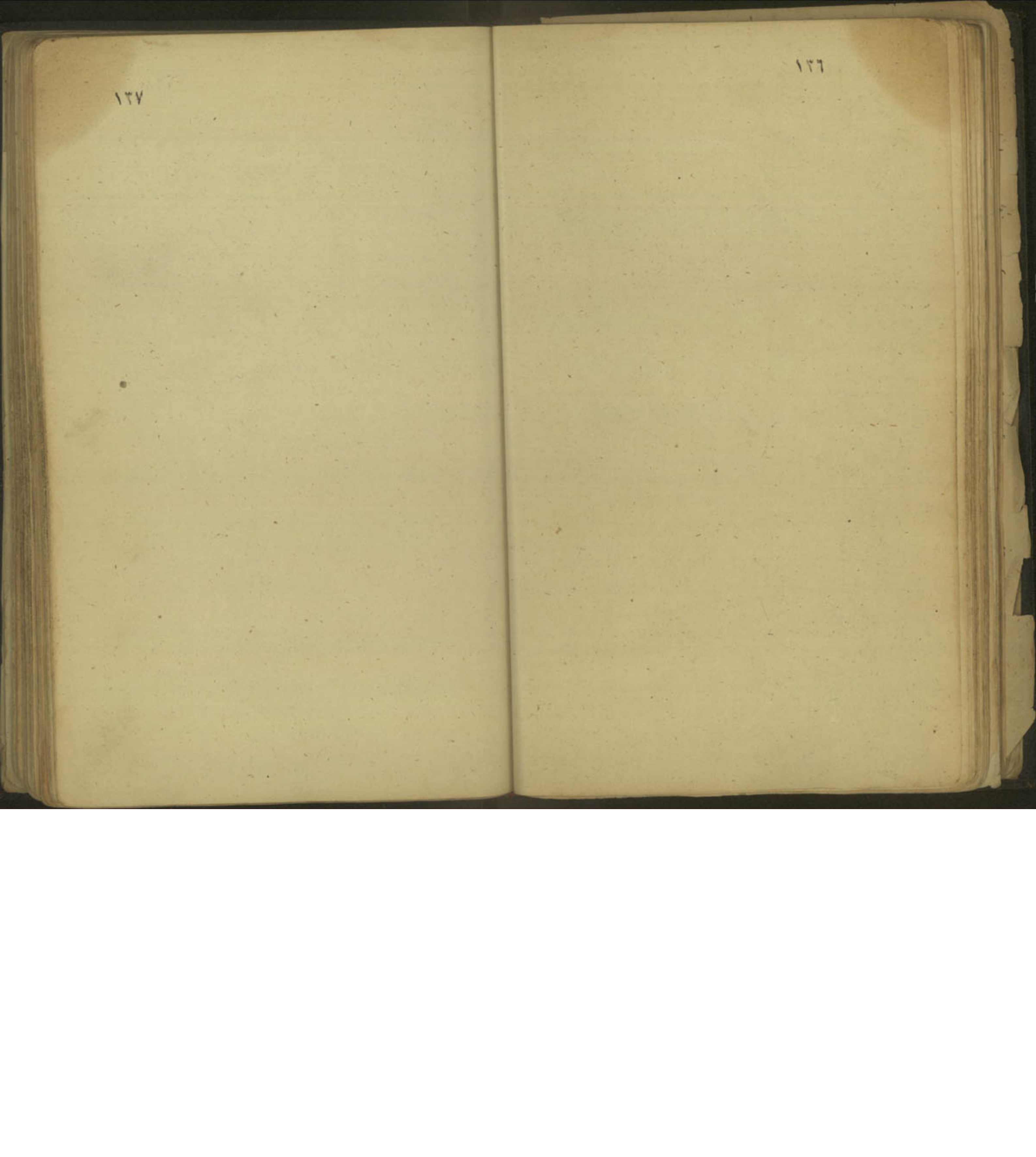

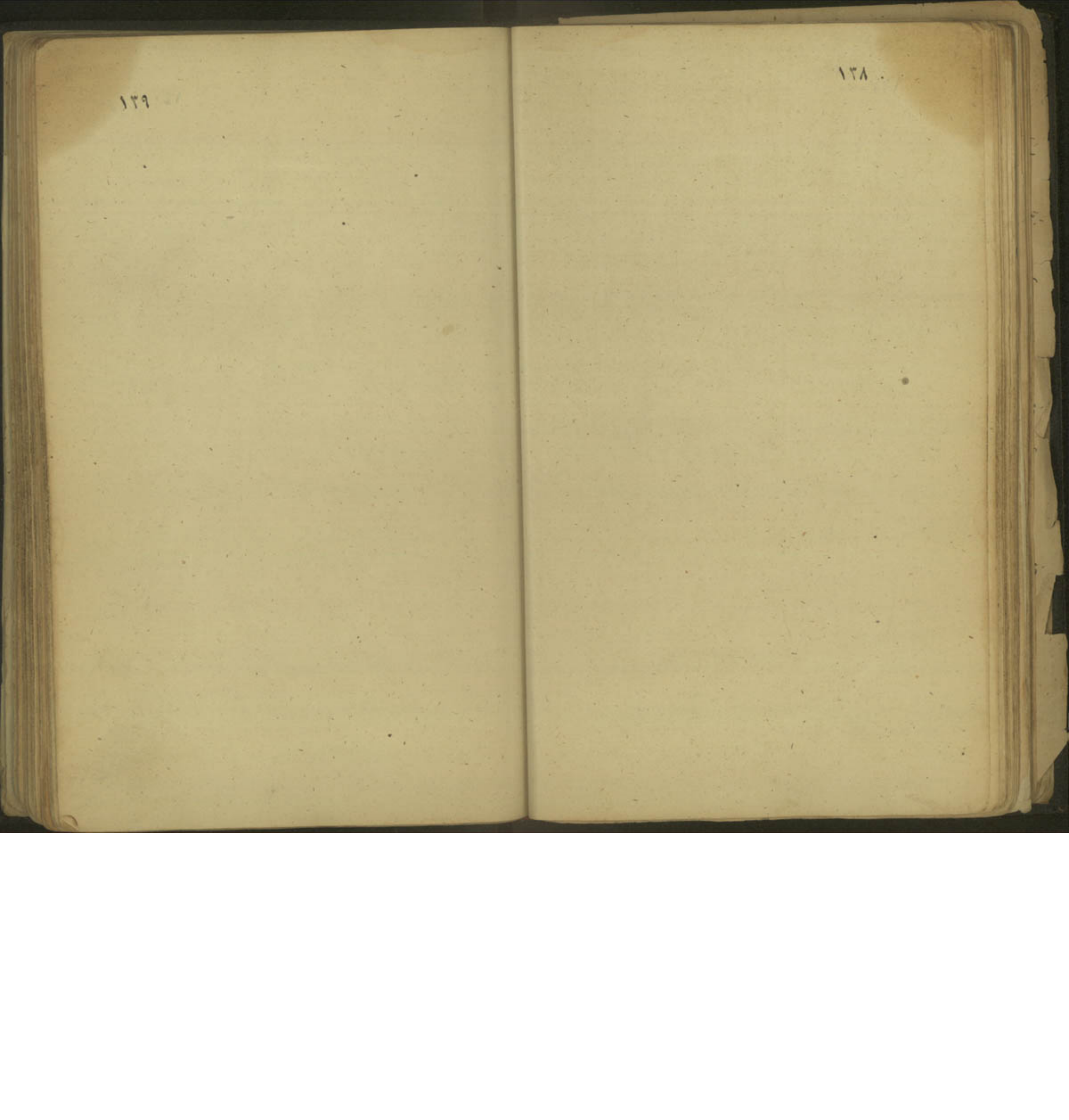

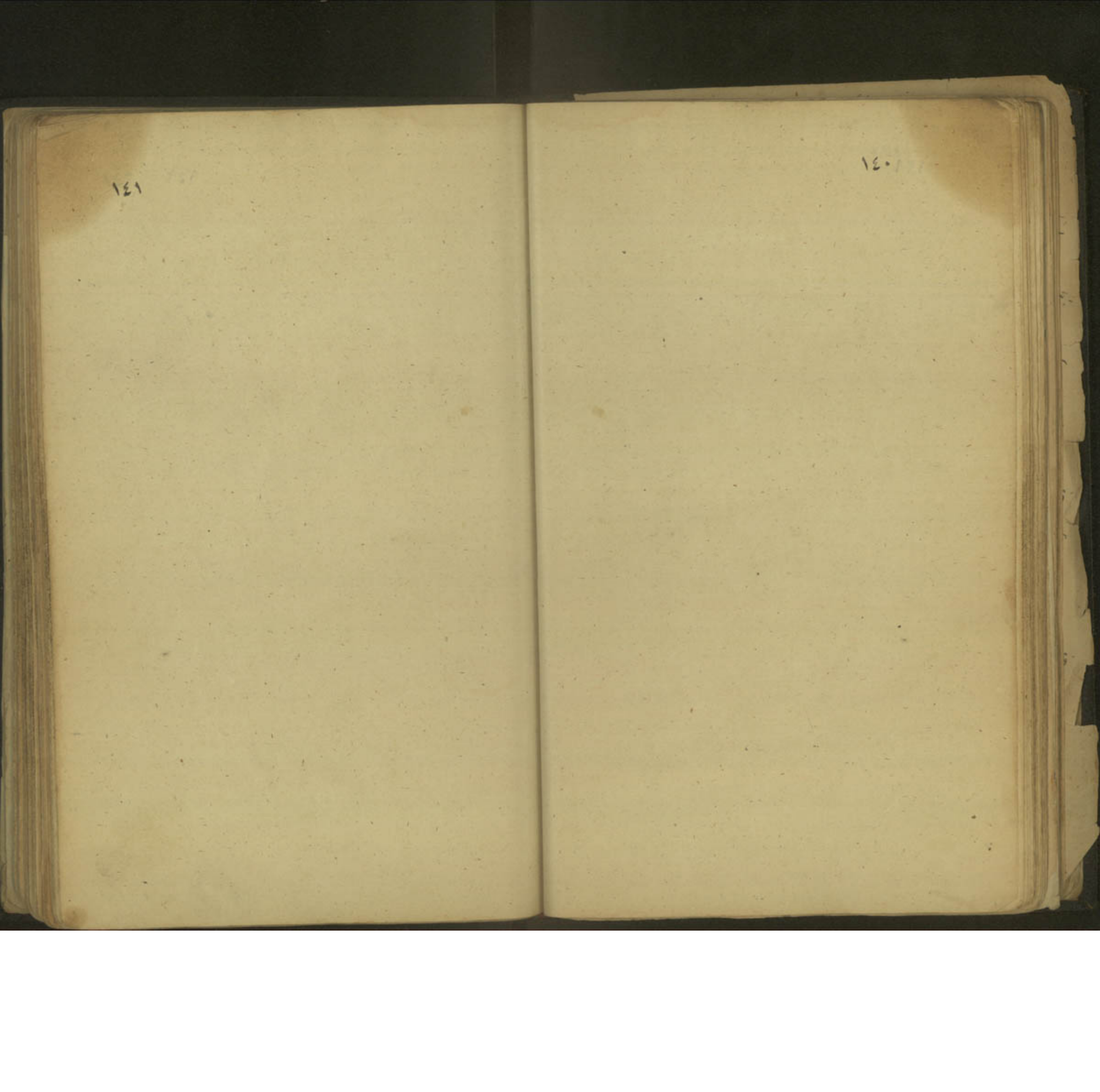

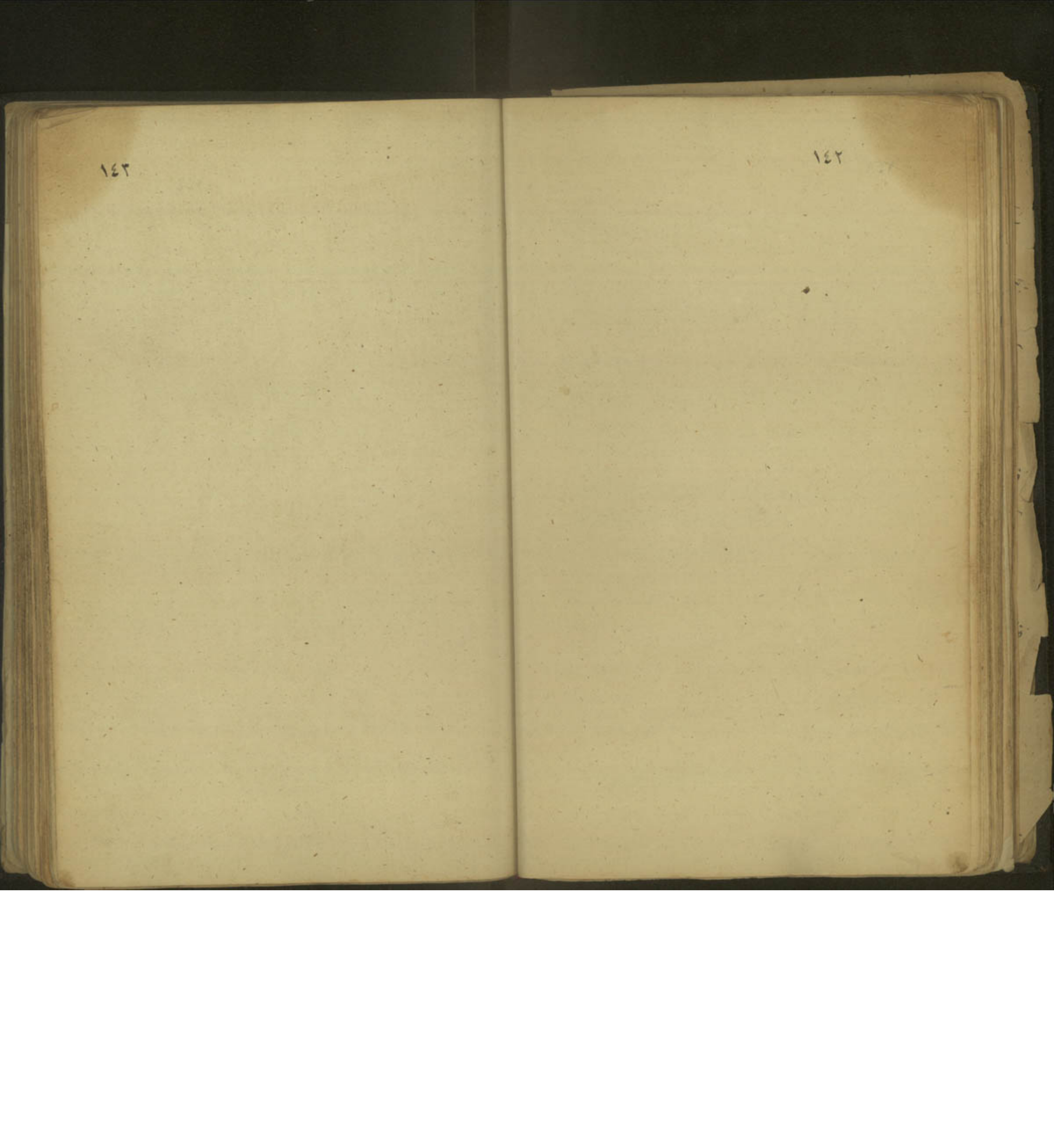

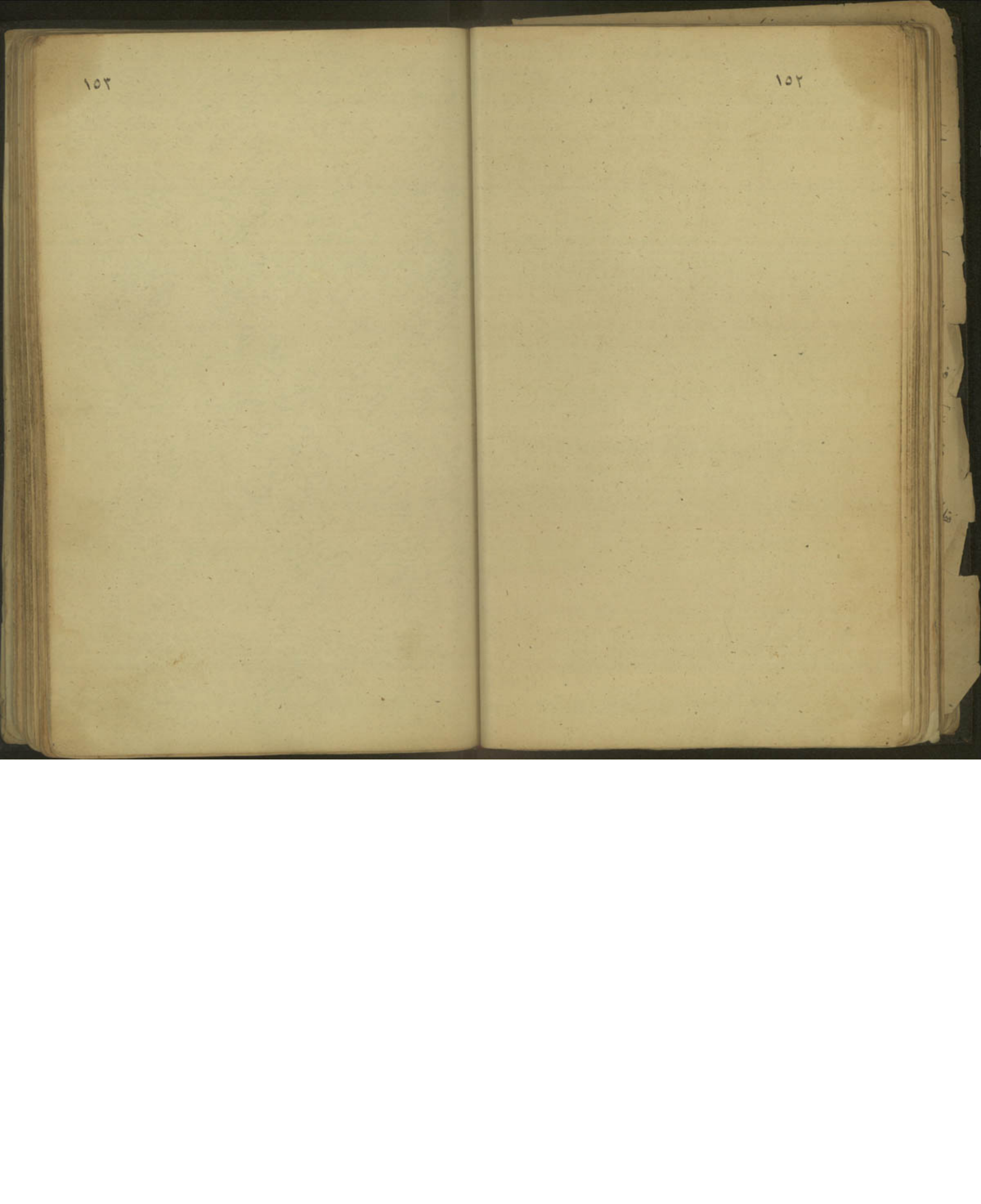
١٥٣
١٥٢

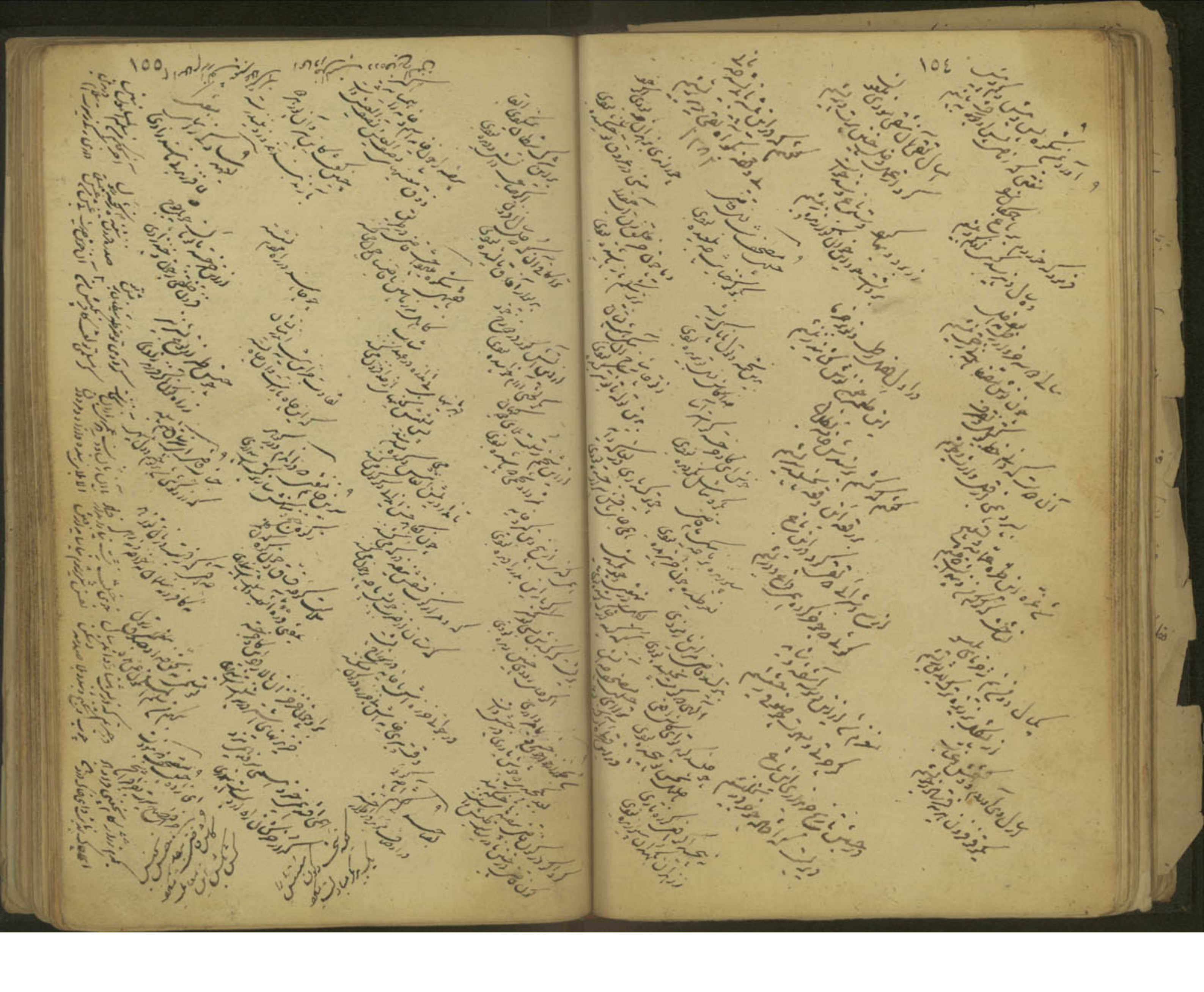

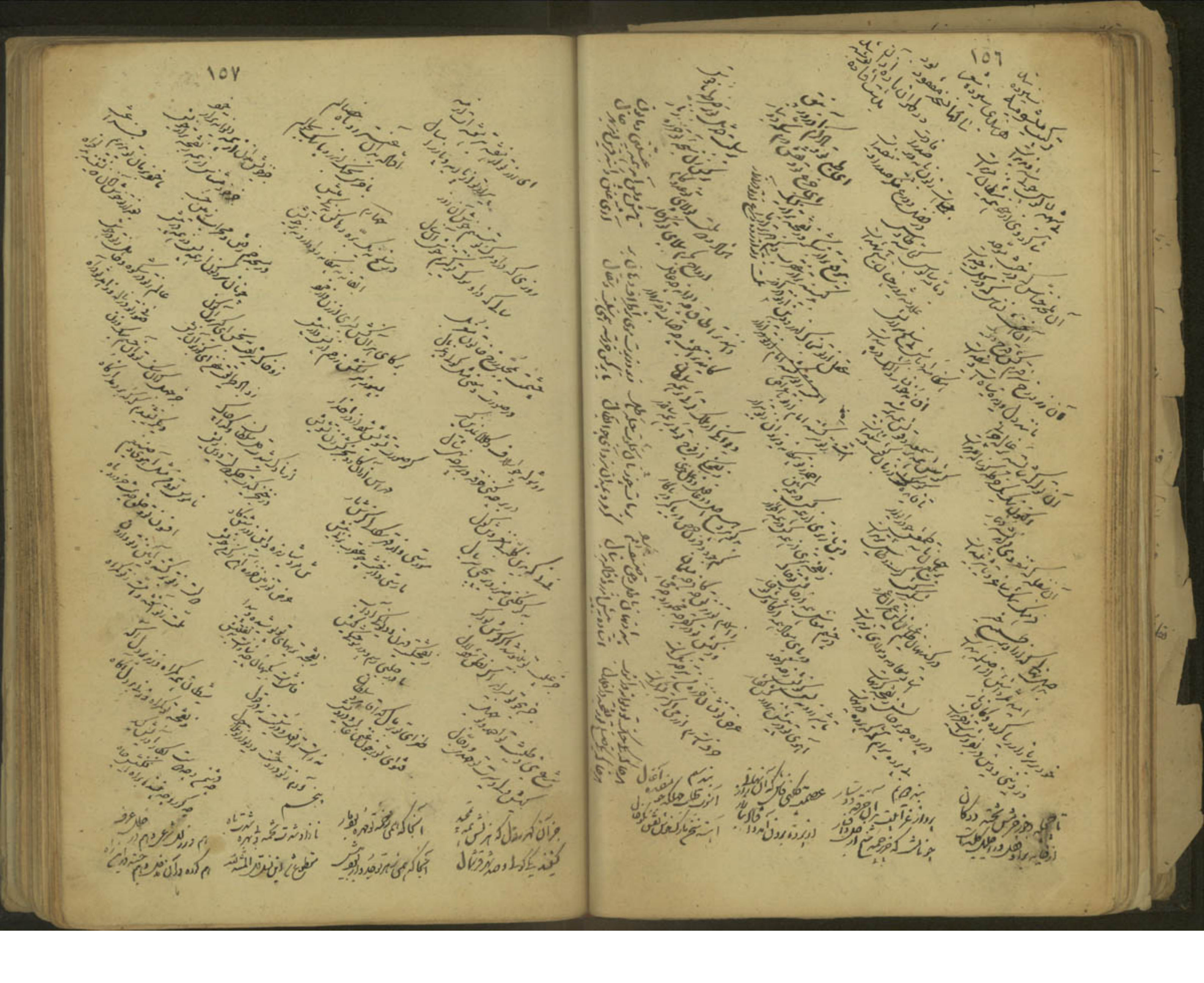

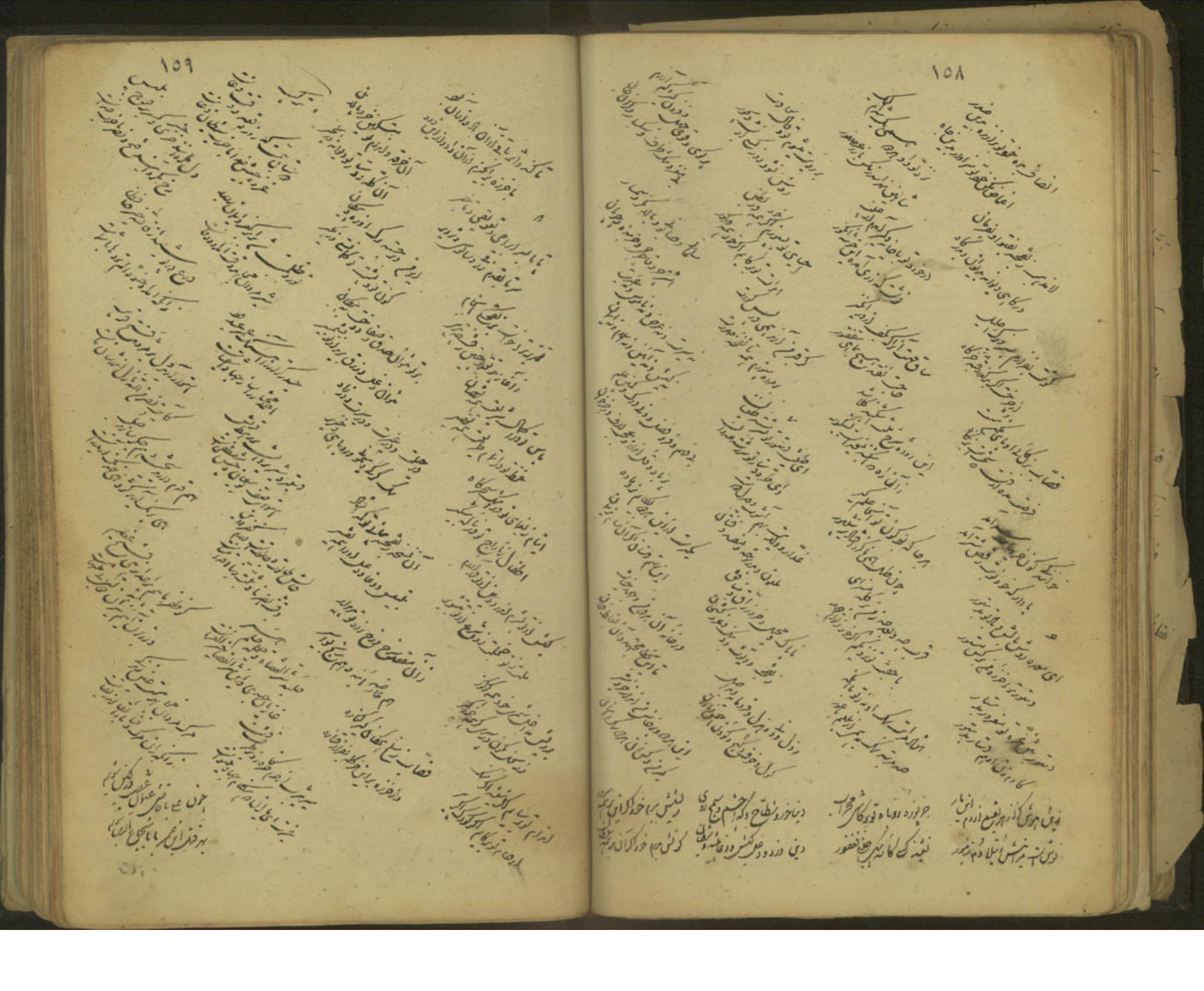

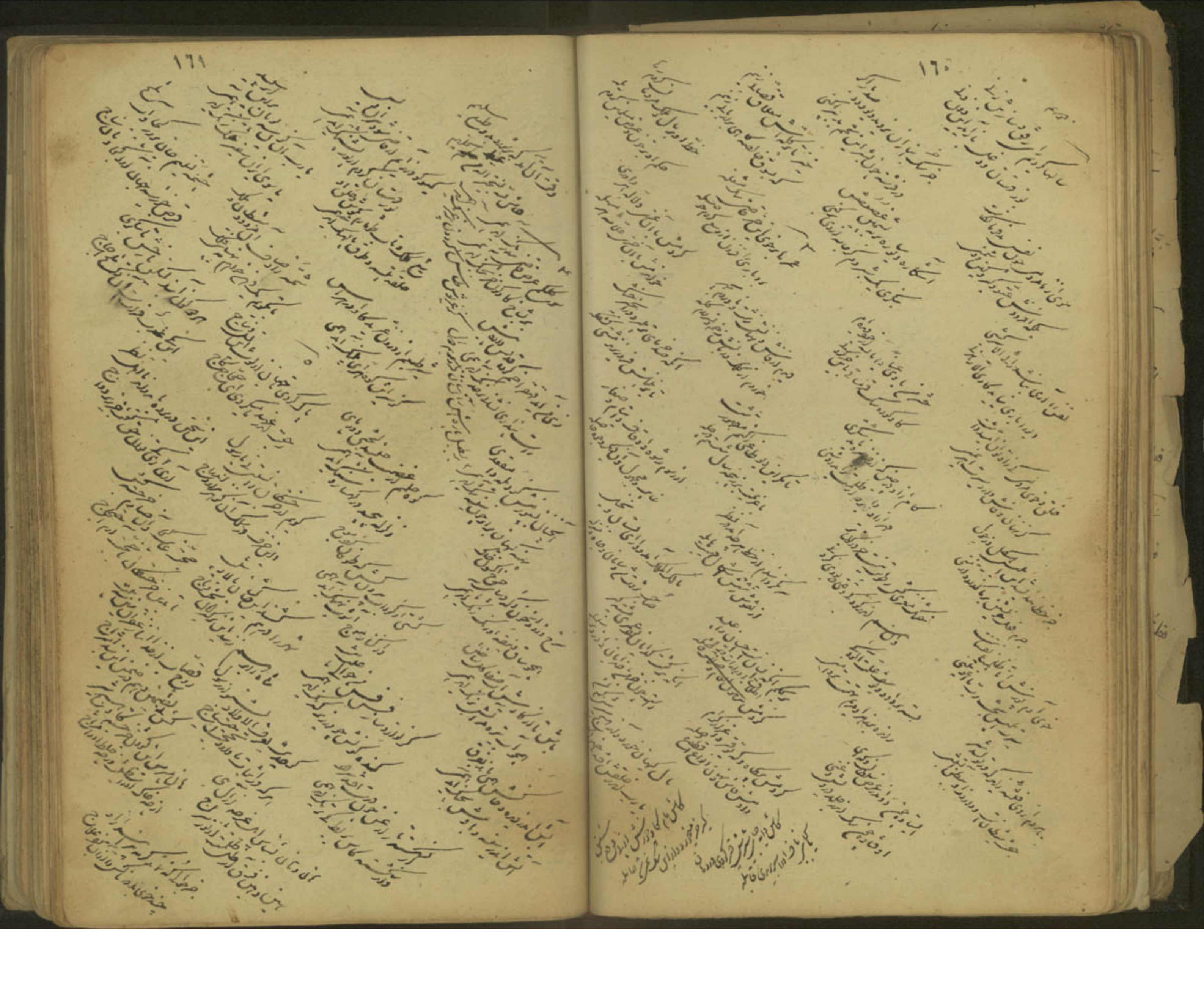

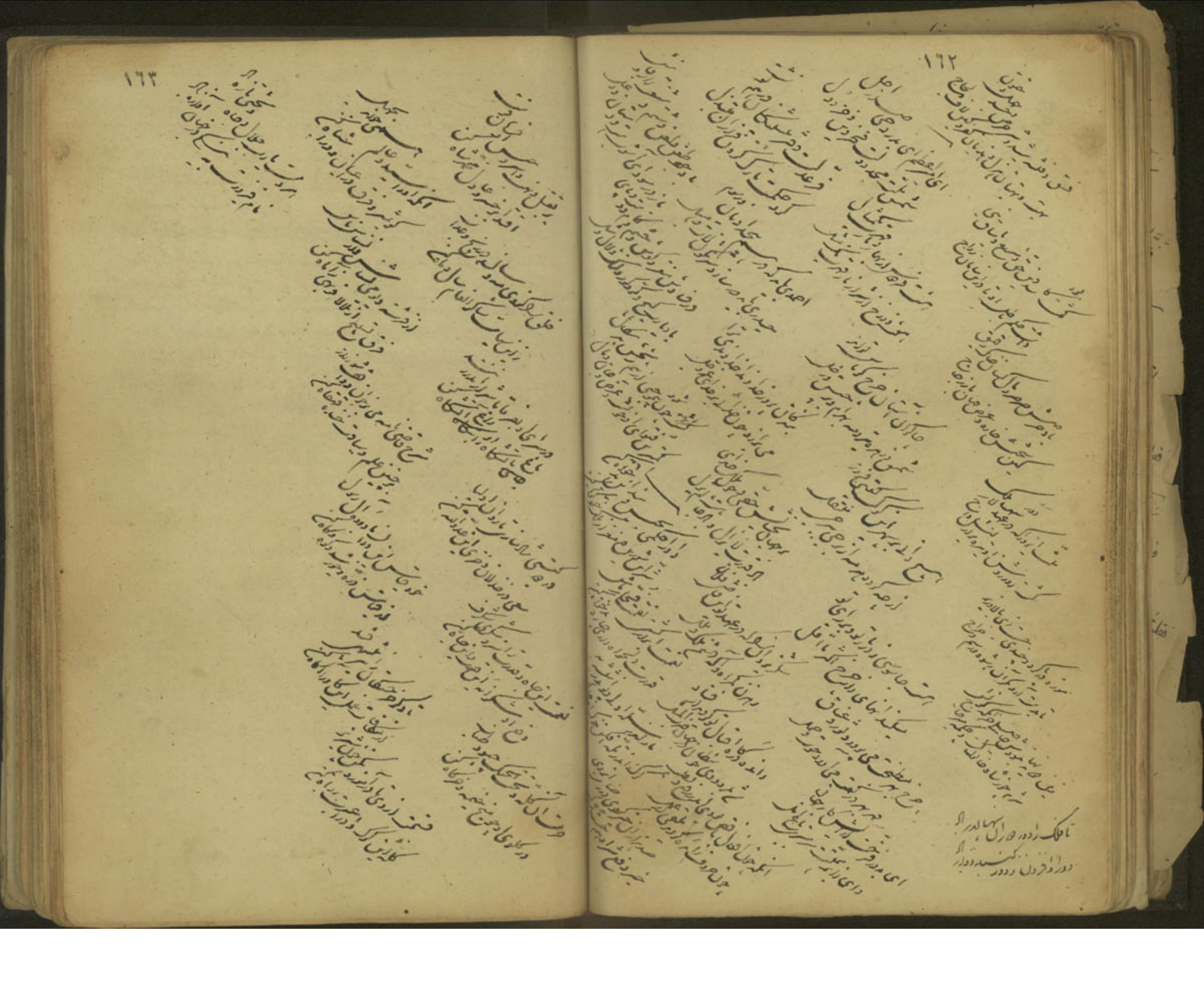
١٦٣
١٦٢

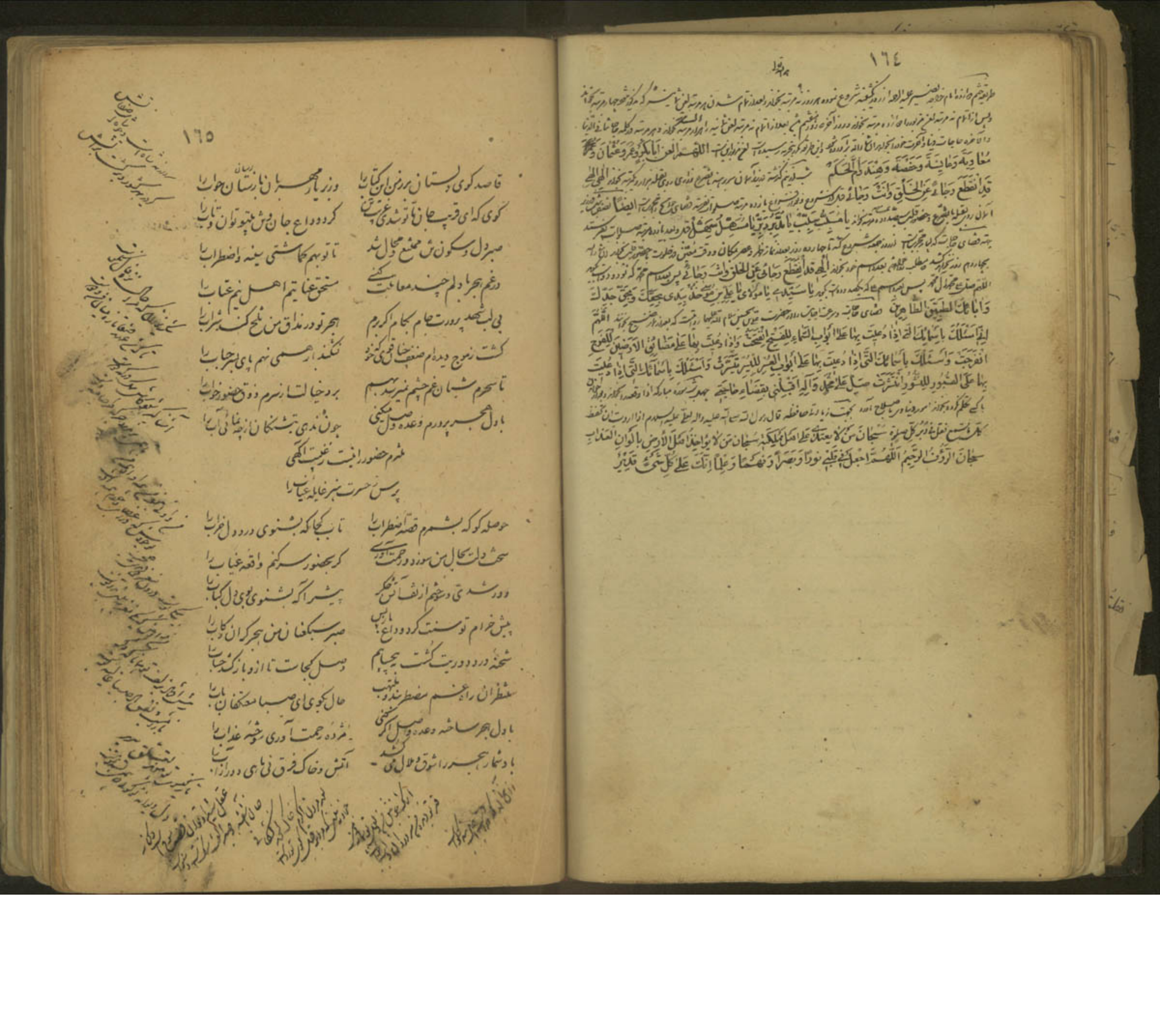

[illegible] ... اللهم العن ابا بكر و عمر و عثمان و معاوية و عائشة و حفصة و هند و ام الحكم [illegible]

الهي قد انقطع رجائي عن الخلق وانت رجائي [illegible]

[illegible] يا مسبب يا مقدر يا مسهل سهل [illegible]

[illegible] الهي قد انقطع رجائي عن الخلق وانت رجائي [illegible]

اللهم صل على محمد وآل محمد [illegible] يا سيدي يا مولاي يا علي بن موسى خذ بيدي بحقك وبحق جدك وآبائك الطيبين الطاهرين [illegible]

اللهم اني اسئلك باسمائك التي اذا دعيت بها على ابواب السماء للفتح انفتحت واذا دعيت بها على مضائق الارض للفرج انفرجت واسئلك باسمائك التي اذا دعيت بها على ابواب العسر لليسر تيسرت واسئلك باسمائك التي اذا دعيت بها على القبور للنشور انتشرت صل على محمد وآله واقلبني بقضاء حاجتي [illegible]

[illegible] سبحان من لا يعتدي على اهل مملكته سبحان من لا يواخذ اهل الارض بالوان العذاب سبحان الرؤف الرحيم اللهم اجعل في قلبي نورا وبصرا وفهما وعلما انك على كل شيء قدير

قاصد کوی دلستان برزمین این کتاب را — وز ره یار مهربان باز رسان جواب را

کوی که ای قریب جان تا تو شدی غریب تن — کرده وداع جان وش پیش تو توان و تاب را

صبر دل و سکون وش ممتنع و محال شد — تا تو بهم گماشتی سینه و اضطراب را

در غم هجر یا دلم چند معاتبت کنی — مستحق عتاب تم اهل نیم عتاب را

بی لب شهد پرورت جام بکام اگر برم — هجر تو در مذاق من تلخ کند شراب را

کشت ز موج دیده ام ضعف خیال فرقتت — تکند ار همی نهم پای سر حباب را

تا سحرم شبان غم چشم نمی برد بهم — برد خیال تا ز سرم ذوق حضور خواب را

با دل هجر پرورم وعده وصل میکنی — چون ندهی تشنگان از چه نمائی آب را

شرم حضور رانیست رغبت آگهی

پرس ز حسرت خبر غایبه غیاب را

حوصله کو که بشنوم قصه اضطراب را — تا بکجا که بشنوی درد دل خراب را

سخت دلت بحال من سوزد و رحمت آوری — گر بحضور سر کنم واقعه غیاب را

دور شدی و چشم از آتش هجر — پیشتر اگر بشنوی بوی دل کباب را

پیش خرام تو سنت کرد وداع یا بس — صبر سبکعنان من هجر گران رکاب را

شحنه درد دوریت کشت بجام — وصل کجاست تا از و باز کند حساب را

منتظران را غمم مضطر شد و ملتهب — حال بگوی ای صبا معتکفان باب را

با دل هجر ساخته وعده وصل اگر کنی — مژده رحمت آوری رشته عذاب را

با دشمار هجر را شوق وصال می کشد — آتش و خاک فرق نی ماهی دور از آب را

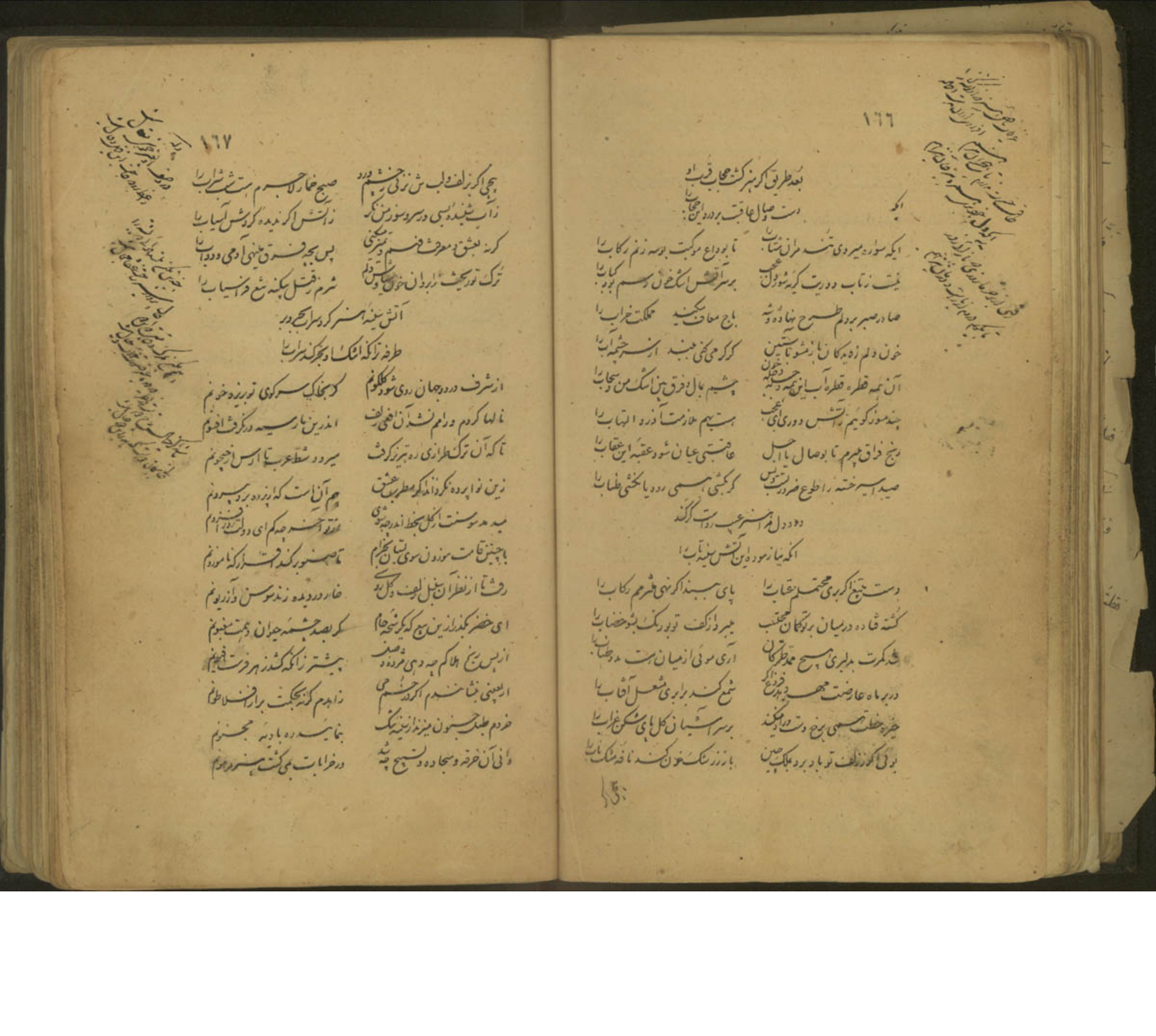

گر ستانند بیک نیم نم از جرعهٔ جام
بفروشیم بمغان طاعت صد ساله بیام

اثری نیست گر از چشمهٔ حیوان و خضر — آب ساغر بقا و دولت ساقی بدوام
چشم شیخ و در رضوان غم شاب در روضه — سر ما و سر ساقی لب ما و لب جام
ای صبا گر ز حرم بر گذری جانب دیر — بر از ما بمغان خرابات سلام
ساحتی این تر از گوشهٔ میخانه نبود — گرچه صد بار گذشتیم ز شعر بمقام
چار تکبیر فنا شرط نماز طلب است — چه نمودی بقعود و چه قوامی ز قیام
نام خورشید اگر بر شد از روی سپهر — عاشقان دست و گریند در آیند بیام
بند مکرات فسون سبحه صد دانه شیخ — ای بسا مرغ که افتاده ازین دانه بدام

شو خریدار هنر با همه علت و عیب
خواجگان گرچه بعیبی نخرند غلام

دل داد وفا داد و دلا زار جفا دید — ابله که درین پرده جفا بود وفا دید
چیزی که گشودم ز بصر آب روان یافت — آهی که کشیدم ز جگر باد هوا دید
جانم بخطر بست چو چشم نظر دوخت — خونم بهدر داد چو صبرم بهبا دید
هر چند که در پاس صفا خاست نخواست — هر جرم که در کار و فا رفت ز ما دید
نقصی که نه در عهد روا بود روا داشت — جوری که نه در مهر سزا بود سزا دید
هر داغ که بودم بجبین نقش و نگار خوانم — هر چهره که سودم ز زمین روی وریا دید
لوح دل ما آینهٔ چهره نما بود — نقش خود ازین آینهٔ چهره نما دید

الخ

هر چند ادب لازم عشق است ولیکن — با آنکه خطا جست ز خطا رفت خطا دید

عذرش نه و عیبش نگر باد هنر کور
آن دیده که از دوست همه عیب بجز ادید

نالهٔ زارم بذوق آن لب و آن رو — نالهٔ آدم بیاد کوثر و مینو
آن لب و رخ گر بملک و مال فروشند — سیم بریزم بکیل و زر بترازو
گوشه تماشای ولی در نشینه — وا من دولت بسعی قوت بازو
غمزه و چشمت بیک در بچه ماند — مرتع سنبل که اندر وچرد آهو
عقد در تا ز لعل گشت پدیدار — جزع یمانم گسست رشتهٔ لؤلؤ
زلف تو از خط شکست و بس عجب آید — اژدر موسی شکار رشتهٔ جادو
سرکشی از طرهٔ تو باز بردن — استردن سیاهی از رخ هندو
گرچه نشایان هلال روزه فرو گیش — جام هلالی لطافت آن خم ابرو
هست بر آن طرکان تعلق جانم — همچو بر آن چهره کان علاقهٔ گیسو
سوری اگر ننگرد ببوس آن خط — سر بنهد چون بنفشه بر سر زانو

غایت جهد آنچه بود در هنر را
کار کوشش نبود و بخت نبرد

گر تو نهم آری عبارت ز آن لبان تو شکر خند — داروی دل ... کل بر آستری نقد
دیده در پای هوس افتاد باری دست گیر — انچنان کین دل ز دست دین آمد پای شد
هیچ اندر زم نغز سودی چو بودم رستگار — چون چیندم جایی پندم بماند بود شد

کشتگان عشق را حالت بپرسی که چون | خستگان شوق را حسرت چه پرسی که چند
گر تو برگردیدی از من بد پسندان را بکام | بر نمی گردم من از مهرت که بی تابی پسند
سینه و پهلوی بیداران شبهای فراق | خاره از خار اند اند باز و خارا از پرند
پای کوته کردن از بستان اولیتر بسی | دست چون نه هر جان بالای آن سرو بلند
گر نظر اکم نمی آوری اندک پای دار | تا ببوسم خاک جولانگاه آن سم سمند
هر که چندان چین و خال حیران آیند | تا چنان ساکن نشیند بر سر آتش سپند
سوی جولانگاه عشق آی ای پسر تا بنگری | نی سواری می کشد نقد یاری در کمند
عقل را با عشق بس زور آزمائی بود و جهد | بازوان ناتوان سر پنجگان زور مند
منتظر جانم اگر رحمت فرستی یا عذاب | معتقد قلبیم اگر راحت رسانی یا گزند
بس سفر بار آهی دیدار خوبان عراق
یاد حافظ از خوش آن ترکان خوش خوانم و خجند

با ساعد سیمین کنی را ز ای بسر بردم | گر روی بگردانی از تیغ نه مردم
زان پیش که باز و بکشائی به نبردم | در پیست که جان برخی شمشیر تو کردم
زان روی چو سندان ببرم تنگ ملامت | گو گرم بکوبند که من آهن سردم
پیمان وفا عهد صفا صدق ارادت | این جمله گناهیست که در عشق تو کردم
احوال دل خون شده زان طره مشکین | من با تو چه گویم که بگو در برخ زردم
بعد از تو محال است خیال دگری باشد | تا جفت غم عشق تو ام از همه فردم
این سیل جگرگون که برخ میرود از چشم | خونی است که از حسرت دیدار تو خوردم

دردم

در درد دلم آوخ چه فزائی ملامت | گر یار منی چاره اندیش بدردم
گیرم که کنی نهی من از رام محبت
از خوی خدا داد هنر باز نگردم

در خط مباش زلف اگر بت عذار هست | خط است به عذار که زلفی بکار هست
چون تو ایستانی تو اگر از اسباب دلبری | کو را ز زلف گیسو سوی افتخار هست
فرمان کامکاری گردنکشان حسن | الا بحکم محکم زلف استوار هست
هر جا یکی نگار ببر از طره سر ساز | عنبر از نگار من که از و سر بسار هست
گردن بزیر منت زلف است هر کرا | شکر خدا که گردن او زیر بار هست
زلفا از رای لبش و لبها مقرر است | در سبح حلقه هیچ همی کین قرار هست
دست هزار سلسله دل بی گسند زلف | بستی چنان که تا بابد رستگار هست
بی کلفت کمند بدین پای در بند است | این کار کار رستم و اسفندیار هست
گفتم مگر که صبح بهشت است روی دم | گیس صبح روشن را ز عقب شام تار هست
گفتا نه بلکه باغ بهشت است چهر من | باغ بهشت منزل شیطان نه بار هست
رخشنده باد چهر حسین و سهیل ام خشم | گر در میانه زلف سیه روزگار هست
جز طره و هنر که ندارد بهره حظ
کس هیچ تا از آن لب و رخ کامگار هست

ای برده دل از پور جوان و پدر پیر | وز یکدگر آن پیر و جوان رفته بتشویر
شیند بغرا پیر چو بر خیزی با پور | خیزد فغان پور چو بنشینی با پیر

شنگرف رخ آن نگار خط انگیخته زر / دیوانه دل این نابه آویخته زنجیر
شیدا دل و شنگرف رخ ار می‌طلبی / آن خط زده گرچه و این جعد گره‌گیر
با طلعت پیروز تو آن سرو انار / در حسرت جانسوز تو این پور جهانگیر
ما چون تو ندیدیم به صنعت که استاد / کز تیر کمان سازی و آری زکمان تیر
رستم بود رش از چه کش اندازند تو / پهلوی اگر هیچ که ضیغم زنجیر
شرده صعب گردیم دست و بوشم / خون بدر آنگونه که ز بام ... شیر
عشق است در آفتاب بدرود همه / رنگ است و زار جام بر دمه تا تیر
خیز از برای ... که گوینه جوان را / کز تیر به پهلو در ز آن به که بود پیر
پیم است که یارند ازان غمزه و ابرو / بر روی ... این پیر جوان دشنه و شمشیر

خصمانه که چشمیم بهم پیر و جوان بر
تا ما که شود یار ... طالع و تقدیر

دارم از دست سر زلف تو فریاد بسی / آه اگر دست دهد دامن فریادرسی
دل روشن ... تو ای می کشیده نفسی / انگبینی چه خوش افتاده لگام مگسی
تمنای تو ام جان به دهان آمده دوش / ای لب یار بر ازان چه که عیسی نفسی
فارغم من ز جفا کاوش دل کاهش جان / آنچه من دیدم ازان غمزه مبیناد کسی
هیچ دیگر نه بسودای تو جان در ره عشق / عاقبت آن که ماییم و دل بوالهوسی
طره زلف دلا دور تو بر طرف عذار / از پی ... آنچه که ... هفتی
دوش دیدم هنر از عارض او در چمن زلف / در شب ... دیده آنچه کلیم از قبسی

بیاد

می‌آید و در چین خم ابرو بجلالت
شمشیر ببوهان زده جیب خجالت

رسم است هلال آنکه دم از خور شید / تو بر رخ خورشید دمیده است هلالت
صیاد دهد دام نهان دانه پدیدار / وین نکته خلاف آمده در طره و خالش
برگردی شاد آن خال سیه دیده مردم / خون دل خونین شده برگرد ن خالت
با طره دراز بخشا دل درستم / از ره برد صحبت یار ضلالت
گویند بفردوس برین ماریست حبیب / آن مار سیه بر رخ فردوس مثالت
خط سیه ما دل بستان ز دوش کار / شب رهزن دست آمد و شک است محالت
زاهد بخوری خون ... کین بخوری می / چون باده حرام آمده خون است حلالت
برگرد عذارش نزن ای طایر خط پر / کین آتش سوزان بسوزد پر و بالت

در زاویه هجر ... نسوزد و سازد
با هم فراق تو بامید وصالت

ای یهودی بچه سوگند بتورات و کلیم / کردم اسلام بکفر سر زلف تسلیم
شیخ دتر سا افسوده شد آن کهنه سخن / عهد ما با تو مجدد کند آثار قدیم
آمد از کفر مرا ملت ایمان بقوام / من و کیش تو که این است شریعت قویم
سامری گر بزمان تو پدیدار شدی / سحر از جادوی چشم تو گرفتی تعلیم
مژه و چشم صف قبطی و نظاره سحر / چهره و زلف کف موسی و ثعبان عظیم
نار نمرودی رخسار بر او برد سلام / زلف تو گویی دارد نسب از ابراهیم

با چنین چهر بهشتی اگرت دوزخ جای — اهل فردوس گر آیند به نگاه جحیم

شیخ فرمود که کافر نبرد بوی بهشت — اگر این است خدا داند فردوس نعیم

شب وصل است و مرا دیده برویت بیدار — جای آن است که در خواب رود چشم ندیم

کو مبند ای که ز طشت تو بر بام افتاد

طبل تو شد هنر خنده زنی زیر گلیم

گرچه خاطر خسته نه زار است — لیک لولوی اشک غماز است

هر شب از طرهٔ تو بستر من — پر ز جراحهای اهواز است

پیش لعل لبت مسیح بعجز — معترف شد که این چه اعجاز است

زیر شکین طناب طرهٔ تو — خال با هندوی رسن‌باز است

دل مسکین در آن سلاسل زلف — صعوه در چنگل باز است

هر که چشمش بر آن لب چون جهد — بشنه ناصح بگوشش آواز است

خوشی ای غم اگر بدین دل تنگ — خیر مقدم بیا که در باز است

کوشش ما چه سود در طلبت — بخت وارون و چرخ ناساز است

بحقیقت رسی ز راه مجاز — که به انجام ره ز آغاز است

خاکساران کوی رندی را — فقر و دولت مذلت اعزاز است

ای دل از دام شب بیام سپهر — بال بگشا که گاه پرواز است

تارک ما و ترک فقر و هنر

شه بدیهیم اگر سرافراز است

مجو ز ستر و با نشین نگرت آگاهی — گزین دقیقه خرد می‌کشد بگمراهی

بکف خود خبری ده که در وجود دهات — شنیده‌ایم سخنها ولیک افواهی

بغمزهٔ تو که بر نگذرم از آن رخ و خال — اگر سپاه بجنبند ز ماه تا ماهی

بطرهٔ تو هنوزم تعلقی است دراز — اگرچه داد بسط دل کرد کوتاهی

من و سلوک طریق صواب عشق بعید — بکیش شیخ اگر مخطیم اگر ساهی

ردای ازرق زرقم منه بدوش که من — بهیچ رنگ نکردم ز صبغة اللهی

اگر نیم بمکانت مکین خلوت خاص — بس این مقام که باشم مقیم درگاهی

نگردش اگر از ضعفم اقدام رکاب — بموکب دل و جان میکنند همراهی

بمن ره از همه سو بسته شد گران دل سنگ — اگر بکوه گریزم تو کوه می‌کاهی

ترا ز جوشن ده تو خدنگ بر گذرد — دل رفیق هنرجامه است یکتاهی

همی بلک نگاهت بغمزه میتازد — که دور میشکرد موکب شهنشاهی

بفوج شه کشم آن چشم مست را نظام — که این دو ترک بترسم زنند بکاهی

بمهر مجد محمد شه اکه درشکند

اساس چرخ بگردد که بیدار خواهی

ببر دوش آن زلفکان اژدهاسان کی — خصم خویشتی که مار اندر گریبان پروری

گوهر آید از صدف مرجان بر انگیزد ز بحر — تو بحت چه باده لب گوهر مرجان پروری

ابر نیسان در بهاران است از آن سنجی که تو — گاه خط در دیدهٔ من ابر نیسان پروری

ای بپا سر کوی گردد دلی بسی قدر بجان — تا تو زان زلف در خم بر کوی چوگان پروری

سرو اگر پرورد در بستان عجب نبود عجب — گر رخ و بالا همی بر سرو بستان پروری
سیم و سندان پرورد در سنگ خارا این شگفت — تو بدین سان سیم اندر سیم سندان پروری
تیره خط بر دلبری یزدان را از آن خجسته — ظلم کافر بین در آغوش سلیمان پروری
زلف بر لب شهد ای لخت تحیر در دهان — تا جان شکر شکر در کام ثعبان پروری
آنچنان زه تاریکی در درون نگاه و تو — زآن لب اندر روشنائی آب حیوان پروری

اشک خونین را ز دل ها مردمان رانند اگر
ناخلف طفلی است کش در جیب و دامان پروری

دل مپسند ار خود این عقده غم پروردم — بلکه در سینه بیاد تو گره شد دردم
خرم آن روز که بودم بتو پیوسته چو شاخ — تا بریدند مرا برگ صفت پژمردم
در شب هجر قدم نه بسرم تا بینی — که ازین دست بآن دست چه جان می‌کردم
دوش مشکین همه آفاق از آن بود که من — گله زلف تو با باد صبا میکردم
تنم از دوستی دل بچه پهلو که نخفت — این نه دل دشمن جان بود که می‌پروردم
هیچکه دل بجگر گوشه مردم ندهی — گر بدانی که من از دل چه جگرها خوردم
برضای تو گذشتم ز هوای دل خویش — بخودم رنج کش ای دوست که از خود مردم
مرد را جان و سری هست نثار ره تو — ظاهر و باطنم این هدیه که بود آوردم
زآن وجودم برخ و غمزه خوش افتاده نظر — تا ازین باغ کسی خار ندید از دردم
خلق را سوخت از آتش دل زنجیب عجب — عجب است اینکه من از آتش دل افسردم
باید امروز بمی در نه اسیر شل و فرات — کو بجوی خوش جو من تشنه روان بسپردم

خوش آن ساعت که اندازی ز تیر غمزه بر خاکم
وز آن خوشتر دمی دیگر که بربندی بفتراکم

هزارم حسرت اندر دل بماند ای شوخ بی‌پروا — بزخمی دستگیری کن از آن بازوی چالاکم
چو از کوی خودم راندی چه حاصل خوانی ار عقدم — چه زهر قاتلم دادی چه سود اکنون ز تریاکم
بآب ساغر ای ساقی بشوی اوراق زهدم — ز تاب عارض ای شاهد بسوزان رخت ادراکم
نشان شادی دوران مجوی از جان غمگینم — حدیث خشک طوفان بپرس از چشم نمناکم
مرا جان دادن آسان است ورا خوی تجنن عادت — درنگت چیست بشتاب ای دلاور رگ جانم
بمهر غیر گیتی است گیرم ای جفاکاری — ببین تا کین چرخ از چه سرگردان افلاکم

ز شیرین لعل شورانگیز و جان طره هردم
بیاد آید همی افسانه جمشید و ضحاکم

بستان قدح بیاد لب ماه پاره — خیز ای پسر چه فالی و چه استخاره
در کار باده کوش که غم را بغیر می — کار آگهان دور ندیدند چاره
بشکن اساس توبه که برق تجلی جام — سوزد هزار خرمن زهد از شراره
خالت بچهره گاه نهان و گه آشکار — چون صبحگه طلوع و غروب ستاره
خونم بریز و باز زبان خلق را ز انتظار — کاستاده هر کسی بجمال نظاره
صدره بگوش آمدم دیگر هم نگفت — جوئی که چه ز کجائی چه کاره
نی اعتکاف کعبه و نی ائتلاف دیر — ای دل ندامت ز کدامین شماره
تا من ز شوق جان بدهم عشق دلبر زنگ — خون دو ناشکیب بریز از اشاره

زاهد از هجر کار دل از کار رفت و داد / یارش نوید وصل تو عمر دوباره

سودم ز دست همی شب لب از روی یار کی / جام خود آزمودم بر سنگ خاره

من غرقهٔ محیطم و یاران که بر کنار / خندان بر اضطراب من از هر کناره

حال هنر مپرس که دیدم بکوی دوست
در خاک و خون کشیده شب پاره پاره

آن دو نرگس که سیه مست که بیخواب اند / فتنه شبگیر که آفت هشیار اند

آنچنان کاکل و زلفین تو پیچیده بهم / که تو گویی همه سنبل قافلها مار اند

بردم از غمزه مه مظلم بر خشن بگزید / یعنی آهسته سخن گوی که بیمار اند

بهر صحبت خط ده و داعی زنو آغاز / طره را راه بده زانکه گرفتار اند

زاده بیهاب زبان رفت دل ما که چو ما / با سر زلف تو سودازده بسیار اند

رهزن شغل خط و زلف بر نجبر بزاری / بسته همت هر سلسله طرار اند

خویشتن بر گذر ناکس ای جنس بناز / کاندر آن رسته زهر سوت خریدار اند

تا چه راهات بیابان محبت که دراد / غالبا گمشده کان قافله سالار اند

تو خود ای دیده جانان نظر عشاقه / خوش همی خفت که در خیل تو بیدار اند

وحشت از نابان بر ببی هشیار
ما ولاازده دلی قوم دلازار اند

خط بر آن رخ سبب گریه یاران باشد / ماه چون هاله زند آیت باران باشد

مرترا تا روش حق بماند نه بگشت / کز پیت دیده من ابر بهاران باشد

چارهٔ غم

چارهٔ غم ز در صومعه کردن مطلب / کین کرامت همه با میکده داران باشد

زاهد آن چشمهٔ کوثر که نمایند بخلد / جرعهٔ آن قدح باده گساران باشد

بگذر دعوی تو مرغول بتان دیر / تا رموزی که شکار زنده ماران باشد

ایمنم زآفت مژگان تو از بیشی روی / مجمعا با یه غم از خصم هزاران باشد

دل بر آن گر هوس خال تو در معبد زلف / چندی از حلقهٔ تسبیح شماران باشد

نیستی گر خط و سیمای بتان زیب جهان / سبزی این چمن از لاله عذاران باشد

دامن زلف همی گیر که جوینده حضن / طالب سایه خورشید سواران باشد

نتوان گفت سخن را که بر آن رخ مرای
گل بهار آمد و غوغای هزاران باشد

شب بوی سواد حلقهٔ گیسوی تو / مو بمو یا کردیم ماه و دل بهم بر موی تو

دوش با دلبل اندر گلستان گشتیم و گشت / او بذوق گل نوا کرد من به یاد روی تو

باشد رواند خیابان نوحه سر کردیم و گرد / ناله او بر سرو و من بر قامت دلجوی تو

گشت بر مقصود میراندم عمری در طلب / چون بدیدم بود کام گوی ما کوی تو

پر سر شمشیر کج کوتات گوی عنبرین / خال مشکینی که بود بالای ابروی تو

نی مجال مرحبا شد نه امان زینهار / آفرین بر زور دست و قوت بازوی تو

در هنر پاسخ بگفت تست فرهنگ این غزل
گرچه دانم بر نشاید بحث من با خوی تو

بگمان خون بحث به خط آزرده پروردی تو / تا چه خواهد کرد با خط روی چون ابروی تو

بس که قاتها و سر صولجان آرزوی گوی ... تا بسکین صولجان افتاد سیمین گوی تو

زآبشار ساغر آن لب شرم کوثر کن که گشت ... صفحهٔ مینا بساط روضهٔ مینوی تو

دو چشم زآن قطره‌های هند و مرده سوز زندگی ... زنده زنده سوخت در آتش هر هندوی تو

با دل آن چشم مرا لذت بیکار خندید ... کو کی از پستان ضیغم خورده شیر آهوی تو

طره را چشم و لب اندر سحر و معجز سر فراخت ... دست سوسی است چشم جادو مرغ جادوی تو

من که دل کوه خارا است پهلو بنگاه ... پهلوانیهای سنگ خاره پهلوی تو

بر سر پا سروی اندر باغ ساق آتش دوش ... کارزوی ساق دوشی داشت بازوی تو

دجلهٔ اشک هر زاد در رشیمت به آب
کاروی موج دریا آید اندر جوی تو

آنچه آن سبب رفع حجابست شرابست ... و آنکه شرابست هم آتش حجابست

با زنده بکجا شراب هم زمخمست ... رسم است که هر چشمه‌ای زمی آب است

رآب بنای خم و زآن است هر کشش ... راز و بیشتر آباد همی بیش خراب است

نوشی می و سوزی دل ما بر سر آتش ... رسم است که آنجا شراب کباب است

دل خسته و غم شسته و بخواب از هر رشته ... زین هر سه هر چشم و دل ویش نقش آبست

جانا بده آن جوهر نفعی که گویند ... در روی دل و دیدهٔ غم دافع خواب است

ساقی بکش آن نوش گلگون رکابی ... در باز غمانه زده غم بار کبابست

دانم که می صرف گناه است ولیکن ... چون هست بباید کرم عین ثواب است

بنگر از باده دوش غم تیره ... زیراکه غم اهرمن و می تیر شهاب است

هیچ دانی که ز مژگان جو شدی چون کنم ... دشت صحرای چشم از اشک جیحون کنم

داده ام از گریه سیلاب سه کشور تر ... بسکه از دیده روان اشک جگرگون کنم

از دو مژگان محیط انگور عمان موج ... قلزم ناچیزه را قطره‌ای از خون دل کنم

غم هجران به دل انگیخت شبیخون و زرنگ ... سهم از دل لشکر دیده شبیخون کنم

همچو مژگان بهوای تو شدم ز لب رود ... و آب مژگان همه با روی ز گلگون کنم

دست اندیشه کشیدم به چمن دامن دل ... چه بستان چو دل غنچه پر از خون کنم

سر نهادم به سروی و بر ساز هر روز ... ناله بر حسرت آن قامت موزون کنم

رشحه‌ای بید لیسکی ما دست شهر ... لاجرم از پی دل روی بهامون کنم

دیده بتخانهٔ اشکم چو زد از داغ جگر ... یاد از آبلهای دل مجنون کنم

بر طرز دلکش نیستهٔ جان پرور تو ... دامن از دیده و دل باغ طبرخون کنم

عیب خونریزی مژگان هنر هیچ مکن
کانچه خواهد تو از دل همه بیرون کنم

تا تو در شهر به پی جلوه گذر خواهی کرد ... بس که صید دل ارباب نظر خواهی کرد

منتظر طمع زخم دگر گشته عشق ... کز کسی درحق او لطف دگر خواهی کرد

هیچ باکی نیست گر آن غمزه و ریغی که تراست ... دل بود از مژگان شیفته تر خواهی کرد

کهنی از غمزه زخم زحیف دلها سکان ... بزن اندوت که البته ظفر خواهی کرد

تن به تب دل الطیش حاق بکلوردی کاک ... گر زحال منش ای باد خبر خواهی کرد

هم شبهای فراقش مکن ای دل که مرا ... نیست امید که این شام سحر خواهی کرد

دره سروی اگر خاک کهی بر روی / در صف حشر سر از خاک بدر خواهی کرد

ماه را سنبله از جست و نور آتش و گل / تا یکی سنبله را رخ قمر خواهی کرد

تو از انسان که بر شاخه نهال دیرین / خانه صبر مرا زیر و زبر خواهی کرد

به آن زلف که بشکسته ز ابرویش تابق / سلسل ارزق روان تا بکمر خواهی کرد

روز اول که لب از شیر بشستی گفتم / بس که زان لعل مرا خون جگر خواهی کرد

رشته بینی بدل لاله و گل حسرت داغ
گر گذاری بسر خاک هنر خواهی کرد

نظر ما همه بر آن رخ و بالا و بر است / گرچه آوازه بلند است که کوته نظر است

در خط ایمنی از فتنه دور قمر است / هر کرا سایه آن طره و طلعت بسر است

نسبت ما ز ری چهره بجنس است و جمال / شرم گفت که این ما در و آتش پدر است

سبزه خط ترا میل بطرف لب نوش / غالب آمد که پهن طعمه طوطی شکر است

آن خط تازه که امروز بلب نشست و دهان / با میانت نکشد دیر که دست دگر است

زلف بر دوش به پستی که مرا حال پریش / سنگ در دست ندانی که جراحت بسر است

عشق را خود اثری هست که ما خانه دل / با همه رنج ندیدیم و بکسی سپر است

دین عاقل دگر و مذهب عاشق دگر است

گرچه در عشق مرا دیده پاک است هنر
دامن دوست هم از دیده ما پاکتر است

از وجود تو بطرف و از عدم انسی تر است / چه عدم یا چه وجود این چه دهان و کمر است

دود از

دود از مسجد و میخانه همی خواهد خاست / آتش مهر تو زان گونه که در خشک و تر است

این که دل شکر و آن دگری جان ابد / نان بگو کاکل و زلفت که مار دو سر است

من نگیم نا صفت قد و دهان تو کنم / نه شکر ریزم و نه خامه من نیشکر است

تا خطش سر زده خون از مژه بارم آری / ابر گریه همه تا هاله محیط قمر است

هم مژگان تو ز چهر تو ز حلقه زلف / درع پوشیده دلی تیر تو جوشن بر است

پس از این مهر بلندم نکسی خریا انگ / بحر جود و فلک همت و جهان خطر است

شاه مردان که در اوصاف از انم جاه / که در او خاشی از مدح ثنای دگر است

هنر و فر قبول تو که استاد سخن
گفت هر عیب که سلطان بپسندد هنر است

بعالم هر کجا چشم سیه مستی است از نرگسش / بلائی کرده بر جان دلفکاران نگارندش

شهید عشق را تا بوت در خاک نیاز آمد / نگر کآرند در کوی پریرویی ببازیش

گرفتم آستین بر دیده شد سیل گران را / ز راه دریا بر انگیزد اگر در چشم قناعتش

گر از لب راند و شاهی ز رش مشکین شود ابدال / که شیرینی اگر تلخی کند معذور دارندش

مرا بی طلعت دلدار زرکسی چه آسایش / نشاط و ذوق آنها شده با غذا گر گذارندش

تو بی زیور نگارینی و اندام نگارین را / ز بهانه چه حاجت تا بزیور بر نگارندش

با آب دیده پروردم نهالی در دل اندیشم / که حسرت برده نخلی گر آب دیده بکارندش

نگار نوشش لب گر جام زهر آب بر گیرد / حریفانش ز کف گیرند و چون شکر گوارندش

هنر از طره و ابروی ترکان بگسلد که خود / بپا زنجیر بندندش بسر شمشیر بارندش

لعل درج سلسبیل و خلد برین است
عشق بر آتش و عقل بر زرین است

عیش غنیمت شمر که آن دهن و لب — باده صافی و پسته نمکین است
در دل اشکم غم تو جست اقامت — غیر تو آید که او خرابه نشین است
نوش دهان تو و لبان عقیقی — چیست یکی حلقه خاتم و دو نگین است
از کمر اندر گذر که بسته بمویی — دست در آن طره زن که حبل متین است
پیر نکرده به نظره ز نور چشم — روشنی آن دیده را که چشم دو بین است
لعل بدخشان نهاده که لب این — مهر درخشان نموده که جبین است
خیل خط از دور رخ نمود سیاهی — آه که گاه هزیمت دل و دین است
هیچ نسازم با آفتاب فلک چون — روی تو خواهم که آفتاب زمین است

عیب هنر کرده به هر گویان
عیب شد آری هنر چو هنر کمین است

زلب چو خضر شود تا میسر آب حیاتم — سکندر او چو سکندر فتاده در ظلماتم
رسم سوی تو بیارای او سرام به بر آن لب — زهی تکلف که لب تشنه در کنار فراتم
نصاب حسن بحد کمال و حق شناکن — اگر دهی من دل که مستحق زکاتم
کجاست خط که بیاکرش و خال و طره و کاکل — ز چار سوی قضا بسته اند راه نجاتم
بیا که کار که از آن خط بیچاره دل — ز صد ز حسن لعل تو داده اند براتم
شکاک من همه رقص آوریده باده گساری — پس از وفات حریفان بوجه صوم و صلاتم

از آن دو سنگ شکر تا نبات می بیند — حدیث از او حکایت چو شکر است و نباتم
بیاد طوف حریم عذار و کوثر لعلت — عنان کشیده تمنا بزمزم و عرفاتم

هنر ز بخت شوم لیک را ببردی و آنسه
یمن همت علا بلبه شده در جانم

زنهار چه شد دل بسر بام آن وفا کرده را — ای همنفس دامن مران این آتش افسرده را
دانی چه شد بی حشر هر برو دیده بهای من — تا ما و که دیگر زند این سینه و ک خورده را
ز صدق دعوی بامدم روز قیامت بخیری — از لوح رخسارم تری ای اشک خونین پرده را
احوال چشم دانه و طوفان اشک دمبدم — گر دیده بیگاه و که دریای طغیان کرده را
از گوهرین اشکم رحم آمد بسجاده لب — دانستم اکنون قیمت این لعل جان پرورده را
آمد ز سیم آه من بر بستر من ماه من — که رایگان از کف دهم این گنج باد آورده را

پنداری از مرگ خبر آگه شدان بر حرم دل
کامروز پیمانه هستی معشوق عاشق مرده را

فتنه ز غمزه آن دلبر سیاه شکن است — چه تا نکو و که دل جسم من و خویش است
آنچه از لیلی و مجنون بحقیقت گشته — شمه از شکن من و تو عشق من است
گشته شیخ تما روز جزا از پی فتنه — شفقتی بهتر از این نیست که خویش نگفت
تشنه ام العطش جانسوزی آنکه ترا — غبغب و زلف و رخ آن چه دو نور رست
گردش چرخ بچه ی شده وارون که مرا — ساغر و به شکن تر به سنگ بگفت
تا صبا آوردش را بچه پرسی — روزگاری است که دل و جهت شکست

این را دیده بیدار توان دید بخواب | خفته با چشم تر افشانه تنگ برابر است
جوهر فرد و چه و نقطه موهوم کدام | از وجود دهنش کمانم که عدم پیدا است

فتنه‌ها زاید از آن غمزه جادو که بسر
گویه آن چشم سیه نیست که باب من است

برسر آید یار وقت جان سپاریهای من | بار قبا برای مزد و دستگیریهای من
بر سر کوی تو از صد رخش خوردن پای من | خواری چند بود پاداش یاریهای من
دلبر اندر خواب راحت یار چشمان تا بروز | ای دریغ از محنت شب زنده‌داریهای من
احتمال صبر کردم در غمت چندان که غم | شرمسار آید ز روی بردباریهای من
شادم از بی‌اعتباری بر سر کویت که شد | اعتبار دیگران در بی‌اعتباریهای من
حسن بدخو عشق بیمار آرزو تا چون شود | با تغافلهای او امیدواریهای من
ای عجب ز آن بی‌ستم از کام دل گو دو روا | آن مناعتهای او این شرمساریهای من
گلستان خندان شود از گریه ابر بهار | نی عجب خندد اگر بر اشکباریهای من

مجلس عجز است [illegible] پا بگر هنر
سر گرانیهای جانان [illegible] زاریهای من

ساده رویی را بدام افتاده‌ام | کودک اندم که مرد ساده‌ام
بر یکی جام میم هشیار کار | ساقیا لطفی که کار افتاده‌ام
بنده‌ای سر در بالای او | راست گویی کو سپی از آزاده‌ام
بر سر کوی تو نقد جان بکف | هرچه فرمایی بجان آماده‌ام

گر بجواری می کشی سر در کشند | در برابری می کشی استاده‌ام
ساغر می بر کف و بر دوش خم | شرم باد از مصحف و سجاده‌ام

من نه مرد زهدم و تقوی هنر
من حریف عشق و جام باده‌ام

واداگه شکن طره جانانه ما را | زنجیر جنون زد دل دیوانه ما را
از دل که بدامن کشم سیل سرشک | گو بر کند این سیل بن خانه ما را
با لوف غمم [illegible] تو ای چند | تیر دود کن گوشه ویرانه ما را
آنیم که بر شمع [illegible] ره ما | بشد چو بال و پر پروانه ما را
پیوسته شکسته است [illegible] | عهدی است به پیمان تو پیمانه ما را
بر تابد و خون گرید دار هم [illegible] | بر گوه نویسی اگر افسانه ما را
هم محرم ز نادم و هم همدم [illegible] | راه است بهم مسجد و میخانه ما را
بندم دهد از عشق بتان [illegible] | تا بند نهد ناصح فرزانه ما را
تا کیسه فراز لبان ناید [illegible] | از غیر سراغ ده کاشانه ما را

دیدی بجه بازه هنر آن دست نگارین
بر تافت سر پنجه مردانه ما را

شب باید که از آن زلف خم در ترنم | ننشینیم و بهم حلقه ماتم نزنیم
ما که هشتیم بهشت از پی آن گندم خال | مصلحت است که دگر طعنه بر آدم نزنیم
بگاشتخانه آن ابروی پیوسته که تیر | اگر از شست تو آید مژه بر هم نزنیم

گر بدست افتد مان گوشه‌ای از عالم عشق / عاقلیم ار پس پا بر سر عالم نزنیم

حاصل صومعه جز خون جگر نیست چرا / در خرابات مغان جام دمادم نزنیم

دست در حلقه آن زلف برآور چشم ترم / نظم جمعیت آن سلسله برهم نزنیم

پیش سرو تو صفت سدره و طوبی نکنیم / بر لعلت مثل کوثر و زمزم نزنیم

ناله مرغ دل آمد سبب تنگی قید / خوشتر آن است که ما دم تو ما دم نزنیم

این [illegible] / جز ببر دفتر ارواح مکرم نزنیم

زاهدا تو بروز [illegible] ده تا آسوده جم نشینیم
دمی بنشین بوقت جان [illegible] تنها بنشینیم

زمین و آسمان خصمند ای چشم آه از دل / نه یاری میکند آن و نه زاری میکند ایم

زمن پرسی شب هجرم چسان در خواب میبینی / بگو که سرچون [illegible] آمد بالینم

مدار باز من دلداده چشم مصلحت بینی / که چشم جادوی برده ز چشم مصلحت بینم

هر شام کم بجان از تیغ ابرو [illegible] / و گرنه رفت کار از کار [illegible]

بیا یاد دوش [illegible] / غم [illegible] امروز و [illegible] دوشینم

کر تا عقده زین خاطر دل بسته بگشایی / بیاور ای صبا بویی از آن زلف [illegible]

باز [illegible] / [illegible]

[illegible]
[illegible]

اگر چه حاصل عشق تو غیر ملامت / مرا ملامت عشق تو به ز زهد و سلامت

دلا که روز وداع و شب فراق تو ام / چه وحشت از شب گور و چه هول روز قیامت

حدیث سینه چگونه ز رستخیز که اینک / قیامت است قیامت قیام آن قد و قامت

چراغ راه محبت ز من بپرس که آنجا / بهر دو گام شهیدی نهاده اند علامت

بشرع عشق تو نازم که در قواعد حکمش / رود در چشم جنایت بدل نهند غرامت

بپای خواستم از زیر تیغ ابروی جانان / کنون نشسته و پایم بدست دست ندامت

شکست خاطر مسکین هنر بگانه دشمن
بجان دوست که شرط کرم نبود کرامت

بمثال خط و طلعت ماه عجبی / او فتادم شب و روز سیاه عجبی

از گلش سنبل تر سر زده و ماندم بشگفت / که ز باغ عجبی رست گیاه عجبی

دانی احوال دل از غمزه در آن حلقه زلف / گذری کرد شتابان بسپاه عجبی

دل گرو عشق کشد قاضی خط قوی فتوی / بگناه عجبی داد گواه عجبی

آه از زلف و زنخ کین دل سرگشته گول / در پی آن رسن افتاد بچاه عجبی

بار قیبان نگرت گفت و گر از تو که باز / دل فغان عجبی دارد و آه عجبی

جهت [illegible] در نظر چشم سیاه تو که باز / بصف لشکر کان کرد نگاه عجبی

دل ویرانه مشغل آورد بجان / ده که ملک عجبی داد بشاه عجبی

خان افسر که مرا در قدم زلف دیرینش
هست شرم جم و کی تخت و کلاه عجبی

زان غمزه اگر بر دل اگر بر جگر آید / تیری که زنی بر سر تیر دگر آید

از چشم تو این بوالعجبی‌هاست که گر نه — آهو نشنیدیم که مردم شکر آید

تنگ است مرا حوصله فکرت دهن تو — کز تنگ دهان تو سخن مختصر آید

در حسرت رخسار تو شهری بتقال — تا آینه اقبال بنام که برآید

خونابه من هر مو زندم جوش که بی تو — بر سر هر موی مرا نشتر آید

سیمین تن و سنگین دل او تا که بدیدم — قول عجبم بود که سیم از حجر آید

از دهر دمی در برم آ تا که نگویند — هرگز نشنیدیم که سروی برآید

حیف است از آن قد بلندی که تو داری — کاندر نظر مردم کوته نظر آید

قرب تو میسر است که اندر رخ جهان
آن بنده گرامی است که خاصه حشر آید

آنکه از طلعت از شب گون نقاب آورده — تیره روز ما ز رخشان آفتاب آورده

در میان خرمن سوزان سینه من ز اشک و آه — آذر آبین از شرر بحر از حباب آورده

عقد لولو پرورد بر سینه چرخ من بسی — تا شبه پیرایه لعل خوشاب آورده

آب و آذر مختلف لیک از لب و رخسار تو — آب از آذر کرده آذر ز آب آورده

تا بیاد آورده بر شکر لب نگار خط — سیم خالص مرا چون زر ناب آورده

سنبل پیچان بتاب افکنده و اندر دلم — تاب پیچ دیگر از هر پیچ و تاب آورده

لحظه‌ای خون الکیحی از مردم چشم بهر
کز گلاب از گل تو خود گل از گلاب آورده

بعد ازین طعنه مزن بر من و رسوائی من — داد فرمان سر زلف تو شیدائی من

در ره غم ای عشق همان به که نگنجی — رقم مغلطه بر دفتر دانائی من

آنچنان در تب و تابم که کسی گر همه شب — نشنیده بروز شب تنهائی من

دل من شاه جهانی است بعهد غم عشق — که شب مرگ بود روز شب آسائی من

مصاف مژه اش فوج غم لخت دل — بسته سازی ادهن و صف آرائی من

هر زمان در شکن کاکل زلفی باشد — دوستان آه ز دست دل هرجائی من

روی زیبا قسم از غمزه بند حکیم — تا چه آید من از شوخی و خود رائی من

کشمش است بقد سرو روان را نام — کهش هرگز نبود سر و رعنائی من

همت گوهر آن گل که زمین برسش
نیست کس در همه گیتی شناسائی من

گو بنده قامت سنگین دلها بود — دانیم من همین که دل قاتل ما بود

در حلقه بر خود انچه نشد حل — از عشق همان مسئله مشکل ما بود

ما هم بویران حرم ای شیخ همان زر — کآبادی هر بتکده ز آب و گل ما بود

محرومیم آمد سبب قهقهه عشر — این خنده شکر گریه بی حاصل ما بود

آن طایر خونین که بیرزند بیک چشم — از خنجر تیغ تو همان بسمل ما بود

کشتی همه را برکران رفت در این بحر — ما هم که غرقاب غم ساحل ما بود

تا جان نسپردیم ندیدیم رخ دوست — دل غافل از این نکته که جان حایل ما بود

[illegible]

از صومعه بردیم بسر جانب خرابات
الحمد که فیض ازلی شامل ما بود

آن خط نیم دمیده بر گرد آن جبین است یا جای پای موران بر برگ یاسمین است
بر صفحهٔ عذارش خط سیاه سر زده غوغای حق و باطل آشوب کفر و دین است
شور تو در سر من چون می در آبگینه مهر تو در دل من چون نقش بر نگین است
آن یار دوست دشمن بی شرط کین و مهری با غیر بر سر مهر با ما همیشه کین است
در مزرع محبت تخم وفا زدم این دانه سوز وادی [illegible] سرزمین است
آن زلف عنبرآگین با شام تیره ماند وان کام شکر اندود با جام انگبین است

ابروی و چشم دلبر [illegible]
ترک کمان کشیده بنشسته در کمین است

در تابم از آن طرهٔ پرچین که تو داری بیمارم از آن چشم [illegible] که تو داری
[illegible] ساعد شوم بحث که غلطم در خاک از آن ساعد سیمین که تو داری
آن عارض و زلف است و بناگوش [illegible] یا باغ گل و لاله و نسرین که تو داری
بر باد دهد خرمن دین و دل یاران بر خرمن مه خوشهٔ پروین که تو داری
زاهد ز می انکار کنی [illegible] کفر است [illegible] دین که تو داری
بر خون دل ما تکیه [illegible] فریاد از این [illegible] آیین که تو داری
شبها همه بر خون جگر تکیه کند دل در حسرت آن بستر و بالین که تو داری
جز غم همه دم حقهٔ لعل [illegible] آید زان حقهٔ لعل گهرآگین که تو داری
فرهاد اگر خسرو دوران ننشاند [illegible] دلها ز آن لب شیرین که تو داری
شهانه [illegible] بسیار از این کشتهٔ خونین که تو داری

بکش

بکش شمشیر و بگشا دست و یک یک جلوه‌ها کن
[illegible] دل بر آن شمشیر بازو مرحبا کن

کمندش سخت [illegible] سمندش گرم جولان است ای [illegible]
به شمشیری که ای دل [illegible] به دشنامی که [illegible] کام [illegible] دعا کن
چو خستی ای دل [illegible] غم هجران [illegible] ز مرهم خانه [illegible] تمنای دوا کن
طریق عشق پرآسیب [illegible] ای دل ز خوف [illegible] ابتلا کن
خلاف دوستان گاهی مراد دشمنان [illegible] ز غم دشمنان [illegible] و با یاران صفا کن

هنر شاید اگر [illegible] بازوی شکسته
که گفت پنجه اندر پنجه زور آزما کن

ما را به دور لعل تو ذوق شراب نیست آنجا که چشمه [illegible] آب نیست
زاهد گره به پنجه کردی و [illegible] [illegible] دعا مستجاب نیست
ای دل گرش [illegible] عتاب [illegible] ما عاشقیم در خور ما جز عتاب نیست
با اشک چشم [illegible] دم زند سحاب [illegible] آب نیست
ما خوانده‌ایم دفتر شرع [illegible] جز حرف [illegible] جواب نیست
تا با [illegible] شب هجرت فتاده کار دل را غم از درازی روز حساب نیست

[illegible] زلف بند [illegible]
[illegible]

بند [illegible] زان زلف [illegible] [illegible] در حلقهٔ [illegible]

کاه خط کام روا شد دل از آن خاتم لعل — عاقبت حلقه این دیو سلیمانم کرد

قابل کنج غمت نیست مگر ملک خراب — خانه عشق تو آباد که ویرانم کرد

پای سنبل نفسی جمع نشستم که نسیم — بوی از زلف تو آورد و پریشانم کرد

کردم از هر گنهی توبه ولی رحمت دوست — مژده‌ای داد که از کرده پشیمانم کرد

بلبل صبح برآید که ذوق نفسش — فارغ از زمزمه مرغ سحرخوانم کرد

می سپردم ره آن کوی و بهر گام هزار — سر هر خاربنی دست بدامانم کرد

آخر از حسن وفا سابقه لطف ازل — بنده لاحقه مهر حسن خانم کرد

آن شکسته خطرا که خط و لب او

بی نیاز از خضر و چشمه حیوانم کرد

تو که بی واسطه زلف دوش راه زنی — از چه هر شب به ره دلشدگان چاه زنی

سینه ها مون کنم و دجله کشم بر کنار — تا بصحرای دلم خیمه و خرگاه زنی

نقش آن جلوه که خورشید بصد سال زند — تو از آن طلعت رخشنده بیکباره زنی

اهرمن بر دل غافل بزند اهرمن زلف — تا چه دیوی تو که خود بر دل آگاه زنی

ره دل از طره بری بر سر دلهای پریش — گر قدم بر اثر باد سحرگاه زنی

هیچ کافر نکشد باده و غم بر رخ دل — گر در باده فروشان که و بیگاه زنی

گشت دل پست توان به که ز پرغال ازل — ترکتازانه بر این قلعه کوتاه زنی

تو نگاهی ... من کمی نخجه دل — من بر آن کوه زنم گر تو بر این کاه زنی

خرم آن شب که بکری سر آن طره بهشر — پس بر آن لعل و دوش بوسه دلخواه زنی

ساقیا کار سازی عیش بهار باش

بر عهده عمر تکیه نباشد بکار باش

بر شاخ گل چو شاه بدولت سوار شد — بر سازبان رکابی در جی سوار باش

انبار مرغ بر که زمر غنبرزری — دمساز لاله بر طرف جویبار باش

شد گلشن چمن ز رحمی کوش دکیل بری — در انتظار رحمت پروردگار باش

دل بد مکن که پاک ببخشد خدا گناه — چون سرو دل قوی کن و امیدوار باش

چون غم اسی کدورت و می شادی آورد — عموزره بودن از چه سبب باده خوار باش

در چشم هشته بورد او مین دمی چو — ایمن ز فرشته بوری روزگار باش

چون ابر سبز سراچه عمر عشق بار شب — بیزار ازین سراچه بی اعتبار باش

باز آمدن زورق فن زهر بار جند — با شاهدان سیمتن گلعذار باش

قمری ز شاخ سرو نوا میکند بلند — دور گل است لاله صفت میگسار باش

کارت کار عشرت و بارت بار عیش — بگذر ز هر خیال و در این کار و بار باش

زهد و صلاح و شیعه نبخشد صفا بسر

بجواز ده قلندر و قلاش وار باش

برخیز تا بخاک خرابات رو کنیم — ولی ز پای آب صفا شست و شو کنیم

دلقی که شد بصومعه آلوده ریا — رندانه آتش بکده در خم فرو کنیم

گیریم زلف ساقی و بوسیم لعل او — گاهی نظر از آن لب و گاهی بر او کنیم

برکف نهیم ساغر و خم خم سبو سبو — نوشیم و عشق باد بالطاف او کنیم

جیب ریا بدست ملامت زنیم چاک ‌‌ تا چند چاک جامهٔ تقوی رفو کنیم

چون چرخ خواهد از گل ما کاسه کوزه ساخت ‌‌ ساقی بیا که باده ز خم در سبو کنیم

در قبلهٔ رخ تو که داریم فرض عشق ‌‌ از خون دل طهارت و از [illegible] وضو کنیم

در دوزخ فراق بسوزیم جاودان ‌‌ گر با نعیم وصل تو خلد آرزو کنیم

بلبل بیا که یک نفس از درد عاشقی ‌‌ پای گلی نشسته بهم گفتگو کنیم

یابیم تا برنگ جمالش گلی بباغ ‌‌ هر چیز را بهر طرفی جستجو کنیم

رفقی هنر بدون محبت ازین جهان

خاک ترا چو خضر نشیمن و بو کنیم

در حلقه که چشم اهل نفس کنند ‌‌ شاید که نظره بر پاک بین کنند

مژگان اگر بغمزه دبرد کمین کنند ‌‌ یکباره غارت دل و دینهای من کنند

بهرست نسخهٔ رخ زیبا ملک چین ‌‌ با چینیان بگوی که صورت چنین کنند

بنمای لعل و جوهر که یاران عذرگوی ‌‌ کمتر حدیث کوثر و خلد برین کنند

جز بر گل عذار تو خط بنفشه گون ‌‌ سوسن ندیده ایم که از یاسمین کنند

شوخی نگر که شهد لبانت خط از همی ‌‌ با شیخ سرجکان بهمین کنند

حسن تو مخزنی است که بر گنج گوهرش ‌‌ جبریل خاینست گر او را امین کنند

ستر ریا مپرس زما کان دقیقه ایست ‌‌ کش مسلک زاهد و خلوت گزین کنند

واند خوش معارضه باید بداوری ‌‌ حکمی بحق میانهٔ زلف و جبین کنند

جانا بدوستی که بیرزد بهر دو کون ‌‌ گر خود دشمنی دلی اندوهگین کنند

چون دل نماند صبر چه آرام چه ‌‌ خاطر انگار از آتش چه کام چه

سنگدلان بچشم روضه و زندان گل آتش ‌‌ طایر پربسته را گلشن چه دام چه

با غم زلف و رخش کم شد از روز و شب ‌‌ پیش از شام و صبح چه صبح چه شام چه

کس نرواند گذار غنچه دکان رهام ‌‌ از من بیدل ببد نیک چه پیغام چه

ساقی مجلس بریز باده و بشکن قدح ‌‌ بی لب میگون یار باده چه جام چه

خیز و بگو فتکس دبوسه نام و ننگ ‌‌ با غم عشق بتان ننگ چه و نام چه

ساغر عشرت بکار همه مکن بر نهار ‌‌ هیچ برابر عمر عمر چه ایام چه

تا در دیر و حرم رفتیم و از آمدم ‌‌ راهب و زاهد کدام کفر چه اسلام چه

غیر سر کوی دوست کعبهٔ مقصود نیست

سنگدلی را بسر طوف چه احرام چه

بدست باد که خوشبو کنم مشام ای دوست ‌‌ فرست بوئی از آن زلف مشکفام ای دوست

حلال بادش اگر خون بنده ریخت فراق ‌‌ که بود بسته مرا زندگی حرام ای دوست

دو چرخ چه راست مرا تو کرد بکام ‌‌ بهل که چرخ نگردد مرا بکام ای دوست

هلال چرخ خبر بید هد ز عید صیام ‌‌ نمای گوشهٔ ابرو بر آ ببام ای دوست

زسوز سینه چه جسد لان بوخته برس ‌‌ حدیث عشق نه از زاهدان خام ای دوست

بقامت تو صنوبر فروخت جلوه ناز ‌‌ قد از قامت موزون بکن خرام ای دوست

رقیب غایب مجلس تهی ز غیر شتاق

بیار بوسه ببر دل بگیر جام ای دوست

همانا دیده کوته باد آن زلف مشکین را
که خوش جا داده در دل جادوان نافه چین را

طلوع ماه و پروین فلک دیدی بیا بنگر
در آن گه چشم من زآن رخ طلوع ماه و پروین را

اگر طومار شور ما و استغنای او بینی
قلم بر سر زنی افسانه فرهاد و شیرین را

سرت گردم بده ساقی که اندر عالم مستی
چو حرف از ساتکین زر بود جام سفالین را

بجز اندام و چهر و زلف او دیگر ندیدستم
به بستان سوری و سنبل شکفته بار نسرین را

اگر کام دل ما بیدلان خواهی روا باشد
چه باز دیک را اگر حاجت صید شهر مسکین را

بر آن رخ خال مشکین دلارام ار بگوئی
بآتش در سپند افکنده دفع چشم بدبین را

طفل مکتبخانه عشقیم و عشق استاد ماست
وانکه خواند درس جز دشنام کودک زاده ماست

هر شبی پرویز و شیرین از لبان تو خفته
سینه ما بیستون ها و دل فرهاد ماست

راح رنگین هات چون بنگی بزم عیش
جای ما چنگ ما و آهنگ ما فریاد ماست

آنچه از خاطر نخواهد رفت هرگز یاد تست
آنچه در عالم نخواهی داد هرگز داد ماست

طالع میمون ما بنگر که از تاثیر عشق
صید ما بال و پر ما صید صیاد ماست

عاشقان را دست آزادند از شمشاد و گل
عارض و بالای او باغ گل و شمشاد ماست

آن بسر گرخورد چون ارث پدر خونم بریز
جرم او نبود گناه از بخت مادرزاد ماست

تو که پیش دانه خال از طره دام داری
چکنی بدام چون خاطر خلق رام داری

تو که چه ندانم که بدیده و دل و جان
چو لطف نکو نگارم همه جا مقام داری

بسخن درآی اگرچه نمک جراحت ما
ز ملاحت است جانا که تو در کلام داری

همه روز روشن ما چو شب سیاه کردی
خود از آن صباح تابان که تو زیر شام داری

به حجاب عنبرین زلف نهفته خال و طلعت
به مه و ستاره ماند که به پس غمام داری

چکنی بتاخت منعم که روان ستایش از او
تو غزال شیر بده زرده که بکف لگام داری

ز تو ای صبا هزار دل و جان بر آتش آید
مگر از دیار جانان بر او پیام داری

بزیر خنجر او هر نفس ذوقی دگر دارم
که صیادی چنین بر جسم در خشمی اگر دارم

همیشم زن بخون افکن بقهر اکنم بار آر
نمیگویم که بگشا دست و بند از پای بر دارم

میفشان طره کز آشفتگیهای سر زلفت
دلی آشفته و حالی ز دل آشفته تر دارم

بتاراج گلش چون دست یازم در گلچین را
همان خوشتر که از غیرت سر اندر زیر پر دارم

تو چون رفتی شدم از رشک وصل غیر تو خود
چه شبها که از هجر تو ای بیدادگر دارم

جز یاد تست که در زمزم جو نقال تو نگاهان
از آن باغ کشیده نهای پنهانی خبر دارم

بهم پروازی زاغان گذری بال از کشش
بدام اندر فکنی عندلیبی بسته پر دارم

خیال آن میانم از گرانی کرد قامت خم
چه موی است این که از دوش گوهر بر کمر دارم

هنر با زهد و تقوی دو دستادم تا مدر را
اگرخود با تاثیر عشیم اما این هنر دارم

ز دشمن و بسی گفتنار نیش آمیز است
هر که را هر گناه است دو ما تقصیر است

گرکسی از قبل چشم تو در پیش دل
گاه گاهی قدحی ریخته نماید تیر است

کفته بودی کنم آبادت و ویران کردی — تا کدام است خرابی که از این تعمیر است

ای زاهد چه از آن چنبره تحت حنک — لایق گردن دیوانه او زنجیر است

بی نظاره هستی ز چشم و ماندم — وادی میکده را خاک چه دامنگیر است

علم عشق از طلبی از در میخانه طلب — غالبا مدرسه را جهل و جنون تاثیر است

بسته حلقه در اسرار آزادی [illegible] — چنبر زلف بتان سلسله تقدیر است

روی برکانه جسم تا که در کیسه او — هست دارو که کش خاصیت اکسیر است

لعل و دندانش نگه کن که هنر بنداری — روی از دجله روان بهر عسل با [illegible]

یکی جوی روان بهر عسل با شیر است

بلای هجر سزای دل فکار من است — اگر ز کوی تو دوری به اختیار من است

شب فراق بچشمت که چشم اختر ها — ستاره بار بچشم ستاره بار من است

بزلف و کاکل و خال و خطش [illegible] — چرا که بس تماشا به روزگار من است

بروز ناوک مژگان همی [illegible] — نگاه دار که این تیر از کمان من است

من از خیال رخ او که ماه منظر گشت — نشسته بخود و غافل که در کنار من است

دلا که چو پروانه گرد آتش هجر — که سوز و ساز چنین کار شمع و کار من است

میاز ما نفرستم که این بلای عظیم — فزون ز حوصله صبر بردبار من است

دهند رخصت گلگشت چو سبز درست ز گل — خزان خرمی گلرخان بهار من است

هنر بخاک شهیدان عشق چون گذری
زخاک [illegible] بشنوی بوی خون مزار من است

ندانم چه کردی با دل ای بیداد گر امشب — که از کوی تو می آید با حال دگر امشب

نه هر روز دگر امروز و شبهای دگر امشب — ز اشکم اختران امروز و از آهم قدر امشب

شب هجرت در بخوری تو ای شمع سحر فردا — گواهی ده که جز مرگم کسی نامد بسر امشب

بعمر خویش خوابی که از لذت شکر خوردم — بلاش در [illegible] و [illegible] ره ز اشکم بصر امشب

با هم دادی و نگذاشتی در آتش هجران — چه منتها که دارم از تو ای کافر امشب

بروزم هم فرو ماندی شب [illegible] — محبت را اثر امروز و افغان را اثر امشب

شب [illegible] — کسی کو ساز داد زنگ من را در ابا خبر امشب

بپای دوست جان دادم ز تب [illegible] — نکو کردم که کردم کار بر خود مختصر امشب

بوکت غیر را سوزانت و سوز تهنیت فردا
هنر در حسرت خود باش با خود چه کار امشب

تو در اندیشه قتل من و من مایل تو — وای بر حسرت من آه ز سنگین دل تو

حال دل در غم او پیش حکیمی گفتم — گفت الا اجل آسان نکند مشکل تو

ناقه چون باد سبک [illegible] — [illegible] ز پی محمل تو

ذره ز آتش من [illegible] — روی و سنگ است مگر کو هر آب و گل تو

خوش آن زمان که مرا ز دوست یاری بود / تقربی و قبولی و اعتباری بود

بروزگار عزیزان که عهد صحبت دوست / خجسته عهدی و فرخنده روزگاری بود

جنون و طعن و ملامت نتیجه غم عشق / همین نه رشکی و هجری و انتظاری بود

خدای جور تو دانستمی که هر طلب رقیب / رنجش یکدو سه روزم گرفتاری بود

کنون جو دو جو ناصح حدیث تو ز عشق / نگفتها که بدست دل اختیاری بود

شدم بعرصه جولانگه سمند تو خاک / شدی جو باد و نگفتی که خاکساری بود

کشیدمی ز دل و دردا که این خجسته خدنگ / مرا نشست و کمان تو یادگاری بود

بطایران چمن خوش نه مرغ دام اگر / گلی شگفت و خزانی شد و بهاری بود

گذشت بزم نهان از حضور رندان

بآن دو لعل اسیرا نهفته کاری بود

هر سر که ز درد عشق اثر نیست / باری است گران بدوش سر نیست

زلف تو شکسته است اما / از حالت من شکسته تر نیست

با لطف لبت بروح بخشی / فیض دم عیسی اینقدر نیست

دل گم شده و ز لب شیرین دار / جشمان تو نیز بی خبر نیست

بر شهپر جبرئیل بندم / گر سوی تو مرغ نامه بر نیست

با دجله بحر زای جشم / قلزم بشمار یک شمر نیست

آخر جه ذری که هیچ در هم / این آتش آه بی اثر نیست

بگشای هش که شد محکم / پروازم که بال و پر نیست

دگر

از کلک اسیر تبارک الله

هرگز ز نی این جنین شکر نیست

سودای لبش بقند جان نیست / این گنج عنبر رایگان نیست

گفتی بمه ستاره سعد / این بخشش از آسمان نیست

بگشای جرس که ناله ما / کمتر ز درای کاروان نیست

ما را که دهد بقصد راه بار / جون راه اسیر آستان نیست

سوز دل خستگان جه داند / آن کش تب غم در استخوان نیست

با سینه شرحه شرحه دردم / محتاج بشرح ترجمان نیست

ای شیخ بکوی عشق بگذر / کز هیچ طرف ره امان نیست

در قلزم آتشین اندوه / جز کشتی باده بادبان نیست

گر با تو برآوردم زمانی / حظم ز بقا جز آن زمان نیست

جز روی تو در حجاب گیسو / خورشید بزیر سایبان نیست

گردیم اسیر در آن کمر دست

دیدیم که هیچ در میان نیست

در عشق تو ام دلی بجان نیست / سودای غم تو از زیان نیست

از جشم زمانه دل نلرزد / جز جشم تو ام بلای جان نیست

بر جهره من از جه روی خندی / گر خنده خواص زعفران نیست

یکدم نزده که در هوایت / خون بصرم بها روان نیست

چون چهره خط بدمید بستان | رنگ گل و بوی ضیمران بیش
سنجیدم اگر میان بویت | یکموی خلاف در میان نیست
از چشم تو این نگاه مردم | جز فتنهٔ آخر الزمان نیست
صفرا شکن مزاج عشاق | جز آن لب همچو ناردان نیست
گر بخشی و گر کشی که ما را | جز روی بخاک آستان نیست
خضر ار به ره تو جان سپارد | حیفش بحیات جاودان نیست

آید لب او هنر بکام
نی بس زچشم ایکان نیست

عنبرین طره چو برکان شکن می بندد | بار بر قافلهٔ مشک ختن می بندند
باغبانان بی تقلید رخ و طرهٔ تو | در چمن دستهٔ سنبل و سمن می بندند
مجلس زلف تو جاییست که در حلقهٔ او | گردن باد صبا را برسن می بندند
پیش بالای تو این سرکشی آزادی | افترائیست که بر سرو چمن می بندند
عاشقان خاک رهت از پی بدیه چون | گاه بدرود بدامان کفن می بندند
تارهای نفس جان گرفتار | بخط اینکه سر آن چاه ذقن می بندند

صوفیان خود همه در جامهٔ زرق آمده‌اند
زین میان تهمت طامات بمن می بندند

دلی کافتاد بترنج رو در چاه زنخدانش | برآوردن نیارد چه صد کو در ستانش
همی چون برآوردی ز زندان تو بزنها | گر افکندی نه ترکان دل آن چاه زنخدانش

ابرن

برون تازد اگر زلفش بقصد گوی با چوگان | بدین بالای چوگانی گرا ایم گو دینه اش
چو مار دو زخش و بار دگر اندازم بمیدان در | که پندارد دگر کو بد و زباید بچوگانش
من از جان هم اما اگر آن رگ سیاه خود | بهر سیم جام و در بستانه بنشانم ز دستانش
مجعد طره کان حلقه حلقه گرد آن طلعت | تو پنداری شمسی هر حلقه چشمی حیرانش
زنخ بر نشانه و مشکین خال آمیزش | مرا دل زرف و در بله و خونین اشک مژگانش

شبی که رفت از می لب گرانی رفت | میان آن لب و دل رازها نهانی رفت
سراغ لعل تو در خط ندیدیم ما خضر | که در ظلام پی آب زندگانی رفت
بمنزل سر زلف تو راه یافت کسی | که چون نسیم درین ره بناتوانی رفت

خصم از تیر تو پهلو زان رو چاه و تدرک بست / ای کمان ابرو نه بازو نه بازوی مژه شصت

عاقبت پست آمدی در راه آن سرو بلا / چون شد این دل گرد فرش کاو میان آمد شکست

از چه آرد سجده هردم پیش آن رخسار اگر خود / کیش زر روشنی ندارد هندوی آتش پرست

بنده زلف دراز عشقستان سرفرازم / هین مغرو ماکو تهی ایجا چه هرچه آید رد نشست

تا چه کامی ایجا آبا بعشقان گرپای همت / برفراز از آسمان زهشیم از دیوار پست

در هر شکن زلف تو چند حلقه و بند است / و اندر خم هر حلقه اسیری بکمند است

خالی که بر ابروی تو کرده نظران را / بر روی رسد دست که بر طاق بلند است

ساده دبرنی و رخنه انده و رلعنت / هشیار رود ایدل که لبی لبت و ملند است

زان لعل و دهن بر گذر بسته ز حیرت / تا بنگرم حاصل در ره فلکه چند است

جان پیش آورده دم وعده هی مکر است / یکبوسه از آن لعل شکر بار بچند است

پی چشم راو کش سخن از عشق تو بر لب / تا هیچ بگانه که مرا گوش مند است

رسم است کرند از نظر به همگان را / ما را چه بلا کز نظر خوب گزند است

[illegible]

در کام عنبر افشان خوی کرم خواهی آب / مستی افزون گل کنه چون نرگسی کرده آب

جان گراید مرمرا آن زلفکان چاه جهر / سم از قم کارکرد و آنکه بتاب آفتاب

جز بر آن رخسار آذرگون خط سبز نوی / هرکجا دیدم تیلو فر اسمی ز دیده در آب

تا ندیدم آن خط مشکین و چهر دلبند / بادرم ماند که از خون برتر آورد مشک ناب

خوی که چهر از یاسمی چو از دیده لالم ز بک شب / وین شگفتی که از آن زلف گرد حجاب

گوهر دندان بلعل لب ثریا در سنبها / لعل لب ز طلعت رخشان سها بر آفتاب

کشت شیرین خنده آن لعل جان پرور مرا / پسته تنگ شکر تو پرورید با شکر مرا

افسر از آب اگر نور ده آتش از چه زردی / انگبین جهر تو افسر زد و کان آذر مرا

گفتم از خط زردی آرام مرا چون کار جستن / خسته و سودا از آتش فزون این کرم خاکستر مرا

~~گردن طاعت اگر چه جسم از خمار خط~~ / نرم بالین می نهد آن زلف زیر سر مرا

مرد قسم زهر زهر زنده ها ز این زمی / باغ عنبر و آن قمر دلبر طوطی دگر ترا

خوش هوس دارم تو وصل و چشم رز برابر / تا دهر رنگ جوان بلوی بن د خنجر مرا

~~چون بجم بزم می نشینم با خیال~~ / از چه دخور رشته آرد باده ساغر مرا

چون لطف فاروق آن گردم چی که / جمع از چه سیده و آرد می دساغر مرا

کردم خط خاک دل شد نا شد

[illegible]

برگل از سنبل تر خرمن و خروار کنی — نام آن سنبل و گل طره و رخسار کنی
آری از آن رخ و خط کردن خورشید طلوع — همه از غالیه چون هاله پدیدار کنی
نیز تا انجمن از چهره و قد و عارض و چشم — فلک و کمان شمر و ثبت زنهار کنی
جام بردار که نرم از اثر طلعت وی — غیبت نسترن و روضهٔ گلزار کنی
خوی چو آری به رخ از آتش می ساقی نرم — آسمانی همه پر جوشش سیاره کنی
دوری ای دل خطر جان ز نگاهش انگه — از رخ لعلش طلب خاتم زنهار کنی

مهرش به من از جانب خط سیاه است — زنهار که خط سینه مهر گناه است
اینک دلم از صحبت آن ماه — تا بار کی منتظر چشم به راه است
خال دهنش گشته چه اندر ره و در بند — هستم در وی که خود چاه کش اندر پی چاه است
داغ خط مشکین تر بر لوح حسن زد — آن نقش کلف نیست که بر چهرهٔ ماه است
خرمن سنبل زلف که ش سلسلهها کاست — گشتند که یک خوشه و صد خرمن کاه است

زآن لعل

ز آن لعل بر آیم تر چشم همی اشک — ز آن زلف سیاهم اثر دل همه آه است
این دود که سر کشیده از سینه نشان است — این رود که بر دیده بد از دین گواه است

خال سیه بر روی چو مه بر نهاده — از مشک نقطه به گل تر نهاده
بر طرف ماه رشتهٔ عنبر کشیده — در کان لعل رشته گوهر نهاده
آن طره را که طره کرد مشک عنبر است — هر لحظه بر بهانه دیگر نهاده
که در رشته کرده و در پر شکسته — که حلقه حلقه کرده و بر سر نهاده
ز آن حلقه حلقه زلف که بنهاده بر جبین — قفل دل فسرده و آذر نهاده
بر ماه لاله داری و در لاله ای شگفت — بس تنگ تنگ شکر مصری نهاده
ز آن تنگ تنگ شکر مصری مرا همی — گویی بکام عنبر سعوطر نهاده
خون هزار کشته فرو نوش کرده ای — نوشین لبی که بر لب ساغر نهاده
ز آن تابناک چهره و دلاویز کاکلان — اسلام و کفر را چه برابر نهاده
این حکمت از نجات که دارد بر دلربا تو — صلحی میان مسلم و کافر نهاده
خون هنر تو ریختی از آن حسن و خال — تهمت به ماه و جرم بر اختر نهاده

ای مهر چهر دلاویز و زلف بر شکنم — از آن برو بر سنبل ز شب سیاهکم

سرم چو چرخ بگردش شد چو کوه سری — بمهر بسته با کوی آسیا سنگم
مرا خدنگ کمان شد بیاد آن زه زلف — ولی چه سود که تا رهی است خدنگم
ز اصفهان ترکی آهنگها ورا ده حجاز — که من ز یار حجازی عراق آهنگم
اساس سلطنتم داد فقر درد عشق — ز داغ و خاک بر او است تاج و اورنگم
ز دیو طره تا بت اندرم سالک یار — اگر نعال فنر بردن نبوس آهنگم

بعهد طره شیرین لبان آشفته جعد
جنون عشق همی بر فنون فرهنگم

دوشش عکسی ز در گوهر معان افتاده بود — پرتو خورشید را بر باده فروغ باده بود
زانکه گردون و صهبا آفتاب و ماه جام — با چنان خورشید و مه ساقی بچرخ افتاده بود
عکس رخسار ساقی گرمی بود در مرآت جام — با جمال روی ساقی رنگ بر دل داده بود
گفتی گوهر همی اندر ساغر سیماب رنگ — در نسیم باده گوئی بوده بیجاده بود
پی شادی روم از ظلمات غم را اندر زمی — وزره بر دل شد اندوه روشن جاده بود
عنبر خط تیره گر زخشنده رخسارش زاد — هیچ نشنیدم که اهرمن سلیمان زاده بود
چون چراغ اندر شبی و پیش شمشاد و گرد — آه خواف نه کاسکه اگر آزاده بود
بامر آل چشم او آهوی چشم جادوان — دیدم اندر پیش شیر ز غزال ماده بود

نعمت وصل را نازم که بر خوان سخاش
چرب و شیرین آنچه مطلوب است آماده بود

ترک من تا مهین بر آن زلفین … نهاد — چشم بیدار [illegible] اندر بر ار و جای نهاد

عنبر

عنبر خطا و که در صورت انجمن سلسله — عنبر زلفا و که سر بر عارض سیمین نهاد
هیچ [illegible] ندیدم گرشنه زنجیر … — هیچ جادوی ندانم کز سحر … نهاد
عنبر دیدان دل … زلف او همی — کاش … کار کرد این … نهاد
کس شنیدی پرده از سجاده … — یا شنیدی … از … نهاد
گره با چشم تو زلفت … ساز کرد — ورنه ما زلف تو … نهاد
از چه چین … — ورنه … نهاد

چشم خونریز تو را اشک … عشق
آشکارا کرد و نهفت بر دل مسکین نهاد

… تو در گذر توبه راه من — گر می خورم بگردن حشمت گناه من
من خشک لب ز ساقی رحمت … — … پناه من
… — شنعت مران که … خانقاه من
… — ره بر صد … خواه من
بسیار درد دل … خون — باری اگر بچشم تو افتد نگاه من
… — در سایه حمایت زلف سیاه من
… — آتش زند بخرمن مه برق آه من
… — محراب ابروی تو شود قبله گاه من
ساقی قدح بیار … — با آفتاب چرخ … ماه من
زاهد بنه غرور که در باد … — ترسم که خرمن تو کم آید ز کاه من

برخاک ره آتشش اگر هست هنر
با تاج آفتاب زند پر کلاه من

چنین که از آتش دل دود میرود بسرم … چرا چو عود نمیسوزد از تف جگرم
عجب که سوز دلم کم نمیشود با آنکه … بموج دیده چو در بانشسته تا کمرم
چنان بسوز تو گرم چو شمع از آتش گل … که گر سرم ببری از خود نمیشود خبرم
مرا که شام فراق تو صبح کرد سیاه … چه روشنی ز فروغ ستاره سحرم
چنان پر است دل و دیده ام ز طلعت دوست … که غیر دوست نبینم بهر چه در نگرم
اگرچه صید ضعیفم طپیده ام در خون … عنایتی کن و گاهی بسوی بر نظرم
بر آن سرشک که نجوشید چشمها گلگون … که می نجوشد کار زر چشمهای ترم
سبک پیاله که خاوم زبان شدم از دوست … بیار ساقی از آن خم پیاله دگرم
بخاک کهنی پاک از کرم بخش بمی … ببخشش که کمتر ز خاک رهگذرم
با دخت صحبت وصلت نوازدم از دل گرم … چنان نفیر که دوزخ بسوزد از شررم

کجاست طلعت جانان که صبح وار ز مهر
برآورم دم و خندد از آن لب شهد جان کرم

ایقدر دانم که از عشقت دل جا گرفت … دوست دارم تا چه عشق است آنچه عشقی با نجی کاری
داده ام دل و دین داده دل سر جان … که حریف عشقی ای دل عشق را این آبازی
ما گدایان ما کلاه فقر بر سر دارم بخود … شهریاران راست در تحلیل دولت سرفرازی
هر که غسل از لوث دل از خون جگر ناکرد طهارت … در صلاح عشق و عصمت ترک دامانش نمازی

دلبر

چون خلیل از کعبه دل آتش غیر دوست زدا … آزرا تا کی این بتکاری و بتخانه بازی
خاک بنگاه قناعت جو که این اکسیر اعظم … کیمیای عز و اقبال است و گنج بی نیازی
گر شکستم توبه بد کردم ولی معذور بودم … بود ساقی خلقی می خشکری و دلبر طرازی
کوته ولی قصه آن زلف و رخ کس باطرازا … چون شبان هجر باید روز وصل و درازی
ما و زاهد از زبان آشنائی بیم ها … او بمیدان عراقی من بمیدان حجازی

چون بخندم دل از آتش که ترک می نیش
کرده ام رخ همسر چون خال لعل را بکنار ی

دیده جان اندکی گر روشنائی داشتی … با غبار راه جانان آشنائی داشتی
گر نه این فیض از فروغ روی ساقی بود … جام جم کی گوهر گیتی نمائی داشتی
آینه در بینش از دیدار خود حیران صنع … جلوه حق بینی اندر خودنمائی داشتی
فتح دل درخورد توبت زلف و دست خط نمود … با چنین شوکت سر کشورکشائی داشتی
دل بکشتی بسته جستی در خط شیرین دهان … هم لب نوشین دو اسم مومیائی داشتی
بند بکشادی ز رنگ سیم سارا شام خط … گنج پنهان بهر دو بینوائی داشتی
سود بر سرمایه می افزودم از سودای گنج … جان اگر در رشته لعلت روائی داشتی
سایه خط همچو ظل زلف بودی بی کمال … گر همی بر زاغ فر همائی داشتی
دست شیرین خطش از نیش بگر کاش زان … دار خاصیت مردم گیائی داشتی
گر در آن سیمین غبب دیدی سکندر آب خضر … چون ذقن بر دوشش کشکول گدائی داشتی
جامه بر بر بر رنگ زرق گر آمد اسیر … کاش نام فقر و کام پارسائی داشتی

ز برج چشم هلال جام طالع گشت یاران — مبارک باد یا رب این مه نو بر قدح خواران

بطرف ساتکین باده طالع گوشه ساغر — چو بر طلعت هلال ابروی خورشید مداران

چرا افسرده ای زاهد بیا گر برق آتش — چرا خندیدی ای آدم اگر با آه دردمندان

تو شیرین در شکر خواب صبوحی خفته در حسرت — بگردون رفته شور ناله شبهای بیداران

الا ای زلف در فردوسی از آن طلعت روزی — چرا تاریک روی همچو سیمای گنهکاران

بخط استی سر جاده ذقن رستیم آزاد — که این خال سیه حبس ابد شد بر گرفتاران

مرا زان زلف زهر افعی اندر کام و دم بادم — ترا زان لعل نوشین خنده بر زهرم شکرباران

مرا با لعلش ای ساقی حدیثی هست پنهانی — مده نم نم مده چشم خم که مستند هشیاران

هنر دانی دل ما گیست در دیوان غمزه

غزالی هست پی در بسته کاخ جگرکیان

ز شام زلف تو آنان که در شبه هستند — ز طلعت تو موی سیاض صبحگهند

ز طلعت است و نه ابرو که گردش دو هلال — خمیده از پی تعظیم ماه چارده اند

سر دو شش که خطا سکی ز نقاب خط — بجنده کش شهان درجات سپهند

بعیش خفیه مقیمان صدر میکده‌ها — مرید طاعت زندان کنج خانقهند

یکی بدیده رحمت ببین که اهل نظر — ز چشم شوخ تو در انتظار یک نگهند

بر آستان تو دهر افسران چرخ سریر — اگر بر تبه خاک رهند تاج دهند

بباده دهر سنج آن دو زنخ که طره او — ترازوی است که چون آفتاب در چهند

ز بحر باده کسانی که جسته اند کنار — اگر محیط تو باشند غرقه گنهند

نگه ز نرگس تو بگشا عقده ز قبا بگشای — که سرو و ماه نه در خورد جامه و کلهند

ز طرف چهر بر آمد طلیعه لشکر خط — نگاه و زلف قتلاوز و ساقه سپهند

زنند چهره با بان قدم با فرنگی

بگو هنر که گدایان عشق پادشهند

چشم دو دل که با دو سواد سر ندارد — ذوق روان نداند حظ نظر ندارد

از رشک آن که جان داد از روی کویت — کس کشته عشق را از خاک بر ندارد

جز آن بیان که گردت با سر بیک تجلی — کوه این کمر ندارد

منعم ز وعظ فرمود ناصح مگر جز این ناز — حرفی دگر نداند کاری دگر ندارد

با هجر او ز نیران هیچم مکن که دوزخ — از آتش جدائی سوزنده تر ندارد

واعظ ز قهر یزدان راند حدیث ... — زان لطف بی نهایت مسکین خبر ندارد

بده در ساغر می جهت خون چه خوردن — کنار چشمه حیوان بتشنگی مردن

بر نقوت می بنگش کزین معجون — مقررست مداوای ضعف دل کردن

بیار رحمت او اگر چه خرم هم عذاب — بدولت کرم او است ظن بد بردن

ز ناله توبه کنم شو ز میر رحمت بر کس — که جرم نالکه توبه کردن یا گناه می خوردن

توبه خواست دل زراه عذر [illegible] — کنون باید بسی عذر توبه آوردن

چو دست داده هوس جام و [illegible] — به غیر [illegible] جانان نشاید آوردن

به طلوع می از جام [illegible] کرده — خلاف [illegible] رخ با آفتاب بر آوردن

بیا بس توبه هر خواست که می کردد

بخنده که صراحی بخرابی [illegible]

ای خم زلف ترا با تار تارها — تارها تا بسته اندر جگر چون مارها

گر [illegible] این بر بالا [illegible] — سروها سرها بر آرند از سر دیوارها

بنده آن لعلت [illegible] و طره و خالم [illegible] — کعبه ها بتخانها تسبیحها زنارها

پیش شرح قصه از آن طره [illegible] — دارم از افسانه تیمار او طومارها

[illegible] حلقه [illegible] — با تو [illegible] خود باری [illegible]

حلقه گیسو گران دلها [illegible] — جلوه بالا [illegible] سرها [illegible]

ایمن از تاراج گلچین [illegible] باغ گل — خوش بنهادی گرد بر گرد وی از خار [illegible]

آتش [illegible] — اشک مجنون [illegible]

هندوی آن [illegible]

بسته از هر گوشه بر هر خوشه خروارها

[illegible] محتاج [illegible] مشتاق [illegible] — [illegible] رخ گلگون [illegible]

سینه [illegible] دل — سر بصحرا [illegible] این دیوانه [illegible]

[illegible] خون مژگان [illegible] اشک من [illegible] — [illegible] آتش دل [illegible] عشق [illegible]

زان لب [illegible] — چند ای عشق [illegible] سرد

چند چند از الفت [illegible] — خلوتی کو تا نشینم [illegible] خرد

[illegible] چشم [illegible] — باش تا [illegible] دل [illegible] کرد

ساعد [illegible] — بس که [illegible] این [illegible] برد

[illegible] تو باشد [illegible] با غم [illegible] داغ — با گل [illegible] غم [illegible] باغ [illegible]

میرود از دیده شمع روی او یاد [illegible] — [illegible] شعله جان [illegible] بار برد

در جهان نقش عشقی [illegible]

خواهم بچشم اشک [illegible] گردد — تا چشم [illegible] دل آگاه گردد

کو وصل [illegible] این سرکشی [illegible] — جز در قدم زلف تو کوتاه گردد

[illegible] — [illegible] این جا [illegible] گردد

در کار [illegible] — [illegible] ایام تو یکباره گردد

[illegible] از همه [illegible] — یارب که کسی رانده درگاه گردد

در کوی طلب راه بجایی [illegible] — تا بدرقه لطف تو همراه گردد

[illegible] — تا [illegible] از ناله [illegible] گردد

در حلقه [illegible] — [illegible] ماه گردد

بر خاک [illegible] — [illegible] از عشق تو [illegible] گردد

خلوت جان را فروغ از قرشاه دیگر است
کز هر سوی جهت بسته ره دل [illegible] تحت
راه عشق است این هوس ابرام [illegible]
دعوی عشق تو زد دم [illegible] در دل کرده
گفتم از مستی به هوش آیم به تقدیم عذر
هر سر موی تو زد خون است بر گردن دلی
آه و اشک [illegible] چشم [illegible] عفو
می [illegible] [illegible] ده از چشمان تار
در حقیقت [illegible] نوعی [illegible]
که دهر [illegible] منظور حی [illegible] باز
با هزار امروز اگر بوی نظلم [illegible] کار

روز وصل ای دل [illegible] و هجر [illegible] است
تا برسم دفع صفرای غم و سودای عشق
کاهم [illegible] کاهم [illegible] دل
بر در یارم [illegible] بیچاره [illegible]
ناله [illegible] آمد [illegible] بانگ [illegible]
بر فقه [illegible] خط طره [illegible]
زان دهان و لب [illegible]

روزن ما روشن از خورشید ماه دیگر است
فارغ از سوی جهت [illegible] راه دیگر است
عقل بود در هر قدم زنجیر [illegible] دیگر است
بر در تسلیم جان [illegible] کوه دیگر است
کعبه مستی جرم و هشیاری گناه دیگر است
خون ما در کوی زلف سیاه دیگر است
تشنه اشک [illegible] سر گرم آه دیگر است
[illegible] [illegible] دیگر است
عارفان را [illegible] نوعی اشتباه دیگر است
آنکه [illegible] دادخواه دیگر است
داوری [illegible] دیگر است
هر که [illegible] جان [illegible] است
دخمه بقراط [illegible] افلاطون [illegible]
دست حرص [illegible] کردم [illegible] است
[illegible] است
[illegible] است
تا [illegible] چشم [illegible] است
جاودان آب بقا [illegible] است

زیر پای زلف خط بر مور [illegible] بس
گوشه ایوان از ابروی شوخ یار بس
شعله پوشیده در خاطر سوزی در [illegible]
بر کمر بار [illegible] سنگ [illegible] است
آه [illegible] محراب شیخ [illegible] است
آتش افتاده در خرمن [illegible] است

صحرا [illegible] لب [illegible]
[illegible] در نظر [illegible] است

خام زلف یار [illegible] خواهد گرفت
بر [illegible] خط [illegible]
[illegible] آن طره [illegible]
[illegible] چشم [illegible] یار
[illegible] حسن [illegible] خط
[illegible] دل [illegible]
[illegible] لطف [illegible]
[illegible] چشم [illegible] یار
[illegible] این [illegible]
شعله دل [illegible]

دام ادا [illegible] خواهد گرفت
[illegible] چشم خواهد گرفت
زاهد مسجد [illegible] خواهد گرفت
دیده [illegible] دامان خواب [illegible] خواهد گرفت
ترک چشم [illegible] خواهد گرفت
[illegible] خواهد گرفت
[illegible] خواهد گرفت
خرده [illegible] خواهد گرفت
[illegible] خواهد گرفت
دود [illegible] آتش [illegible] خواهد گرفت

جز [illegible] ابروی [illegible] باشد
عشق [illegible] تا خود [illegible]
[illegible] سوزی [illegible]
عمر خضر [illegible] حیوان [illegible]
با [illegible]
هر که [illegible] چشم [illegible]

کعبه [illegible] باشد
شمع [illegible] تا [illegible] باشد
[illegible] باشد
خاک [illegible] باشد
[illegible] چشم [illegible] باشد
بسته [illegible] باشد

خیال مژگان که بود ابروی [illegible] در حلقه — جا خوش [illegible] آری در آن کشور [illegible]

بکیم امروز مشق عشرت [illegible] خود — عیش آنکه ز عزاز شاه و ساغر باشه

این [illegible] رقص [illegible] از تحرّی — تا چشم [illegible] هر کرت باده [illegible]

مگذر ز یک خشم ز گلها زلف ای چشم [illegible]

همه چشم از [illegible] خون زر در [illegible]

زانکه خون آلوده سازم اگر خشم آنباکه — تا [illegible] دیده در [illegible] توجه با چشم اگر

ز کمند [illegible] تا که خواهد برید — مرغ [illegible] که [illegible] بار [illegible] ز خاک

صدره [illegible] چاک [illegible] زلیخا [illegible] — فاش [illegible] اگر یک [illegible] زلیخا [illegible]

رود خواهر [illegible] مریم [illegible] عیسی [illegible] — نطفه [illegible] خشم [illegible] تا که

مرگ در دریا خواه [illegible] خواهد [illegible] — [illegible] دل [illegible] که دادم [illegible]

زان [illegible] کلفت [illegible] — در [illegible] مرکم [illegible] زنگ

کشته شمشیر [illegible] — غرقه توفان [illegible] دریا [illegible] باران [illegible] تا که

از آب [illegible] چشم دل [illegible] خون [illegible] — [illegible] خواهی [illegible] که

باده [illegible] خواهش [illegible]

[illegible] که با صد [illegible] خواهد [illegible] که

نگاه مست تو دید [illegible] دل [illegible] تو دادا — هوا [illegible] تو کردم که [illegible] قادم

بر آستان امید [illegible] — بی [illegible] نشستم [illegible] راه [illegible]

اگر [illegible] بخوانی [illegible] — [illegible] تو [illegible] ایستادم [illegible]

با [illegible] سو ادر [illegible] — [illegible] سوادر [illegible] بادم

ز موج دیده [illegible] — نه [illegible] وعده [illegible] بادم

دلم [illegible] — [illegible] زجه [illegible] زجه [illegible]

[illegible] اگر [illegible]

اگر [illegible] روان [illegible] وجه تو بادم

اگر [illegible] زلف [illegible]
در زلف [illegible]
[illegible]
[illegible]

منکر از دیده [illegible] از قره [illegible] آید — گر ز چشمه [illegible] آید

خنده [illegible] عشق [illegible] دل [illegible] — [illegible] باز از گل [illegible] آید

سعد [illegible] نحس [illegible] هر چه [illegible] — [illegible] طلعت میمون تو [illegible] آید

کمر از زلف [illegible] نافه [illegible] — نقش [illegible] آید

از [illegible] چهر تو چون [illegible] — [illegible] آتش [illegible] آید

مرکز [illegible] دل [illegible] — [illegible] اگر [illegible] آید

دفع علت [illegible] درد — [illegible] آید

جون [illegible] فلک [illegible] — [illegible] عقد [illegible] آید

آسمان شرف [illegible] — بر [illegible] چهره [illegible] آید

دیریست که [illegible] — [illegible] نظران [illegible] نظر [illegible]

مردم [illegible] — [illegible] دل [illegible]

[illegible] عزت — [illegible] خیال [illegible]

خوش [illegible] — [illegible] نظر [illegible] حسرت [illegible]

[illegible] — [illegible] تاب [illegible]

[illegible] — آنگاه [illegible] خوف [illegible]

یار [illegible] — [illegible] ای مرغ [illegible]

[illegible] دل [illegible] — ای دل [illegible] خیال [illegible]

ای [illegible] — با [illegible] رونق [illegible]

ای خواجه [illegible] — [illegible] در [illegible]

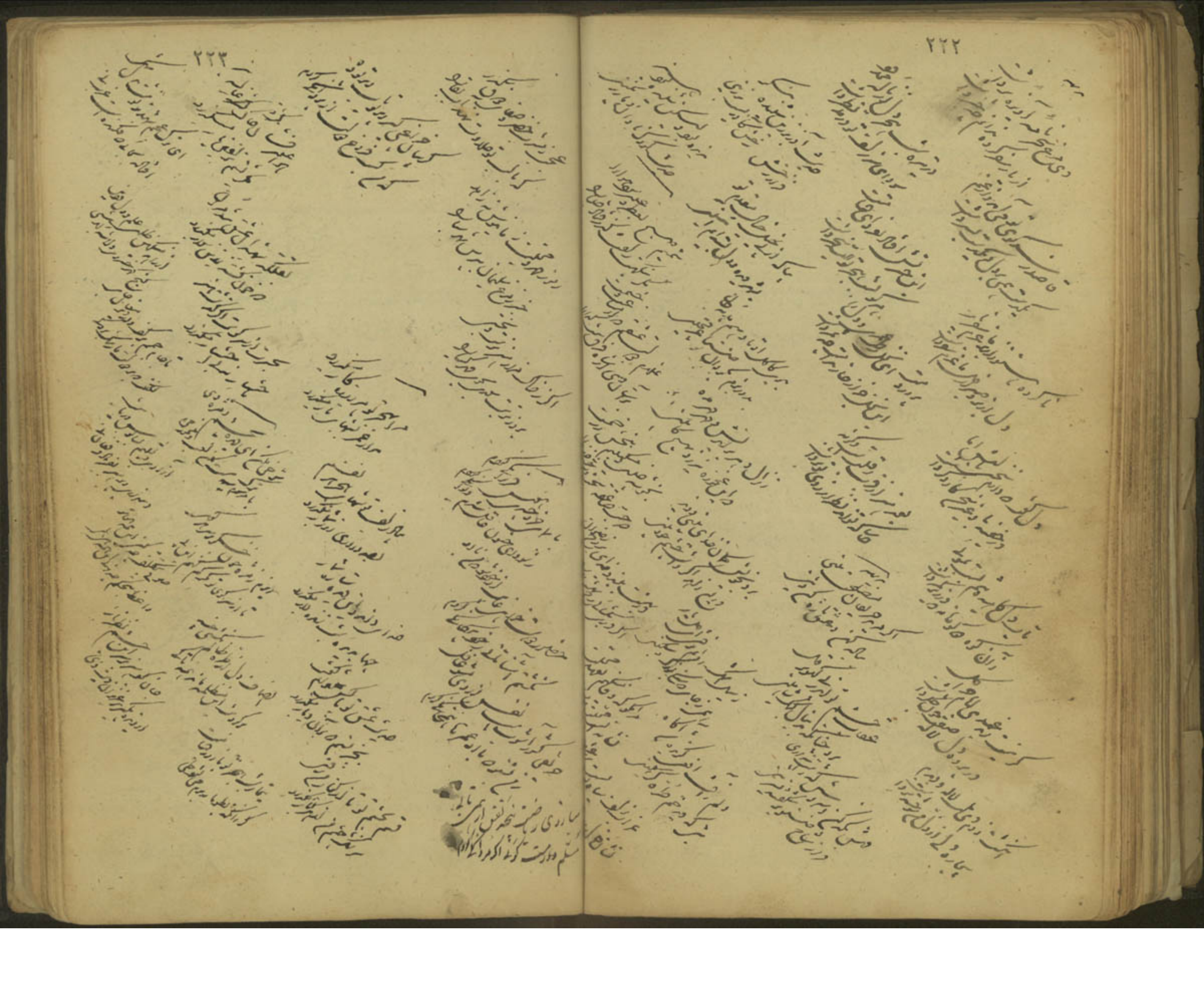

[illegible]

نماز اول ماه

از حضرت امام محمد تقی علیه السلام منقول است که هر گاه ماه تازه در آید در روز اول ماه دو رکعت نماز کن در رکعت اول حمد یک مرتبه قل هو الله احد سی مرتبه بخوان

سی مرتبه

و در رکعت دوم بعد از حمد سوره انا انزلناه بخوان و بعد از نماز تصدق کن چون چنین کنی سلامتی آن ماه را خریده ای از حق تعالی و در روایت
دیگر است مستحب است بعد از این دو رکعت این دعا بخواند بسم الله الرحمن الرحیم وما من دابة فی الارض الا علی الله رزقها ویعلم مستقرها ومستودعها
کل فی کتاب مبین بسم الله الرحمن الرحیم وان یمسسک الله بضر فلا کاشف له الا هو وان یردک بخیر فلا راد لفضله
یصیب به من یشاء من عباده وهو الغفور الرحیم بسم الله الرحمن الرحیم سیجعل الله بعد عسر یسرا ما شاء الله لا قوة الا بالله
حسبنا الله ونعم الوکیل وافوض امری الی الله ان الله بصیر بالعباد لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین رب انی
لما انزلت الی من خیر فقیر رب لا تذرنی فردا وانت خیر الوارثین نماز آیات چنین ترتیب کند نماز آیات [illegible]
باد و کسوف [illegible] آیات [illegible] از جمله که واجب است برای رضای خدا واجب قربة الی الله پس تکبیر احرام بگوید و حمد و سوره بخواند
پس رکوع کند پس سر بردارد [illegible] در سر برداشتن الله اکبر بگوید پس باز حمد و سوره بخواند پس رکوع کند تا پنج رکوع [illegible]
و از رکوع پنجم در سر برداشتن سمع الله لمن حمده بگوید پس سجده کند دو سجده بجا آورد پس برخیزد و رکعت دیگر [illegible]
و در سر برداشتن از رکوع دهم [illegible] سمع الله لمن حمده [illegible] رکوع اول [illegible]
[illegible] سوره [illegible] اعاده [illegible] سوره [illegible] تفریق کند [illegible]
و همچنین در رکعت دوم [illegible] حمد [illegible] سوره چنین تفریق کند [illegible] حمد و سوره [illegible]

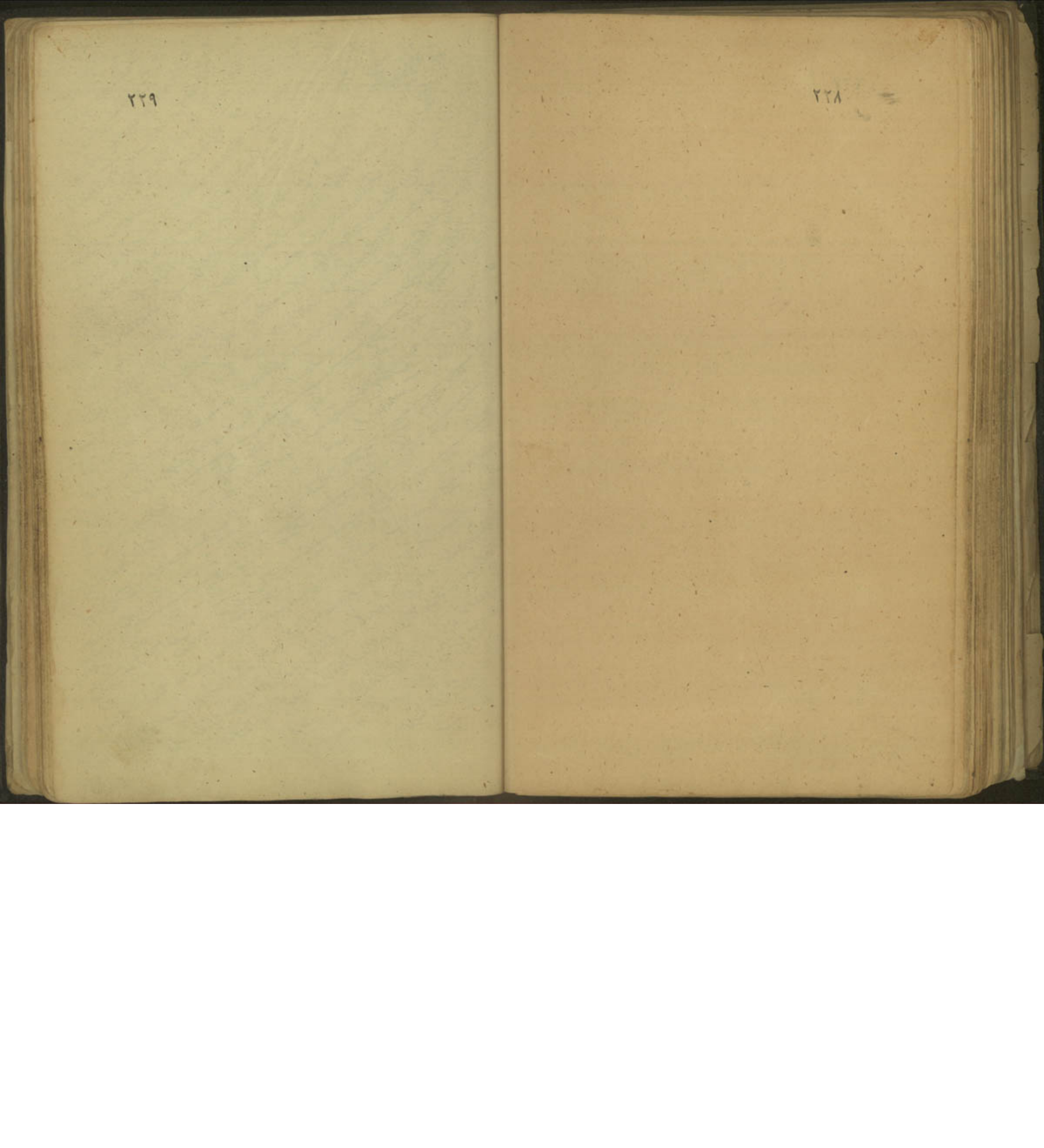

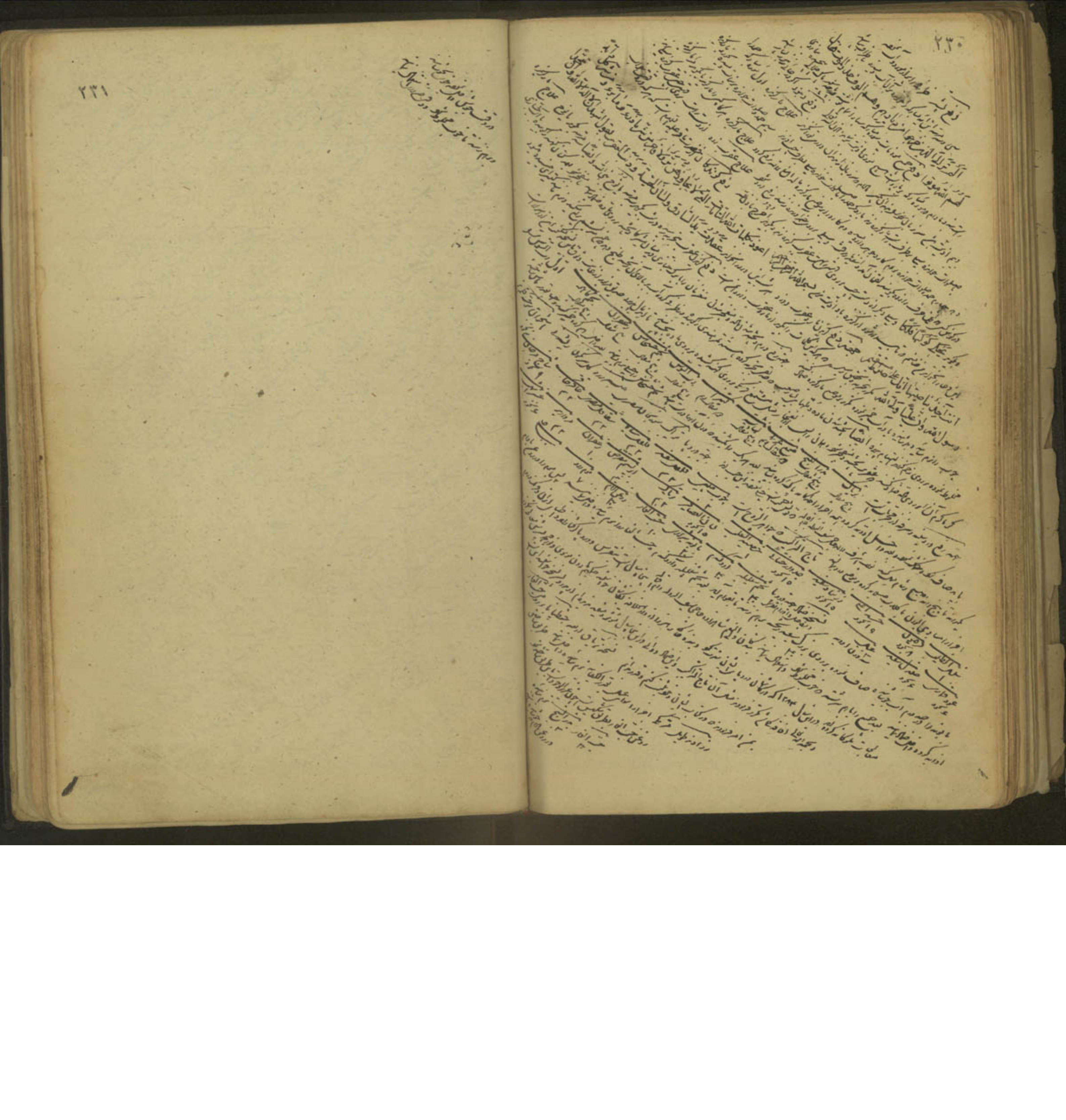

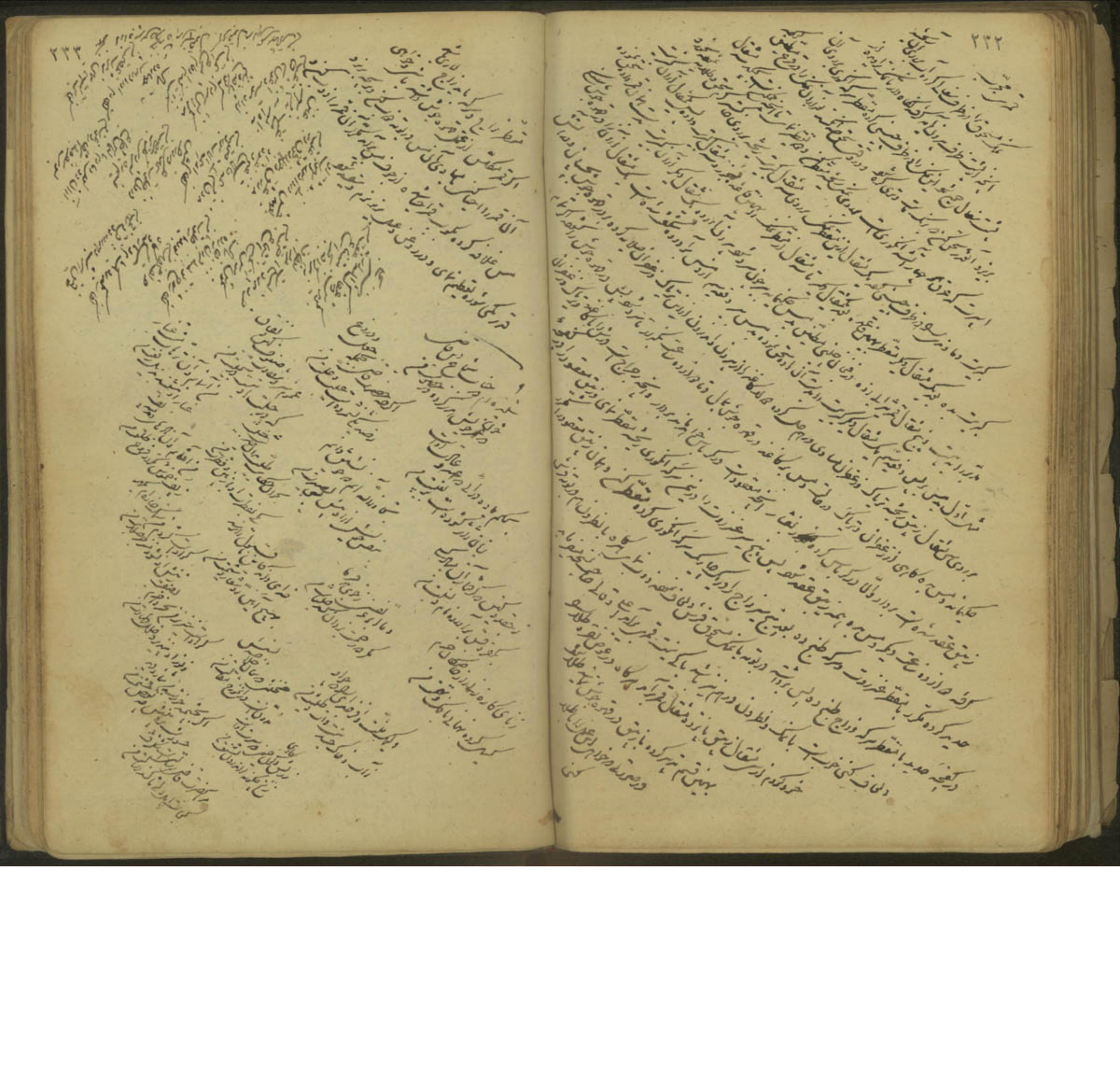

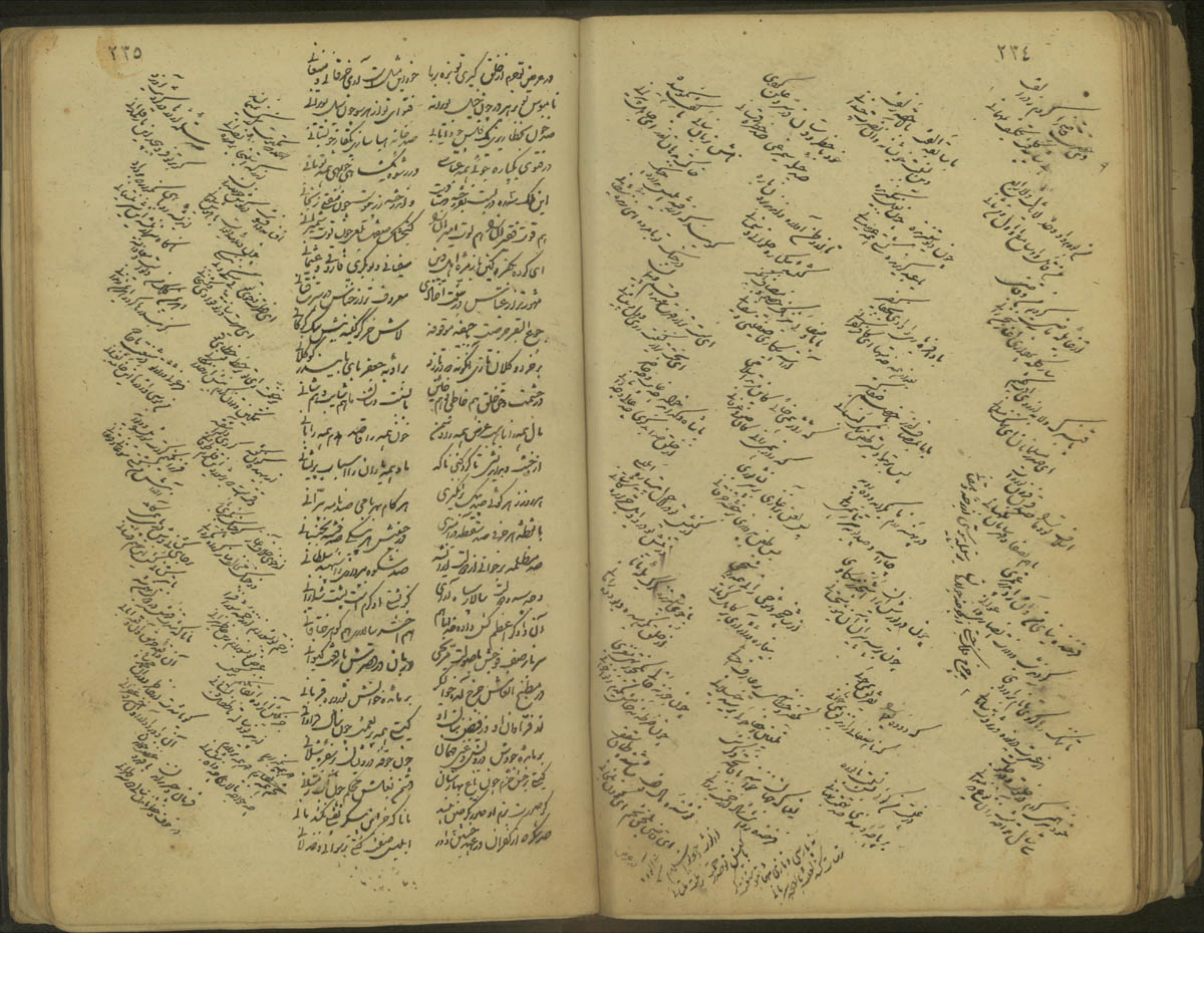

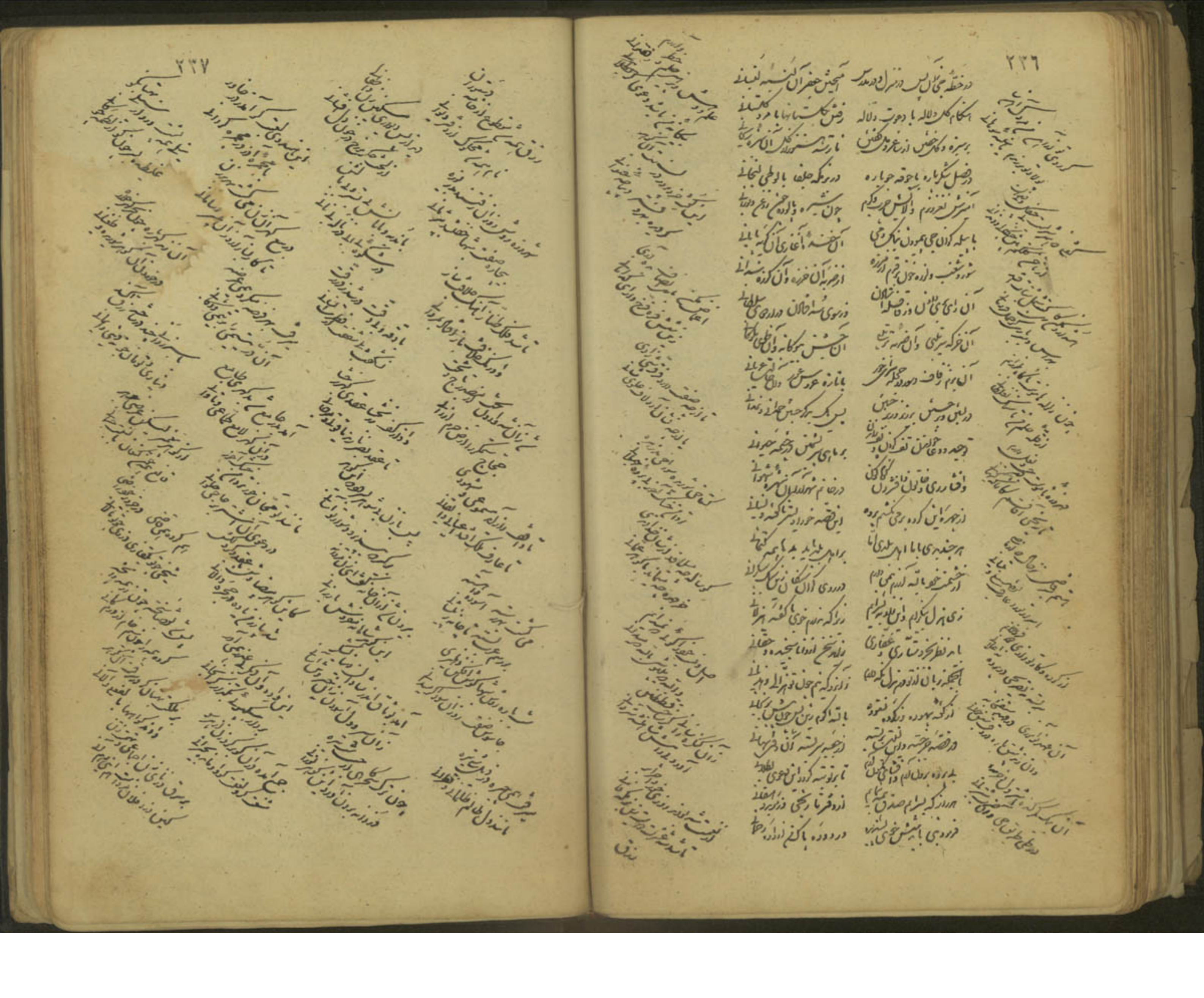

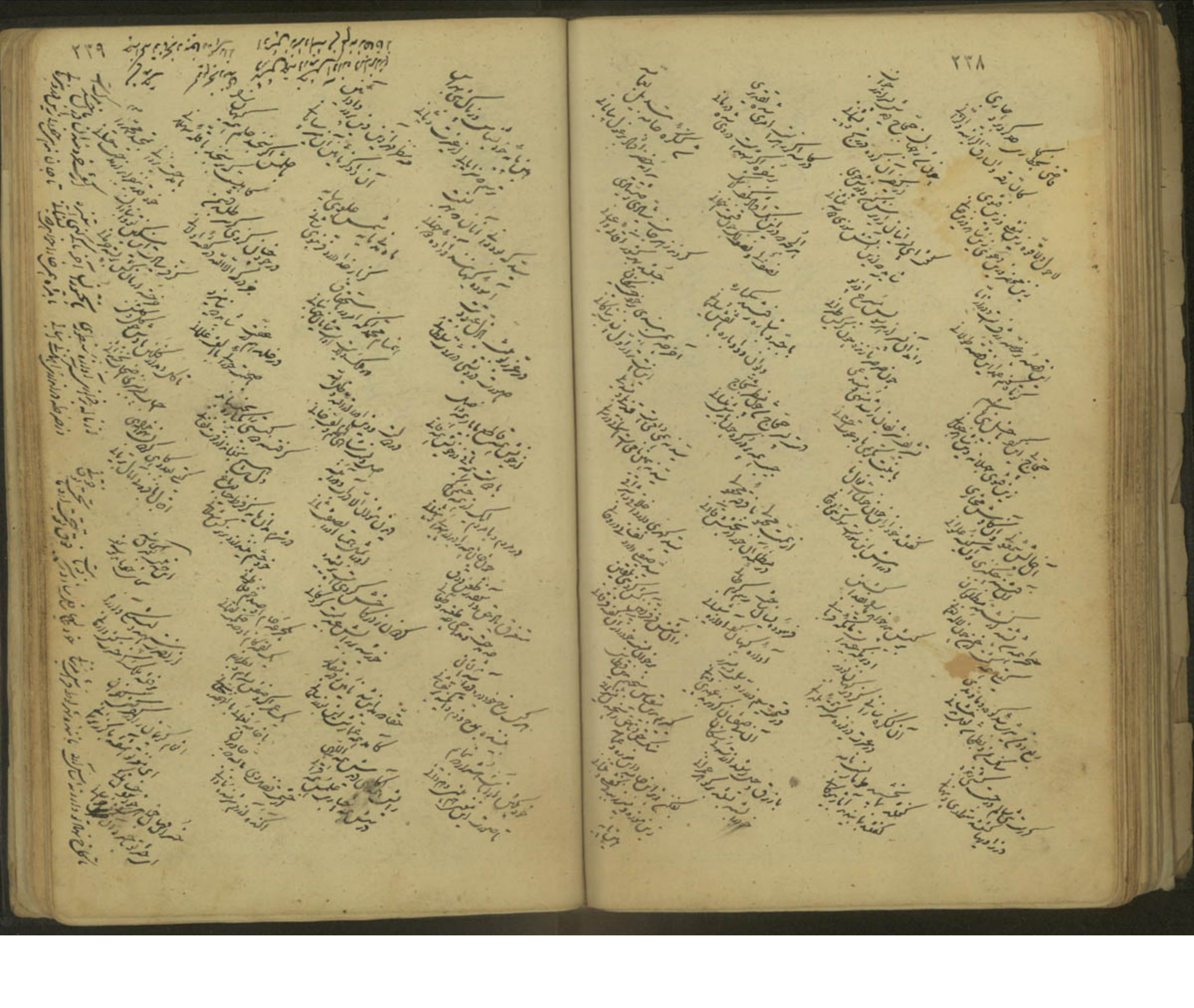

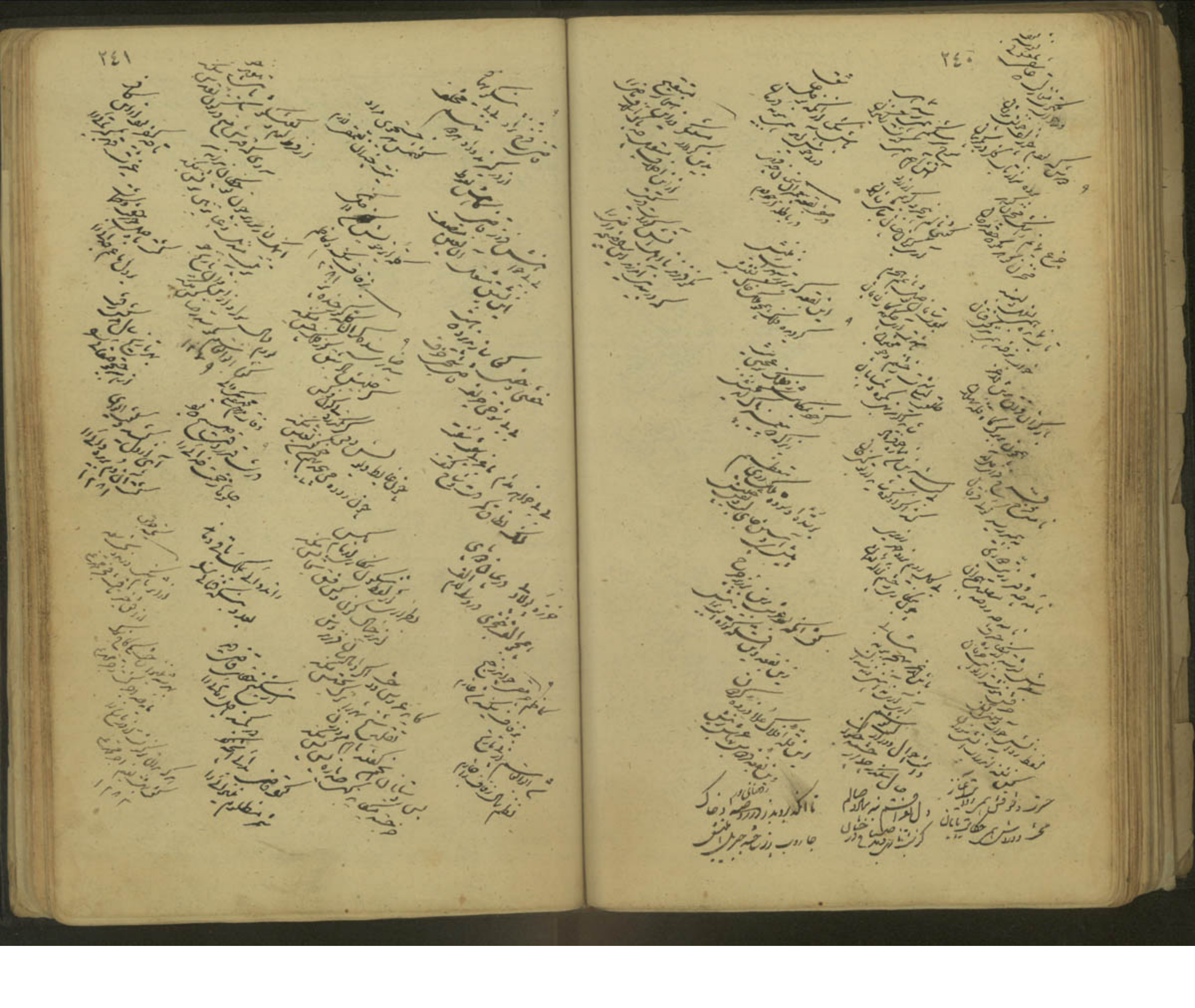

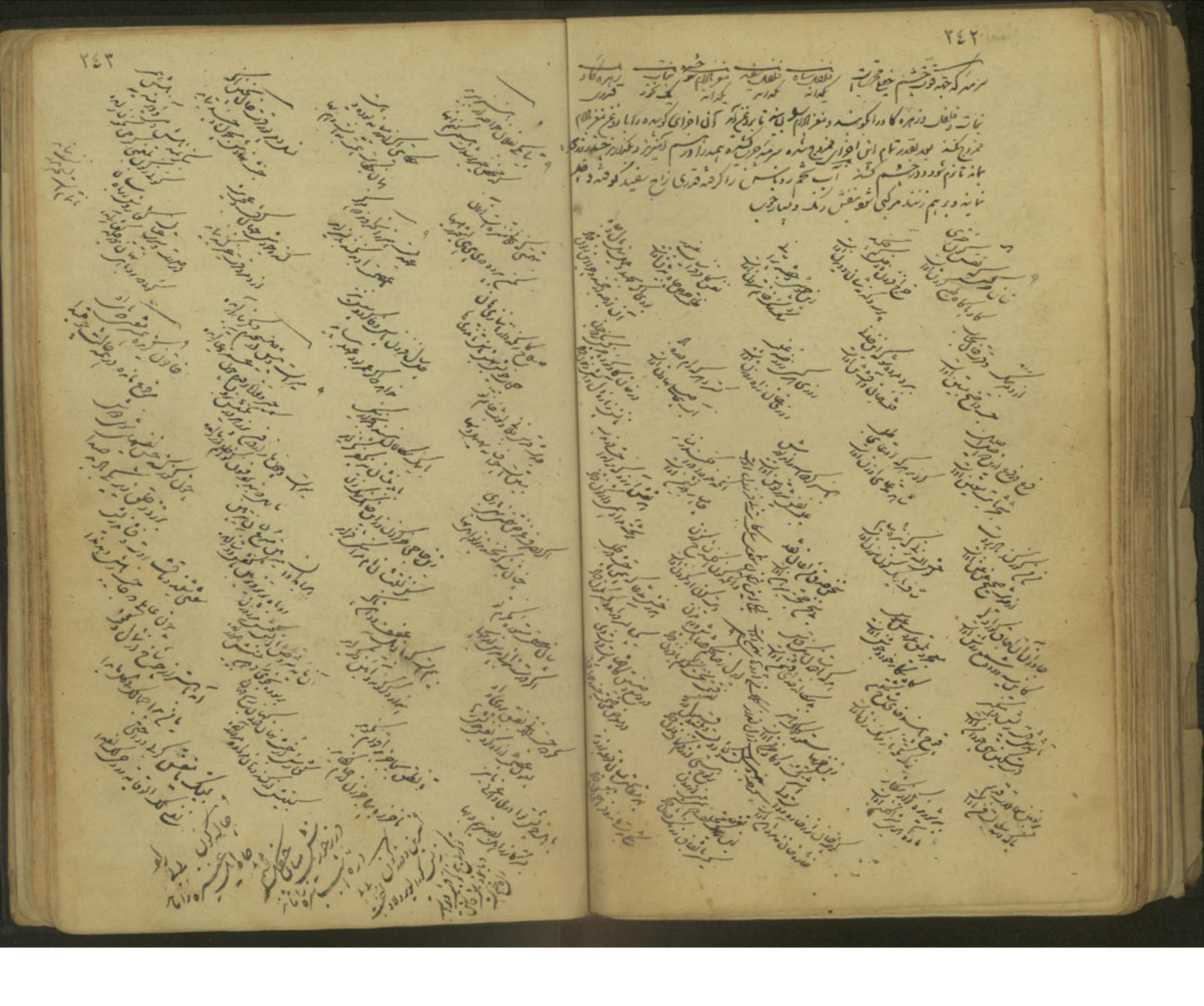

قطعات

١

از حسرت آن دو زلف مشکین | خونین جگرم چو نافهٔ چین
در تیره شب غمت بچشم | بستید ره خواب بالین
بی ماه رخت هزار خورشید | روشن نکند مرا جهان بین
نالان بشب سیاه من نیز | ای روی تو آفتاب بنشین
شب تا سحر از غروب ماهت | از دیده کند طلوع پروین
زلف تو و دستهای سنبل | روی تو و باغهای نسرین
با قصهٔ عشق ما و حسنت | حرفیست حدیث ویس و رامین

مام و پدر زمانه جاوید | از چون تو صنم عقیم و عنین
تا زلف تو کوهت نوبت کفر | رکان تو کرد غارت دین
نقاش ازل نقش رویت | بر صنعت خود کرد تحسین
جز آن لب و آن کلام نشنید | از چشمهٔ نوش آب شیرین
در هجر تو هم مگاه خندان | از شوق دلم مسرور خندین
بیچاره دل اسیر در آن زلف | چون صعوه اسیر چنگ شاهین

ازرشتی التفات خسروانه
پاکی نبود بهیچ رویم | در عشق تو ای نگار شیرین
عقد تو ببند تیغ در دل | گر با نشان جهانیان کین
سیف انه را داگه کواش | بر بندم دخول ده هم کابین
| تعظیم برد بر قدر تمکین

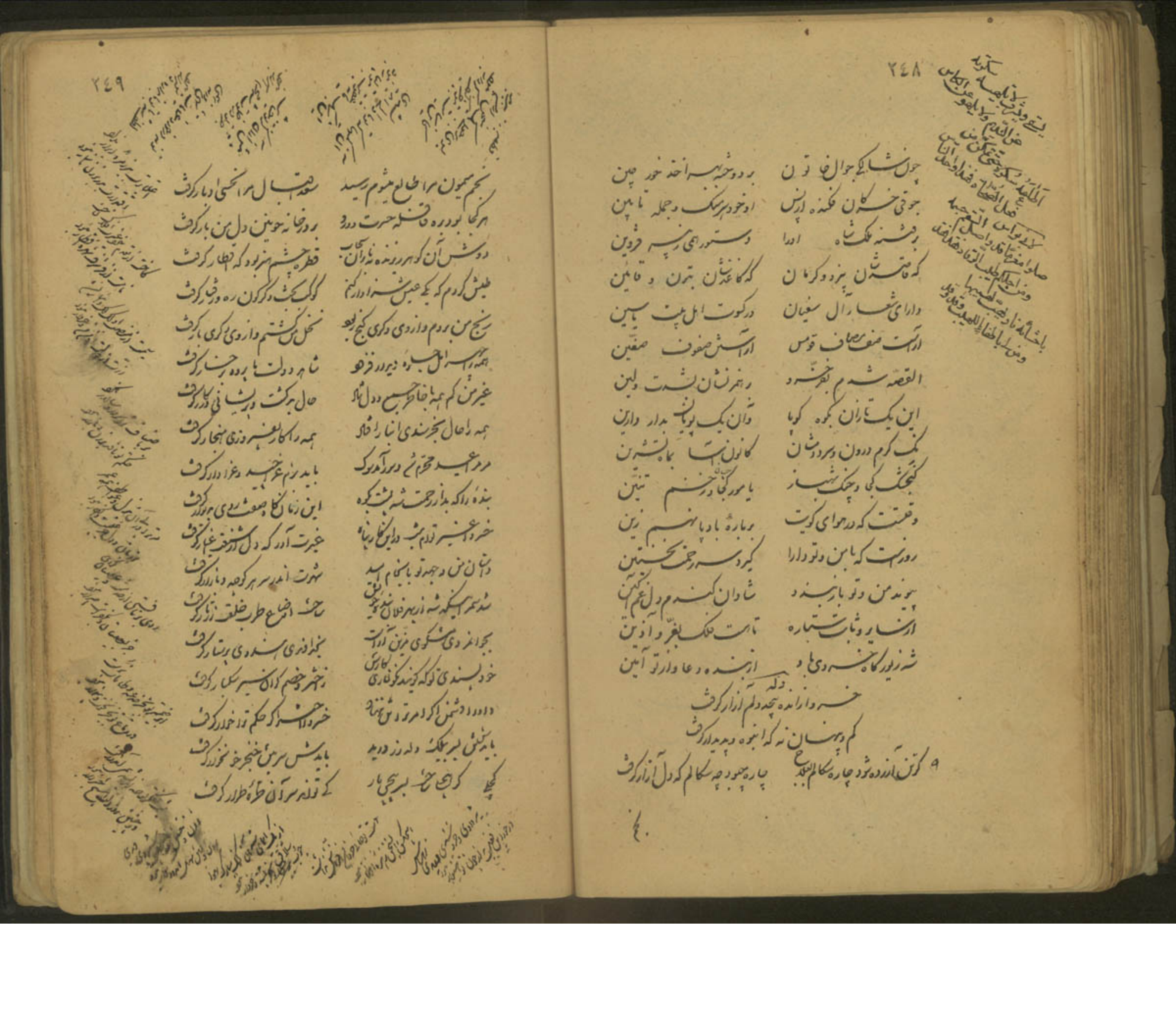

چون شاه که جوان ... تو ن | بر دو چه بسر اخذ خور چین
جوقی خسرکان فکنده ارس | او خود بر سنگ و جمله تا پین
بر دشنه ملک شاه ادوا | دستور همی بر سپر فرودین
که قاعده شان یزد و کرمان | که قاعده شان بتر و قاین
دارای شعار آل سغیان | در کوت اهل بیت یاسین
ارایت صف مصاف توس | آراسته صفوف صفین
القصه شدم بکر خسرو | رهبر شان نشست ولین
این یک تاران بکوه کوبا | وان یک پویان بدار وارین
کمک کرم درون و بر دو شان | کانون نشسته بماه تشرین
گنجشک کی و جنگ شهباز | یا مور کجا و در خشم تنین
وقتست که در هوای کویت | بر باره باد پا نهم زین
روزیست که با من و تو دارا | گیرد سر جنگ نخستین
پیوند من و تو باز بندد | شادان کنم دل غم آگین
از ثابت و سیار ستاره | تا هست فلک بلغز و آذین
شه زیور کاه خسروی باد | از بنده دعا و از تو آمین

خسروا رانده چه دلم ازار گرفت
کم دهنان نه که انبوه و جه پیدا گرفت

کرتن آزرده شود چاره بکالم العلاج | چاره چبود چه بکالم که دل آزار گرفت

نجم میمون مرا طالع میشوم رسید | سعد اقبال مرا نحس ادبار گرفت
هر کجا بود ره قافله حسرت درد | ره در خانه محزون دل من بار گرفت
دوش آن کو هر روزه نه از آن سحاب | قطره چشم هنر بود که قطار گرفت
طیش کردم که بکی عیش شد او ار گم | کوکب بخت دگرگون ره و رخسار گرفت
رنج من بردم وازوی دگری گنج ربود | نخل من کشتم وازوی دگری بار گرفت
همه را اسب امل بود زیر ادرفش | شاه دولت با بردی رخسار گرفت
غیر من کم همه با خاطر جمع و دل شاد | حال بر گشت و پریشانی ادبار گرفت
همه را حال بخرسندی انبار افتاد | همه را کار بغیر وزی هنجار گرفت
مردم اید محرم ز دیر آمد و ک | باید نه غم آید دعوا دار گرفت
بنده را که بد از رحمت شه ... | این زمان کار ضعف ... گرفت
خسرو غیر تو ... داین ... | غیرت آرد که دل از ... گرفت
دشمنان من و چهره تو با سکام اسید | شهرت اندر سر هر کوچه و بازار گرفت
شد بهم ایکه شه از بهر فلان شیخ ... | ساحت انجمن طرب خلق ز ادبار گرفت
بجوانمردی شکوی مرزن ... | بکرا فزدی اسندی بر سار گرفت
خود پسندی تو که گویند کوفاری | ز خنجر خصم که آن سبک گرفت
داور دشمن اگر امر تو ... | خسروا خسر اگر حکم تو ز خروار گرفت
باید کش ... ولد زر و دیم | باید ش سر بن خنجر خونخوار گرفت
کیچا کز ... | که تو از سر آن طره طرار گرفت

صدر البندقه را بجست حال خویش | در کار خویشتن شبلی آمدم بیاد
مروی بمرز مرو زبودش باکیه | فحلی که هست اصل که تا زبان زاد
برمادیان هرکه فرو راند فحل ازو | یک باره سیم و یک بره از جرس ستاد
شخصی ز طوس مادیان بره و سیم داد | جا را سبه راند خنگ عجب بران نژاد
تلیم کرد وجه معتبر بمروزی | پس مروزی نرینه بر آن مادیان گشاد
فحل آن لغوظ نزه براه دگر فسرد | یعنی بسوق خالصه لیس و حرث او نتاد
طوسی هر آن عمل که بدید رفت و داد | کش زان عمل نه سودی و بودی بخیر باد
ابرام جست دگر آورد و مروزی | اقرام نانموده عشم زیکی خلاد
هنگامه گشت گرم و بکاوش رسید کین | غوغا فره بحث و هراور کشید درد
در آن ستیزه مروزیان جمله متفق | وز آن میانه طوسی مسکین نالفرد
گفتند پس بطوسی با قهقه کز چه خوش | یا بر مراد بره و سیمی نما فراد
زی طوس تا بیامد بر ماکیان ورش | مقصود بردش همچو یکی شیر نگین قود
مردی بره بردوش از گرد به ز هیچ | جوفی و زرکی کجا حال چنین باد
گفتا که بدره زر دقیقی و بره | در مرد و دام بودم و یک ره [illegible] دزد
این ماجرا مطلق حال من است و تو | خدا که شکر کنیم ز روی اعتقاد
زد یکی [illegible] باید اشتعال | [illegible]
خونم همی چکد زبان ز زدوم ضمیر | به [illegible] همی جهد [illegible]
روزی نفوذ باید گویم اگر اعوذ | دیو [illegible] خوانند

نک خو ترا اگر بدطالع نسیم | خود زود ترا اگر دل عنکبین کنیم شاد
ور را اجازت سفرم بخش ورنه نیز | رفتیم بی اجازت دولت زیاد باد

٩ گفتند که در منزله مهمان و نانی | کس هیچ ندیده است ندیدو و ماند
نشناخته نادیده نسنجیده بجسته | دل زاغ شد و قلب و لای تو گزیند
مخدوم ستودیم و خداوند بر هم | به سابقه معرفت و لاحق پیوند
دیدیم و نیامد چو تو شخصی و لیکن | روح پدرت شاد بدین ذره فرزند
کون زن همچون تو پسر زوجه مخدوم | کور پدرش تو ر بچه خداوند

٩ خوش گوارا بود بمطعم ذوق | در مجاعت نبات خائیدن
زان گوارنده تر بمشرب لفظ | با جماعت نبات گائیدن

٩ شاهرخ آن کس کش کان دیرها گویند تخم | روز کون دادن از آن کس کش تفحص میکند
کونش اندر کون و که کس گشت و کونش [illegible] | حیرتی دارم چرا قرنی تخلص میکند

٩ زیر و بالا دون و والایش ولیس درجهان | با دلی هشیار و فرهنگ زدل هشیارتر
هیچ نشنیدم ز قوتی خان [illegible] | بجا ترکیبه بر تر و زر تر طرار تر
زان پس از دیوان یکی یعنی عشر نام [illegible] | حیز تر دیوث تر [illegible] تر بیکارتر

۹ خیاشهای چرخ سفله برورمن که دور زش ... غم ما مونس خاین علیم دان دیس خانش
قبحان اته او دیو انه رهبار این کهان ... که بعد از خانه آن دانه شانه میر دیوانش
که کولک خروش آخر یه بو لک برو بش آه ... قبا کیسه لای کاله کلاه انسر از تود انش
عجب کم العجب بر خاست صنیغم تا خر اطش ... ازین حیرت که آخر کرم کرمان زک کرکانش

۹ خان دیوان بکار آید ستور کرکان تا ملش دس ... می زرف ارزش کاری تا تو بس کریکاری
درکه سقال آقبهات که بکرف آذانتد ... مزر کرکان از آکر از کرمجون زدیو اری
تا خط محفوظش بکاشت نمود نقش ... تا که دهر بکه زد بکه اشت نکند شکاری
شد مقرر از تو ام حکم و برائی کش رزم ... برنجت ده هر مستوفی ور رشته داری
شرط و عهد این شد که درکون نجر بت باد تش ... کراسمی می بکرزد بکه زدم آن جکا باری
ز خطاب تا حصول وزیرات لا دصو لت ... تو لها دریم بکف اکنون تو حساب داری

۹ خان قواد خلان ای که بر ... جون تو دیو ش نیغاله بنماک
همچو عقرب زدم بشل دکلق ... بجنب ماریجا جون ضحاک
کو که از هجو چه عارت و جه ننک ... کو که از ننک چه بیمت و جه باک
آری از هزل غمزه دش زدل ... آری از کیر شد کس جاک
تو ز دزان لمتر و جبار تری ... که شوی ریخته زهتک هتاک
در مذاق تو اسمی بجان آنت ... شده و حشه ل وزهر و تریاک

از

زذ طبع تو چه زیبا و چه زشت ... پیش ذوق تو چه ناپاک و چه پاک
چه سرایند در ریجی بشمک ... چه تو نیسند که روحی بفداک

۹ نفخ امر اشت هرخ ای خان کرم ... ای جو استه درعزت خود ارتجاب
دربهینه کرکان جه ننگ و کری ... افتادی جون در رته قو هان قصاب
آخر زقضای فلکت مردم بزرک ... و ا دفتر برو بای جرکوش صعف خراب
بر زورق امید نشسته بصد ذوق ... بر دفتر با کوس دکند ند بکرداب
در بور تکه جقر و دراو نه غالی ... و انند دست اندر ای کرکلاه اخراب
تا انجه زدوران فلک دیری دیر ... از خنش وارنش وار کنش اصحاب
جرخ است یا دوار آفات بهرکار ... دهر است یا در مکافات بهر باب
در مهم نیغان و نه نغمه که ربه است ... این غایه نایلا وین بخ روان تاب
کفتند حریفان بی تاریخ بسی کم ... ریدند بریشس او کوفتنده نهو آب (۱۲۹۰) ۳:
۱۲۲۰

۹ کفتم به نیشش هجو بکا دم رک ترا ... حالا که کشت بنض تو در سینه حمت
باز از در سیادت طاهر خلق ... آذر حم از نبی شد و لیک شه ازو ای
نعت مصطفات سمی و ذام مرا اش ... دا این ستیشه دور مادر مرتضی عا
از کوهر نبوت نسل ابن حسن و غلد ... از حکمه و لابت بحشی حنین ولی
فا مرشم ز جای جمیر ز الانکه کو ... الصالحون لله و الطالحون لی

۹ کفت بعمر که نیست برتر سیادت ز شرط — هر که ازین کوهرش نیست بود واهی ذات
عفت و حلم و قناعت شجعت و علم و حیا — فاقد این بالله ازین نیست رجای دیگر است
هتک و خشم و جبن و حرص و جهل و اراذل ترا — وین دو بامان زیرت خلق فخری دیگر است
لوث عصمت کوده دامش فرول جوده کفا — خوف جرات برده ه شرمی و خجلت لکرا است
از سیادت مرترا زانش نیست بیش کشا — در دو اینش مظهر آن نیست ش کرکسان ز احصمات
ار وجود ترکان شغش نخته زود و غسل — مهره تلبیس از آنش وادم اندر شور است
زرد و تعلین و سه از خلق و آید روا — بر دو شار دسیه دزد آنچه سرخ انگشتر است
من نمی کویم نه سید ولی با این صفات — وادوری در بار وردان سکم با منبر است

۹ دو در مزرباتی است چشم دو سیم ساق — کوبا اقارب منش اندک قرابت است
با ماسیان مرز در آید شاه می — زیوار زند جلیله صاحب نکارت است
پیمانه نوش لب نبات نیارد لب — پیمان با سپاس ازین باب و بابت است
شیرین خسروست و چو فرهاد وش رقیب — فرهاد در اینجا خسرو آری رقابت است
از اشتها مجانب جانب کرای غیر — هر جا که جنسی است از راه و رخا نشانت است
کردم روان ز رونی در آندم کیست تیغ — کفتم که و صل دو رسول و کتابت است
کفتا پذیر نام نیابت تخود نخست — وانکه نوشت نامه که دعوت اجابت است
کوینده رزات خدا که از جلال — شاه و کدا ابد کهش اندر انابت است

بالا و پست مرتبه حکم و اهتمام یار — در اعتقاد بنده ه کمال و نکات است
با همت بلند من این خطاب پست — بالله که بی عراب کمال غرابت است
لیکن چو از مصاحبت نفس نام مرز — شرط حصول صحبت وی زین صحابت است
زرهشتم که ما هی پسته ترم جاکزر — با آنکه حک و ما به ها در نیابت است

۹ عزیزا از شرف سرای آن مه کیش اهرشیدا — من از برودی آجاش نکو تا که جوان کادم
زکر ز بلت شرعش نکاهین دو درم کردی — نمش بی شرع و بی سنت بذیرنک و جوان کادم
زکر بکرد به شوارت حاصل کشت وز بالی — نمش صد ورت آن تا بفیهاخاله دل کادم
نه ریک وضع دیک بیان که چون انگشت شکفته — که از آنش و که از پس ز تنکاهی که کون کادم
اگر چون خایه رازم نمی آوری از غیرت — بکن با ورکش از روی ز نار خود فرودن کادم
بهر بکاری از اعضای او بسی چشم خزره — نه از دلیر کس شهاوار سوراخ کون کادم

۹ کس جلیله کرمان — جلیله شهرخ — نه کس کر بوه زنجی است پر خرب و خاد
سیو چش قرتی عرزن ورا بدخشر که — چو فسوه رفت پاس جلال او بر باد
به هر کیش که نعیور خان مباش شبه — برده سر بدرون در هستی پای خاد
مرا نیک شبه کادن ز شور نخشی او — کذشت عمری در روزی نبوده ام دل شاد
ز کیش همی همه ساعت بکرن ورا ماز انی — بکان و رست برآورد خدای رحم کناد

صفوت است که زاید همی چیش از زر — سخن بکش خردمند و اهل هش باید
بخر بزر که آمد زکله چیش ن — دگر ندید کسی تا بر از چیش زاید

ای زاده از جهنده حاجی — کز سیم سرین زرست پشتت
حیثی داری فراخ از گران — از نان شکم تو زاب پشتت

از دیده تو پنهان بشکفت همی نرگس — کان عبهر جادو را این چشم نظر افگند
گفتم که بیاماند چشم تو بدان دیده — کز اعمی به دیده بینا و بصیر افگند
بر روی تو در بستادم تا در نظر چشمت — از دعوی همچشمی آوازم چو بر افگند
چشم تو دو چشم او افگند چو همی بر اهم — پیداست که از خجلت چشم که زیر افگند

جانا زین دیرانج وعده فردی باز — عذر آمدی واین ز دورت از لطف تو
عذرت این کم است زین مستعمل ابانی — خواهمت دادن اگر گنجینه یا مستحق تو
خود همی دارم بر اثر سخت ظلمانم فرش — تا براق جویش اندازیم بر حلقات تو

تا از کس از هزار رسی — سیم قدر قلب تا روا داد
زین قلب زنی ره او نگیرم — زغل زن خود بخسج مادا

دارم جرم مفتی ما دختر کی خرد — کش سال خردتر از سه وار غار نشد
از دوز سه اگرچه مادر بس بزرگ — مصونه عمل کاشته گردان نشد
بنتش بکار پش راشده عزب عقد — تا پیش و پیش باز طلبکار نشد
خاتون حرم کرد پسر را به تکلف — تکلیف بابری که سزاوار نشد
مشتی درش داد و فرو خفت که واست — مرد و درشتان بی زر و دینار نشد
واماد ابا کرد و از او جست فرو خسبیه — پس گفت که با کیر نیستکار نشد
این از تو نه از دختر کست که در شرع — حکم است که این بار وران غار نشد
زن گفت که این مسئله پرسیم ز مفتی — تا او به فتوی وا انکار نشد
در شنبه بر مفتی و فرمود با پاسخ — این مسئله محتاج با ظهار نشد
این حال صغیر است و با جماع صلاحش — البته وران است که یکبار نشد

همای دولت و دین ایکه زیر سایه تو — مقام ساخته کفتر درون منگه باز
بیان کفتر بازنده هر صباح آیند — بیاد تیر تو نسرین چرخ ورد و راز
سنم نداد تو پران به منگه سیمرغ — بدان شابه که از شیخ شهر کفتر باز
مجاوران تو ایمن ز کید چرخ آری — ز سیم صیبه معروفند کفتران حجاز
خدایگانا روزی دو کز غراب عدو — همی چو کفتر بازنده رزد لعب از
چو کفتران به راکبر چرخ بپر دنش — که از هوا آتش معلق بپر درآرد باز
ز لطف طاق خروش همی کش آورد حوش — کلاغ و کفتر برنک چرخ شعبده باز

بزرگوارا ازجمله شلعتی دارم
ولی بسینه چو کفشر همی بخلخل باز

گرفته بسکه نزدیک بزرگاه رهی
زغن نهادی کفشر کداز برج فاز

مخنثی که خود آرد به نیم بیضه مرغ
چو کفتران معلق هزار جای نماز

همان نکو که بهرش سنجی بیا غازد
اگر چه لکلکم کفشردم است و صفحه دراز

سپیده دم که ازین برج کفتران تجم
بجاه غرب پرمیان همی کند آغاز

فراز بام برآید چو طالع بد و خلق
زدی بهیات کفشر زمار در تک و تاز

مرا دل از غم این بوم شوم کو هر تک
چو برج کفتر از کفتران بد انداز

چو چشم کفشر دارم ولی سراسر خون
زتاب آوز غم چون سمندرم بگداز

بر آشکنه تو کاشیانه است
بسان کفشر با هم کشیده ام آواز

جو کفترش بقفس کن که بازی کفشر
بحکم ایروش از شرع بار سینه جواز

و یا بخانه دیگر ده آشیانش از آنک
نموده هر که کفشر بوم شوم انباز

همیشه تا که بفال و خرند کفشر و کبک
زجنس طره بکونه دروش ممتاز

ترا نصیب زکبکان بزم کفشر دوم
گراین کنایه ندانی بسوی زنان تاز

۹ حضرت میرزا جواد ای آنک
صحبت ما و تست سنگ و سبو

کرده ای اندر دوستی نه عجب
گفته اند اجواد قسمه بگو

کر کار خانه تو ما پانزده نفر را
آید دو نیم پشقاب آن بستم برنج خوری

۹ زخاکپای شه چند جا کر
که بس سود دیم برچرخ دوباره

مقرر گشته نان مشروب و ماکول
زشرنجانه دو دارا لنظاره

چو شد آکوله با خوری مبدل
شکایت زاند نفس بگر باره

چو خواری شد بدل با کرم انبار
برستش رای بادجب چاره

شنید ستیم کرم آدمی خوار
ندیدستیم آدم کرم خواره

۹ ای خدیوی کت آسمان آورد
بر سر جمله خسروان خسرو

کند از مهر کسب ضیا
مهر گیرد ز طلعتت پرتو

مهر از طلعت تو جست شرف
چرخ از درگه تو یافت علو

داور الانه اسبکی است مرا
لاغر و نا توان شقاق چو جو

پایش از سستی ایستاده کار
چشمش از پیری او فتاده گو

زار و مجروح پشت و پالنگ خوار
بر دو بسیار خورد و اندک رو

شال را ماند از برشیش دل
زار و ناله در آخورش قشو

تا سر و پشت ریش لاشه او
پوششم از دیده و لات و عدو

ده فار و لکامی اما زود
بخش زین و ستامی اتا او

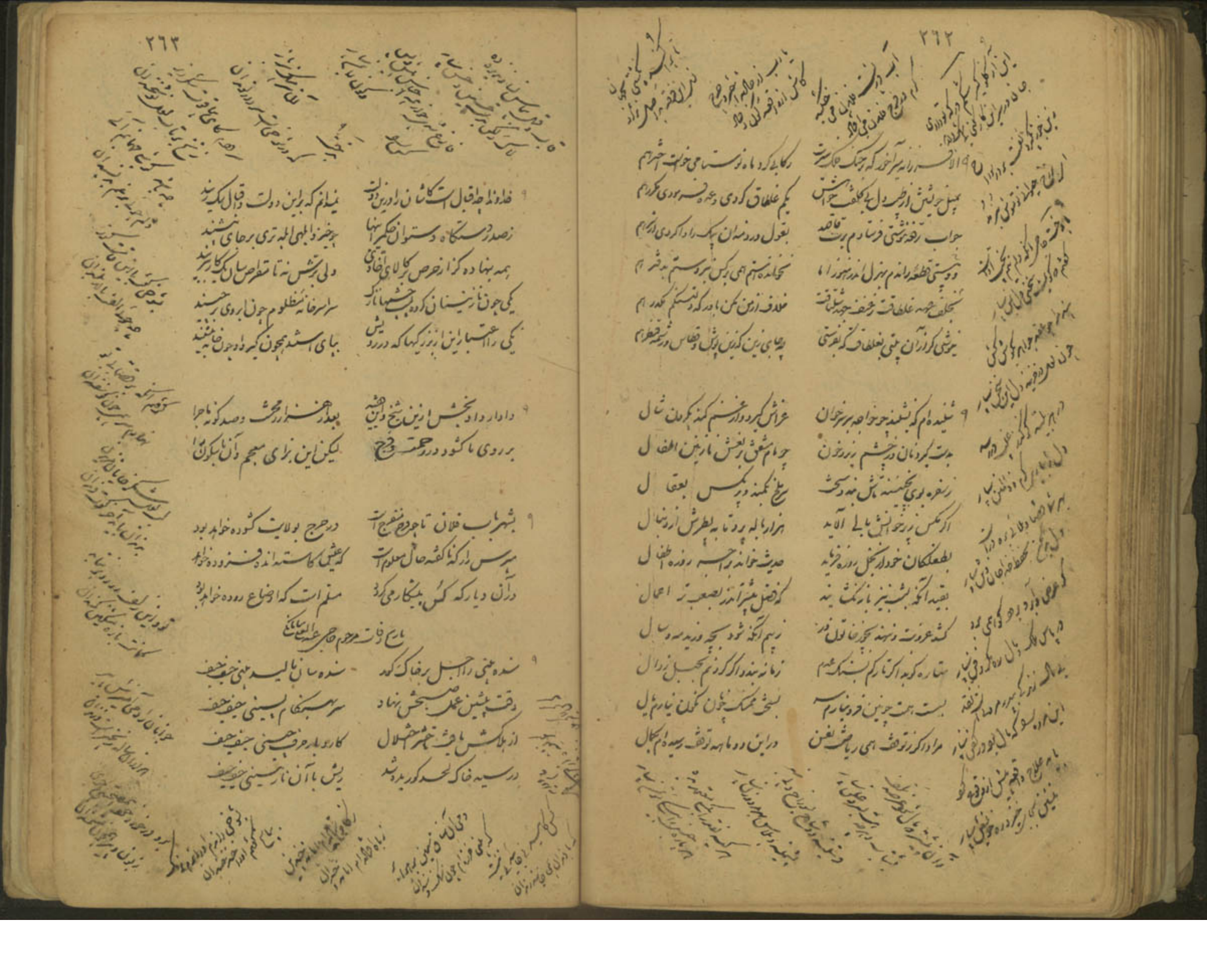

اندران روزی که دانی بازخواست / با حریفان همنشینی حیف حیف
گفت تاریخ وفاتش را قلم / گر چون با صد خزینی حیف حیف
همچو کوزی جست از کون وجود / حیف حیف از سنده بینی حیف حیف

۶۶۳ ۵۹۱
۱۲۵۴

۹ سال تاریخ مرگ جعفر را / گفت صاحب دلی صحیح سخن
گر کسی فوت شد بگو رسیاه / شهر آسوده از فساد و منش

۱۲۶۶

۱۲۶۲

آن دب سگم کنده کنده دهن / از ساحت کاشان بقر تاخت بکن
گفتند بسال مرگ او این سخن / برگرد جهنم رو از کنده منش

۱۲۶۲

۹ پیر بی مذهب علی اکبر که در لاهذ [illegible] / ملت او ننگ آیین جهود و گبر شد
ذو ذنب سان کند تا سعد بهرش دم نحس / آفتاب عزت شهری به [illegible] شد
گر بشرح [illegible] راین دب اکبر گرگ ناز / روبهی [illegible] چنگال [illegible] شد
سال مرگش جست رود از همنشینان [illegible] / زیرکی گفتا علی اکبر پس اندر [illegible] شد

۱۳۰۷

۱ سرور آزاده مردان جهان حاجی [illegible] / رفت و چون آزادگان زد در جهان پای بی‌دریغ
سالها در حجره آسوده کامی داشت [illegible] / حیف تا الکاهان [illegible] جای ای دریغ
وقت او وقتی که رو در ماندگان بخشید [illegible] / زیر [illegible] آن راه [illegible] ای دریغ

چهار دختری که را اهل طلب بگذشت چنین / آن شگفته [illegible] بخواری خاک [illegible] ای دریغ
از سفر آمد دلا دیگر سفر را ساخت کار / در دلش نابوده یک امروز و فردای ای دریغ
کرد روی رفتن راه عدم روی ای فسوس / رفتنی کش [illegible] زین بار آمدن رای ای دریغ
راند او و باغ خلد و ماند یاران را بباغ / سوز در جان آه در لب ناله در نای ای دریغ
بهر [illegible] تاریخ وفات / خاک بر سر گفت آه و اوای ای دریغ

۱۲۶۳

۱ میرزا نصر [illegible] جوان [illegible] چرخ پیر / گرد فرزند [illegible] به بی [illegible]
[illegible] دوران که [illegible] تیره باد / [illegible] زمام [illegible]
[illegible] تاریخ مرگ [illegible] / [illegible] سالم [illegible]

۱۲۶۶

۹ از چه [illegible] آب انبار / تا برده زین [illegible] عین
[illegible] چهره سیاه / گشت [illegible] وارین
هر که خورد آبش از در تاریخ / گفت [illegible] حسین

۱۲۶۲

۹ در دور [illegible] دولت شاه سپهرگاه / شاهی که [illegible] چرخ [illegible]
فخر [illegible] جواد / [illegible] سلاطین عالمت
شاهنشهی که آیت اقبال در [illegible] / [illegible] آمد و [illegible] محبت
فخر زمن خلاصه اسرار بوالحسن / [illegible] نام [illegible] روح [illegible]

آن نامور حکیم که رای منورش — بر مبهمات حادثه از غیب ملهمست

کلکش عصای موسی عمران بفر صنع — طبعش بفیض معجز عیسی ابن مریمست

گنجی است علم و عقل که بر روی معرفت — ملکی است نظم و نثر که او را مسلمست

این قلعه را که از در بنیاد [illegible] — چون خصم چرخ ثابت و سیار و محکمست

آورده وهب تعزیت سر ما به — تا نام در زمانه ز ماه محرمست

آن غرقه محیط شهادت که ماتمش — [illegible] عرش اعظمست

طبع هنر بمصرع تاریخ گفت [illegible] — [illegible] ولاد او دست

۱۲۶۶

و له در تاریخ [illegible]

۹ رجب روز شش ز عشر سیم — خور [illegible] زبان زمان هنر

از دو شنبه ساعت شش و نیم — که ز قوس حال اختران هنر

بعطارد ز شمس نظره سعد — زهره را با قمر قران هنر

شد فروزان ز فرّ والقاسم — فلک دولت و جهان هنر

فرهی زین خجسته نجم مراد — روشنی در فزود جان هنر

زیور آمد ز جشن بزمگاه صفا — زینت انجمن گلستان هنر

نیروی افزود ساعد و بستان — مغز در رفت استخوان هنر

شد خطر را نطاق از دستور — محکم افتاد از او میان هنر

گشت زاینده کارش بجهان — رایگان گنج شایگان هنر

گشت چون مولد خجسته دی — پرتو افزود دودمان هنر

زد بتاریخ سال مولودش — راند کلک دُر افشان هنر

بهمایون طلیعه کرد طلوع — سعد اقبال از آسمان هنر

۱۲۶۰

۹ بوالمعالی راد والی شاه سیف الله آنکه — باس او قهر الله و مهر او ولی الولات

زر با جودش بهاره چون بها لازم بمهر — جود بر دوش مقرر چون صفت قائم بذات

فیض ز طبعش [illegible] — جرم ز [illegible] شتابان آنچنانکه [illegible]

[illegible] — کعبه با شجاعه بنوان [illegible] وبالله [illegible]

این کوسی جز [illegible] — [illegible] غلمان قلم [illegible]

سطر او عنبر کر از عنبر عیان با [illegible] — خط او گوهر کر از گوهر روان آب حیات

بر همایون سجده شه [illegible] — تا نشان از کعبه در گیهان ذم از سومنات

مسجدی کز دار رواق اعلی مقامات [illegible] — مسجدی کو [illegible] اقصی [illegible]

مسجدی کاندر حریمش کفر و اسلام آمده — مسلمات مؤمنات قانتات تائبات

چون ز فرخ شه بر آن احسن [illegible] — شست [illegible]

زد رقم کلک هنر [illegible] تاریخ [illegible] — جاودان ماند زوالی باقیات صالحات

۱۲۵۸

۹ اختر عصمت ز برج احتجاب آمد پدید — آفتاب فر دولت از حجاب آمد پدید

در دل خارا نهان صدف شد [illegible] — قطره پنهان و لولوی خوشاب آمد پدید

در دو پیکر غار [illegible] — باز طالع گشت [illegible] مهرتاب آمد پدید

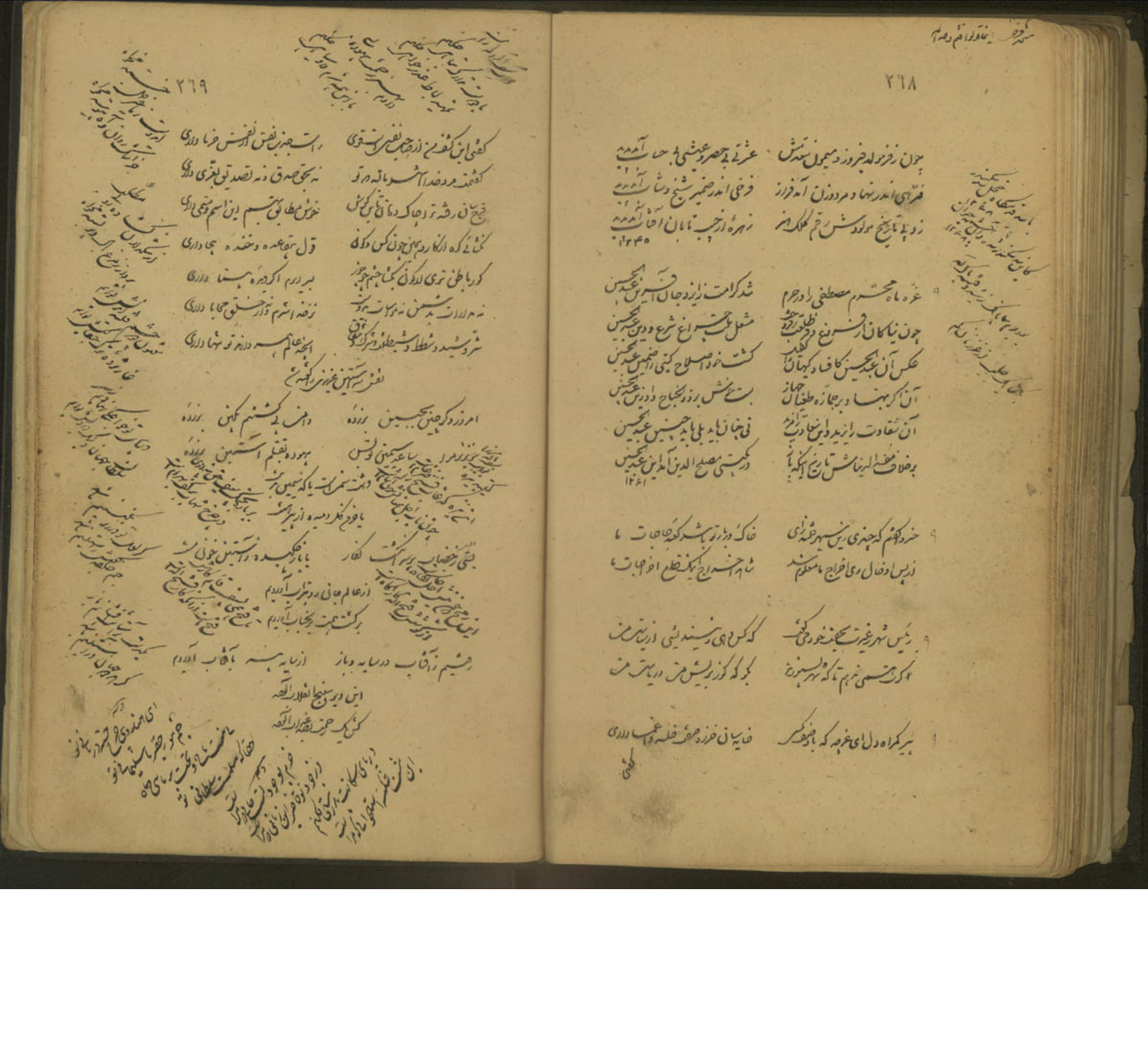

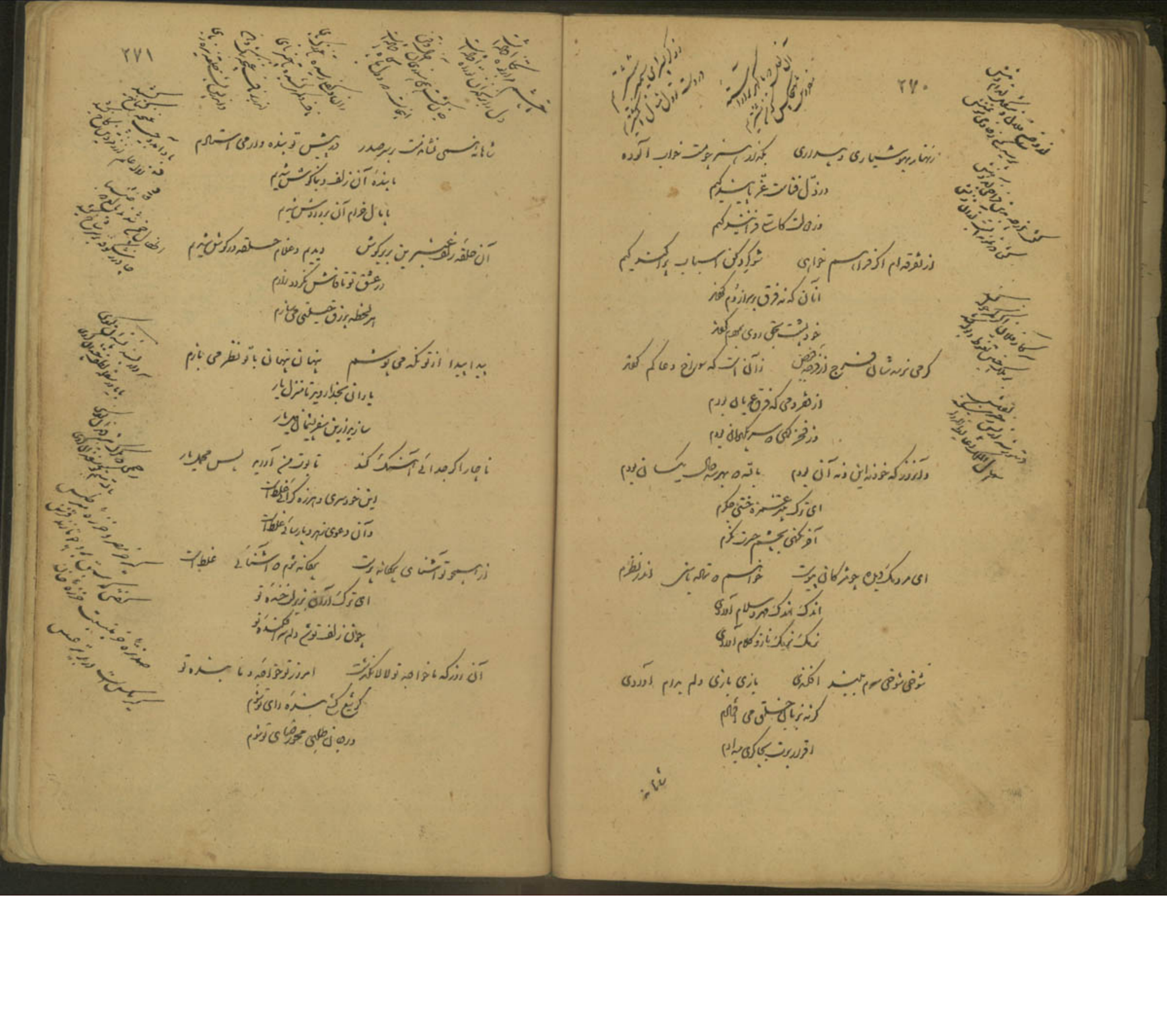

زنهار بهوشیاری و بیداری　بگذار بسر چو مست خواب آلوده
در ذل فاقت غم تا بنشینم
وز حالت کاسات فرا بنشینم

در فرقه ام اگر ابرسم خواهی　شو کرد کن اسباب پراکنده کنم
از آن که نه فرق بر از دم کند
خود بهشت بحق روی بهم کند

گر می نزنه شان فسرج از درد حضن　زان است که سوراخ دعا کم کند
از هر دمی که فرق عیان بودم
وز فخر کهی و سر گهانی بودم

و آن روز که خودنه این و نه آن بودم　با تو همه بهر حال یکسان بودم
ای ترک عبر غمزه ختنی هکم
آه کنی بچشم حرز کنم

ای مردمک دیده چو من کان بوت　خواهم که تا نه باشی ندر نظرم
اندک اندک مهر سلام آوردی
نک نهک ناز و کلام آوردی

شوخی شوخی سوم جبند انگندی　بازی بازی دلم بدام آوردی
گر نه ز ما چنستی می جانم
افزون بهت بجا کری میدانم

شاها نفسی نشانت زیر صدر　در پیش تو بنده وار می استادم
ما بنده آن زلف و بناگوش شدیم
با مال خرام آن بر و دوش شدیم

آن حلقه زلف عنبرین بر گوش　دیدم و غلام حلقه در گوش شدیم
در عشق تو تا فاش نگردد نامم
هر لحظه برزق حیلتی می سازم

پیدا پیدا از تو که می پوشم　پنهان پنهان با تو نظر می بازم
یاران بچه دار و دیر تا منزل یار
سازیم از این سفر بنما ای یار

ناچار اگر جدائی آهنگ کند　تا تو زمن آرام بس مجلیار
این خودسری و هرزه گرای غلطات
وان دعوی شهر و بار ساد غلطات

زاهسحو تو آشنای بیگانه است　بیگانه توم آشنای غلطات
ای ترک از آن بروی خنده تو
چون زلف تو دلم پراکنده تو

آن روز که ما خواهد تو لالا گذشت　امروز تو خواهد و ما بنده تو
گر تیغ کشی بنده رای توئیم
ور جان طلبی محو رضای توئیم

مردن بر است حاجت جایه افتاد ای مایه زنه که فدای تو شوم

خیزید که سیم را بپاره کنیم

وز قوت زر دار چون خایه کنیم

تا زیم بر زرعرب از ملک عجم یک پاره در سیم دگر صد پاره کنیم

ای خامه نحس سرای از فان دنی

در حسن لواطه دادی و کون دنی

تا مقعد در حسن خلق کرده است خدا دیگر نشنیده ایم کون در حسنی

تا کلک قضا خط وجود تو نوشت

تقدیر کلک زاینه دکله سرشت

در محنت بر شب [illegible] دوزخ خیب ای از صفت مسند که نیکان بهشت

گدای کلیق اگر تو که بنگ نهاد

نه در بیس منکرات نه در بهشت گاه

دانا کند سرای بر سیر [illegible] عاقل شد چراغ ابد بر سر باد

جزی بود در حمام دین اولا

صوفی نگهبان کار دین آیین دلا

از بوی کفش مرد صوفی بچه رد با کوته فرقه بشمینی اوط

تا میز تک جبهه صوف سایه

لطافت رداب دوی اوفا

بر کوزه دهن پیاش آتش ذمی این بار کون دیگری می آید

یا بنشینیم و خانه ز اوریدیم

یا رخت مسافرت بخر بندیم

یا رکذر بنیر کان یاجوج خیزیم و همی سد سکندر بندیم

یا جوج نمیر کان بدادو آوریم

گردند رهزند و نخوت در آوریم

تا بر بندم بر ایشان شد سید افسوس مجب حکم آنکه دریم

هر کس بخلا با علا باشند

خواه از در عمد با خطا باشند

بر آن زن شی ایر که در مجلس ها چون کس بس ایرین خایه بجا باشند

تا چند زامد شدای غرسار

کم شرم دعا بیشه فروش گیلان

تا ریم تقلعه لختی آسوده شت ای برج به او زن تا همواران

خورشید نسا دختر سلطان

ورده برجب زن اشار صان

آمد فال در ایشان از قرآن الآیه لا ینکحها الا زان

در کار نشسته بر کوه آن کو

محشور ببر کرده بداروان کو

از سنی و شیعه باز رسید خبر — نامرد عمر را که علیمردان کرد

گر کام جو [illegible] علیمردان را

سازم بهجاش علیمردان را

در کیفر هر بد که ز هر کس دیدم — کام بعوض زن علیمردان را

بر سبد [illegible]

[illegible] و جاه و درون

شلوار [illegible] آورد برون — [illegible] این کس [illegible]

فرمانده اکابر [illegible] ملک تور — ای [illegible] تو پاسبان

قهجان اگر نه بر تو سلم گذشته بود — [illegible] و بجوان

قابوس اگر گذشتی بر قاپی تو باز — [illegible] و بوسیدی آستان

ماهی دو [illegible] — در حضرت تو [illegible] ارکان

این [illegible] قدر که [illegible] — سالی دو در گذشته [illegible]

آخر چه لایق است که دیوان [illegible] — گاهی [illegible] و گه بر آن

[illegible] دستوری [illegible] — [illegible] دستان [illegible]

من بنده کم رسیده ز تصریف روزگار — هستی بجد نوزده از دوره زمان

[illegible] یک نفس — بی رحمت [illegible] یک اوان

گیتی [illegible] — [illegible] ناکرده امتحان

در [illegible] کرما [illegible] — در حضرت تو [illegible]

[illegible] — عالم [illegible]

[illegible] — [illegible]

شوق تو بود [illegible] — ورنه [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] غول [illegible] — آن [illegible]

آن [illegible] — [illegible] زدنی

گاهی [illegible] — [illegible]

گاهی [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

ابری سیاه [illegible] — از [illegible]

[illegible] — [illegible]

واکنون [illegible] — زین [illegible]

[illegible] — [illegible]

زین [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — در [illegible]

ای [illegible] — وای [illegible]

که گفت ... داده ام فلان را | تو نیک بجنب [illegible] اشغالی
با آنکه طلب رسید ... | چیزی برسند یک [illegible]
امروز دو ... به تو ... | چون طفل ... به [illegible]
در ... [illegible] | سر ... [illegible]
در سیرت طرفه ... | آنکه ... بخود خیالی
چون ده طلب کنم ... | انگشت کنی ... روی تالی
با آن دم گرم ... | چون زمره ... فش ... بحالی
با اوج ... [illegible] | آهنگ که ضعیف ... نالی
... که شکوه کند ز دور ... | که داد زند ز جور والی
یک ... چه شکوه ... | با حال چه ناله را توالی
گاه ... [illegible] | [illegible] ... یکی
... بخواب ... | ... داده ... شغالی
در باغ ها ... برقص ... | حال ... [illegible]
... [illegible] | ... هر ... خط و خالی
... که زبان ... | از ... که ... رالی
... [illegible] | ... طلب ... زالی
که ... در ... | آن ... [illegible]
... کنم ... | ... بجزو ... مالی
... طلب ... | ... [illegible]

بکار بود ... | یک جنبش ... آوردالی
زان وجه ... از ... | بر ... بود ... هلالی
... که جان ... | ... برین ...
... چشم ... | ... چشم ... [illegible]
در ... حال ... | ... شاه و اولاد علی
برخوان ... | هم ... نادعلی
... [illegible] | ... [illegible]
... [illegible] | ... [illegible]
... [illegible] | هر لحظه نظر ... دارد
این ... چشم و آن ... | در راه ... دارد

۹ ای ... تو ... خون | ... چشم ... خون
هر خون که ... ز چشم | خونی است که ... خون
هم چشم ... | هم جان ... چون
... چشم ... چشم | باران ... چون
... [illegible] | ... [illegible]
... [illegible] | از دیده ... جیحون
... [illegible] | ... خون ... خون
... دل ... اگر ... | ای چشم و دل ... بیرون

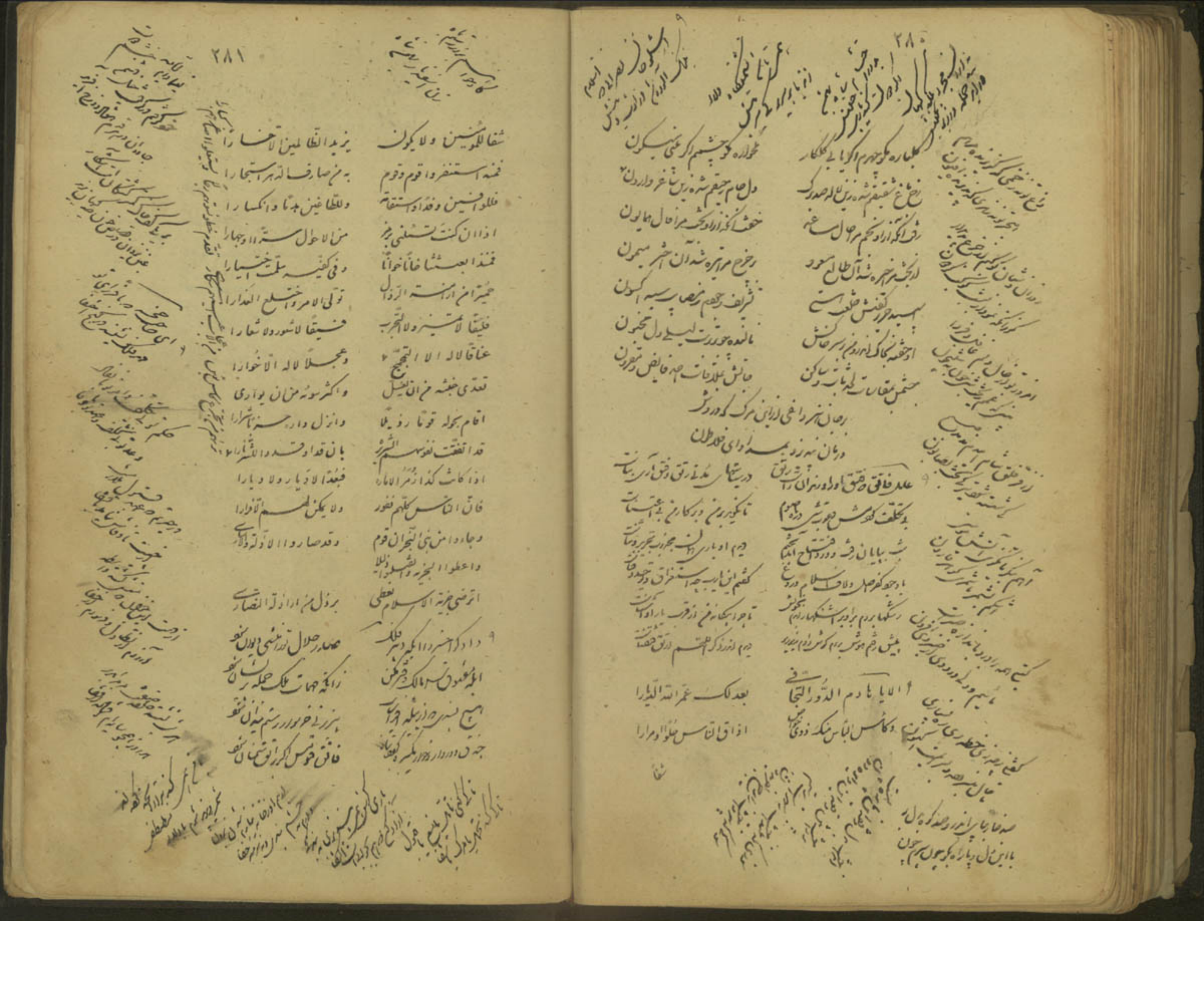

تاریخ تولد فرزندی محمد هادی

۱ بسیار رحم ساعت از روز پنجم دراه ذی قعده — برآمد از حرم کبریا مکی یا بشری بسالی نو
بفرسولد نعم الخلف خیر السلف هادی — فرهود کاینات بحث و تعجب اتحاد جلالی نو
تعالی صانعی کش صنع زین سان مغزی آراید — مزاج آب و آتش کو بهر خاک و باد ای نو
نیا نیما سزاوار صفات عم و دو [illegible] — کمال ذات و در حشمت و پاک اعتدالی نو
شکفت از نجمه یغما دارد بهشت سرو [illegible] — که کام لذتش و نام از ابجدی [illegible]
نثار کوکب بختش برابر شده [illegible] — سعادت بود و بهروزی [illegible] مبارکی نو
بهر مغرب زاده پاک [illegible] — که در فطرت اثر [illegible] آسی پاک زادی نو
[illegible] در هر روزه میلاد او گفتم — [illegible] از ملت مهدی هدایت [illegible] نو
۱۲۷۰

تاریخ تولد فرزندی ابوالحسن [illegible] از طبع [illegible]

این نسخه در صفحات دگر هم — ثبت است همی سوای من گفت
تاریخ ولادتش زیک یک — چشم نه زبان نه جان نه تن گفت
دل سر بیانه اندر آورده — یغمای دوم ابوالحسن گفت
۱۲۷۳

وله

زاد از اده میرزا علی [illegible] — [illegible] اخبر سر بهان [illegible]
پنج [illegible] که چو ده [illegible] — [illegible] ماتش و باد از [illegible]
چار ماه از [illegible] — [illegible] خط [illegible]
سال وی [illegible] — [illegible]

هرچه جز حق بجز باطل [illegible] بود
گفت یزدان فاجتنبوا [illegible]
الا ای نفس تا چند این غرور [illegible]
اگر امروز [illegible] در خاک [illegible]
چو فرعون [illegible]
دم [illegible] جهول
لا یزالون [illegible] القول
از [illegible] چه [illegible]
[illegible] بجهد [illegible]
ای بنده [illegible]
[illegible] این [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] بجهد [illegible]
چند چون آزر [illegible]
گر مرد چون حق نمودت [illegible]
[illegible]
[illegible]
اگر [illegible]
[illegible]
[illegible]
بود [illegible] کوی

قمت الليلة النفس وقلبت اليه
فطرة الله التي فطر الناس عليه
[illegible]
[illegible] الارض [illegible]
[illegible] الاسباب ابواب السموات
حق [illegible]
لا یکادون یفقهون حدیث
[illegible]
یرزق من یشاء بغیر حساب
[illegible] غنی بالذات
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ویرزقه من حیث لا یحتسب
[illegible] مستقیم
فاعبدوه هذا صراط مستقیم
[illegible]
[illegible]
[illegible] للكافرين
[illegible]
[illegible]
[illegible] المنتهی

رب بیت دل درویش خدا است | کو این خانه بغیر ما طوفی

الذی اطعمهم من جوع | والذی آمنهم من خوف

وصل او شرط طلب معهود اوست | جهد باید در حصول مدعا

فضل جانان گرچه بسیار است لیک | لیس للانسان الا ما سعی

نه همین جن و انس و دیو و ملک | کرده تسبیح کبریائی او

بلکه ذرات کاینات همه | دعوا الله مخلصین له

خود شنیدم ز هر جماد و نبات | وحده لا اله الا هو

گیرت ای دل نهی پیش خلق | پرده ز تلبیس بسال درون

پس چکنی پیش علیمی داد | یعلم ما تبدون و ما تکتمون

زیر دستان گرفته زور دست | پنجه تابد بزور دست ضخیم

دست یزدانش بشکند بازو | ید الله فوق ایدیهم

بر در خانان جواب در [illegible] نالان | چند کردی در بدر بی فایده

ذالسماء رزقکم ما توعدون | ربنا انزل علینا مائده

با خدا جوی دلا خود خواهش | چیست دانی قصه سنگ و سبو

بگذر از جان تا بجانان در رسی | لن تنالوا البر حتی تنفقوا

سعادت بتوفیق است والطاف ایزدی | نه از کتاب و هنر نه فدا و دانش

سلام علام اشرح الله صدره | و ذلک فضل الله یوتیه من یشاء

چرخ و عنصر زیر و بالا آنچه پنهان و آشکار | دارد وهم در کیهان [illegible] کاف و نون

سر برگیر از ها بر فوز شاهانه | ان فی ذلک لآیات لقوم یعقلون

نز دقیق با باب الرجا | لعل [illegible] یقرب الفتوحا

یا قوم توبوا قبل ان تردوا | توبوا الی الله توبة نصوحا

چه تحلیل عدا اگر [illegible] آشوف کرده فوز [illegible] بحور

[illegible]

تا همی از [illegible] حاک [illegible] | رونق از اقبال و تاب [illegible]

حال [illegible] تا بجسم [illegible] | از دل [illegible] فیض [illegible]

[illegible] آسمان [illegible] | ابر [illegible] آسمان [illegible] دولت [illegible]

[illegible] | [illegible] سال [illegible]

[illegible] | [illegible] جام غم [illegible]

می [illegible] خسرو [illegible] | هر [illegible] آسمان [illegible]

هر [illegible] | دجله دجله [illegible] شعله [illegible]

[illegible] آمد [illegible] | بنده [illegible] گردون [illegible]

[illegible] | دود [illegible]

خلوت [illegible] | فوجها [illegible]

کس [illegible] غلط [illegible] | ز آن [illegible] اول [illegible]

می [illegible] | تا ابد [illegible]

گنج [illegible] | خود [illegible]

[illegible] | روز [illegible]

[illegible] | اول [illegible]

خود [illegible] آسمان [illegible]

[illegible]

گفت تا از سینه جا کرد بار عشق حال | سوی عالی درگهی گشته روان زان آستان
درگهی کز خط رفعت برتر از چرخ بلند | درگهی کز فر او خوشتر از صد خاندان
آن چه درگه درگه مجد و دول وجه ملاذ | آن چه درگه درگه و قرن فخر زمان
درگه شهزاده سیف الله والی که هست | درگهش هر تا آدم شه نژاد و شه نشان
بارگاه مجد از رویش فروغ انجمن | خانه آن ملک دار از آتش چراغ دودمان
آب گردد آتش از کین گردان روزگار | خاک گیرد از درنوی او [illegible]
چرخ سرورش هر زود گر بیرا از خشک | گه ره ابرش سبک بر تر زند کز کهکشان
بس سمی که رهای والا [illegible] زاده | بس سرافرازی که ای بلند [illegible] کاکران
بزرگان خرده‌ها ریزکه چه می‌خوانی کند | کاین چراغ از بخشش آل چراغ بخت آن
لیک هرکو باشد از بهر سال اخلاص جو | بر خلاف خود چه رگ صدق [illegible] در خاندان
از ده چند رگذشتم بیک کینه برکوی [illegible] | [illegible] ما الفر الی المکان
آمدم هرگه که بخورسنم خود چشم نفس | خواستم هرگه که [illegible] فرو بستم دهان
خسروا هرچند از [illegible] | در رب [illegible] الاساس [illegible]
گرچه گفتی ای [illegible] | بر تو ادا گر [illegible] داری زبان
گر ز جهت [illegible] | بی‌جنایت [illegible] حکمران
لیک [illegible] نهان از [illegible] | در [illegible]
هیچ [illegible] | هیچ حجت [illegible]
در خور [illegible] | لا تو [illegible]
رو فر [illegible] | ز [illegible]
[illegible] | رفته رفته [illegible]
کس [illegible] | بر [illegible]

اندر این عرض سال آن [illegible] | در [illegible] ای شاه جلال
آنچه کرد او راز [illegible] | [illegible]
عاقبت [illegible] | برکام [illegible]
[illegible] | تا حیات [illegible]
گر چه دارم [illegible] | همچو کان [illegible]
درخور [illegible] | داوری [illegible]
صد [illegible] | گو [illegible]
[illegible] | تا [illegible]
بارها گفته [illegible] صدق [illegible] | کاین [illegible]
آن همی [illegible] | این همی خواهد [illegible]
داور [illegible] | هر [illegible]
ور همی [illegible] | تا چشم [illegible]
[illegible] | [illegible]
کو [illegible] | [illegible] جهان [illegible]
ما و دل [illegible] | گر [illegible]
چنین دولت [illegible] | هیچ [illegible]
هرکه [illegible] | وانکه [illegible]
قصه [illegible] | خلق [illegible]
[illegible] | [illegible]
الغرض [illegible] | کانچه [illegible]
[illegible] | [illegible]

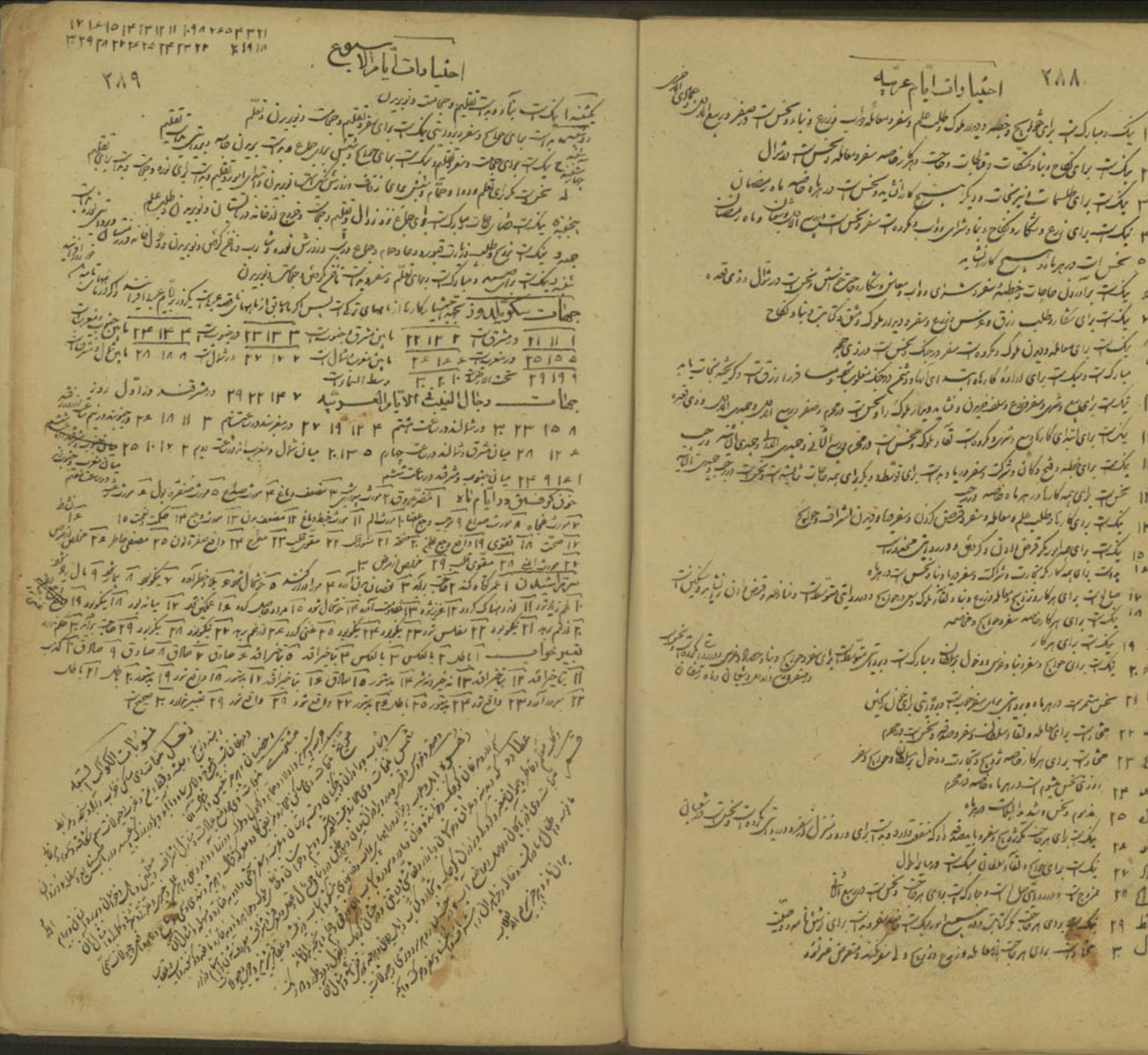

اختیارات ایام عربیه

اختیارات ایام الاسبوع

[illegible]

حديث همام في صفة المؤمن

قال ابو عبد الله عليه السلام قام رجل يقال له همام وكان عابداً ناسكاً مجتهداً الى امير المؤمنين عليه السلام وهو يخطب فقال يا امير المؤمنين صف لنا صفة المؤمن كاننا ننظر اليه فقال يا همام المؤمن هو الكيس الفطن بشره في وجهه وحزنه في قلبه اوسع شيء صدراً واذل شيء نفساً زاجر عن كل فان حاض على كل حسن لا حقود ولا حسود ولا وثاب ولا سباب ولا عياب ولا مغتاب يكره الرفعة ويشنأ السمعة طويل الغم بعيد الهم كثير الصمت وقور ذكور صبور شكور مغموم بفكره مسرور بفقره سهل الخليقة لين العريكة رصين الوفاء قليل الاذى لا متأفك ولا متهتك ان ضحك لم يخرق وان غضب لم ينزق ضحكه تبسم واستفهامه تعلم ومراجعته تفهم كثير علمه عظيم حلمه كثير الرحمة لا يبخل ولا يعجل ولا يضجر ولا يبطر ولا يحيف في حكمه ولا يجور في علمه نفسه اصلب من الصلد ومكادحته احلى من الشهد لا جشع ولا هلع ولا عنف ولا صلف ولا متكلف ولا متعمق جميل المنازعة كريم المراجعة عدل ان غضب رفيق ان طلب لا يتهور ولا يتهتك ولا يتجبر خالص الود وثيق العهد وفي العقد شفيق وصول حليم خمول قليل الفضول راض عن الله مخالف لهواه لا يغلظ على من دونه ولا يخوض فيما لا يعنيه ناصر للدين محام عن المؤمنين كهف للمسلمين لا يخرق الثناء سمعه ولا ينكي الطمع قلبه ولا يصرف اللعب حكمه ولا يطلع الجاهل علمه قوال عمال عالم حازم لا بفحاش ولا بطياش وصول في غير عنف بذول في غير سرف لا بختال ولا بغدار لا يقتفي اثراً ولا يحيف بشراً رفيق بالخلق ساع في الارض عون للضعيف غوث للملهوف لا يهتك ستراً ولا يكشف سراً كثير البلوى قليل الشكوى ان راى خيراً ذكره وان عاين شراً ستره يستر العيب ويحفظ الغيب ويقيل العثرة ويغفر الزلة لا يطلع على نصح فيذره ولا يدع جنح حيف فيصلحه امين رصين تقي نقي زكي رضي يقبل العذر ويجمل الذكر ويحسن بالناس الظن ويتهم على العيب نفسه يحب في الله بفقه وعلم ويقطع في الله بحزم وعزم لا يخرق به فرح ولا يطيش به مرح مذكر للعالم معلم للجاهل لا يتوقع له بائقة ولا يخاف له غائلة كل سعي اخلص عنده من سعيه وكل نفس اصلح عنده من نفسه عالم بعيبه شاغل بغمه لا يثق بغير ربه غريب وحيد جريد حزين يحب في الله ويجاهد في الله ليتبع رضاه ولا ينتقم لنفسه بنفسه ولا يوالي في سخط ربه مجالس لاهل الفقر مصادق لاهل الصدق مؤازر لاهل الحق عون للقريب اب لليتيم بعل للارملة حفي باهل المسكنة مرجو لكل كريهة مأمول لكل شدة هشاش بشاش لا بعباس ولا بجساس صليب كظام بسام دقيق النظر عظيم الحذر لا يجهل وان جهل عليه يحلم لا يبخل وان بخل عليه صبر عقل فاستحيا وقنع فاستغنى حياؤه يعلو شهوته ووده يعلو حسده وعفوه يعلو حقده لا ينطق بغير صواب ولا يلبس الا الاقتصاد مشيه التواضع خاضع لربه بطاعته راض عنه في كل حالاته نيته خالصة اعماله ليس فيها غش ولا خديعة نظره عبرة وسكوته فكرة وكلامه حكمة مناصحاً متباذلاً متواخياً ناصح في السر والعلانية لا يهجر اخاه ولا يغتابه ولا يمكر به ولا يأسف على ما فاته ولا يحزن على ما اصابه ولا يرجو ما لا يجوز له الرجاء ولا يفشل في الشدة ولا يبطر في الرخاء يمزج الحلم بالعلم والعقل بالصبر تراه بعيداً كسله دائماً نشاطه قريباً امله قليلاً زلله متوقعاً لاجله خاشعاً قلبه ذاكراً ربه قانعة نفسه منفياً جهله سهلاً امره حزيناً لذنبه ميتة شهوته كظوماً غيظه صافياً خلقه آمناً منه جاره ضعيفاً كبره قانعاً بالذي قدر له متيناً صبره محكماً امره كثيراً ذكره يخالط الناس ليعلم ويصمت ليسلم ويسأل ليفهم ويتجر ليغنم لا ينصت للخير ليفخر به ولا يتكلم ليتجبر به على من سواه نفسه منه في عناء والناس منه في راحة اتعب نفسه لآخرته فاراح الناس من نفسه ان بغي عليه صبر حتى يكون الله الذي ينتصر له بعده عمن تباعد منه بغض ونزاهة ودنوه ممن دنا منه لين ورحمة ليس تباعده تكبراً ولا عظمة ولا دنوه خديعة ولا خلابة بل يقتدي بمن كان قبله من اهل الخير فهو امام لمن بعده من اهل البر قال فصاح همام صيحة ثم وقع مغشياً عليه فقال امير المؤمنين عليه السلام اما والله لقد كنت اخافها عليه وقال هكذا تصنع الموعظة البالغة باهلها فقال له قائل فما بالك يا امير المؤمنين فقال عليه السلام ان لكل اجلاً لن يعدوه وسبباً لا يجاوزه فمهلاً لا تعد فانما نفث على لسانك شيطان [illegible] فرد كما ان المجرد لطوله يكون قد تسور الجبل [illegible] على وحيد وجد [illegible] يكون له طبعاً [illegible] وليعلم ان صاحب الصفات [illegible] جميع احوال الفقه واحوال المصادقة ليس بينهم [illegible]

المقبولة المشهورة قال الصادق عليه السلام ينظران من كان منكم ممن قد روى حديثنا ونظر في حلالنا وحرامنا وعرف احكامنا فليرضوا به حكماً فاني قد جعلته عليكم حاكماً فاذا حكم بحكمنا فلم يقبله منه فانما استخف بحكم الله وعلينا رد والراد علينا الراد على الله وهو على حد الشرك بالله

قال ابو الحسن عليه السلام شيعتنا [illegible]

[illegible]

[illegible]

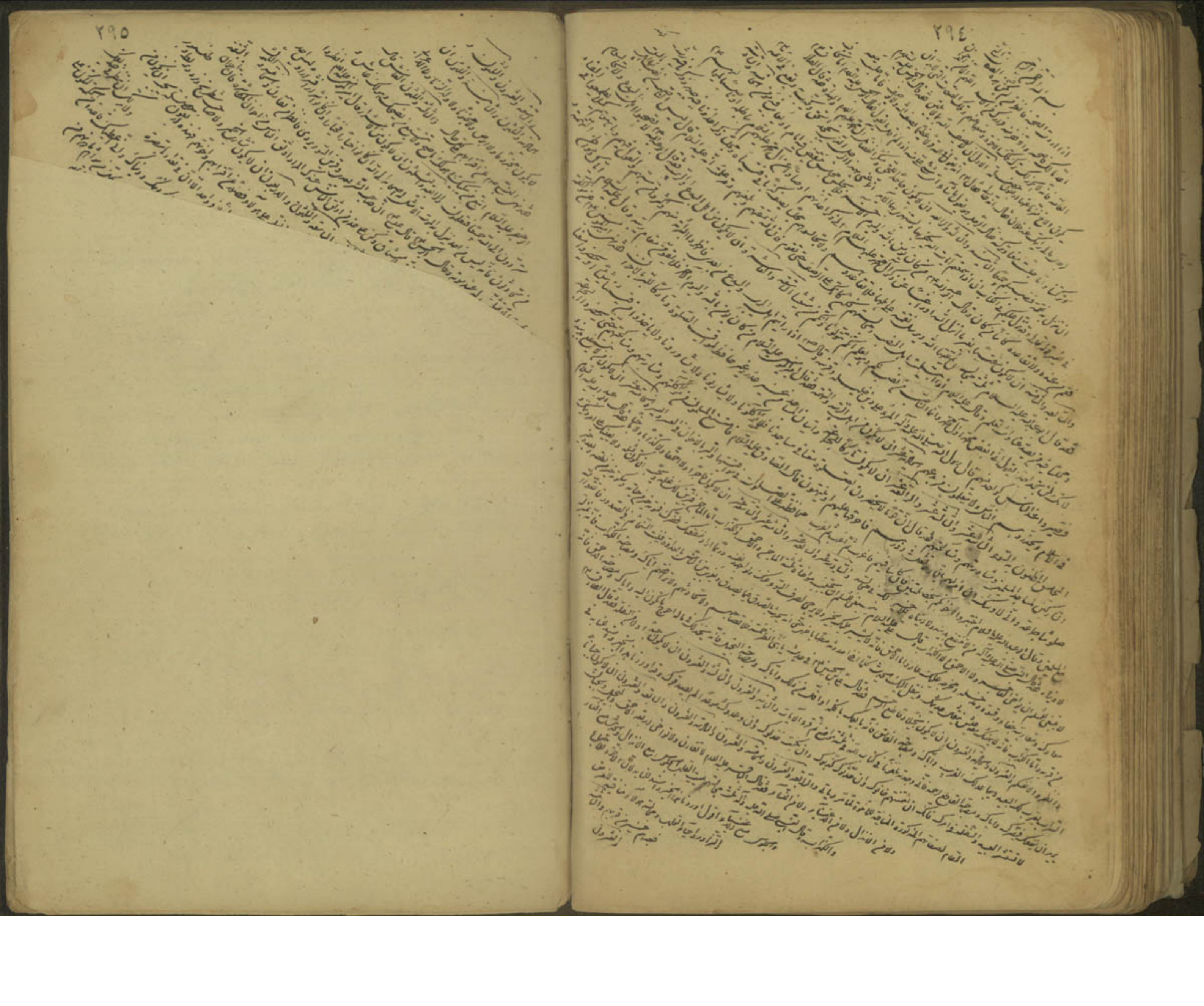

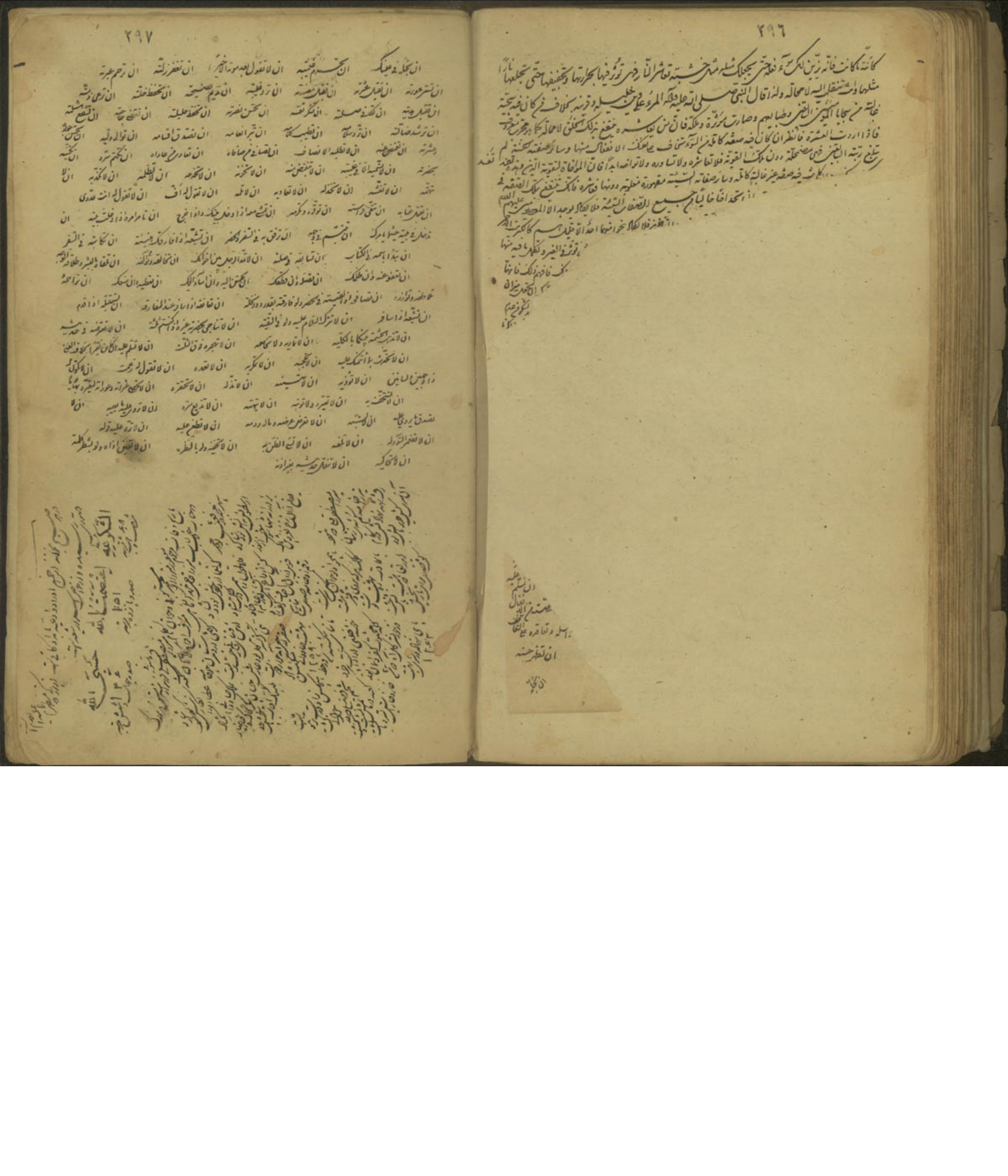

قال الصادق عليه السلام من استفاد أخاً في الله استفاد بيتاً في الجنة وعن لقمان أنه قال لابنه يا بني اتخذ ألف صديق وألف قليل ولا تتخذ عدواً واحداً والواحد كثير وقال أمير المؤمنين عليه السلام عليك بإخوان الصفاء فإنهم عماد إذا استنجدتهم وظهور وليس كثيراً ألف خليل وصاحب وإن عدواً واحداً الكثير قال رسول الله صلى الله عليه وآله لا يدخل الجنة من ليس له خليط قيل يا رسول الله ولكل خليط قال نعم إن خليط الرجل أخاه قال أبو عبد الله عليه السلام أكثروا من الأصدقاء في الدنيا فإنهم ينفعون في الدنيا والآخرة أما الدنيا فحوائج يقومون بها وأما الآخرة فإن أهل جهنم قالوا فما لنا من شافعين ولا صديق حميم وقال عليه السلام استكثروا من الإخوان فإن لكل مؤمن دعوة مستجابة وقال استكثروا من الإخوان فإن لكل مؤمن شفاعة وقال أكثروا من مؤاخاة المؤمنين فإن لهم عند الله يداً يكافيهم بها يوم القيامة وقال أمير المؤمنين أعجز الناس من عجز عن اكتساب الإخوان وأعجز منه من ضيع من ظفر به منهم قال رسول الله صلى الله عليه وآله المؤمن غر كريم والمنافق خب لئيم وخير المؤمنين من كان مألفة للمؤمنين ولا خير فيمن لا يألف ولا يؤلف وقال شرار الناس من يبغض المؤمنين وتبغضه قلوبهم المشاؤون بالنميمة المفرقون بين الأحبة الباغون للناس العيب أولئك لا ينظر الله إليهم ولا يزكيهم يوم القيامة ثم تلا عليه السلام هو الذي أيدك بنصره وبالمؤمنين وألف بين قلوبهم قال أبو عبد الله عليه السلام إن الله خلقنا من طينة وخلق شيعتنا من طينة فخلطنا بهم وخلطهم بنا فمن كان في خلقه شيء من طينتنا حن إلينا فأنتم والله منا قال الصادق عليه السلام إن الله خلق المؤمنين من نوره وصبغهم في رحمته فالمؤمن أخ المؤمن لأبيه وأمه أبوه النور وأمه الرحمة وعن الحسن بن علي عليهما السلام ما معناه أن الإنسان مخلوق من أربعة من أبيه وأربعة من أمه وستة من الله فالتي من الأب العظم والمخ والعصب والعروق والتي من الأم الدم واللحم والجلد والشعر والتي من الله الحواس الخمس والنفس قال أبو عبد الله عليه السلام إنما المؤمنون بمنزلة بدن واحد إذا ضرب على رجل منهم عرق سهر له الآخرون قال الحسن بن جعفر عليهما السلام ليس كل من يقول بولايتنا مؤمناً ولكن جعلوا أنساً للمؤمنين وقال عليه السلام أما والله إن المؤمن لقليل وإن أهل الكفر لكثير أتدري لم ذاك فقال صيروا أنساً للمؤمنين يبثون إليهم ما في صدورهم فيستريحون إلى ذلك ويسكنون إليه قال أبو عبد الله عليه السلام المؤمنة أعز من المؤمن والمؤمن أعز من الكبريت الأحمر فمن رأى منكم الكبريت الأحمر قال أبو جعفر عليه السلام الناس كلهم بهائم قالها ثلاثاً ثم قال إلا قليلاً من المؤمنين والمؤمن غريب يقولها ثلاثاً قال أبو عبد الله أما والله لو أجد منكم ثلاثة مؤمنين يكتمون حديثي ما استحللت أن أكتمهم حديثاً قال أبو جعفر عليه السلام قام رجل بالبصرة إلى أمير المؤمنين عليه السلام فقال يا أمير المؤمنين أخبرنا عن الإخوان فقال الإخوان صنفان إخوان الثقة وإخوان المكاشرة فأما إخوان الثقة فهم الكهف والجناح والأهل والمال فإذا كنت من أخيك على حد الثقة فابذل له مالك وبدنك وصاف من صافاه وعاد من عاداه واكتم سره وعيبه وأظهر منه الحسن واعلم أيها السائل أنهم أقل من الكبريت الأحمر وأما إخوان المكاشرة فإنك تصيب لذتك منهم فلا تقطعن ذلك منهم ولا تطلبن من وراء ذلك من ضميرهم وابذل لهم ما بذلوا لك من طلاقة الوجه وحلاوة اللسان قال عليه السلام تخيروا للرضاع كما تخيرون للنكاح فإن الرضاع يغير الطباع وقال أبو جعفر عليه السلام استرضع لولدك بلبن الحسان فإن اللبن يعدي قال الحسن عليه السلام القريب من قربته المودة وإن بعد نسبه والبعيد من بعدته المودة وإن قرب نسبه لا شيء أقرب من يد إلى جسد وإن اليد تغل فتقطع وتحسم وقال الحسن بن علي عليهما السلام لجنادة إذا نازعتك إلى صحبة الرجال حاجة فاصحب من إذا صحبته زانك وإن خدمته صانك وإن أصابتك خصاصة مانك وإن قلت صدق قولك وإن صلت شد صولك وإن مددت يدك بفضل مدها وإن بدت منك ثلمة سدها وإن رأى منك حسنة عدها وإن سألته أعطاك وإن سكت عنه ابتداك وإن نزلت بك إحدى الملمات واساك [illegible] قال أبو عبد الله عليه السلام من عامل الناس فلم يظلمهم وحدثهم فلم يكذبهم ووعدهم فلم يخلفهم كان ممن حرمت غيبته وكملت مروته وظهر عدله ووجبت أخوته [illegible]

[illegible]

الحكمة [illegible]

آب غوره	تریاک	زاج قلقس
صد مثقال	۵ مثقال	۱۵ مثقال

تریاک و زاج قلقس را نرم کوبیده و از الک بیخته و آب غوره را در ظرف مسی بر روی آتش ملایم نهاده و زاج و تریاک را کم کم در آن داخل و مخلوط نمایند و قدری سرب اسم در آن بیندازند و اندک اندک طبخ دهند تا فی الجمله قوام گیرد و در وقت طبخ دائماً با الک آهنی بهم زنند که ته آن نسوزد بعد از آنکه فی الجمله قوام گرفت از آتش برداشته بگذارند تا سرد شود و از آن حب باطرار(؟) دیگر بزنند و در وقت شدت درد بر روی آن آب بسایند و در اطراف چشم بمالند ان شاء الله تعالی نافع مفید و سریع الاثر است

[illegible]

توکلت علی الله
یکصد و نه مرتبه

الحمد لله رب العالمین
یکصد مرتبه

لا اله الا الله
یکصد مرتبه

محمد رسول الله
یکصد مرتبه

یا واحد یا احد [illegible] اولیاء الله
یکصد مرتبه

اولئک هم [illegible]
یکصد مرتبه

ما قال آل محمد قلنا وما دان آل محمد دنا
یکصد مرتبه

القصص [illegible] آل محمد
یکصد مرتبه

استغفر الله ربی و اتوب الیه
یکصد مرتبه

زعفران	[illegible]	کافور

این سه چیز را با توتیه حب نموده [illegible]

و دیگر [illegible]

[illegible]

فایده در دفع خواب شوریده چون کسی خواب پریشان بیند او را باید که چون از خواب بیدار شود بر پهلوی دیگر گردد و این آیه را بخواند إِنَّمَا النَّجْوَىٰ مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ و این دعا بخواند عُذْتُ بِمَا عَاذَتْ بِهِ مَلَائِكَةُ اللَّهِ الْمُقَرَّبُونَ وَأَنْبِيَاؤُهُ الْمُرْسَلُونَ وَعِبَادُهُ الصَّالِحُونَ مِنْ شَرِّ مَا رَأَيْتُ فِي رُؤْيَايَ وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ

فایده در دفع [illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ أَنْ تَحْفَظَنِي مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ أَعُوذُ بِوَجْهِ اللَّهِ الْكَرِيمِ وَبِكَلِمَاتِهِ التَّامَّاتِ الَّتِي لَا يُجَاوِزُهُنَّ بَرٌّ وَلَا فَاجِرٌ وَمِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَمِنْ شَرِّ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمِنْ شَرِّ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِلَّا طَارِقًا يَطْرُقُ بِخَيْرٍ مِنْكَ يَا رَحْمَانُ يَا رَحِيمُ بِفَضْلِكَ وَجُودِكَ وَكَرَمِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ باسم فلان بن فلان بحق هذه الاسماء ۵۵۱۳۳۳۹ [illegible] م ۱۱۱۱ هو الساعة العجل الوحا

فایده جهت [illegible]

[illegible]

فایده در [illegible] بسم الله الرحمن الرحيم يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا أُولِي أَجْنِحَةٍ مَثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ

فایده [illegible]

بسم الله وبالله ما شاء الله [illegible] لا حول ولا قوة الا بالله وَقَالَ مُوسَىٰ مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ فَغُلِبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَاغِرِينَ

[illegible] بسم الله الرحمن الرحيم يا من اذل السحرة [illegible] فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ أذل عمن قصد [illegible] السحرة [illegible] إنك على كل شيء قدير

فایده [illegible]

[illegible] بسم الله وبالله سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا أَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ

فایده [illegible]

[illegible]

از ره شاهی و حکاری [illegible]   یک نظر [illegible] کرتا ما در [illegible]

کرنه [illegible] آید خون شاه [illegible]   [illegible] این بیعت را [illegible]

از [illegible] تشنه [illegible]   [illegible] از ره خاک [illegible]

[illegible]   [illegible] حرامی [illegible]

تشنه [illegible]   [illegible] از ما [illegible]

[illegible] آن [illegible]   [illegible] در [illegible]

[illegible]   [illegible] خنجر [illegible]

خاک [illegible]   فارغ [illegible]

یک تن [illegible]   [illegible]

[illegible]   [illegible]

[illegible]   تا کی [illegible] خاک [illegible]

[illegible]   [illegible] آل پیغمبر [illegible]

[illegible]   [illegible]

[illegible]   تا کی [illegible]

عقل [illegible]   ای [illegible]

[illegible]   [illegible]

باده [illegible]   [illegible]

وای اگر [illegible]   آه [illegible]

[illegible]   [illegible]

[illegible]

للشيخ العارف الصمداني شيخ احمد الاحسائي قدس سره

ايا جريحا به صار التراب شفا … من ذا يداوي جروحا امكنت فيكا
لقد رموك سهاما حتف منصلها … يوم الشقاوة شلت كف راميكا
ايا طعين العوالي ليتها كسرت … لا بارك الله فيها كيف يرديكا
ويل المواضي وويل الحاملين لها … عجبت منها ضباها كيف تدميكا
يا دوح احمد يا ريحان مهجته … لهفي عليك سموم الريح يذويكا
بعد الحسين ايا ماء الفرات فلا … تجري سواقيك لا راقت مجاريكا
يهيج الشجو في القلب الحزين اذا … ذكرت بنت علي اذ تناديكا
تطوف حولك في ارض الطفوف وقد … تجمعت حولها الايتام تبكيكا
وتارة عطش الاطفال يحرقها … ودمعها كاد يرويها ويرويكا
وتارة تسحب الذيل الخفيف الى … نحو الخيام اذا صاحت فداديكا
وتارة تندب الاخوان اذ صرعوا … واسوك بالروح اذ عزت مواسيكا
وتارة تدفع الشمر اللعين عن … الجسم الشريف وبالصرخات تحميكا
تصيح يا شمر حاذر ان توسمه … فانني لطريق الخير اهديكا
يا شمر لا تبتر راس السبط انك لم … عند الاله اتاك الخزي ياديكا
ان شئت نفديه بالارواح دونكها … او شئت مالا فانا اليوم نعطيكا

وله

فيا سماء جرت هذا الامور على … شبل الحسين فموري بعده موري
وانت يا ارض سيري بعده قطعا … ويا جبال على وجه الثرى سيري
يا ماء ابن ساقي الحوض مهجته … عطشى قضى نحبه من بعد تغوير
يا خيل يا خيل من بعد الحسين فلا … شدت عليك سروج للمغاوير
اين الرسول عن الشبل الحسين وقد … امسى مزارا لقطعان العصافير
اين الرسول وجثمان الحسين ترى … كمصحف قد ثوى في الارض مهجور
اين الرسول عن الراس الكريم على … راس السنان يحاكي بدر ديجور
اين الرسول وثغر كان يرشفه … تدقه بقضيب كف مخمور
اين الرسول عن الايتام تندبه … شبل النجوم على النوق الحواسير
خطب تزعزع منه الدين واضطربت … قواعد المجد في الاعراف والطور

خطب تزلزل منه العرش وانطمست … معالم الرشد في الاكناف والنجد
خطبا اقام عمود الشرك منتصبا … وشد اعضاد اهل الغي والنكد

وله

يا نكبة لبس الدين القويم لها … سود الحداد وغاض العلم والعمل
وفجعة اورثت في قلب فاطمة … رزءا عظيما وجرحا ليس يندمل
فكيف احمد سبط المال من جذل … وسبط احمد بالبوغاء منجدل
ام كيف نشفي ريحانا وقد تركت … ريحانة المصطفى تنتاشها الاسل
ام كيف نشرب ماء لا نغص به … والسبط صاد تسقيه الردى الذبل
ام كيف نفرش فرشا وهو منجدل … بجندل قد علا عليا له عبل
ام كيف نعيش بطيب ونسوته … شعث ترامى بهن العجف الهزل
بلا وطاء ولا ستر يظللها … من اعين الناس الا الحزن والثكل
مسبية مثل سبي الروم قد سلبت … منها القلائد والاسوار والحجل
سواغبا كحمام الايك نادبة … يخفن من شجوهن الصخر والجبل
فاين ليث بني عدنان والده … اين العلي وابن السادة الاول
اما دروا ان فخرا كان يلثمه … فم الرسول بسيف الشمر مبتذل
اما دروا ان جسما كان يحمله … خير البرية فوق الترب منجدل
وهل دروا ان راسا قد علا شرفا … على سنان اتم الكعب قد جعلوا
وان نسوته اسرى بلا وطا … ولا قناع على الاقتاب قد حملوا
فكم بكر بكى شعث في التراب ثوى … والنجم في عرصات الطف قد افلوا
وكم وجوه لقد ابلت محاسنها … حر الظما وهجير الشمس والذبل
وكم رؤس على الارماح قد رفعت … ومن نجيع دماها شيبها عطل

وله

لهفي على الجسد المغادر بالفلا … ثلوا تقبله حدود ضباك
لهفي على الخد التريب تخده … سفها باطراف القنا سفهاك
لهفي لآل يا رسول الله في … ايدي الطغاة نوائح وبواكي
ما بين نادبة وبين مروعة … في اسر كل معاند افاك
تا لله لا انسى لزينب ولهها … قسرا تجاذب عنك فضل رداك
حتى اذا اهوا بكيل صحبت … باسم ابيك واستصرخت ثم اخاك
تستصرخيه وعز عليه ان … تستصرخيه ولا يجيب نداك
يا عين ان سفحت دموعك فليكن … حزنا على سبط الرسول بكاك
ابكي القتيل المستضام وقد بكت … لمصابه الاملاك في الافلاك

ولہ

أجسم توبيه الرسول ويغتذى — يبكي البتول مرضض الوجنات
محاسنه قد غيّر الشمس حسنها — وأبلت قوا الخيل بالوطآت
بلا كفن تسفي عليه دبورها — وانصاره صرعى بارض فلات
ونسوته مكشوفة الراس في الملا — يشهرن في البلدان مشهرات
أفاطم قومي من ستورك وانظري — حسينك منبوذا بارض فلات
أفاطم عودي من لحودك داعيا — بناتك في ذل السبا وشتات
أفاطم نوحي للغريب معفرا — على وجهه ملقى على الوهدات
عزيز عليك الحال يا بنت احمد — لقتل حسين خيرة الخيرات
فكم ليلة اسهرت فيها وطالما — ضممت فيها غصنه الوهفات

للداودي

لهفي على ربات خدر ابرزت — يبكى [illegible] لكل عبد [illegible]
اسفي على فتيات احمد اصبحت — يرنى بعين كل قمر بلقع
لهفي على تلك الحرائر والعدى — قهرا بجاذبهن فضل البرقع
لم انس لا والله زينب اذ مشت — وهي الوقود ليه حمى المرتع
تدعوه والاحزان ملأ فوادها — والدمع يسرع بالدموع الهمع
أأخي اعظم ما الاقيه من — البلوى فراقك يا بن امي فاسمع
اخي ما لك عن بناتك معرض — والكل منك بمنظر وبمسمع
اخي ما عودتني منك الجفا — فعلام تجفونا وتجفوهم معي
اخي ما شق المحبوب عليك — ضيفي وموتي قيل ليس بمقنع
اخي هل لك رجعة تحيي بها — ارواحنا مهجات ما من مرجع
أأخي لو قبل الفدى منا الفدا — لقد تمل منا النفس لم تجرع
اخي هذا نجلك السجاد قد — اودعا النام بجسمه المتضعضع
اخي زود بالوداع سكينة — يا خير مفقود وخير مودع
اخي قد صدعت قلب [illegible] — بجفاك والاعراض انى تقطع
اخي انا بعلي المرتضى — ليرى البكا [illegible]
اخي ما قلبي [illegible] — ان لم يغب من لوعتي وتفجع

للداودي

لهفي لزينب واليتامى حولها — قد ابرزت من خدرها وخبائها
وقعدت تنادي وهي حسرى ثاكل — والحزن يشتمل على اعضائها
يا قوم ما ذنب العباد لترملوا — بهم الصعاد وتعلنوا بأذانها
يا ويلكم لم تنف غل صدوركم — قتل الولاة اليوم من امرائها
وتجح طورا بالوصي وتارة — حماته تشكو الى زهرائها
يا ام قومي من ثراك وشاهدي — اسرائك في اسرها وذل علائها

الشيخ محمد ابن حماد رحمه الله

واذكر مولاي الحسين وما جرى — عليه من الارجاس في ارض كربلا
فوالله ما انسيه بالطف قائلا — لعترته الغر الكرام ومن تلا
الا فارتحلوا في بقاع الارض [illegible] — بانها امسي صريعا مجدلا
واسقي بها كاس المنون على الظما — ويصبح جسمي بالدماء مغسلا
ولهفي لهم يدعو للشام تأملوا — مقالي يا شر الانام واو دلا
اما تعلموا اني ابن بنت محمد — ووالده الكرار للكفر [illegible]
فهل شيئا غيرتها او شرعتها — وهل كنت في دين الاله مبدلا
احللت ما قد حرم الله احمد — احرمت ما قد كان قبل محللا
فقال له دع ما تقول فانما — ستصلى بكاس الموت غصا معجلا
كفعل ابيك المرتضى بشيوخنا — وتشفي صدورا من ضغائنكم ملا
فاثنى الى نحو النساء جواده — واخبرنه منها الفؤاد [illegible]
ونادى الا يا اهل بيتي تصبروا — على الضر [illegible] والشدائد والبلا
فاني بهذا اليوم ارحل عنكم — على الرغم مني لا ملال ولا قلا
[illegible] — اودعكم والدمع في الخد [illegible]
فصبرا جميلا واتقوا الله انه — ليجزيكم خير الجزاء وافضلا
فاثنى على اهل الفساد [illegible] — يدافع عن دين المهيمن ذي العلا
ومال عليهم كالهزبر مجاهدا — كفعل ابيه لم يذل ويخذلا
فمال عليه القوم من كل جانب — والقود من ظهر الجواد مجدلا
وخر كريم السبط [illegible] — بما اصبح الدين القويم معطلا
لذا وبكت السبع الشداد [illegible] — وناحت عليه الجن والانس [illegible]
وراح جواد السبط نحو خيامه — ينوح وينعى الضامي المترملا
فخرجن بنات البتول حواسرا — فاين مهر السبط والسرج قد خلا
فادمين بالالطم الخدود [illegible] — واسكين [illegible] ليس تصطلي

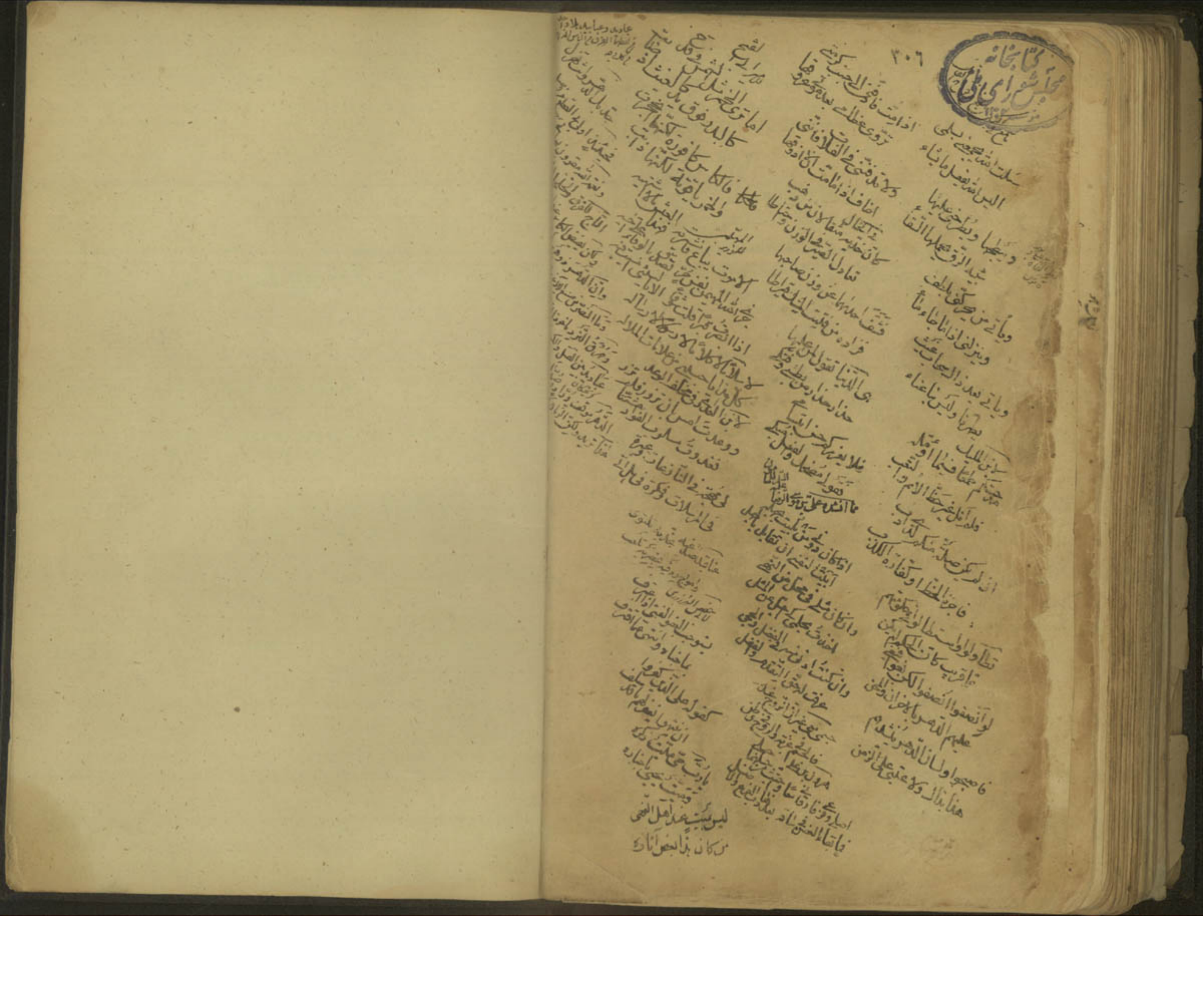

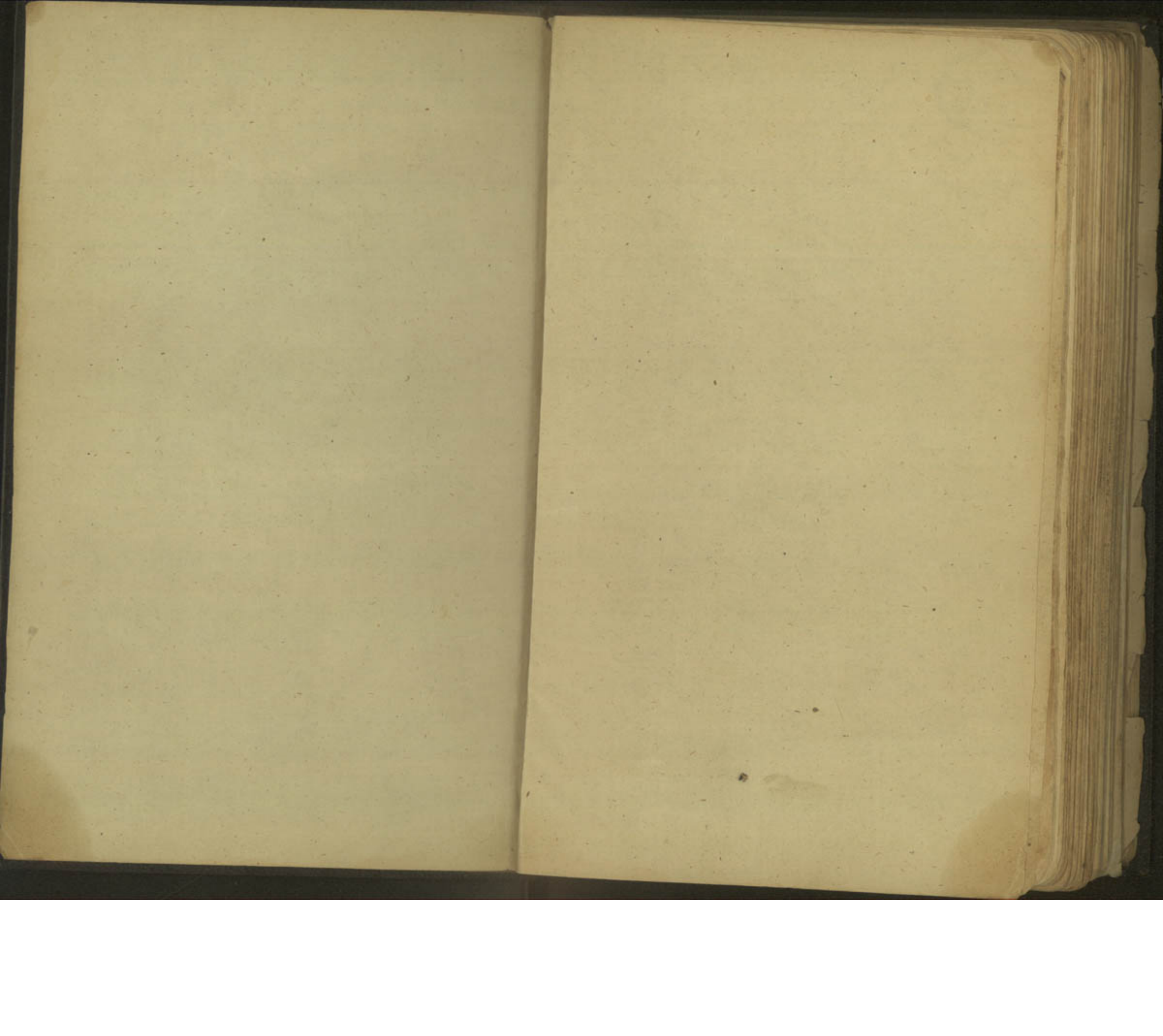

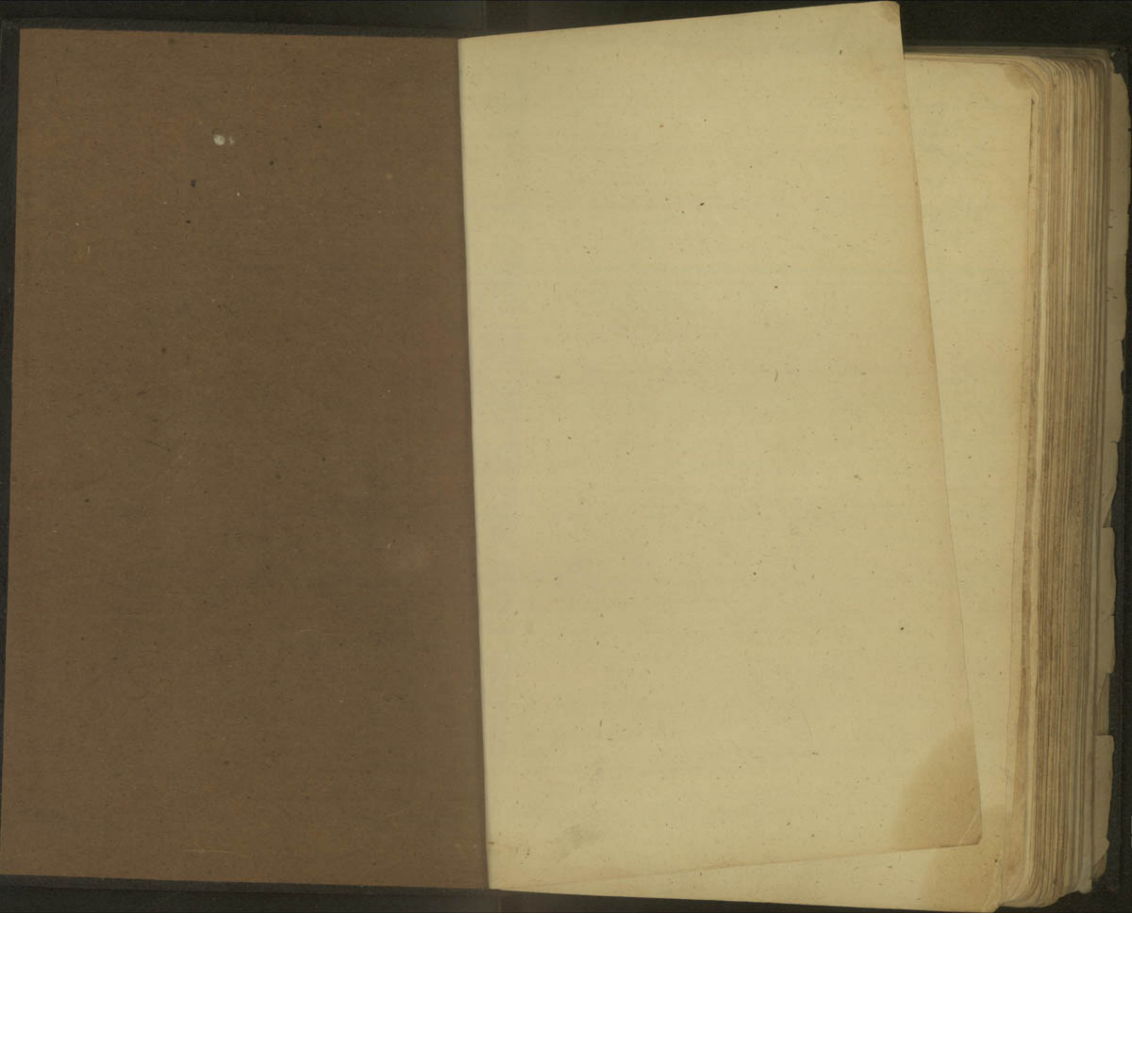

خطی
۵